

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 32

11 Φεβρουαρίου 2014

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4235

Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ, ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΖΥΠ) ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΥΤΩΝ (ΠΠ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. Με τα άρθρα 1 έως 36 του Μέρους Α΄ του παρόντος νόμου και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στα άρθρα αυτά, καθορίζονται διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις, που εφαρμόζονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας του άρθρου 65 του Μέρους Γ΄, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν, καθώς και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με κάθε άλλη διάταξη της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί τροφίμων, ζωοτροφών, υγείας και προστασίας των ζώων και διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, που κάθε φορά ισχύει. Σε ό,τι αφορά τα διοικητικά μέτρα, τις διαδικασίες και τις κυρώσεις στην αιθυλική αλκοόλη, στα αλκοολούχα ποτά, καθώς και τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης επί αυτών, ισχύουν οι διατάξεις των νόμων 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α΄ 265) και 2969/2001 «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά» (Α΄ 281).

2. Για την εφαρμογή των άρθρων 1 έως και 36 και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που περιλαμβάνονται

στα άρθρα αυτά, ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας του άρθρου 65, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν, ως και οι ορισμοί των παραγράφων 3 έως και 11.

3. Ελεγκτής: Εντεταλμένος υπάλληλος των αρμόδιων αρχών του άρθρου 2 για τη διενέργεια επίσημου ελέγχου.

4. Μη συμμόρφωση: Μη πλήρωση των απαιτήσεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας του άρθρου 65, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν, καθώς και κάθε άλλης διάταξης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί τροφίμων, ζωοτροφών, υγείας και προστασίας των ζώων και διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, που κάθε φορά ισχύει.

5. Μέτρα συμμόρφωσης: Διοικητικά μέτρα που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 2 στις επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί τροφίμων, ζωοτροφών, υγείας και προστασίας των ζώων και διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, με σκοπό τη συμμόρφωσή τους προς αυτές.

6. Μη ασφαλή τρόφιμα:

α) Τα τρόφιμα θεωρούνται ως μη ασφαλή, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΚ) 178/2002 (ΕΕ L 31).

Προκειμένου να καθοριστεί αν ένα τρόφιμο είναι μη ασφαλές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που απαριθμούνται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του ως άνω Κανονισμού.

β) Στις περιπτώσεις κινδύνων για τους οποίους υφίσταται έλλειψη ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας ή όπου κρίνεται αιτιολογημένα αναγκαίο, τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να βασίζονται στην αξιολόγηση των κινδύνων κατά περίπτωση.

7. Τρόφιμα ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση:

Για τον προσδιορισμό του κατά πόσο ένα τρόφιμο είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΚ) 178/2002.

8. Τρόφιμα επιβλαβή για την υγεία:

Η έννοια του επιβλαβούς για την υγεία τροφίμου σχετίζεται με την πιθανότητα πρόκλησης βλάβης στην ανθρώπινη υγεία. Προκειμένου να καθοριστεί εάν ένα τρόφιμο είναι επιβλαβές για την υγεία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που απαριθμούνται στην παρ. 4 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΚ) 178/2002.

Στην κατηγορία αυτή μπορούν να καταταγούν:

α) Τρόφιμα που περιέχουν παθογόνους μικροοργανισμούς ή τοξίνες αυτών ή μορφές παρασίτων ή ιούς, με υπέρβαση των νομοθετημένων ορίων - κριτηρίων ασφάλειας, καθώς και τρόφιμα που προέρχονται από ζώα που πάσχουν από μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες.

β) Τρόφιμα που περιέχουν ουσίες, είτε που απαντώνται φυσικά είτε ως πρόσθετες χημικές ουσίες είτε που προκύπτουν από τις μεθόδους παραγωγής, παρασκευής ή ως αποτέλεσμα μόλυνσης από το περιβάλλον, σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν τα ανώτατα νομοθετημένα όρια ή που η παρουσία τους δεν δικαιολογείται από τη φύση του τροφίμου.

γ) Τρόφιμα που παρουσιάζουν επίπεδα καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων, φυτοφαρμάκων, καθώς και καταλοίπων με ορμονική, θυρεοστατική, αναβολική δράση, που υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια ή που περιέχουν παρόμοιες ουσίες που είναι απαγορευμένες.

δ) Τρόφιμα στα οποία η παρουσία ξένων σωμάτων έχει άμεσες επιπτώσεις στην υγεία του καταναλωτή.

ε) Τρόφιμα στα οποία διαπιστώνεται η μη δήλωση αλλεργιογόνων ουσιών/τροφίμων, που είτε αποτελούν συστατικά τους είτε βρίσκονται στα τρόφιμα, λόγω διασταυρούμενης επιμόλυνσης.

στ) Τρόφιμα, στα οποία διαπιστώνεται η μη αναγραφή υποχρεωτικών προειδοποιητικών ενδείξεων που σχετίζονται με την υγεία.

ζ) Τρόφιμα που έχουν προκαλέσει επιβεβαιωμένη τροφιογενή λοίμωξη ή/και τοξίνωση.

η) Μη εγκεκριμένα νέα ή γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα.

θ) Τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με ιοντίζουσες ακτινοβολίες και παραβιάζουν τις διατάξεις περί ασφάλειας της σχετικής με αυτά νομοθεσίας.

9. Μη κανονικά τρόφιμα:

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται τα κατωτέρω τρόφιμα:

α) Μη κανονικά ως προς προδιαγραφές ποιότητας: Τρόφιμα των οποίων οι ποιοτικές προδιαγραφές, όπου αυτές καθορίζονται, αποκλίνουν από τις σχετικές ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις.

β) Μη κανονικά ως προς την επισήμανση, παρουσίαση και διαφήμιση:

Τρόφιμα στα οποία υπάρχουν αποκλίσεις από τη σχετική ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

10. Νοθευμένα τρόφιμα:

Τρόφιμα, στα οποία προστέθηκαν ύλες συνήθως ευτελέστερης αξίας για κερδοσκοπία ή για καλύτερη εμφάνιση των προϊόντων στην οποία δεν ανταποκρίνονται πραγματικά.

11. Μη ασφαλείς ζωοτροφές:

Οι ζωοτροφές θεωρούνται μη ασφαλείς, όσον αφορά τη χρήση για την οποία προορίζονται, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΚ) 178/2002.

Άρθρο 2 Αρμόδιες αρχές

1. Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή των άρθρων 1 έως και 36 είναι:

α) Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια των αρμόδιων, κατά περίπτωση, υπηρεσιών του και του εποπτευόμενου από αυτό Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), ως αρμόδια κεντρική αρχή για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 882/2004 (ΕΕ L 191) και

β) οι υπηρεσίες, στις οποίες η αρμόδια κεντρική αρχή αναθέτει αρμοδιότητες επίσημων ελέγχων και οι οποίες ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για την άσκηση των επίσημων ελέγχων.

γ) Η προκειμένη διάταξη δεν θίγει και δεν καταργεί αρμοδιότητες άλλων Υπουργείων ή φορέων που η κείμενη νομοθεσία ήδη ρυθμίζει.

2. Όταν η κεντρική αρμόδια αρχή διενεργεί η ίδια επίσημο έλεγχο και διαπιστώνει μη συμμόρφωση σε σχέση με τις απαιτήσεις των διατάξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας των ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, εφαρμόζει αναλόγως τις διατάξεις του άρθρου 3. Σε αυτή την περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή.

Άρθρο 3 Ενέργειες αρμόδιων αρχών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

1. α) Αν η αρμόδια αρχή διαπιστώσει μη συμμορφώσεις σε σχέση με τις απαιτήσεις των διατάξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας των ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, που δεν αποτελούν ούτε θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων, τις αξιολογεί και λαμβάνοντας υπόψη το ιστορικό της επιχείρησης, διατυπώνει έγγραφες συστάσεις και απαιτεί διορθωτικές ενέργειες, τάσσοντας εύλογο χρόνο συμμόρφωσης.

β) Αν η αρμόδια αρχή, μετά από επανέλεγχο:

αα) Διαπιστώσει ότι η επιχείρηση έχει μεν προβεί σε διορθωτικές ενέργειες αλλά δεν τις έχει ολοκληρώσει, διατυπώνει εκ νέου έγγραφες συστάσεις ως προς τις μη συμμορφώσεις που υπολείπονται. Η επιχείρηση υποχρεούται να αποστέλλει τεκμήρια συμμόρφωσης με τις υπολειπόμενες συστάσεις και αν αυτά δεν κρίνονται ικανοποιητικά, ορίζεται εκ νέου επανέλεγχος.

ββ) Διαπιστώσει μη συμμόρφωση με τις συστάσεις της, ή αν η επιχείρηση είναι υπότροπη, λαμβάνονται μέτρα συμμόρφωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως και 21, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 23 και παραπέμπεται η υπόθεση στην αρμόδια εισαγγελική αρχή για την επιβολή ποινικών κυρώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 27.

2. Αν η αρμόδια αρχή διαπιστώσει μη συμμόρφωση, σε σχέση με τις απαιτήσεις των διατάξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας των ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, που αποτελεί ή θέτει σε άμεσο κίνδυνο τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων, λαμβάνει άμεσα μέτρα συμμόρφωσης, επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23 και παραπέμπει στην αρμόδια εισαγγελική αρχή για την επιβολή ποινικών κυρώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 27.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ, ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ
ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΆΛΛΑ ΚΡΑΤΗ - ΜΕΛΗ

Άρθρο 4

Διοικητικά μέτρα συμμόρφωσης

Οι αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο άσκησης του επίσημου ελέγχου, αν διαπιστώσουν μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ή τις διαδικασίες που προβλέπει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία στους τομείς των τροφίμων και των ζωοτροφών, επιβάλλουν, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της μη συμμόρφωσης, το ιστορικό και το μέγεθος της επιχείρησης, κατά περίπτωση και στο βαθμό που απαιτείται, τα ακόλουθα μέτρα συμμόρφωσης:

α) Περιορισμό ή απαγόρευση διάθεσης στην αγορά τροφίμων ή ζωοτροφών.

β) Παρακολούθηση και εφόσον απαιτείται, εντολή ανάκλησης ή απόσυρσης ή/και καταστροφής των τροφίμων ή ζωοτροφών.

γ) Αναστολή, μερική ή ολική, της λειτουργίας ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων.

δ) Αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης ή καταχώρισης ή εγγραφής της εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων ή ζωοτροφών.

ε) Υποβολή διαδικασιών εξυγίανσης.

στ) Επαναποστολή των τροφίμων ή ζωοτροφών στο κράτος-μέλος αποστολής τους, εφόσον γίνονται αποδεκτά από αυτό.

ζ) Έγκριση χρήσης των τροφίμων ή ζωοτροφών για άλλους σκοπούς από εκείνους για τους οποίους προορίζονταν αρχικά.

η) Προσωρινή αναστολή και ανάκληση άδειας κυκλοφορίας οχήματος μεταφοράς τροφίμου.

θ) Επιβολή διορθωτικών ενεργειών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης, όπως επαναδιαλογή, ανασυσκευασία, υποβιβασμός ή επαναταξινόμηση σε άλλη κατηγορία.

ι) Κάθε άλλο μέτρο που κρίνει κατάλληλο η αρμόδια αρχή.

Άρθρο 5

Περιορισμός ή απαγόρευση διάθεσης τροφίμων ή ζωοτροφών

Οι αρμόδιες αρχές επιβάλλουν το μέτρο του περιορισμού ή της απαγόρευσης διάθεσης τροφίμων ή ζωοτροφών με τις διαδικασίες της δέσμευσης και κατάσχεσης, που περιγράφονται στα άρθρα 6 και 7, αντίστοιχα.

Άρθρο 6

Δέσμευση

1. Δεσμεύονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης ή πρακτικού των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, ανάλογα αν πρόκειται, αντίστοιχα, για τρόφιμα ή ζωοτροφές, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, αποθήκευσης, διακίνησης και διάθεσης αυτών, τα παρακάτω:

α) Τρόφιμα ή ζωοτροφές, τα οποία είναι νοθευμένα, αν δεν προκύπτει θέμα ασφάλειας αυτών.

β) Τρόφιμα ή ζωοτροφές μη κανονικά ως προς την επισήμανση, την παρουσίαση και διαφήμισή τους, ιδίως αν προκύπτει παραπλάνηση των καταναλωτών.

γ) Τρόφιμα ή ζωοτροφές, στα οποία διατυπώνονται ισχυρισμοί διατροφής ή υγείας, οι οποίοι δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

δ) Τρόφιμα μη ασφαλή, των οποίων η χρήση μπορεί να προκαλέσει αρνητικές συνέπειες στην υγεία συγκεκριμένης κατηγορίας καταναλωτών, λόγω έλλειψης σημαντικών πληροφοριών επί της επισήμανσης.

ε) Τρόφιμα ή ζωοτροφές μη κανονικά ως προς την επισήμανσή τους κατά το στάδιο της τελικής διάθεσής τους στον καταναλωτή, λόγω έλλειψης αναγραφής των ενδείξεων στην ελληνική γλώσσα.

στ) Τρόφιμα μη κανονικά ως προς τις εκάστοτε προδιαγραφές και τους κανόνες παραγωγής και εμπορίας.

ζ) Τρόφιμα ή ζωοτροφές, για τα οποία δεν είναι δυνατή η οριστική αξιολόγηση του κινδύνου, χωρίς τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων.

η) Υλικά και αντικείμενα που είναι ή προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργών και νοσημών υλικών και αντικειμένων που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ειδικής νομοθεσίας περί επισήμανσης και των προβλεπόμενων για την έκδοση δηλώσεων συμμόρφωσης.

θ) Σε κάθε άλλη περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές κρίνουν αιτιολογημένα ότι υπάρχει ανάγκη για δέσμευση.

2. Πριν από τη δέσμευση τροφίμων, στις περιπτώσεις β', γ', ε', στ' και η' της παραγράφου 1 ή πριν από τη δέσμευση ζωοτροφών, στις περιπτώσεις β', γ' και ε' της παραγράφου 1, η αρμόδια αρχή, προβαίνει στη διατύπωση συστάσεων, τάσσοντας εύλογο χρόνο συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3, εξαιρουμένων των περιπτώσεων υποτροπής ή σκοπούμενης παραπλάνησης του καταναλωτή.

Αν η επιχείρηση δεν συμμορφωθεί προς τις συστάσεις της αρμόδιας αρχής, εντός του ανωτέρω εύλογου χρόνου, τα τρόφιμα ή οι ζωοτροφές δεσμεύονται.

Τα δεσμευθέντα τρόφιμα ή ζωοτροφές αποθηκεύονται, με δαπάνη της επιχείρησης. Με την έκθεση ή το πρακτικό δέσμευσης, ορίζεται μεσεγγυούχος ως υπεύθυνος φύλαξης των δεσμευθέντων τροφίμων ή ζωοτροφών, που μπορεί να είναι η ίδια η επιχείρηση ή τρίτος.

3. Η έκθεση ή το πρακτικό δέσμευσης κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

4. Στην έκθεση ή στο πρακτικό δέσμευσης γίνεται αναφορά για το δικαίωμα της επιχείρησης τροφίμων ή ζωοτροφών να καταθέσει ένσταση προς την αρμόδια αρχή, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές που εξέδωσαν την έκθεση ή το πρακτικό δέσμευσης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης ή του πρακτικού δέσμευσης.

Επί μικτών κλιμακίων ελεγκτών, η ένσταση κατατίθεται στην υπηρεσία που συγκρότησε το κλιμάκιο.

Επί της ένστασης, η αρμόδια αρχή, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές που εξέδωσαν την έκθεση ή το πρακτικό δέσμευσης, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών, την οποία κοινοποιεί άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η απόφαση της αρμόδιας αρχής, επί της ένστασης, είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

Αν δεν υποβληθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η έκθεση ή το πρακτικό δέσμευσης των

ελεγκτών θεωρούνται οριστικά, ανέκκλητα και εκτελεστά.

5. Μετά τη συμμόρφωση της επιχείρησης με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις της νομοθεσίας ή μετά τη λήψη αρνητικών αποτελεσμάτων εργαστηριακών αναλύσεων στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 1, η αποδέσμευση των δεσμευμένων τροφίμων ή ζωοτροφών γίνεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή ή κατόπιν έγγραφης αίτησης προς αυτή. Οι ελεγκτές επαληθεύουν την αποκατάσταση των προβλεπόμενων απαιτήσεων της νομοθεσίας και συντάσσουν προς τούτο πρακτικό αποδέσμευσης. Επί μικτών κλιμακίων ελεγκτών, η αίτηση αποδέσμευσης κατατίθεται στην υπηρεσία που συγκρότησε το κλιμάκιο.

6. Για τα δεσμευμένα τρόφιμα ή ζωοτροφές που δεν έγινε η αποκατάσταση των προβλεπόμενων απαιτήσεων της νομοθεσίας εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, η αρμόδια αρχή, σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο της επιχείρησης, δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της:

- α) να παρατείνει το χρόνο δέσμευσης,
- β) να αποδεσμεύσει τα δεσμευθέντα τρόφιμα ή ζωοτροφές με σκοπό:
  - αα) την αλλαγή χρήσης τους,
  - ββ) την καταστροφή τους,
  - γγ) την επαναποστολή τους στο κράτος-μέλος αποστολής τους, εφόσον γίνονται αποδεκτά από αυτό.

Άρθρο 7 Κατάσχεση

1. Κατάσχονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης ή πρακτικού των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, ανάλογα με το αν πρόκειται, αντίστοιχα, για τρόφιμα ή ζωοτροφές, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, αποθήκευσης, διακίνησης και διάθεσης αυτών, τα παρακάτω:

α) τρόφιμα ή ζωοτροφές, τα οποία κρίνονται ως μη ασφαλή, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού 178/2002 και όπως τα τρόφιμα εξειδικεύονται στις παραγράφους 6, 7 και 8 του άρθρου 1 του παρόντος, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 6,

β) τρόφιμα ή ζωοτροφές, τα οποία δεν φέρουν σήμανση καταλληλότητας ή αναγνώρισης βάσει ειδικών απαιτήσεων,

γ) τρόφιμα ή ζωοτροφές, τα οποία στερούνται υγειονομικών πιστοποιητικών όταν αυτό απαιτείται,

δ) τρόφιμα με υπέρβαση της ημερομηνίας που προβλέπεται στην ένδειξη «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από .....» σε χώρους παραγωγής και μαζικής εστίασης, ζωοτροφές με υπέρβαση της ημερομηνίας που προβλέπεται στην ένδειξη «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από .....», καθώς και τρόφιμα ή ζωοτροφές με υπέρβαση της ημερομηνίας που προβλέπεται στην ένδειξη «ανάλωση έως .....»,

ε) υλικά και αντικείμενα που είναι ή προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργών και νοσημών υλικών και αντικειμένων που δεν πληρούν τους όρους για τη χρήση που προορίζονται, με επιπτώσεις στην ασφάλεια των τροφίμων, στ) σε κάθε άλλη περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές κρίνουν αιτιολογημένα ότι υπάρχει αναγκαιότητα για κατάσχεση.

2. Η έκθεση ή το πρακτικό κατάσχεσης κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

3. Τα κατασχεθέντα τρόφιμα ή ζωοτροφές αποθηκεύονται, με δαπάνη της επιχείρησης. Με την έκθεση ή το πρακτικό κατάσχεσης ορίζεται μεσεγγυούχος ως υπεύθυνος φύλαξης των κατασχεθέντων τροφίμων ή ζωοτροφών, που μπορεί να είναι η ίδια η επιχείρηση ή τρίτος.

4. Στην έκθεση ή στο πρακτικό κατάσχεσης γίνεται αναφορά στο δικαίωμα της επιχείρησης να ασκήσει ένσταση επανεξέτασης και στην προθεσμία για την άσκησή της. Αν η επιχείρηση δεν επιθυμεί την επανεξέταση των κατασχεθέντων, ο εκπρόσωπός της υπογράφει στην έκθεση ή το πρακτικό κατάσχεσης ότι έλαβε γνώση αυτής ή αυτού και παραιτείται του δικαιώματος αυτού και αποφασίζεται η τύχη των κατασχεθέντων.

Δεν επιτρέπεται η άσκηση ένστασης επανεξέτασης των κατασχεθέντων, αν:

- α) η ποσότητα των τροφίμων είναι ίση ή μικρότερη των είκοσι πέντε (25) χιλιογράμμων ή σε περιπτώσεις τροφίμων υψηλής εμπορικής αξίας που η τιμή τους είναι ίση ή μικρότερη των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ,
- β) η ποσότητα των υλικών σε επαφή με τρόφιμα είναι ίση ή μικρότερη των εκατό (100) χιλιογράμμων,
- γ) η ποσότητα των ζωοτροφών είναι ίση ή μικρότερη των χιλίων (1.000) χιλιογράμμων ή η εμπορική της αξία είναι ίση ή μικρότερη των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

5. Η ένσταση επανεξέτασης κατατίθεται από την επιχείρηση, όπως νόμιμα εκπροσωπείται, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης ή του πρακτικού κατάσχεσης:

α) στην υπηρεσία στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές, που διενήργησαν την κατάσχεση, επί έκθεσης κατάσχεσης τροφίμων ή

β) στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επί πρακτικού κατάσχεσης ζωοτροφών.

Εφόσον δεν κατατεθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η έκθεση ή το πρακτικό κατάσχεσης θεωρούνται οριστικά, ανέκκλητα και εκτελεστά.

6. α) Για την εξέταση των ενστάσεων επανεξέτασης εκθέσεων κατάσχεσης τροφίμων, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές, που διενήργησαν την κατάσχεση, με απόφασή του, προβαίνει εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης επανεξέτασης, στη συγκρότηση και στον ορισμό μελών τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από:

αα) δύο (2) ελεγκτές της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο, εκτός των ελεγκτών που διενήργησαν την κατάσχεση,

ββ) έναν (1) ειδικό, που υποδεικνύει ο ενιστάμενος. Αν ο ενιστάμενος δεν υποδείξει ή δηλώσει αδυναμία να υποδείξει μέλος στην επιτροπή, μέλος ορίζεται, από τον προϊστάμενο που συγκροτεί την επιτροπή, υπάλληλος της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο.

Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο ελεγκτής με τον ανώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας.

Χρέη γραμματέα εκτελεί ο έτερος ελεγκτής - μέλος της επιτροπής.

Η επιτροπή συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, το αργότερο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη συγκρότησή της και κατά προτεραιότητα, εφόσον πρόκειται για ευαλλοίωτα προϊόντα ή τρό-

φιμα, στα οποία ο χρόνος ελάχιστης διατηρησιμότητας είναι κοντά στην εκπνοή του.

β) Για την εξέταση των ενστάσεων επανεξέτασης πρακτικών κατάσχεσης ζωοτροφών, συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

αα) τον προϊστάμενο του Τμήματος Ζωοτροφών της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Πρόεδρο,

ββ) δύο (2) υπαλλήλους του ίδιου ως άνω Τμήματος ή Διεύθυνσης, ως μέλη.

Χρέη γραμματέα εκτελεί ο υπάλληλος της υποεπιτροπής ββ' με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοίω-βαθμων με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας.

Με απόφαση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής, η οποία εκδίδεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης επανεξέτασης, συγκροτείται η ως άνω επιτροπή και ορίζονται τα μέλη της.

Η επιτροπή συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της το αργότερο εντός επτά (7) εργασίμων ημερών από τη συγκρότησή της και κατά προτεραιότητα, εφόσον πρόκειται για ευαλλοιώτες ζωοτροφές, στις οποίες ο χρόνος ελάχιστης διατηρησιμότητας είναι κοντά στην εκπνοή του.

7.α) Οι τριμελείς επιτροπές της παραγράφου 6 προβαίνουν στις παρακάτω ενέργειες:

αα) λαμβάνουν υπόψη την έκθεση ή το πρακτικό κατάσχεσης, τα τυχόν ειδικά αποτελέσματα επίσημων εργαστηριακών αναλύσεων και εκτιμούν τα στοιχεία που προσκομίζει και επικαλείται ο ενιστάμενος,

ββ) εξετάζουν λεπτομερώς τα κατασχεθέντα με αυτοψία, ώστε να επαναπροσδιορίσουν, αν είναι αναγκαίο, την έκταση και σοβαρότητα των ενδείξεων που οδήγησαν στην έκθεση ή το πρακτικό κατάσχεσης,

γγ) λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο που απαιτείται για να μπορούν να διατυπώσουν την κρίση τους,

δδ) αποφαινόμενοι επί της ένστασης και για την τύχη των κατασχεθέντων, σύμφωνα με την παράγραφο 8.

β) Οι τριμελείς επιτροπές της παραγράφου 6 αποφασίζουν αιτιολογημένα, επί της ένστασης επανεξέτασης και συντάσσουν σχετική έκθεση-πρακτικό επανεξέτασης, εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών. Ένα αντίγραφο της έκθεσης-πρακτικού επανεξέτασης κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34, δια των Προέδρων των επιτροπών και ένα στην υπηρεσία που τις συγκρότησε, επί ενστάσεων στα τρόφιμα ή στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επί ενστάσεων στις ζωοτροφές.

γ) Οι αποφάσεις των τριμελών επιτροπών της παραγράφου 6 είναι οριστικές, ανέκκλητες και εκτελεστές, με την επιφύλαξη της παραγράφου 9.

8. Στην έκθεση-πρακτικό επανεξέτασης, αποφασίζεται, αφού ληφθούν υπόψη τα αιτήματα των επιχειρήσεων τροφίμων ή ζωοτροφών, η τύχη των κατασχεθέντων, ως εξής:

α) Επιβάλλονται διαδικασίες εξυγίανσης ή κάθε άλλο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των τροφίμων ή ζωοτροφών και η συμμόρφωση με τις κείμενες διατάξεις.

β) Εγκρίνεται η χρήση των τροφίμων ή ζωοτροφών για σκοπούς άλλους εκτός από εκείνους για τους οποίους προορίζονταν αρχικά.

γ) Επιβάλλεται η καταστροφή των τροφίμων ή ζωοτροφών.

δ) Εγκρίνεται η επαναποστολή των τροφίμων ή ζωοτροφών στο κράτος-μέλος προέλευσης, εφόσον γίνονται αποδεκτά από αυτό.

Αν δεν υποβληθεί ένσταση επανεξέτασης, η τύχη των κατασχεθέντων τροφίμων ή ζωοτροφών αποφασίζεται στην έκθεση ή πρακτικό κατάσχεσης, σε συνεννόηση με τον ενδιαφερόμενο μετά από αίτημά του, σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α', β', γ' και δ'.

9. Για κατασχεθέντα τρόφιμα, που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4, με βάρος μεγαλύτερο των χιλίων (1.000) χιλιογράμμων ή με αξία μεγαλύτερη των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, για υλικά σε επαφή με τρόφιμα αξίας μεγαλύτερης των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, για κατασχεθείσες ζωοτροφές με βάρος μεγαλύτερο των επτά χιλιάδων (7.000) χιλιογράμμων ή με αξία μεγαλύτερη των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, η επιχείρηση δύναται να ασκήσει ένσταση για δεύτερη επανεξέταση, η οποία κατατίθεται στην αρμόδια, κατά περίπτωση, αρχή της παραγράφου 10, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την επίδοση του πρακτικού - έκθεσης επανεξέτασης.

Για το παραδεκτό της ένστασης απαιτείται καταβολή παράβολου ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ.

10.α) Για την εξέταση των ενστάσεων δεύτερης επανεξέτασης στα τρόφιμα, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές, που διενήργησαν την κατάσχεση, με απόφασή του, προβαίνει εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης δεύτερης επανεξέτασης, στη συγκρότηση και στον ορισμό μελών πενταμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από:

αα) τέσσερις (4) ελεγκτές της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο, εκτός εκείνων που διενήργησαν την κατάσχεση και εκτός εκείνων που συμμετείχαν στην επιτροπή πρώτης επανεξέτασης,

ββ) έναν (1) ειδικό, που υποδεικνύει ο ενιστάμενος. Αν ο ενιστάμενος δεν υποδείξει ή δηλώσει αδυναμία να υποδείξει μέλος στην επιτροπή, το μέλος ορίζεται από τον προϊστάμενο που συγκροτεί την επιτροπή.

Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο ελεγκτής με τον ανώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας.

Χρέη γραμματέα εκτελεί ο ελεγκτής με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοίωβαθμων με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας.

Η επιτροπή συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη συγκρότησή της και κατά προτεραιότητα, εφόσον πρόκειται για ευαλλοιώτα προϊόντα, στα οποία ο χρόνος ελάχιστης διατηρησιμότητας είναι κοντά στην εκπνοή του.

β) Για την εξέταση των ενστάσεων δεύτερης επανεξέτασης στις ζωοτροφές, συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πενταμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

αα) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,

ββ) τρεις (3) γεωπόνους, υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής, ως μέλη, εκτός εκείνων που συμμετείχαν στην επιτροπή πρώτης επανεξέτασης, με τους αναπληρωτές τους,

γγ) έναν (1) ειδικό, που υποδεικνύει ο ενιστάμενος. Αν ο ενιστάμενος δεν υποδείξει ή δηλώσει αδυναμία να υποδείξει μέλος στην επιτροπή, μέλος ορίζεται από τον προϊστάμενο που συγκροτεί την επιτροπή υπάλληλος της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής.

Χρέη γραμματέα εκτελεί γεωπόνος της υποπεριπτώσεως ββ', με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοϊσθαιών με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας.

Με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ζωικής Παραγωγής, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης δεύτερης επανεξέτασης, συγκροτείται η ως άνω επιτροπή και ορίζονται τα μέλη της.

Η επιτροπή συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της το αργότερο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη συγκρότησή της και κατά προτεραιότητα, εφόσον πρόκειται για ευαλοϊώτα προϊόντα.

11.α) Οι πενταμελείς επιτροπές της δεύτερης επανεξέτασης της παραγράφου 10, αφού εξετάσουν τα κατασχεθέντα, με τη χρησιμοποίηση κάθε προβλεπόμενου και ενδεδωγμένου επιστημονικού μέσου και λάβουν υπόψη την έκθεση-πρακτικό επανεξέτασης των τριμελών επιτροπών και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, αποφαινόνται επί της ένστασης και για την τύχη των κατασχεθέντων, σύμφωνα με την παράγραφο 8, και συντάσσουν σχετική έκθεση-πρακτικό δεύτερης επανεξέτασης.

Ένα αντίγραφο της έκθεσης-πρακτικού δεύτερης επανεξέτασης κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34, δια των Προέδρων των επιτροπών και ένα, κατά περίπτωση, στην αρμόδια υπηρεσία που τις συγκρότησε.

β) Οι αποφάσεις των πενταμελών επιτροπών της παραγράφου 10 είναι οριστικές, ανέκκλητες και εκτελεστές.

12. Αν δεν επαρκεί ο αριθμός των υπαλλήλων για τη συγκρότηση των επιτροπών του παρόντος άρθρου, σε αυτές δύναται να συμμετάσχουν υπάλληλοι από άλλες αρμόδιες αρχές, με συναφές αντικείμενο. Επί κατασχεθέντων από μικτά κλιμάκια ελεγκτών την ευθύνη της διαδικασίας των επανεξετάσεων έχει η αρχή που συγκρότησε το κλιμάκιο.

13.α) Τα οριστικώς κατασχεθέντα τρόφιμα ή ζωοτροφές προς καταστροφή, ειδική μεταχείριση, εξυγίανση ή άλλη ενέργεια, κατά τη μεταφορά τους προς τον τόπο προορισμού, συνοδεύονται από σχετικό έγγραφο, που εκδίδει η αρμόδια αρχή. Η διαδικασία πραγματοποιείται υπό την εποπτεία της κατά τόπο αρμόδιας αρχής.

β) Αν η επιχείρηση επιλέξει η διαδικασία αυτή να γίνει σε άλλο κράτος-μέλος, τα προς καταστροφή, ειδική μεταχείριση, εξυγίανση ή άλλη ενέργεια τρόφιμα ή ζωοτροφές συνοδεύονται από σχετικό έγγραφο.

γ) Στις ανωτέρω περιπτώσεις α' και β', ο υπεύθυνος της επιχείρησης έχει την ευθύνη της γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή της ολοκλήρωσης των σχετικών διαδικασιών. Η αρμόδια αρχή επαληθεύει τη διαδικασία στην περίπτωση β' σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους.

Άρθρο 8

Παρακολούθηση, ανάκληση ή απόσυρση ή/και καταστροφή μη ασφαλών τροφίμων ή ζωοτροφών

1.α) Η απόσυρση αφορά τρόφιμα ή ζωοτροφές που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί ασφάλειας και ταυτόχρονα βρίσκονται εκτός του ελέγχου της επιχείρησης που τα παρήγαγε ή τα διέθεσε στην αγορά. Η απόσυρση σκοπεί στην απομάκρυνσή τους από την αλυσίδα διακίνησης, έτσι ώστε να προληφθεί, εξαλειφθεί ή περιοριστεί ο κίνδυνος.

β) Η ανάκληση αφορά τρόφιμα ή ζωοτροφές που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί ασφάλειας και ταυτόχρονα βρίσκονται εκτός του ελέγχου της επιχείρησης ή έχουν φτάσει στον καταναλωτή. Σε περίπτωση ανάκλησης απαιτείται η ενημέρωση του καταναλωτή.

γ) Για την αποτελεσματική ανάκληση ή απόσυρση των μη ασφαλών τροφίμων ή ζωοτροφών, από την αλυσίδα διακίνησης τους, η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρεί ένα επαρκές σύστημα ιχνηλασιμότητάς τους.

2. Η ανάκληση ή απόσυρση τροφίμων ή ζωοτροφών πραγματοποιείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Όταν οι επιχειρήσεις τροφίμων ή ζωοτροφών κρίνουν ή έχουν λόγο να πιστεύουν, ότι τρόφιμα ή ζωοτροφές που έχουν εισάγει, παράγει, μεταποιήσει, παρασκευάσει ή διανείμει δεν συμμορφώνονται με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις για την ασφάλεια των τροφίμων ή ζωοτροφών και έχουν εκφύγει από τον έλεγχο της επιχείρησης.

β) Όταν για τα ως άνω τρόφιμα ή ζωοτροφές έχει εκδοθεί εντολή ανάκλησης ή απόσυρσης από τις αρμόδιες αρχές.

3. Οι επιχειρήσεις τροφίμων ή ζωοτροφών, στο πλαίσιο του μέτρου της ανάκλησης ή απόσυρσης τροφίμων ή ζωοτροφών, έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

α) Να απομακρύνουν άμεσα, με ευθύνη τους, από το δίκτυο διακίνησης τα μη ασφαλή τρόφιμα ή ζωοτροφές. Κατά τη διακίνηση των μη ασφαλών τροφίμων ή ζωοτροφών, δεν απαιτείται το συνοδευτικό έγγραφο της παραγράφου 13 του άρθρου 7.

β) Να αποθηκεύουν σε ειδικό, ξεχωριστό χώρο με κατάλληλη σήμανση τα συγκεκριμένα τρόφιμα ή ζωοτροφές, καθώς και να τηρούν κατάλληλη σχετική τεκμηρίωση.

γ) Να ενημερώνουν, άμεσα και εγγράφως, την κατά τόπο αρμόδια αρχή. Στοιχεία της έγγραφης ενημέρωσης αποτελούν, τουλάχιστον, ο λόγος της ανάκλησης ή απόσυρσης, το είδος, η ποσότητα, η λεπτομερής περιγραφή, η παρτίδα, τα στοιχεία συσκευασίας και επισήμανσης του τροφίμου ή της ζωοτροφής, τα ακριβή στοιχεία των επιχειρήσεων στις οποίες διατέθηκαν τα προϊόντα και τέλος η ενημέρωση για την επιτυχή ολοκλήρωση των διαδικασιών απόσυρσης ή ανάκλησης. Την ευθύνη ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών έχει ο υπεύθυνος της επιχείρησης που διέθεσε το προϊόν στην αγορά. Η κατά τόπο αρμόδια αρχή, ανάλογα με την περίπτωση, ενημερώνει την κεντρική αρμόδια αρχή.

δ) Να καταστρέφουν τρόφιμα ή ζωοτροφές που αποσύρονται ή ανακαλούνται, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται εξυγίανση ή αλλαγή χρήσης.

ε) Να συνεργάζονται με κάθε άλλη επιχείρηση του δικτύου διανομής, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική απόσυρση ή ανάκληση.

στ) Να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, παρέχοντας κάθε απαιτούμενη πληροφορία και ενημέρωση σχετικά με την πορεία των διαδικασιών, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική απόσυρση ή ανάκληση. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας δύνανται να ζητούν τη συνδρομή των αρμόδιων αρχών, ώστε να επιτυγχάνουν την πρόληψη, εξάλειψη ή μείωση του κινδύνου, μέσα από την απομάκρυνση των μη ασφαλών προϊόντων από ολόκληρο το δίκτυο διακίνησης.

ζ) Να ενημερώνουν άμεσα τους καταναλωτές, με τον πιο πρόσφορο τρόπο και κατάλληλο μέσο, στην περίπτωση που υπάρχει το ενδεχόμενο να έχουν φτάσει στον τελικό καταναλωτή μη ασφαλή τρόφιμα ή ζωοτροφές, παρέχοντας σαφή στοιχεία για το είδος και τα χαρακτηριστικά τους, τους λόγους της ανάκλησης, καθώς και πληροφορίες προς αυτούς για το πώς να διαχειριστούν τα εν λόγω προϊόντα.

Για την αποτελεσματικότερη ενημέρωση των καταναλωτών, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των αρμόδιων αρχών.

4. Οι αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο του μέτρου της ανάκλησης ή απόσυρσης τροφίμων ή ζωοτροφών, έχουν τις κάτωθι υποχρεώσεις:

α) Να διαβιβάζουν στην κεντρική αρμόδια αρχή τα έγγραφα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3, ζητώντας κάθε δυνατή συνδρομή, στις περιπτώσεις που το κρίνουν αναγκαίο.

β) Να παρακολουθούν και επαληθεύουν, αν οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων ή ζωοτροφών λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αποτελεσματική απόσυρση ή ανάκληση, εκπληρώνοντας την υποχρέωσή τους για τον έλεγχο τήρησης και εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας.

γ) Να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

δ) Να κάνουν χρήση του συστήματος Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές - Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF), στην περίπτωση που αυτό επιβάλλεται από την κείμενη νομοθεσία.

5. Δεν απαιτείται απόσυρση ή ανάκληση και επομένως δεν επισύρει τις υποχρεώσεις και προκαθορισμένες διαδικασίες των παραγράφων 3 και 4, κάθε άλλη περίπτωση απομάκρυνσης τροφίμων ή ζωοτροφών από την αλυσίδα διακίνησης, και συγκεκριμένα:

α) Όταν η επιχείρηση οικειοθελώς απομακρύνει τρόφιμα ή ζωοτροφές από την αγορά, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις ασφάλειας.

β) Όταν τρόφιμα ή ζωοτροφές πληρούν τις απαιτήσεις ασφάλειας αλλά δεν πληρούν τα προβλεπόμενα κριτήρια ποιοτικών προδιαγραφών.

γ) Όταν τρόφιμα ή ζωοτροφές δεν πληρούν τις απαιτήσεις ασφάλειας αλλά δεν έχουν εξέλθει της εγκατάστασης.

Άρθρο 9

Αναστολή, μερική ή ολική, λειτουργίας ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων

1.α) Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να προβαίνουν στο μέτρο της αναστολής της λειτουργίας μίας εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων για ορισμένο χρονικό διάστημα στις παρακάτω περιπτώσεις:

αα) Όταν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται μη συμμόρφωση που ενέχει σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και οδηγεί στην ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων.

ββ) Όταν η επιχείρηση δεν λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης προς τις συστάσεις των αρμόδιων αρχών για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3.

β) Το μέτρο της αναστολής της λειτουργίας μίας εγκατάστασης, επιβάλλεται, για χρονικό διάστημα ανάλογο με εκείνο που απαιτείται για την εκτέλεση όλων των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, ώστε η επιχείρηση να εναρμονιστεί με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις, ως εξής:

αα) Επιβάλλεται μερική αναστολή λειτουργίας σε μία ή περισσότερες παραγωγικές δραστηριότητες της επιχείρησης.

ββ) Επιβάλλεται ολική αναστολή λειτουργίας στο σύνολο των παραγωγικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

γ) Για την επιβολή του μέτρου της αναστολής της λειτουργίας μίας εγκατάστασης, η αρμόδια αρχή που διενήργησε τον έλεγχο με αιτιολογημένη έκθεση ελέγχου, εισηγείται άμεσα στην αδειοδοτούσα αρχή τη μερική ή ολική αναστολή της λειτουργίας της εγκατάστασης.

δ) Με απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής, που κοινοποιείται στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34, αναστέλλεται η λειτουργία της εγκατάστασης για ορισμένο χρονικό διάστημα, που ορίζεται σε αυτή.

ε) Για την άρση της απόφασης αναστολής της λειτουργίας της εγκατάστασης απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης της αδειοδοτούσας αρχής, αφού προηγουμένως οι ελεγκτές της αρμόδιας αρχής βεβαιώσουν εγγράφως, ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι διορθωτικές ενέργειες και δεν συντρέχουν πλέον οι λόγοι που επέβαλαν τη μερική ή ολική αναστολή της λειτουργίας της εγκατάστασης.

2. Με απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο, ανακαλείται η άδεια λειτουργίας μίας εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων, δηλαδή παύει η λειτουργία της, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) όταν συντρέχουν λόγοι τεχνικής ή άλλης αδυναμίας εκτέλεσης των καθορισμένων διορθωτικών ενεργειών, με συνέπεια να μην είναι εφικτή η συμμόρφωση με τη νομοθεσία,

β) όταν η επιχείρηση τροφίμων δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση αναστολής λειτουργίας της.

Η απόφαση ανάκλησης κοινοποιείται στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

3.α) Όταν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται ότι τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η δημόσια υγεία και η υγεία των ζώων και παρίσταται έκτακτη ανάγκη αποτροπής του κινδύνου αυτού, η αρμόδια αρχή αποφασίζει άμεσα την προσωρινή αναστολή της λειτουργίας της εγκατάστασης ή της μονάδας παραγωγής της εγκατάστασης, όπου εντοπίζεται ο κίνδυνος. Η απόφαση είναι άμεσα εκτελεστή, κοινοποιείται αυθημερόν στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34 και διαβιβάζεται στη συνέχεια στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την αναστολή, μερική ή ολική της λειτουργίας ή την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης

επιχείρησης τροφίμων, μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο. Η ισχύς της προσωρινής αναστολής λειτουργίας της εγκατάστασης ή μονάδας παραγωγής της εγκατάστασης λήγει με την ανωτέρω απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής.

β) Όταν μετά από έλεγχο της ΕΕ ή μετά από έλεγχο επαλήθευσης/επιτήρησης ή διερεύνησης επώνυμων καταγγελιών της κεντρικής αρμόδιας αρχής σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων ή σε περιοχές/ζώνες παραγωγής ζώντων δίδυρων μαλακίων, διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία, με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή του Προέδρου του ΕΦΕΤ, κατόπιν εισήγησης των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή του ΕΦΕΤ, αντίστοιχα:

αα) Αναστέλλεται ή ανακαλείται ο κωδικός αριθμός έγκρισης εγκατάστασης τροφίμων και η αδειοδοτούσα αρχή υποχρεούται άμεσα να αναστείλει τη λειτουργία ή να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας των εγκαταστάσεων τροφίμων, αντίστοιχα.

ββ) Τροποποιείται η κατηγοριοποίηση της περιοχής/ζώνης παραγωγής ζώντων δίδυρων μαλακίων.

4. Η αρμόδια αρχή που εισηγείται την αναστολή της λειτουργίας ή την ανάκληση της άδειας λειτουργίας μιας εγκατάστασης, εκτός από τις περιπτώσεις της παραγράφου 3, υποχρεούται να καλέσει σε ακρόαση τον υπεύθυνο της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 34, ο οποίος υποχρεούται να εκθέσει τις απόψεις του εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημέρα επίδοσης σε αυτόν της σχετικής πρόσκλησης.

5. Η αναστολή της λειτουργίας ή η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων συνεπάγεται άμεσα την αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης ή καταχώρισης ή εγγραφής της εγκατάστασης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 ή 2 του άρθρου 10, αντίστοιχα.

6. Η επιχείρηση τροφίμων δύναται να καταθέσει ένσταση στην προϊσταμένη αρχή της αδειοδοτούσας αρχής που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης. Η προϊσταμένη αρχή εκδίδει απόφαση επί της ένστασης εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών, η οποία κοινοποιείται στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η απόφαση επί της ένστασης ή η απόφαση επιβολής του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης, αν δεν υποβληθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστική.

Η άσκηση ένστασης και η προθεσμία για την άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της επιβολής του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή ανάκλησης της άδειας λειτουργίας εγκατάστασης.

7.α) Η αδειοδοτούσα αρχή προβαίνει στη σφράγιση του παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού τμήματος ή ολόκληρης της εγκατάστασης, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον παρίσταται ανάγκη και σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991 (Α' 58), στις παρακάτω περιπτώσεις:

αα) Αν η επιχείρηση δεν συμμορφωθεί με την απόφαση αναστολής της λειτουργίας της εγκατάστασης.

ββ) Αν η επιχείρηση δεν συμμορφωθεί με την απόφαση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης.

β) Η αρμόδια αρχή προβαίνει άμεσα στη σφράγιση του παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού τμήματος ή ολόκληρης της εγκατάστασης, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991, εφόσον τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η δημόσια υγεία και η υγεία των ζώων, παρίσταται έκτακτη ανάγκη αποτροπής του κινδύνου αυτού και η επιχείρηση δεν συμμορφώνεται με την απόφαση προσωρινής αναστολής της λειτουργίας της εγκατάστασης ή μονάδας παραγωγής της εγκατάστασης, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3.

γ) Η επιχείρηση ειδοποιείται εγγράφως από την αδειοδοτούσα αρχή ή την αρμόδια αρχή για την αιτία, την ακριβή ημερομηνία και ώρα σφράγισης της εγκατάστασης. Η σφράγιση περιλαμβάνει το κλειδίωμα και την αφαίρεση των κλειδιών της εγκατάστασης, με δαπάνη που προκαταβάλλεται από την επιχείρηση. Για κάθε σφράγιση συντάσσεται και σχετική έκθεση από την αρχή που την πραγματοποίησε. Η επιχείρηση υποχρεούται να απομακρύνει τα ευαλλοιώτα ή ευπαθή τρόφιμα που βρίσκονται εντός της εγκατάστασης,

8. Για τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν χωρίς τις απαιτούμενες άδειες ή εγκρίσεις, ισχύουν τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα στις ειδικότερες διατάξεις περί αδειών λειτουργίας και εγκρίσεων. Αν η αρμόδια αρχή ελέγχου διαπιστώσει μη συμμόρφωση σε απαιτήσεις ή μέτρα από την οποία προκύπτει άμεσος κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και παρίσταται έκτακτη ανάγκη αποτροπής του κινδύνου αυτού, προβαίνει στη σφράγιση του παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού τμήματος ή ολόκληρης της εγκατάστασης, σύμφωνα με τις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 7.

9. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 10 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η εγκατάσταση επιχείρησης τροφίμων λειτουργεί με αναγγελία έναρξης του ν. 3919/2011 (Α' 32), όπως ισχύει.

Άρθρο 10

Αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης ή της καταχώρισης ή της εγγραφής εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων ή ζωοτροφών

1. Η κεντρική αρμόδια αρχή δύναται με απόφασή της να επιβάλει το μέτρο της αναστολής της έγκρισης ή καταχώρισης ή εγγραφής εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων ή ζωοτροφών, για ορισμένο χρονικό διάστημα, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας αρχής, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) όταν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται μη συμμόρφωση που ενέχει σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και οδηγεί στην ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων,

β) όταν η επιχείρηση τροφίμων ή ζωοτροφών δεν λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης προς τις συστάσεις των αρμόδιων αρχών για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της κείμενης νομοθεσίας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3.

2. Η κεντρική αρμόδια αρχή δύναται με απόφασή της να επιβάλει το μέτρο της ανάκλησης της έγκρισης ή

καταχώρισης ή εγγραφής της εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων ή ζωοτροφών στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) όταν συντρέχουν λόγοι τεχνικής ή άλλης αδυναμίας εκτέλεσης των καθορισμένων διορθωτικών ενεργειών, με συνέπεια να μην είναι εφικτή η πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία,

β) όταν η επιχείρηση τροφίμων ή ζωοτροφών δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση αναστολής της έγκρισης ή της καταχώρισης ή της εγγραφής εγκατάστασης.

Η απόφαση ανάκλησης της έγκρισης ή καταχώρισης ή εγγραφής εγκατάστασης κοινοποιείται στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

3. Η αναστολή ή η ανάκληση της έγκρισης ή της καταχώρισης ή της εγγραφής εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων συνεπάγεται την άμεση αναστολή της λειτουργίας ή την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 ή την παράγραφο 2 του άρθρου 9, αντίστοιχα.

4. Η επιχείρηση τροφίμων ή ζωοτροφών δύναται να καταθέσει ένσταση προς την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του μέτρου της αναστολής ή της ανάκλησης της έγκρισης ή της καταχώρισης ή της εγγραφής εγκατάστασης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών.

Επί της ένστασης, η ως άνω υπηρεσία εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών, την οποία κοινοποιεί άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η απόφαση επί της ένστασης ή η απόφαση επιβολής του μέτρου της αναστολής ή της ανάκλησης της έγκρισης ή της καταχώρισης ή της εγγραφής εγκατάστασης, αν δεν υποβληθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

Η άσκηση ένστασης και η προθεσμία για την άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της επιβολής του μέτρου της αναστολής ή της ανάκλησης της έγκρισης ή της καταχώρισης ή της εγγραφής εγκατάστασης.

5. Σε περιπτώσεις τροφίμων φυτικής προέλευσης που δεν πληρούν τις προδιαγραφές παραγωγής και εμπορίας αυτών, αναστέλλεται ή διαγράφεται η καταχώριση της επιχείρησης τροφίμων από τα μητρώα που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Η επιχείρηση τροφίμων φυτικής προέλευσης δύναται να καταθέσει ένσταση προς την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση αναστολής ή διαγραφής της από το μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

Άρθρο 11

Προσωρινή αναστολή και ανάκληση έγκρισης καταλληλότητας μεταφορικού μέσου τροφίμων

1. Αν οι ελεγκτές των αρμόδιων αρχών, κατά τη διενέργεια επίσημου ελέγχου, διαπιστώσουν μη συμμόρφωση σε σχέση με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορά στη μεταφορά τροφίμων, εισηγούνται στην αρμόδια αρχή την ανάκληση της έγκρισης καταλληλότητας του οχήματος για μεταφορά συγκεκριμένου τύπου τροφίμων. Η αρμόδια αρχή διαβιβάζει την ανάκληση έγκρισης και την έκθεση ελέγχου στη αδειοδοτούσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να ενεργήσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

2. Αν οι ελεγκτές των αρμόδιων αρχών, κατά τη διενέργεια επίσημου ελέγχου, διαπιστώσουν φορτίο τροφίμου μη κανονικό ή μη ασφαλές, το οποίο, λόγω της φύσης του, μεταφέρεται με κατάλληλο μεταφορικό μέσο, για την επιβολή του μέτρου του περιορισμού ή της απαγόρευσης διάθεσης του φορτίου τροφίμου, αποτελεί υποχρέωση του ιδιοκτήτη η υπόδειξη κατάλληλου χώρου για μεταφορά και φύλαξη του φορτίου με έξοδα του ιδιοκτήτη, για όσο χρόνο απαιτείται και εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 6 ή 7, αντίστοιχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Ή ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΣΤΑ ΦΟΡΤΙΑ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 12

Διοικητικά μέτρα συμμόρφωσης

1. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής, ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση των ελεγκτών, τίθενται υπό επίσημη κράτηση φορτία από τρίτες χώρες, τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις ή τις διαδικασίες που επιβάλλει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και αφού ληφθούν υπόψη τα αιτήματα των επιχειρήσεων τροφίμων ή ζωοτροφών, επιβάλλονται, κατά περίπτωση και στο βαθμό που απαιτείται, τα ακόλουθα μέτρα συμμόρφωσης:

α) Υποβολή σε ειδική μεταχείριση, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004.

β) Επαναποστολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004.

γ) Καταστροφή των φορτίων.

δ) Χρήση των εν λόγω τροφίμων ή ζωοτροφών για άλλους νόμιμους σκοπούς, πλην εκείνων για τους οποίους προορίζονταν αρχικά.

ε) Επιβολή διορθωτικών ενεργειών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης, όπως επαναδιαλογή, ανασυσκευασία, υποβίβαση ή επαναταξινόμηση και επανέλεγχος, προκειμένου να επιτραπεί η εισαγωγή ή εξαγωγή του φορτίου.

στ) Κάθε άλλο μέτρο που κρίνει κατάλληλο η αρμόδια αρχή.

2. Αν τα φορτία των τροφίμων ή ζωοτροφών έχουν ήδη διατεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία, η αρμόδια αρχή εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 4 έως και 11.

3.α) Η επιχείρηση τροφίμων ή ζωοτροφών δύναται να καταθέσει ένσταση στην προϊσταμένη αρχή της αρχής που εξέδωσε την απόφαση επιβολής της επίσημης κράτησης, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης. Η προϊσταμένη αρχή εκδίδει απόφαση επί της ένστασης εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών, η οποία κοινοποιείται αυθημερόν στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34. Η απόφαση της προϊσταμένης αρχής είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

β) Σε περίπτωση επίσημης κράτησης:

αα) Από τους συνοριακούς Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ) οι οποίοι αποτελούν υπηρεσιακές μονάδες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, φορτίου ζωοτροφών από τρίτες χώρες, η ένσταση της περίπτωσης α' υποβάλλεται στη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων και κοινοποιείται στη Διεύ-

θυναση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του ίδιου Υπουργείου, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης επιβολής της επίσημης κράτησης. Η Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής ενημερώνει αυθημερόν τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

ββ) Από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, φορτίου ζωοτροφών από τρίτες χώρες, για το οποίο προκύπτει παράβαση σχετικά με την ασφάλεια των ζωοτροφών, όπως ανεπιθύμητες ουσίες, απαγορευμένα συστατικά και παραβίαση των όρων έγκρισης πρόσθετων υλών, η ένσταση της περίπτωσης α' κατατίθεται στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης επιβολής της επίσημης κράτησης.

Ο προϊστάμενος των ως άνω Διευθύνσεων, κατά περίπτωση, εκδίδει απόφαση επί της ένστασης, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών, η οποία κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34 και η οποία είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

γ) Για την εξέταση των ως άνω ενστάσεων, οι αρχές που εξέδωσαν την απόφαση επιβολής της επίσημης κράτησης διαβιβάζουν στις αρμόδιες αρχές των περιπτώσεων α' και β' την έκθεση ελέγχου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

δ) Αν δεν ασκηθεί ένσταση, σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α' και β', η απόφαση της αρμόδια αρχής για επιβολή της επίσημης κράτησης καθίσταται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Άρθρο 13

Διοικητικά μέτρα συμμόρφωσης

1. Αν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστωθούν μη συμμορφώσεις που θίγουν ή θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία, τη λειτουργικότητα των συστημάτων σήμανσης και καταγραφής των ζώων και την καλή διαβίωση των ζώων, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, τα οποία, με την επιφύλαξη της τήρησης των ειδικότερων διατάξεων και μέτρων που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις, συνίστανται, κατά περίπτωση, στα ακόλουθα:

α) διενέργεια απαραίτητων απολυμάνσεων,
β) περιορισμός των μετακινήσεων των ζώων,
γ) απομόνωση ή αποκλεισμός εκτροφής ή/και περιοχής,

δ) μερική ή ολική απομάκρυνση των ζώων από την εκμετάλλευση,

ε) μερική ή ολική υγειονομική σφαγή ή θανάτωση,

στ) σφαγή ή επείγουσα σφαγή ή επείγουσα θανάτωση,
ζ) αα) απαγόρευση εξόδου ζωικών προϊόντων από την εκμετάλλευση ή ββ) προώθηση για θερμική επεξεργασία σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις των αυγών που προέρχονται από εγκαταστάσεις όπου δεν τηρούνται τα επιτρεπόμενα συστήματα εκτροφής ορνίθων,

η) άλλα μέτρα υγειονομικού χαρακτήρα,
θ) αναστολή ή ανάκληση έγκρισης και άδειας εγκατάστασης,

ι) κατάσχεση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, καθώς και σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων, σύμφωνα με το άρθρο 15,

ια) αναστολή ή ανάκληση της άδειας του μεταφορέα,
ιβ) αναστολή ή ανάκληση της βεβαίωσης καταλληλότητας ή του πιστοποιητικού έγκρισης του μεταφορικού μέσου,

ιγ) αναστολή ή ανάκληση του πιστοποιητικού επαγγελματικής κατάρτισης του οδηγού ή συνοδού, οι οποίοι υποχρεούνται να παραδώσουν το πιστοποιητικό αυτό στην αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία της οικείας Περιφερειακής Ενότητας που έχουν την έδρα τους,

ιδ) αλλαγή του οδηγού ή του συνοδού,

ιε) προσωρινή επισκευή του μεταφορικού μέσου,

ιστ) μεταφορά παρτίδας ή μέρους αυτής σε άλλο μεταφορικό μέσο,

ιζ) επιστροφή των ζώων στον τόπο αναχώρησης ή συνέχιση προς τον τόπο προορισμού με πιο σύντομο δρομολόγιο,

ιη) εκφόρτωση των ζώων και σταβλισμός σε κατάλληλο χώρο με την παροχή των κατάλληλων φροντίδων,

ιθ) προσωρινή απαγόρευση στον μεταφορέα και στο μεταφορικό μέσο να μεταφέρει ζώα εντός της Χώρας,

κ) τροποποίηση των πρότυπων διαδικασιών λειτουργίας του σφαγείου, σχετικά με το χειρισμό των ζώων από την άφιξη των ζώων στο σφαγείο έως και την αφαιμάξη τους, με επιβράδυνση ή παύση της παραγωγής,

κα) αύξηση της συχνότητας των αυτοελέγχων στη διαδικασία της αναισθητοποίησης και στην αποτελεσματικότητά της,

κβ) αύξηση της συχνότητας των αυτοελέγχων κατά τη σφαγή ζώων για θρησκευτικούς λόγους (θρησκευτική σφαγή), το στάδιο πριν την απελευθέρωση του ζώου από την ακινητοποίηση και πριν την εκδορά ή το ζεμάτισμα,

κγ) τροποποίηση των διαδικασιών παρακολούθησης στα σφαγεία κατά τις διαδικασίες των περιπτώσεων α' και κβ',

κδ) αναστολή ή ανάκληση του πιστοποιητικού ικανότητας των προσώπων που εκτελούν τις διαδικασίες χειρισμού των ζώων από την άφιξη των ζώων στο σφαγείο έως και την αφαιμάξη τους,

κε) αναστολή ή ανάκληση της ανάθεσης σε φορέα της τελικής εξέτασης και έκδοσης του πιστοποιητικού ικανότητας των προσώπων της περίπτωσης κδ',

κστ) τροποποίηση των οδηγιών του κατασκευαστή που συνοδεύουν τον εξοπλισμό ακινητοποίησης και αναισθητοποίησης,

κζ) κάθε άλλο μέτρο που κρίνει κατάλληλο η αρμόδια αρχή.

2. Ειδικότερα στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με:

α) τις διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν:

αα) την αντιμετώπιση νοσημάτων των ζώων και ζωονόσων,

ββ) τις ενδοενωσιακές συναλλαγές ζώντων ζώων, καθώς και τις εισαγωγές αυτών από τρίτες χώρες,

γγ) τα μέτρα που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές για την αντιμετώπιση νοσημάτων των ζώων και ζωονόσων,

β) τα μέτρα που απαιτούνται κατά την εφαρμογή πάσης φύσεως προγραμμάτων διερεύνησης, ελέγχου, καταπολέμησης και επιτήρησης των νοσημάτων των ζώων και των ζωονόσων και

γ) τις έγγραφες συστάσεις των αρμόδιων αρχών ή των επίσημων κτηνιάτρων για την τήρηση των κανόνων βιοασφάλειας, την αποτροπή εξάπλωσης νοσημάτων και την εν γένει προστασία της υγείας των ζώων,

οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν σε γραπτή προειδοποίηση του ασκούντα την εκμετάλλευση των ζώων, με την οποία του γνωστοποιείται η υποχρέωση συμμόρφωσης. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης του προβλεπόμενου, από τις ισχύουσες διατάξεις, χρονικού διαστήματος συμμόρφωσης ή αν δεν υφίστανται τέτοιες διατάξεις, του εύλογου χρονικού διαστήματος που καθορίζει η αρμόδια αρχή, με βάση την ευχέρεια και τις δυνατότητες συμμόρφωσης, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 23, καθώς και τα μέτρα συμμόρφωσης της παραγράφου 1, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 14

Διαδικασία επιβολής μέτρων συμμόρφωσης

1.α) Τα μέτρα συμμόρφωσης του άρθρου 13, πλην της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 αυτού που αφορά κατάσταση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, καθώς και σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων και περιγράφεται στο άρθρο 15, επιβάλλονται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης των ελεγκτών.

β) Αν για την επιβολή των μέτρων συμμόρφωσης είναι αρμόδια η κεντρική αρμόδια αρχή ή άλλη δημόσια αρχή, η απόφαση επιβολής των μέτρων συμμόρφωσης εκδίδεται από την κεντρική αρμόδια αρχή ή την άλλη δημόσια αρχή, κατόπιν εισήγησης της κατά τόπο αρμόδιας αρχής και διαβίβασης των σχετικών εγγράφων.

2. Η απόφαση λήψης μέτρων συμμόρφωσης κοινοποιείται στην εκμετάλλευση ή επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34. Στην απόφαση γίνεται αναφορά για το δικαίωμα ένστασης του ενδιαφερόμενου που κατατίθεται στην αρχή που εξέδωσε την απόφαση, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση, σε αυτόν, της απόφασης.

3.α) Αν η απόφαση επιβολής των μέτρων συμμόρφωσης έχει εκδοθεί από την αρμόδια αρχή ή την κεντρική αρμόδια αρχή, για την εξέταση της ένστασης, ο προϊστάμενος της αρμόδιας αρχής στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές ή ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αντίστοιχα, με απόφασή του προβαίνει εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της ένστασης, στη συγκρότηση και στον ορισμό μελών τριμελούς επιτροπής, η οποία συνέρχεται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από τη συγκρότησή της και αποτελείται από:

αα) δύο (2) υπαλλήλους της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο, εκτός των ελεγκτών που συνέταξαν την έκθεση, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, ή δύο (2) κτηνιάτρους, υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, αντίστοιχα,

ββ) έναν (1) ειδικό, που υποδεικνύει ο ενιστάμενος. Αν ο ενιστάμενος, δεν υποδείξει ή δηλώσει αδυναμία να υποδείξει μέλος στην επιτροπή, μέλος ορίζεται από τον προϊστάμενο που συγκροτεί την επιτροπή, υπάλληλος της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο ή υπάλληλος της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, αντίστοιχα.

Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο υπάλληλος με τον ανώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας.

Χρέη γραμματέα εκτελεί ο υπάλληλος με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας.

Αν δεν επαρκεί ο αριθμός των υπαλλήλων για τη συγκρότηση της επιτροπής, σε αυτήν δύνανται να συμμετάσχουν υπάλληλοι από άλλες αρμόδιες αρχές με συναφές αντικείμενο.

β) Η τριμελής επιτροπή αφού εξετάσει λεπτομερώς το θέμα, λάβει υπόψη την έκθεση των ελεγκτών και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, καθώς και τις απόψεις του ενιστάμενου και κάθε στοιχείο που προκύπτει κατά την εξέταση, εισηγείται επί της ένστασης προς τον προϊστάμενο της αρμόδιας αρχής ή τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, αντίστοιχα, για την έκδοση απόφασης επί της ένστασης.

γ) Η απόφαση της αρχής κοινοποιείται αυθημερόν στην εκμετάλλευση ή στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

4. Η άσκηση ένστασης και η προθεσμία για την άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης λήψης των μέτρων συμμόρφωσης.

5. α) Αν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνονται ευρήματα που ενέχουν άμεσο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων, οι ελεγκτές μπορούν να αποφασίσουν κατά περίπτωση τη λήψη άμεσων μέτρων συμμόρφωσης επειγόντος χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 13.

β) Αν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνονται ευρήματα που ενέχουν άμεσο κίνδυνο για την προστασία των ζώων, οι ελεγκτές μπορούν να αποφασίσουν κατά περίπτωση τη λήψη άμεσων μέτρων συμμόρφωσης επειγόντος χαρακτήρα, σύμφωνα με τις περιπτώσεις δ', ζ' υποπερίπτωση ββ', ιβ', κ', κα', κβ' και κγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13.

γ) Η έκθεση, στην οποία αναφέρονται τα μέτρα συμμόρφωσης των ανωτέρω περιπτώσεων α' και β', διαβιβάζεται στην αρμόδια αρχή για την αξιολόγηση της αναγκαιότητας ή μη επιβολής επιπλέον μέτρων συμμόρφωσης ή/και κυρώσεων.

δ) Απαγορεύεται η άσκηση ένστασης κατά της απόφασης των ελεγκτών για λήψη άμεσων μέτρων συμμόρφωσης επειγόντος χαρακτήρα.

6. Για την άρση της απόφασης επιβολής των μέτρων, όπου αυτό είναι αναγκαίο, απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης της αρχής που την εξέδωσε, αφού προηγουμένως οι ελεγκτές βεβαιώσουν εγγράφως, έπειτα από επιτόπιο έλεγχο, ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι διορθωτικές ενέργειες και δεν συντρέχουν πλέον οι λόγοι που επέβαλαν τη λήψη των μέτρων.

7. α) Ειδικά όσον αφορά τη λήψη των επειγόντων μέτρων που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ', ιδ', ιε', ιστ', ιζ', ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 13, λόγω μη τήρησης από τους μεταφορείς, των κείμενων διατάξεων για τη μεταφορά των ζώων, ισχύουν τα ακόλουθα:

αα) Αν οι ελεγκτές της οικείας Περιφερειακής Ενότητας ή του Σταθμού Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), κατά περίπτωση, διαπιστώσουν μη συμμόρφωση σε σχέση με τις απαιτήσεις των διατάξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά, λαμβάνουν οι ίδιοι,

ή απαιτούν από τον υπεύθυνο για τα ζώα, να λάβει τα αναγκαία μέτρα συμμόρφωσης για την προστασία των ζώων και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους.

Όταν για την εφαρμογή των μέτρων είναι ανάγκη να μεταφερθούν τα ζώα, κατά παράβαση κείμενων διατάξεων, η αρμόδια, κατά περίπτωση, αρχή, εκδίδει άδεια για τη μεταφορά τους. Η άδεια αναφέρει τα συγκεκριμένα ζώα και καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μεταφερθούν μέχρις ότου υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

ββ) Αν ο υπεύθυνος για τα ζώα δεν μπορεί να εντοπιστεί ή δεν συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις της αρμόδιας, κατά περίπτωση, αρχής της υποπερίπτωσης αα', ο προϊστάμενος αυτής εκδίδει άμεσα απόφαση εφαρμογής των αναγκαίων μέτρων επείγοντος χαρακτήρα της παραγράφου 5.

β) Οι αιτιολογημένες αποφάσεις των αρμόδιων, κατά περίπτωση, αρχών κοινοποιούνται άμεσα στον μεταφορέα, σύμφωνα με το άρθρο 34 και ενημερώνεται η αρμόδια αρχή που χορήγησε την άδειά του. Αν απαιτείται, οι αρμόδιες αρχές παρέχουν βοήθεια στον μεταφορέα για να διευκολύνουν την εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων έκτακτης ανάγκης.

Οι εν λόγω αρμόδιες αρχές, ενεργούν για την είσπραξη των δαπανών που προκύπτουν από την εκτέλεση των μέτρων αυτών και βαρύνουν τον υπεύθυνο για τα ζώα κατά τη μεταφορά. Οι δαπάνες αυτές βεβαιώνονται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας, κατά περίπτωση, αρχής, ως δημόσιο έσοδο και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Άρθρο 15

Διαδικασία επιβολής του μέτρου της κατάσχεσης των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων

1. Κατάσχονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, τα κατωτέρω:

α) κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακούχων ζωοτροφών, σε εκτροφές παραγωγικών ζώων που εντοπίζονται χωρίς κτηνιατρική συνταγή ή έχουν λήξει ή αλλοιωθεί ή χωρίς άδεια κυκλοφορίας από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) ή μετά τη λήξη ή ανάκληση ή αναστολή της και

β) σπέρμα, ωάρια ή έμβρυα που διακινούνται από άλλα κράτη-μέλη, χωρίς να συνοδεύονται από τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα υγειονομικά κτηνιατρικά πιστοποιητικά ή εισάγονται παράνομα από τρίτες χώρες, καθώς και σπέρμα, ωάρια ή έμβρυα που συλλέγονται, αποθηκεύονται ή διατηρούνται σε μη εγκεκριμένες κατά περίπτωση εγκαταστάσεις ή που η προβλεπόμενη διάρκεια ζωής ή διατήρησής τους έχει λήξει ή μεταφέρονται κάτω από μη ικανοποιητικές υγειονομικές συνθήκες.

2. Η έκθεση κατάσχεσης, στην οποία καταγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία και οι ποσότητες των κατασχεθέντων προϊόντων, κοινοποιείται στην εκμετάλλευση ή επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

3. Στην έκθεση κατάσχεσης αναφέρεται το δικαίωμα της εκμετάλλευσης ή επιχείρησης να ασκήσει ένσταση στην αρμόδια αρχή, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές που διενήργησαν την κατάσχεση, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή της.

Αν η εκμετάλλευση ή επιχείρηση δεν επιθυμεί την επανεξέταση των κατασχεθέντων, ο εκπρόσωπός της

υπογράφει στην έκθεση κατάσχεσης ότι έλαβε γνώση αυτής και παραιτείται του δικαιώματος αυτού.

4. Για την εξέταση της ένστασης, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές, που διενήργησαν την κατάσχεση, με απόφασή του, προβαίνει εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης, στη συγκρότηση και στον ορισμό μελών τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από:

α) δύο (2) ελεγκτές της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο, εκτός των ελεγκτών που διενήργησαν την κατάσχεση,

β) έναν (1) ειδικό, που υποδεικνύει ο ενιστάμενος. Αν ο ενιστάμενος, δεν υποδείξει ή δηλώσει αδυναμία να υποδείξει μέλος στην επιτροπή, μέλος ορίζεται από τον προϊστάμενο που συγκροτεί την επιτροπή, υπάλληλος της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο.

Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο ελεγκτής με τον ανώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας.

Χρήη γραμματέα εκτελεί ο ελεγκτής με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας.

5. Η επιτροπή συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη συγκρότησή της και αφού λάβει υπόψη την έκθεση κατάσχεσης και τα στοιχεία που προσκομίζει και επικαλείται ο ενιστάμενος, αποφασίζει αιτιολογημένα επί της ένστασης εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών.

Η απόφαση κοινοποιείται άμεσα στην εκμετάλλευση ή επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34, δια του Προέδρου της επιτροπής και στην αρμόδια αρχή που τη συγκρότησε.

6. Η απόφαση επί της ένστασης, ή η έκθεση κατάσχεσης, αν δεν υποβληθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ένστασης, θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

7. Τα κατασχεθέντα προϊόντα επισημαίνονται κατάλληλα και φυλάσσονται στην αποθήκη της εκμετάλλευσης ή της επιχείρησης με ευθύνη του υπευθύνου της, μέχρι την έκδοση απόφασης για την απομάκρυνσή τους.

8. Για την τύχη των κατασχεθέντων προϊόντων αποφασίζει ο προϊστάμενος της αρμόδιας αρχής στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές και επιβάλλεται η καταστροφή ή επιστροφή ή άλλη διάθεσή τους, σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

9. Η εκμετάλλευση ή επιχείρηση έχει την ευθύνη για την εφαρμογή της απόφασης της παραγράφου 8, καθώς και για την ενημέρωση της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο - κατάσχεση, ως προς την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών.

10. Η αρμόδια αρχή που διενήργησε τον έλεγχο έχει την εποπτεία των διαδικασιών και ενημερώνει σχετικά την κεντρική αρμόδια αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΖΥΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΠ

Άρθρο 16

Μέτρα συμμόρφωσης εντός της Χώρας και μεταξύ των κρατών-μελών

Οι αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο άσκησης του επίσημου ελέγχου, σε περίπτωση που διαπιστώσουν μη

συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ή τις διαδικασίες που προβλέπει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταφοράς, χειρισμού, μεταποίησης, αποθήκευσης, διάθεσης στην αγορά, διανομής, χρήσης ή απόρριψης των ΖΥΠ και των ΠΠ επιβάλλουν, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της μη συμμόρφωσης, το ιστορικό και το μέγεθος της επιχείρησης, κατά περίπτωση και στο βαθμό που απαιτείται, τα ακόλουθα μέτρα συμμόρφωσης:

α) Περιορισμό ή απαγόρευση διάθεσης στην αγορά των ΖΥΠ ή ΠΠ.

β) Απόρριψη των ΖΥΠ ή ΠΠ μέσω αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης σε εγκεκριμένη μονάδα αποτέφρωσης.

γ) Διαχείριση/χρήση των ΖΥΠ ή ΠΠ διαφορετική από εκείνη για την οποία προορίζονταν αρχικά.

δ) Υποβολή διαδικασιών εξυγίανσης, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

ε) Επαναποστολή στο κράτος-μέλος αποστολής τους, εφόσον γίνονται δεκτά.

στ) Αναστολή λειτουργίας ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας ή/και αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης εγκατάστασης/μονάδας παραγωγής ή διαχείρισης ΖΥΠ ή ΠΠ.

ζ) Ανάκληση δραστηριότητας καταχωρισμένης εγκατάστασης/μονάδας ή χρήστη ΖΥΠ ή ΠΠ.

η) Ανάκληση έγκρισης οχήματος ή εμπορευματοκιβωτίου μεταφοράς ΖΥΠ ή ΠΠ.

θ) Κάθε άλλο μέτρο που κρίνει κατάλληλο η αρμόδια αρχή.

Άρθρο 17

Περιορισμός ή απαγόρευση διάθεσης στην αγορά των ΖΥΠ ή ΠΠ

Οι αρμόδιες αρχές επιβάλλουν το μέτρο του περιορισμού ή της απαγόρευσης διάθεσης στην αγορά των ΖΥΠ ή ΠΠ με τις διαδικασίες της δέσμευσης και κατάσχεσης, ως εξής :

1. α) Δεσμεύονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, τα ΖΥΠ ή ΠΠ, για τα οποία δεν είναι δυνατή η οριστική αξιολόγηση του κινδύνου χωρίς τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές κρίνουν αιτιολογημένα ότι υπάρχει ανάγκη για δέσμευση.

β) Η έκθεση δέσμευσης κοινοποιείται από την αρμόδια αρχή στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

γ) Η αποδέσμευση των δεσμευμένων ΖΥΠ ή ΠΠ γίνεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή ή κατόπιν έγγραφης αίτησης προς αυτήν, μετά τη λήψη αρνητικών αποτελεσμάτων εργαστηριακών αναλύσεων. Οι ελεγκτές συντάσσουν προς τούτο πρακτικό αποδέσμευσης.

2. α) Κατάσχονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, τα παρακάτω ΖΥΠ ή ΠΠ, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, αποθήκευσης, διακίνησης και διάθεσης αυτών, όταν :

αα) έχουν μολυνθεί ή αναμειχθεί με μη επιτρεπτό υλικό ή σε περίπτωση θετικών αποτελεσμάτων εργαστηριακών αναλύσεων,

ββ) δεν έχουν ταυτοποιηθεί ή συσκευασθεί ή σημειωθεί ορθά,

γγ) στερούνται συνοδευτικών εγγράφων ή είναι ελλιπώς ή μη ορθά συμπληρωμένα (εμπορικά έγγραφα ή/και υγειονομικά πιστοποιητικά),

δδ) ο προορισμός τους δεν αντιστοιχεί στην κατηγορία κατάταξής τους ή η εγκατάσταση/μονάδα/χρήστης προορισμού τους δεν είναι εγκεκριμένη ή καταχωρισμένη,

εε) δεν πληρούν τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας ως προς τη διάθεσή τους στην αγορά και τη χρήση τους,

στστ) σε κάθε άλλη περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές κρίνουν αιτιολογημένα ότι υπάρχει αναγκαιότητα για κατάσχεση.

β) Η έκθεση κατάσχεσης κοινοποιείται από την αρμόδια αρχή στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34. Στην έκθεση κατάσχεσης γίνεται αναφορά για το δικαίωμα της επιχείρησης να ασκήσει ένσταση επανεξέτασης, εντός δύο (2) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης.

γ) Αν η επιχείρηση δεν επιθυμεί την επανεξέταση των κατασχεθέντων, ο εκπρόσωπός της υπογράφει στην έκθεση κατάσχεσης ότι έλαβε γνώση αυτής και παραιτείται του δικαιώματος αυτού.

δ) Η ένσταση επανεξέτασης κατατίθεται από την επιχείρηση στην υπηρεσία που ανήκουν οι ελεγκτές. Εφόσον δεν κατατεθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η έκθεση θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

ε) Για την εξέταση της ένστασης, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές, που διενήργησαν την κατάσχεση, με απόφασή του, προβαίνει εντός δύο (2) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης, στη συγκρότηση και στον ορισμό μελών τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από:

αα) δύο (2) ελεγκτές της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο, εκτός των ελεγκτών που διενήργησαν την κατάσχεση,

ββ) έναν (1) ειδικό, που υποδεικνύει ο ενιστάμενος. Αν ο ενιστάμενος, δεν ορίσει ή δηλώσει αδυναμία να ορίσει μέλος στην επιτροπή, μέλος ορίζεται από τον προϊστάμενο που συγκροτεί την επιτροπή, υπάλληλος της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο.

Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο ελεγκτής με τον ανώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας.

Χρέη γραμματέα εκτελεί ο ελεγκτής με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας.

στ) Η επιτροπή συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, το αργότερο εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από τη συγκρότησή της και αφού λάβει υπόψη την έκθεση κατάσχεσης και τα στοιχεία που προσκομίζει και επικαλείται ο ενιστάμενος, αποφασίζει αιτιολογημένα επί της ένστασης εντός προθεσμίας τριών (3) εργασίμων ημερών.

Η απόφαση της επιτροπής κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση και στην αρμόδια αρχή που τη συγκρότησε, δια του Προέδρου αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 34. Η απόφαση επί της ένστασης, θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

ζ) Στην έκθεση κατάσχεσης, αν δεν κατατεθεί ένσταση επανεξέτασης ή στην απόφαση επί της ένστασης επανεξέτασης, αποφασίζεται η τύχη των κατασχεθέντων, ως εξής:

αα) Επιβάλλεται η απόρριψη των ΖΥΠ ή ΠΠ μέσω αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης σε εγκεκριμένη μονάδα αποτέφρωσης.

ββ) Εγκρίνεται η διαχείριση/χρήση των ΖΥΠ ή ΠΠ για σκοπούς άλλους εκτός από εκείνους για τους οποίους προορίζονταν αρχικά.

γγ) Επιβάλλονται διαδικασίες εξυγίανσης, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία ή κάθε άλλο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις κείμενες διατάξεις.

δδ) Επαναποστολή των ΖΥΠ ή ΠΠ στο κράτος-μέλος αποστολής τους, εφόσον αυτά γίνονται δεκτά.

η) Τα κατασχεθέντα επισημαίνονται κατάλληλα και φυλάσσονται στην αποθήκη της επιχείρησης με ευθύνη του υπευθύνου της, μέχρι την έκδοση απόφασης για την απομάκρυνσή τους.

Τα κατασχεθέντα προς απόρριψη, εξυγίανση ή άλλη ενέργεια, κατά τη μεταφορά τους προς τον τόπο προορισμού, συνοδεύονται από εμπορικό έγγραφο, το οποίο συντάσσεται από την επιχείρηση. Η διαδικασία πραγματοποιείται υπό την εποπτεία της κατά τόπο αρμόδιας αρχής. Ο υπεύθυνος της επιχείρησης έχει την ευθύνη της γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή της ολοκλήρωσης των σχετικών διαδικασιών.

Άρθρο 18

Αναστολή λειτουργίας ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας ή/και αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης εγκατάστασης/μονάδας παραγωγής ή διαχείρισης ΖΥΠ ή ΠΠ

1. Αν από τους επίσημους ελέγχους που πραγματοποιεί η αρμόδια αρχή διαπιστωθεί ότι δεν τηρούνται οι απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, τότε, ανάλογα με τη φύση και τη σοβαρότητα των μη συμμορφώσεων και των εν δυνάμει κινδύνων για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων, η αρμόδια αρχή δύναται να προβαίνει στο μέτρο της αναστολής της λειτουργίας ή της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης/ μονάδας παραγωγής ή διαχείρισης ΖΥΠ ή ΠΠ ή/και η κεντρική αρμόδια αρχή δύναται να αναστέλλει ή να ανακαλεί τον ειδικό κωδικό αριθμό έγκρισης της εγκατάστασης/μονάδας παραγωγής ή διαχείρισης ΖΥΠ ή ΠΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

2. Η αρμόδια αρχή προβαίνει στο μέτρο της αναστολής της λειτουργίας εγκατάστασης/μονάδας ή/και η κεντρική αρμόδια αρχή αναστέλλει τον ειδικό κωδικό αριθμό έγκρισης της, για ορισμένο χρονικό διάστημα, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) όταν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται πλέον οι όροι λειτουργίας ή/και έγκρισης της εγκατάστασης/μονάδας, αντίστοιχα και οι πιθανοί κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων οδηγούν στην ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων,

β) όταν η επιχείρηση δεν συμμορφώνεται με τις συστάσεις των αρμόδιων αρχών και η αποκατάσταση των μη συμμορφώσεων μπορεί να γίνει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Το μέτρο της αναστολής της λειτουργίας ή/και της έγκρισης μίας εγκατάστασης/μονάδας επιβάλλεται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, ανάλογο με εκείνο που απαιτείται για την εκτέλεση όλων των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, ώστε η επιχείρηση να εναρμονιστεί με τις εκάστοτε ισχύουσες απαιτήσεις της νομοθεσίας.

3. Η αρμόδια αρχή προβαίνει στο μέτρο της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας εγκατάστασης/μονάδας ή/και η κεντρική αρμόδια αρχή ανακαλεί τον ειδικό κωδικό αριθμό έγκρισής της, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) όταν κατά τον επίσημο έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται πλέον οι όροι λειτουργίας ή/και έγκρισής της, αντίστοιχα και υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων που απαιτούν σημαντικές παρεμβάσεις στη λειτουργία της εγκατάστασης/μονάδας,

β) όταν η επιχείρηση αδυνατεί να αποκαταστήσει τις μη συμμορφώσεις εντός εύλογου χρονικού διαστήματος,

γ) όταν η επιχείρηση δεν συμμορφώνεται προς την απόφαση αναστολής της λειτουργίας ή έγκρισης.

4. α) Για την επιβολή του μέτρου, η αρμόδια αρχή που διενήργησε τον έλεγχο, με αιτιολογημένη έκθεση ελέγχου, εισηγείται άμεσα στην αδειοδοτούσα αρχή την αναστολή της λειτουργίας ή την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης/μονάδας ή/και στην κεντρική αρμόδια αρχή την αναστολή ή ανάκληση του ειδικού κωδικού αριθμού έγκρισής της, αφού πρώτα καλέσει σε ακρόαση τον υπεύθυνο της επιχείρησης, εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημέρα επίδοσης της έκθεσης ελέγχου.

β) Με απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής αναστέλλεται η λειτουργία ή ανακαλείται η άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης/μονάδας ή/και με απόφαση της κεντρικής αρμόδιας αρχής, αναστέλλεται ή ανακαλείται ο ειδικός κωδικός αριθμός έγκρισης της εγκατάστασης/μονάδας, αντίστοιχα. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται στην επιχείρηση/μονάδα, σύμφωνα με το άρθρο 34.

5. Η αναστολή της λειτουργίας ή η ανάκληση της άδειας λειτουργίας μίας εγκατάστασης/μονάδας συνεπάγεται άμεσα και την αναστολή ή ανάκληση του ειδικού κωδικού αριθμού έγκρισής της, αντίστοιχα και αντίστροφα.

6. Η επιχείρηση δύναται να υποβάλλει ένσταση στην προϊσταμένη αρχή της αδειοδοτούσας αρχής που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ή/και στην κεντρική αρμόδια αρχή που εξέδωσε την απόφαση αναστολής ή της ανάκλησης του ειδικού κωδικού αριθμού έγκρισης της εγκατάστασης/μονάδας, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή της. Η προϊσταμένη αρχή ή/και η κεντρική αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση, εκδίδει απόφαση επί της ένστασης εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, η οποία κοινοποιείται στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η απόφαση επί της ένστασης ή η απόφαση επιβολής του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ή/και αναστολής ή ανάκλησης του ειδικού κωδικού αριθμού έγκρισης εγκατάστασης/μονάδας, αν δεν υποβληθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστική.

Η άσκηση ένστασης και η προθεσμία για την άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της επιβολής του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ή/και αναστολής ή ανάκλησης του ειδικού κωδικού αριθμού έγκρισης της εγκατάστασης/μονάδας.

7. Για την άρση του μέτρου της αναστολής λειτουργίας ή της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ή/και

αναστολής ή ανάκλησης του ειδικού κωδικού αριθμού έγκρισης της εγκατάστασης/μονάδας απαιτείται η έκδοση απόφασης από την αδειοδοτούσα αρχή ή την κεντρική αρμόδια αρχή, αντίστοιχα, αφού προηγουμένως οι ελεγκτές της αρμόδιας αρχής βεβαιώσουν εγγράφως, μετά από επιτόπιο έλεγχο, ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι διορθωτικές ενέργειες και δεν συντρέχουν πλέον οι λόγοι που την επέβαλαν.

8. α) Η αδειοδοτούσα αρχή προβαίνει στη σφράγιση του παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού τμήματος ή ολόκληρης της εγκατάστασης/μονάδας, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον παρίσταται ανάγκη και σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991, στις κάτωθι περιπτώσεις:

αα) αν διαπιστωθεί ότι τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η δημόσια υγεία και η υγεία των ζώων και άμεση ανάγκη αποτροπής του κινδύνου,

ββ) αν η επιχείρηση δεν συμμορφωθεί με το μέτρο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης/μονάδας,

γγ) αν η επιχείρηση λειτουργεί χωρίς να έχει υποβάλει σχετικό φάκελο στην αρμόδια αρχή για αδειοδότηση και τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η δημόσια υγεία και η υγεία των ζώων.

β) Η επιχείρηση ειδοποιείται εγγράφως από την αδειοδοτούσα αρχή για την αιτία, την ακριβή ημερομηνία και ώρα σφράγισης της εγκατάστασης. Η σφράγιση περιλαμβάνει το κλειδωμα και την αφαίρεση των κλειδιών της εγκατάστασης, με δαπάνη που προκαταβάλλεται από την επιχείρηση. Για κάθε σφράγιση συντάσσεται και σχετική έκθεση από την αδειοδοτούσα αρχή. Η επιχείρηση υποχρεούται να απομακρύνει εγκαίρως τα ΖΥΠ ή ΠΠ που βρίσκονται εντός της εγκατάστασης.

9. Όταν μετά από έλεγχο της ΕΕ ή μετά από έλεγχο επαλήθευσης/επιτήρησης ή διερεύνησης επώνυμων πληροφοριών της κεντρικής αρμόδιας αρχής, σε μονάδες παραγωγής ή διαχείρισης ΖΥΠ ή ΠΠ, διαπιστωθούν μη συμμορφώσεις που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία, τότε με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν εισήγησης των αρμόδιων υπηρεσιών του ίδιου Υπουργείου, αναστέλλεται ή ανακαλείται η έγκριση των εγκαταστάσεων/μονάδων ΖΥΠ ή ΠΠ.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις που μία εγκατάσταση μονάδας παραγωγής ή διαχείρισης ΖΥΠ ή ΠΠ λειτουργεί με αναγγελία έναρξης του ν. 3919/2011, όπως ισχύει.

Άρθρο 19

Ανάκληση δραστηριότητας καταχωρισμένης εγκατάστασης/μονάδας ή χρήστη ΖΥΠ ή ΠΠ

1. Για εγκαταστάσεις/μονάδες ή χρήστες/δραστηριότητες ΖΥΠ και ΠΠ, που είναι καταχωρισμένες σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 47 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 και δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που επιβάλλει η ενωσιακή νομοθεσία, οι αρμόδιες αρχές δύνανται, με απόφασή τους, να άρουν την έγκριση χρήσης και τον επίσημο αριθμό καταχώρισης αυτών, την οποία κοινοποιούν άμεσα στην κεντρική αρμόδια αρχή.

2. Οι ως άνω επιχειρήσεις και χρήστες, δύνανται να καταθέσουν ένσταση στην προϊσταμένη αρχή της αρχής που εξέδωσε την απόφαση, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 18.

3. Για την άρση του μέτρου της ανάκλησης δραστηριότητας καταχωρισμένης εγκατάστασης/μονάδας ή χρήστη ΖΥΠ ή ΠΠ εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 18.

Άρθρο 20

Ανάκληση έγκρισης καταλληλότητας οχήματος ή εμπορευματοκιβωτίου μεταφοράς ΖΥΠ ή ΠΠ

1. Αν οι ελεγκτές των αρμόδιων αρχών, κατά τη διενέργεια επίσημου ελέγχου, διαπιστώσουν μη συμμόρφωση σε σχέση με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορά τις υποχρεώσεις του μεταφορέα, καθώς και τις συνθήκες μεταφοράς των ΖΥΠ ή ΠΠ, η αρμόδια αρχή με απόφασή της ανακαλεί την έγκριση καταλληλότητας του οχήματος ή εμπορευματοκιβωτίου και τον ειδικό κωδικό αριθμό έγκρισής του και παράλληλα διαβιβάζει την ανάκληση έγκρισης και την έκθεση ελέγχου στην αδειοδοτούσα αρχή.

2. Οι μεταφορείς, δύνανται να καταθέσουν ένσταση στην προϊσταμένη αρχή της αρχής που εξέδωσε την απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 18.

3. Για την άρση του μέτρου της ανάκλησης έγκρισης καταλληλότητας οχήματος ή εμπορευματοκιβωτίου μεταφοράς ΖΥΠ ή ΠΠ εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 18.

Άρθρο 21

Μέτρα συμμόρφωσης κατά τις εισαγωγές από τρίτες χώρες

1. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής, ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση απόρριψης των ελεγκτών, τίθενται υπό επίσημη κράτηση φορτία από τρίτες χώρες, τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις ή τις διαδικασίες που επιβάλλει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και, αφού ληφθεί υπόψη το αίτημα του υπευθύνου για το φορτίο, επιβάλλονται, τα ακόλουθα μέτρα συμμόρφωσης:

α) καταστροφή,

β) εξυγίανση σε εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας, όταν αυτό προβλέπεται ρητά από τη νομοθεσία, όπως για τα ιχθυάλευρα,

γ) επαναποστολή σε τρίτη χώρα,

δ) κάθε άλλο μέτρο που προβλέπεται από τη σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Μέχρι να αποφασιστεί η τύχη του υπό κράτηση φορτίου και να επιβληθούν μέτρα συμμόρφωσης το κοντέινερ ή η αποθήκη σφραγίζονται.

Η αρμόδια αρχή ενημερώνει το σύστημα Ελέγχου Μηχανογραφικού Κτηνιατρικού Συστήματος - Trade Control and Expert System (TRACES), συμπληρώνει κατά περίπτωση την καρτέλα του RASFF, εκδίδει το Κοινό Κτηνιατρικό Έγγραφο Εισόδου (ΚΚΕΕ) συμπληρώνοντας το αντίστοιχο μέτρο συμμόρφωσης και ακυρώνει το υγειονομικό πιστοποιητικό.

2. Η απόφαση της αρμόδιας αρχής για θέση υπό επίσημη κράτηση φορτίου εκδίδεται το πολύ εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της έκθεσης απόρριψης των ελεγκτών στον υπεύθυνο του φορτίου. Αν το φορτίο αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων, η αρμόδια αρχή αποφασίζει άμεσα για την άμεση καταστροφή του φορτίου.

3. Η καταστροφή ή εξυγίανση πρέπει να πραγματοποιείται σε εγκεκριμένη εγκατάσταση/μονάδα διαχείρισης ΖΥΠ, όπως μονάδα αποτέφρωσης ή μεταποίησης υλικών κατηγορίας 2 ή 1 και μονάδα παραγωγής βιοαερίου.

Οι απορριφθείσες παρτίδες πρέπει να αντιμετωπίζονται σαν ΖΥΠ κατηγορίας 2 ή 1.

Φορτία τα οποία προορίζονται για καταστροφή ή εξυγίανση πρέπει να μετακινούνται σε σφραγισμένους περιέκτες και κατά τη μεταφορά τους στην εγκατάσταση/μονάδα διαχείρισης, να συνοδεύονται από τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα, δηλαδή ΚΚΕΕ και εμπορικό έγγραφο.

4. α) Η επαναποστολή φορτίων επιτρέπεται μόνον εφόσον:

αα) ο προορισμός έχει συμφωνηθεί με τον υπεύθυνο της επιχείρησης ΖΥΠ ή ΠΠ, που είναι αρμόδιος για το φορτίο και

ββ) ο υπεύθυνος της επιχείρησης ΖΥΠ ή ΠΠ έχει ενημερώσει προηγουμένως την αρμόδια αρχή της τρίτης χώρας καταγωγής ή της τρίτης χώρας προορισμού, εάν πρόκειται για άλλη χώρα, σχετικά με τους λόγους και τις συνθήκες που εμποδίζουν τη διάθεση των συγκεκριμένων ΖΥΠ ή ΠΠ στην αγορά της ΕΕ.

Εφόσον η τρίτη χώρα προορισμού δεν είναι η τρίτη χώρα καταγωγής, απαιτείται επιπροσθέτως η προσκόμιση στο ΣΥ.Κ.Ε., εγγράφως, της σύμφωνης γνώμης των αρμόδιων αρχών της χώρας προορισμού ότι είναι έτοιμη να δεχθεί το φορτίο.

β) Η επαναποστολή των φορτίων πραγματοποιείται, κατά κανόνα, εντός εξήντα (60) το πολύ ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η αρμόδια αρχή αποφάσισε τον προορισμό του φορτίου, εκτός εάν έχει κινηθεί νομική διαδικασία, με την επιφύλαξη της προθεσμίας για αίτηση συμπληρωματικής γνώμης εμπειρογνώμονα, όταν τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων δεν το αποκλείουν. Αν, μετά την πάροδο των εξήντα (60) ημερών, η επαναποστολή δεν πραγματοποιηθεί, το φορτίο απορρίπτεται, εκτός αν η καθυστέρηση αιτιολογείται δεόντως, για λόγους ανωτέρας βίας.

5. α) Ο υπεύθυνος για το φορτίο δύναται να υποβάλλει ένσταση στην προϊστάμενη αρχή της αρχής που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του μέτρου της επίσημης κράτησης, εντός δύο (2) εργασίμων ημερών από την κοινοποίησή της. Η προϊστάμενη αρχή εκδίδει απόφαση επί της ένστασης εντός τριών (3) εργασίμων ημερών, η οποία κοινοποιείται αυθημερόν στον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 34. Η απόφαση της προϊστάμενης αρχής επί της ένστασης είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

β) Για την εξέταση της ένστασης, η αρμόδια αρχή δι-αβιβάζει στην προϊστάμενη αρχή την έκθεση απόρριψης και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

γ) Αν δεν υποβληθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η απόφαση της αρμόδιας αρχής για επιβολή του μέτρου της επίσημης κράτησης θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 22

Επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων

1. Στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, παράλληλα, με την επιβολή των μέτρων συμμόρφωσης των άρθρων 4 έως και 21, δύναται να επιβάλλονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

2. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Όταν η επιχείρηση στα πλαίσια του αυτοελέγχου διαπιστώσει μη συμμόρφωση προς τη νομοθεσία, δηλώσει αυτοβούλως στην αρμόδια αρχή και λάβει άμεσα τα δέοντα μέτρα, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, για τον περιορισμό του κινδύνου, υπό την προϋπόθεση ότι το προϊόν δεν έχει εγκαταλείψει την εγκατάσταση ή δεν έχει καταναλωθεί.

β) Όταν μη ασφαλή τρόφιμα, ζωοτροφές, ΖΥΠ ή ΠΠ αποσύρονται ή/και κατάσχονται βάσει του συστήματος RASFF, εφόσον αυτά έχουν παραχθεί εκτός της Χώρας και μόνο στις περιπτώσεις που αποδειχθεί άγνοια ή απουσία δόλου από τον υπεύθυνο της επιχείρησης που προορίζεται το φορτίο.

γ) Όταν τρόφιμα, ζωοτροφές, ΖΥΠ ή ΠΠ διατέθηκαν ή διακινήθηκαν και το επίπεδο των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων δεν επέτρεπε την τεκμηρίωση βλάβης για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων. Ωστόσο, λαμβάνονται άμεσα τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης για την αποτροπή του κινδύνου, όταν αυτός διαπιστωθεί.

Άρθρο 23

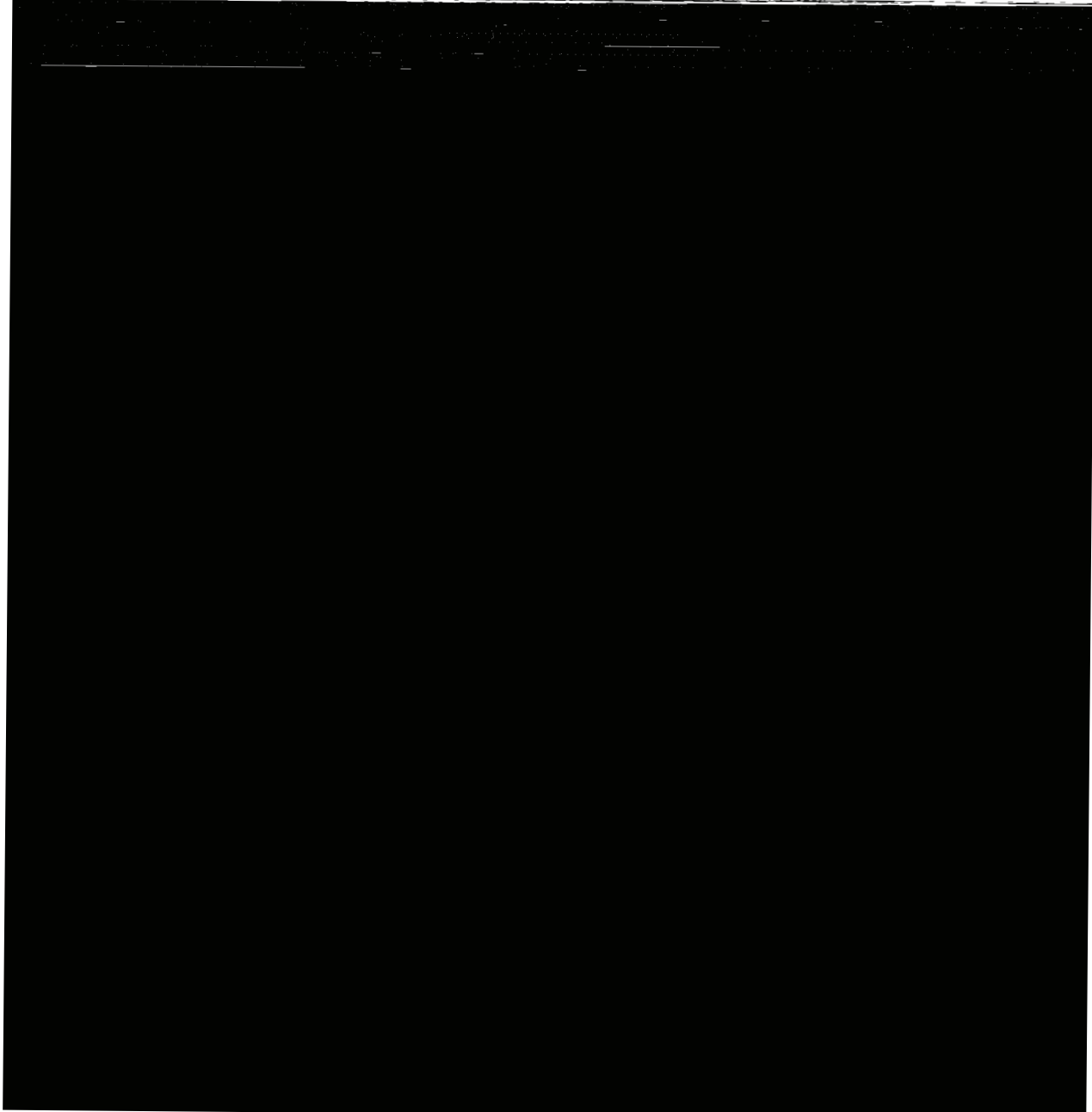
Διοικητικές κυρώσεις επί μη συμμόρφωσης στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας των ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ

1. Οι διοικητικές κυρώσεις αφορούν την επιβολή διοικητικών προστίμων.

2. Οι κατηγορίες μη συμμόρφωσης στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας των ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, που επισύρουν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, καθώς και το εύρος του προστίμου έχουν ως εξής:

α) Γενικά:

Με επιμέλεια	Υπὸς προστασίαν αὐτοῦ
	

Καν. 178/02 και εξειδικεύονται στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 1 του παρόντος.	
7. Η παραγωγή και διάθεση νοθευμένων τροφίμων.	500 - 30.000
8. Η μη τήρηση των απαιτήσεων της ειδικής νομοθεσίας που διέπει την παραγωγή, διάθεση και χρήση τροφίμων ή συστατικών τροφίμων που περιέχουν ή αποτελούνται ή παράγονται από Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς (ΓΤΟ).	500 - 60.000
9. Η μη τήρηση των απαιτήσεων της ειδικής νομοθεσίας που διέπει την επεξεργασία τροφίμων ή συστατικών των τροφίμων με ιοντίζουσα ακτινοβολία.	500 - 60.000
10. Η μη τήρηση των απαιτήσεων της ειδικής νομοθεσίας που διέπει τα πρόσθετα τροφίμων κατά την παραγωγή, διάθεση και χρήση αυτών.	500 - 60.000
11. Η μη τήρηση των απαιτήσεων της ειδικής νομοθεσίας που διέπει την παραγωγή, διάθεση και χρήση υλικών και αντικειμένων που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα.	500 - 60.000
12. Η μη τήρηση των απαιτήσεων της ειδικής νομοθεσίας για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.	500 - 60.000
13. Η μη συμμόρφωση με τα μέτρα της δέσμευσης ή κατάσχεσης τροφίμων από τις αρμόδιες αρχές.	500 - 50.000
14. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με την παραπλανητική επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων.	500 - 30.000
15. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα.	500 - 20.000
16. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για παροχή και διαχείριση πληροφοριών σχετικά με την τροφική αλυσίδα στα σφαγεία.	1.000 - 10.000
17. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με τη σήμανση καταλληλότητας και αναγνώρισης, επί των τροφίμων ζωικής προέλευσης.	500 - 10.000
18. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την ύπαρξη καταλοίπων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης άνω των καθορισμένων ορίων ή η ύπαρξη απαγορευμένων ουσιών.	200 - 5.000
19. Η μη δυνατότητα ανάκλησης ή απόσυρσης τροφίμων, λόγω μη εφαρμογής συστήματος ιχνηλασιμότητας.	500 - 20.000
20. Η μη ανακοίνωση και συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές στις περιπτώσεις ανάκλησης ή απόσυρσης τροφίμων ή υλικών που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα.	300 - 5.000
21. Η μη έγκαιρη γνωστοποίηση ή ενημέρωση ή αναγγελία, από τον υπεύθυνο για το φορτίο, στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές, της άφιξης του φορτίου που εισάγεται από τρίτες χώρες, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία.	500 - 10.000
22. Η μη έγκαιρη ενημέρωση των αρμοδίων τοπικών κτηνιατρικών αρχών από τις υπεύθυνες επιχειρήσεις για την εισαγωγή, την ενδοενωσιακή συναλλαγή ή την εξαγωγή φορτίου προϊόντων ζωικής προέλευσης.	500 - 10.000
23. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας	10.000 - 60.000

για τις εισαγωγές από τρίτες χώρες και τις ενδοενωσιακές συναλλαγές προϊόντων ζωικής προέλευσης.	
24. Η μη αναφορά και διάθεση πληροφοριών κατά το ενδοενωσιακό εμπόριο για την άφιξη των τροφίμων από άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα, καθώς και κατά την αποστολή προϊόντων σε άλλο κράτος μέλος ή εξαγωγή σε τρίτη χώρα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και παραλείψεις ή παρατυπίες στα σήματα, στα πιστοποιητικά ή στα συνοδευτικά έγγραφα.	500 - 10.000
25. Η μη συμμόρφωση των ιδιοκτητών κρεοπωλείων, εργαστηρίων τεμαχισμού κρέατος και σφαγείων με την υποχρέωση τα άτομα που απασχολούνται με τον τεμαχισμό, το χειρισμό κρέατος και τη σφαγή των ζώων, να κατέχουν τη βεβαίωση που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.	1.500 - 3.000
26. Η μη ορθή διαχείριση των παραγόμενων ΖΥΠ από τις επιχειρήσεις τροφίμων.	200 - 30.000
27. Κάθε άλλη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, στον εν λόγω τομέα, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.	200 - 5.000
Υποτομέας κανόνων παραγωγής και διάθεσης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης:	
1. Η μη τήρηση των προβλεπόμενων προδιαγραφών διάθεσης, ποιότητας και των κανόνων παραγωγής.	500 - 20.000
2. Η μη συμμόρφωση κατά την εισαγωγή, εξαγωγή, το ενδοενωσιακό εμπόριο και τη διάθεση στην εγχώρια αγορά του υπευθύνου του φορτίου με την υποχρέωση για προηγούμενη κοινοποίηση (αναγγελία) όλων των απαραίτητων πληροφοριών και των ακριβών ενδείξεων για την αναγνώριση του προϊόντος στις αρμόδιες αρχές της Χώρας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.	3.000 - 10.000
3. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τη διάθεση των τροφίμων, ως προς την επάρκεια και πληρότητα των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων.	500 - 10.000
4. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τις εισαγωγές τροφίμων από τρίτες χώρες.	10.000 - 60.000
5. Η μη τήρηση των κανόνων σχετικά με τις συνθήκες μεταφοράς και συντήρησης των νωπών, κατεψυγμένων και βαθείας κατάψυξης τροφίμων.	1.000 - 10.000
6. Η ελλιπής ή η μη τήρηση των βιβλίων και στοιχείων που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία του αμπελοοινικού τομέα.	1.000-15.000
7. Η μη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές που αφορούν πρακτικές παραγωγής, παρασκευής, μεταποίησης, αποθήκευσης, εμφιάλωσης και διάθεσης των οίνων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.), ποικιλιακών και λοιπών οίνων.	1.000-15.000
8. Η εκπρόθεσμη ή η μη υποβολή των υποχρεωτικών	

δηλώσεων από την ισχύουσα νομοθεσία του αμπελοοινικού τομέα.	5.000 – 50.000
9. Η μη εξακρίβωση της επιλεξιμότητας των πρώτων υλών για την παραγωγή αμπελοοινικών προϊόντων.	5.000 – 50.000
10. Η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των αμπελοοινικών προϊόντων.	1.000 – 20.000
11. Κάθε άμεση ή έμμεση εμπορική χρήση Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. αμπελοοινικών προϊόντων, σε προϊόντα που δεν δικαιούνται τις ανωτέρω ενδείξεις, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.	5.000 – 50.000
12. Η μη συμμόρφωση με τις οινολογικές πρακτικές και περιορισμούς που υπόκεινται τα αμπελοοινικά προϊόντα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.	1.000 -15.000
13. Κάθε άλλη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, στον εν λόγω υποτομέα.	200 - 5.000

γ) Τομέας ζωοτροφών:

Μη συμμόρφωση	Ύψος προστίμου σε ευρώ
1. Εισαγωγή και διακίνηση ζωοτροφών που δεν πληρούν τις απαιτήσεις για την ασφάλεια των ζωοτροφών.	1.000 - 60.000
2. Εισαγωγή ζωοτροφών που δεν πληρούν τις απαιτήσεις για την ασφάλεια των ζωοτροφών με σκοπό την ιδιοκατανάλωση.	500 - 20.000
3. Μη τήρηση ιχνηλασιμότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. ΕΚ 178/2002, από επιχειρήσεις ζωοτροφών, πλην γεωργών.	500 - 20.000
4. Μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 178/2002, από γεωργούς που παράγουν πρώτες ύλες ζωοτροφών ή από κτηνοτρόφους που δεν παρασκευάζουν σύνθετες ζωοτροφές.	200 - 5.000
5. Μη τήρηση των απαιτήσεων των διατάξεων των Καν. (ΕΚ) 178/2002 και 882/2004 από μεταφορικές εταιρείες, όσον αφορά τις γενικές αρχές της ασφάλειας και τους επίσημους ελέγχους στις ζωοτροφές.	500 - 4.000
6. Μη εφαρμογή συστήματος ή μέρος συστήματος αυτοελέγχου από επιχείρηση, όπου αυτό προβλέπεται.	1.000 - 10.000 (15.000 - 80.000 για νοθεία ή δόλο)
7. Εισαγωγή ζωοτροφών χωρίς την προβλεπόμενη από την εθνική νομοθεσία ενημέρωση των αρμόδιων αρχών πριν την εισαγωγή.	500 - 10.000
8. Μη συμμόρφωση με την προβλεπόμενη ενημέρωση των αρχών για ενδοενωσιακό εμπόριο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.	500 - 3.000
9. Εισαγωγή προϊόντων που προορίζονται για διατροφή των ζώων και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στη Χώρα ή σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από τη νομοθεσία εντύπου.	1.000 - 3.000
10. Παρασκευή ζωοτροφών (συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων υλών και προμιγμάτων προσθέτων υλών) σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν χωρίς την έγκριση της	500 - 20.000

αρμόδιας αρχής ή θέση σε κυκλοφορία (συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής) ή εμπορία των ανωτέρω ζωοτροφών.	
11. Παρασκευή ζωοτροφών (συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων υλών και προμιγμάτων προσθέτων υλών) σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν χωρίς την απαιτούμενη από την αρμόδια αρχή εγγραφή ή θέση σε κυκλοφορία (συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής) ή εμπορία των ανωτέρω ζωοτροφών.	500 - 6.000
12. Μη γνωστοποίηση της μεταβολής της νομικής ή πραγματικής κατάστασης της επιχείρησης το αργότερο εντός μηνός από την πραγματοποίησή της.	1.000 - 6.000
13. Παρασκευή ή/και εμπορία ζωοτροφών επιβλαβών για την υγεία του ανθρώπου, των ζώων ή το περιβάλλον, με σκοπό να τεθούν σε κυκλοφορία ή να ιδιοκαταναλωθούν ή Παρασκευή ή/και ζωοτροφών που περιέχουν απαγορευμένα συστατικά, όπως αυτά ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.	500 - 60.000
14. Μεταφορά ζωοτροφών χωρίς την απαιτούμενη εγγραφή σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καν. (ΕΚ) 183/2005.	300 - 6.000
15. Μη αναγραφή αριθμού έγκρισης ή αναγραφή ψευδούς αριθμού έγκρισης ή εγγραφής κατά τη σήμανση των ζωοτροφών.	500 - 10.000
16. Άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν υπάρχει η αντίστοιχη έγκριση ή εγγραφή.	100 - 6.000
17. Προμήθεια ζωοτροφών, από επιχειρήσεις ζωοτροφών, από μη εγκεκριμένες επιχειρήσεις ή πώληση των προϊόντων τους σε μη εγκεκριμένες επιχειρήσεις, εφόσον απαιτείται να έχουν έγκριση από τη νομοθεσία.	1.000 - 20.000
18. Προμήθεια ζωοτροφών, από επιχειρήσεις ζωοτροφών, από μη εγγεγραμμένες επιχειρήσεις ή πώληση των προϊόντων τους σε μη εγγεγραμμένες επιχειρήσεις, εφόσον αυτές απαιτείται να έχουν εγγραφεί, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.	300 - 6.000
19. Μη υποβολή από επιχείρηση δήλωσης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, προκειμένου να υπολογισθεί το ύψος των ετήσιων τελών που υποχρεούται να καταβάλει.	500 - 10.000
20. Κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής και χρήσης, μη εγκεκριμένων πρόσθετων υλών, αυτούσιες ή σε πρόμιγμα.	500 - 60.000
21. Χρήση μη εγκεκριμένης πρόσθετης ύλης για πειραματικούς σκοπούς, χωρίς την απαραίτητη έγκριση από τη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.	3.000 - 20.000
22. Θέση για πρώτη φορά σε κυκλοφορία (συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής) πρόσθετων υλών ή προμιγμάτων πρόσθετων υλών χωρίς την υποβολή, τουλάχιστον 10 ημέρες πριν την κυκλοφορία τους, στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων των εξής στοιχείων: α) αντίγραφο του κανονισμού ή των κανονισμών βάση των οποίων εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η κυκλοφορία των πρόσθετων υλών. Στην περίπτωση των προμιγμάτων πρόσθετων υλών υποβάλλονται αντίγραφα	1.000 - 10.000

των κανονισμών για κάθε πρόσθετη ύλη, β) πιστοποιητικό χημικής ανάλυσης ή πιστοποιητικό ποιότητας, γ) λεπτομερείς οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης ή των προμιγμάτων πρόσθετων υλών.	
23. Παρασκευή, θέση σε κυκλοφορία ή χρησιμοποίηση πρόσθετης ύλης ή ζωτροφής στην οποία έχει ενσωματωθεί αυτή η πρόσθετη ύλη, χωρίς να εξασφαλίζεται ότι τηρούνται όλοι οι όροι ή περιορισμοί που έχουν επιβληθεί για τη διάθεση στην αγορά, τη χρήση και το χειρισμό της πρόσθετης ύλης ή των ζωτροφών που την περιέχουν.	1.000 - 60.000
24. Θέση σε κυκλοφορία και/ή εμπορία ζωτροφών των οποίων η επισήμανση και η παρουσίαση παραπλανά τον χρήστη των ζωτροφών.	300 - 20.000
25. Θέση σε κυκλοφορία και/ή εμπορία ζωτροφών χωρίς την απαιτούμενη επισήμανση ή των οποίων η επισήμανση δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική τους κατάσταση.	300 - 20.000
26. Θέση σε κυκλοφορία και/ή εμπορία ζωτροφών που στην επισήμανση αναφέρουν ισχυρισμούς που δεν είναι αντικειμενικοί, επαληθεύσιμοι από τις αρμόδιες αρχές και κατανοητοί από τον χρήστη των ζωτροφών.	300 - 10.000
27. Θέση σε κυκλοφορία στην Χώρα και/ή εμπορία ζωτροφών που προορίζονται για ιδιαίτερους διατροφικούς σκοπούς και δεν πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις της νομοθεσίας.	500 - 10.000
28. Θέση σε κυκλοφορία στην Χώρα και/ή εμπορία πρώτων υλών ζωτροφών και συμπληρωματικών ζωτροφών που περιέχουν πρόσθετες ύλες σε συγκέντρωση μεγαλύτερη από το εκατονταπλάσιο της ανώτατης επιτρεπόμενης συγκέντρωσης στην πλήρη ζωτροφή.	1.000 - 10.000
29. Θέση σε κυκλοφορία στην Χώρα και/ή εμπορία πρώτων υλών ζωτροφών και συμπληρωματικών ζωτροφών, με συγκέντρωση κοκκιδιοστατικού και ιστομονοστατικού που υπερβαίνει το πενταπλάσιο της ανώτατης επιτρεπόμενης συγκέντρωσης στην πλήρη ζωτροφή.	1.000 - 10.000
30. Θέση σε κυκλοφορία και/ή εμπορία ζωτροφών χύμα ή σε μη σφραγισμένες συσκευασίες ή περιέκτες, πλην των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 23 του Καν. (ΕΚ) 767/2009.	500-10.000
31. Σε καθεμία από τις αριθ. 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 και 30 μη συμμορφώσεις, εφόσον διαπιστωθεί δόλος.	Προσαύξηση προστίμου έως και το τριπλάσιο του προβλεπόμενου ανά περίπτωση προστίμου
32. Διάθεση στην αγορά ή χρησιμοποίηση ή μεταποίηση ζωτροφών που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 του Καν. (ΕΚ) 1829/2003 χωρίς έγκριση ή χωρίς τήρηση των όρων έγκρισης.	500 - 20.000
33. Μη διαβίβαση εγγράφως στον φορέα διακίνησης, όπως αυτός ορίζεται στον Καν. (ΕΚ) 1830/2003, που παραλαμβάνει τη ζωτροφή, τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 4 παρ. 1, 2 και 3 και 5 παρ. 1 του Καν (ΕΚ) 1830/2003.	500 - 15.000
34. Μη συμμόρφωση με τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 4	500 - 15.000

και 5 παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1830/2003, όσον αφορά το σύστημα και τη διαδικασία διατήρησης των πληροφοριών.	
35. Μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Καν. (ΕΚ) 1829/2003, όσον αφορά στις ειδικές απαιτήσεις σήμανσης.	500 - 15.000
36. Μη συμμόρφωσης του κατόχου έγκρισης ενός Γ.Τ.Ο. και των ενδιαφερόμενων μερών που έχουν την έδρα τους στη Χώρα με τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 1 και 3 του Καν. (ΕΚ) 1829/2003.	6.000 - 15.000
37. Κάθε άλλη περίπτωση παράβασης των Καν. (ΕΚ) 1829/2003 και 1830/2003.	3.000 - 15.000
38. Παρασκευή ζωοτροφών με χρήση Μεταποιημένων Ζωικών Πρωτεϊνών (ΜΖΠ) για ιδιοκατανάλωση σε εγκαταστάσεις χωρίς την προβλεπόμενη έγκριση από τον Καν. 999/2001, όπως ισχύει.	500 - 5.000
39. Παρασκευή ζωοτροφών με χρήση ΜΖΠ για εμπορία σε εγκαταστάσεις, χωρίς την προβλεπόμενη έγκριση από τον Καν. 999/2001, όπως ισχύει.	1.000 - 20.000
40. Μη τήρηση από τις επιχειρήσεις μέρους ή του συνόλου των υποχρεώσεων τους που προβλέπονται από το παράρτημα του Καν (ΕΕ) 225/2012.	1.000 - 50.000
41. Κάθε άλλη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, στον εν λόγω τομέα, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.	200 - 5.000

δ) Τομέας υγείας των ζώων:

Μη συμμόρφωση	Ύψος προστίμου σε ευρώ
1. Μη υποβολή αίτησης για την απόκτηση κτηνιατρικής άδειας ή κτηνιατρικής έγκρισης εκμεταλλεύσεων.	100 - 3.000
2. Μη τήρηση των όρων κτηνιατρικής αδειοδότησης/αναγγελίας έναρξης ή κτηνιατρικής έγκρισης εκμεταλλεύσεων.	100 - 5.000
3. Διατήρηση, εκτροφή, μεταφορά ή χειρισμός ζώων σε εκμεταλλεύσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στους επίσημους καταλόγους εκμεταλλεύσεων των αρμόδιων κτηνιατρικών υπηρεσιών.	100 - 5.000
4. Μη τήρηση ή μη προσκόμιση κατά τον έλεγχο, του μητρώου της εκμετάλλευσης.	100 - 5.000
5. Επαναλαμβανόμενη και εκτεταμένη ασυνέπεια του μητρώου εκμετάλλευσης με τα δηλωθέντα στην αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία στοιχεία ή με τα υποχρεωτικώς τηρούμενα στην εκμετάλλευση έγγραφα ή πιστοποιητικά.	200 - 3.000
6. Παραποίηση της προβλεπόμενης από τις κείμενες διατάξεις σήμανσης των ζώων της εκμετάλλευσης ή απουσία αυτής.	1.000 - 10.000
7. Μη σήμανση, κατά τις κείμενες διατάξεις, σε περισσότερα από τα μισά ζώα της εκμετάλλευσης.	200 - 3.000
8. Μη σήμανση, κατά τις κείμενες διατάξεις, σε λιγότερα από τα μισά ζώα της εκμετάλλευσης.	100 - 1.000
9. Διατήρηση, εκτροφή ή μεταφορά ζώων που σημαίνονται ελλιπώς.	100 - 1.000
10. Απομάκρυνση από την εκμετάλλευση ζώων που δε	1.000 - 10.000

φέρουν την προβλεπόμενη σήμανση ή που δε συνοδεύονται από τα έγγραφα ή πιστοποιητικά που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις ή που ο αριθμός τους δεν ανταποκρίνεται με τα καταχωρισμένα στο μητρώο της εκμετάλλευσης στοιχεία.	
11. Μη δήλωση ή ψευδής δήλωση στην αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία των απογραφικών στοιχείων και των μεταβολών του ζωικού πληθυσμού της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.	200 - 5.000
12. Μη τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών κοινοποίησης στοιχείων στις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.	100 – 1.500
13. Μη τήρηση ή μη τήρηση κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα ή μη προσκόμιση κατά τον έλεγχο των πιστοποιητικών ή εγγράφων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, όπως διαβατήρια, έγγραφα μετακίνησης και αιτήσεις παραγγελίας μέσων σήμανσης.	200 - 3.000
14. Μη ορθή διαχείριση παραγγελιών και αποθεματοποίησης των μέσων σήμανσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.	100 - 500
15. Εμπορία και διακίνηση σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων που αποτελούν αντικείμενα ενδοενωσιακής συναλλαγής ή εισάγονται από τρίτες χώρες και δεν πληρούν τους υγειονομικούς όρους και προϋποθέσεις, σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.	1.000 - 10.000
16. Διακίνηση και εμπορία σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων εντός της Χώρα από μη εγκεκριμένα κέντρα συλλογής και αποθήκευσης σπέρματος.	1.000 - 6.000
17. Εισαγωγή σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων από μη εγκεκριμένα κέντρα συλλογής και αποθήκευσης σπέρματος.	1.000 - 6.000
18. Διακίνηση και εμπορία σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων που δε συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις πιστοποιητικά ή συνοδεύονται από πιστοποιητικά που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική κατάστασή τους.	1.000 - 6.000
19. Μη τήρηση των όρων για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταφορά σπέρματος, ωαρίων ή εμβρύων.	1.000 – 6.000
20. Μη τήρηση ή ελλιπής τήρηση μητρώου ή μηχανογραφημένου συστήματος εισαγωγών – εξαγωγών σπέρματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.	1.000 - 6.000
21. Διαπίστωση παρατυπιών ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων των εξουσιοδοτημένων και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.	500 - 1.500
22. Αποθήκευση ή/και χρήση στις εκτροφές παραγωγικών ζώων κτηνιατρικών φαρμάκων και φαρμακούχων ζωοτροφών χωρίς άδεια κυκλοφορίας του ΕΟΦ.	500 – 10.000

23. Αποθήκευση ή/και χρήση στις εκτροφές παραγωγικών ζώων κτηνιατρικών φαρμάκων και φαρμακούχων ζωοτροφών χωρίς την αντίστοιχη κτηνιατρική συνταγή.	200 - 5.000
24. Χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων και φαρμακούχων ζωοτροφών στις εκτροφές παραγωγικών ζώων σε δοσολογία και χρονική διάρκεια πέραν αυτών που προβλέπονται στην αντίστοιχη κτηνιατρική συνταγή ή στην άδεια κυκλοφορίας του ΕΟΦ ή χρήση των παραπάνω προϊόντων σε άλλο είδος ζώου από αυτό που προβλέπεται στην άδεια κυκλοφορίας του ΕΟΦ.	500 - 5.000
25. Παραγωγή φαρμακούχων ζωοτροφών στις εκτροφές παραγωγικών ζώων χωρίς την απαιτούμενη άδεια από τον ΕΟΦ.	1.000 - 10.000
26. Μη τήρηση στις εκτροφές παραγωγικών ζώων του μητρώου φαρμακευτικής αγωγής.	200 - 5.000
27. Ελλιπής τήρηση στις εκτροφές παραγωγικών ζώων του μητρώου φαρμακευτικής αγωγής ή μη τήρηση κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα των αντίστοιχων κτηνιατρικών συνταγών.	100 - 3.000
28. Απομάκρυνση, εισαγωγή ή παράνομη διατήρηση στην εκμετάλλευση ζώων κατά παράβαση των μέτρων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή προγραμμάτων υγείας ζώων.	300 - 10.000
29. Απομάκρυνση ή εισαγωγή στην εκμετάλλευση ζώων κατά παράβαση των μέτρων που επιβάλλονται πέραν των εφαρμοζόμενων προγραμμάτων υγείας ζώων.	100 - 5.000
30. Η μη δήλωση στις αρμόδιες τοπικές αρχές των νοσημάτων υποχρεωτικής δήλωσης ή της αυξημένης θνησιμότητας όπου αυτό προβλέπεται.	5.000 - 60.000
31. Η άρνηση για τη συνεργασία με τις κτηνιατρικές αρχές σχετικά με εφαρμογή προγραμμάτων υγείας ζώων.	1.000 - 30.000
32. Η μη συμμόρφωση με τις διατάξεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας για την εφαρμογή προγραμμάτων υγείας ζώων.	200 - 5.000
33. Η από αμέλεια ή από πρόθεση παράβαση των διατάξεων περί μεταδοτικών νόσων των ζώων.	500 - 60.000
34. Η μη συμμόρφωση με τους υγειονομικούς όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία στις εμπορικές μετακινήσεις ζώων συντροφιάς.	3.000 - 30.000
35. Η μη συμμόρφωση με τους υγειονομικούς όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία στις μη εμπορικές μετακινήσεις ζώων συντροφιάς.	100 - 3.000
36. Παράνομη εισαγωγή γούνας σκύλου ή γάτας.	1.000 - 10.000
37. Η μη συμμόρφωση με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τις εισαγωγές ζώντων ζώων από τρίτες χώρες.	10.000 - 60.000
38. Η μη συμμόρφωση με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για τη διακίνηση ζώντων ζώων στο ενδοενωσιακό εμπόριο και στις ενδοενωσιακές	10.000 - 60.000

συναλλαγές.	
39. Η μη συμμόρφωση με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για τα κέντρα συγκέντρωσης.	5.000 – 60.000
40. Η μη συμμόρφωση με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για τις καραντίνες.	10.000 – 60.000
41. Η μη συμμόρφωση του υπευθύνου του φορτίου με την υποχρέωση για έγκαιρη γνωστοποίηση ή ενημέρωση ή αναγγελία της άφιξης του φορτίου στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της Χώρας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.	500 – 10.000
42. Παράνομη εμπορία ζώντων ζώων.	10.000 – 60.000
43. Παράνομη εισαγωγή ζώντων ζώων από τρίτες χώρες.	10.000 – 60.000
44. Κάθε άλλη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, στον εν λόγω τομέα, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.	100 - 30.000

ε) Τομέας προστασίας των ζώων

Μη συμμόρφωση	Ύψος προστίμου σε ευρώ
Υποτομέας προστασίας των ζώων στις εκτροφές:	
1. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με την υποχρέωση απασχόλησης επαρκούς αριθμού προσώπων, με κατάλληλες ικανότητες, γνώσεις και επαγγελματικά προσόντα, στα οποία παρέχονται οδηγίες και κατευθύνσεις για τη φροντίδα των ζώων.	500 - 2.000
2. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με την υποχρέωση πραγματοποίησης επιθεωρήσεων των ζώων της εκτροφής σύμφωνα με την απαιτούμενη συχνότητα, ανά είδος ζώων και σύστημα εκτροφής, καθώς και μη συμμόρφωση με την υποχρέωση λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση καταστάσεων που καταδεικνύουν μείωση του επιπέδου της καλής διαβίωσης ή/και της υγείας των ζώων.	500 - 5.000
3. Μη τήρηση ή ελλιπής τήρηση μητρώων φαρμακευτικής αγωγής, θανάτων και όλων των υπόλοιπων μητρώων που είναι απαραίτητα για την ορθή λειτουργία της εκμετάλλευσης, ανάλογα με το είδος του ζώου.	500 - 5.000
4. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με την υποχρέωση εξασφάλισης ελευθερίας κινήσεων στα ζώα, ανάλογα με το σύστημα εκτροφής και το είδος του ζώου.	1.000-5.000
5. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με την υποχρέωση εξασφάλισης του απαιτούμενου ελεύθερου χώρου δαπέδου ανάλογα με το σύστημα εκτροφής, το είδος και την κατηγορία του ζώου και την πυκνότητα εκτροφής.	1.000-10.000
6. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές για την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία των χώρων σταβλισμού ή των κλωβών και του χρησιμοποιούμενου για τα ζώα εξοπλισμού, ανάλογα με το σύστημα εκτροφής καθώς και με την εξασφάλιση των κατάλληλων συνθηκών φωτισμού, θορύβου, κονιορτού, θερμοκρασίας, υγρασίας, συγκέντρωσης αερίων κ.λ.π. εντός της εκτροφής.	1.000 - 10.000
7. Μη τήρηση από τον υπεύθυνο της εκτροφής των απαραίτητων μέτρων για τα ζώα που εκτρέφονται εκτός κτιρίων.	1.000 - 5.000
8. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με την υποχρέωση επιθεώρησης και εξασφάλισης της ορθής λειτουργίας του αυτόματου ή μηχανικού εξοπλισμού της εκτροφής, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος αερισμού και συναγερμού, ή με την υποχρέωση ύπαρξης κατάλληλου εφεδρικού συστήματος και συστήματος συναγερμού.	1.000 - 10.000
9. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με την υποχρέωση παροχής: α) ισορροπημένης, υγιεινής τροφής κατάλληλης για την ηλικία, το είδος, την κατηγορία των ζώων, ανά κατάλληλα διαστήματα,	1.000 - 10.000

<p>β) νερού ή άλλων υγρών κατάλληλης ποιότητας και ποσότητας,</p> <p>γ) των προβλεπόμενων απαραίτητων άλλων ουσιών, ανάλογα με το είδος του ζώου,</p> <p>δ) κατάλληλων σε κατασκευή, σχεδιασμό και τοποθέτηση συστημάτων σίτισης και ποτίσματος των ζώων,</p> <p>ε) μη επιβλαβών ουσιών για θεραπευτικούς, προφυλακτικούς ή άλλους σκοπούς.</p>	
10. Μη παροχή από τον υπεύθυνο της εκτροφής, υλικού απασχόλησης ή υλικού για τη δημιουργία φωλιάς, ανάλογα με το είδος του ζώου.	500 - 5.000
11. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκτροφής με τους όρους και τις προϋποθέσεις πραγματοποίησης των ακρωτηριασμών, ανάλογα με το είδος του ζώου, καθώς και μη επαρκής αιτιολόγηση της πραγματοποίησης των ακρωτηριασμών αυτών σε βάση ρουτίνας.	500 - 5.000
12. Εφαρμογή από τον υπεύθυνο της εκτροφής φυσικών ή τεχνητών μεθόδων εκτροφής ή περιορισμών στην εκτροφή που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν ταλαιπωρία, βλάβη ή αρνητική επίπτωση στην υγεία και ευζωία των ζώων.	1.000 - 10.000
Υποτομέας προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά:	
13. Μη τήρηση των γενικών κανόνων μεταφοράς, από τους κτηνοτρόφους που μεταφέρουν με δικά τους οχήματα ή άλλα μεταφορικά μέσα, ζώα κατά την εποχική μετανάστευση ή τα δικά τους ζώα, σε αποστάσεις μικρότερες των πενήντα (50) χιλιομέτρων.	500 - 1.500
14. Μη τήρηση εντός του οχήματος από το πρόσωπο που πραγματοποιεί τη μεταφορά των απαραίτητων εγγράφων μεταφοράς (υγειονομικό πιστοποιητικό, κοινό κτηνιατρικό έγγραφο εισόδου για τα ζώα που προέρχονται από τρίτες χώρες, ημερολόγιο ταξιδιού), όσον αφορά τον τύπο αυτών και την απαιτούμενη συμπλήρωσή τους.	
15. Μη συμμόρφωση των διοργανωτών, σε κάθε ταξίδι, με την υποχρέωση: α) να μην τίθενται σε κίνδυνο οι συνθήκες διαβίωσης των ζώων από ανεπαρκή συντονισμό των διαφόρων τμημάτων του ταξιδιού ή ακατάλληλες καιρικές συνθήκες, β) καθορισμού υπεύθυνου φυσικού προσώπου για την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών προς την αρμόδια αρχή, σχετικά με τον προγραμματισμό, την εκτέλεση και την ολοκλήρωση του ταξιδιού και γ) τήρηση κατά τα ταξίδια μεταφοράς ζώων μεγάλης διάρκειας, μεταξύ της Χώρας και άλλων κρατών – μελών ή τρίτων χωρών, των διατάξεων για το ημερολόγιο ταξιδιού.	1.500 - 4.000

<p>16. Μη συμμόρφωση του φύλακα των ζώων στον τόπο αναχώρησης, μεταφόρτωσης ή προορισμού με την υποχρέωση για :</p> <p>α) την τήρηση των απαιτήσεων για την μεταφορά ικανών ζώων,</p> <p>β) τη διάθεση των κατάλληλων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και χώρων για τη φόρτωση, εκφόρτωση και μεταφορά των ζώων,</p> <p>γ) την εφαρμογή των κατάλληλων πρακτικών μεταφοράς και μεταχείρισης κατά τη φόρτωση και εκφόρτωση, ανάλογα με το είδος του ζώου και την κατηγορία του,</p> <p>δ) την τήρηση των διατάξεων για το ημερολόγιο ταξιδιού κατά τα ταξίδια μεταφοράς ζώων μεγάλης διάρκειας, μεταξύ της Χώρας και άλλων κρατών– μελών ή τρίτων χωρών,</p> <p>ε) εξέταση όλων των ζώων που φτάνουν στην εγκατάστασή του.</p>	2.000 - 6.000
<p>17. Πραγματοποίηση μεταφοράς ανεξάρτητα της διάρκειάς της, από πρόσωπα που δεν κατέχουν άδεια μεταφορέα, ή κατέχουν άδεια που έχει λήξει, ανακληθεί ή αφαιρεθεί προσωρινά καθώς και χρησιμοποίηση των προσώπων αυτών από τον διοργανωτή ή τον φύλακα.</p>	2.000 - 6.000
<p>18. Μη κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή, εντός 15 εργασίμων ημερών, τυχόν αλλαγών που αφορούν τις απαραίτητες πληροφορίες και έγγραφα που υποχρεωτικά υποβάλλονται σε αυτές, από τον μεταφορέα, για την προαναφερόμενη μεταφορά.</p>	200 - 800
<p>19. Πραγματοποίηση μεταφοράς ανεξάρτητα της διάρκειάς της από οδηγό που δεν διαθέτει άδεια μεταφορέα ή ακριβές αντίγραφο αυτής.</p>	200 - 600
<p>20. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκμετάλλευσης του κέντρου συγκέντρωσης με την υποχρέωσή του να αναθέτει τη μεταχείριση των ζώων σε πρόσωπο που κατέχει εν ισχύ πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας.</p>	1.500 - 4.500
<p>21. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της εκμετάλλευσης του κέντρου συγκέντρωσης με την υποχρέωσή του :</p> <p>α) να μεριμνά για τη μεταφορά μόνο ζώων ικανών για το σκοπό αυτό,</p> <p>β) να διαθέτει τις κατάλληλες εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό και τους χώρους κατά τη φόρτωση, εκφόρτωση και μεταφορά των ζώων,</p> <p>γ) να εφαρμόζει τις κατάλληλες πρακτικές μεταφοράς και μεταχείρισης κατά τη φόρτωση και εκφόρτωση, ανάλογα με το είδος του ζώου και την κατηγορία του.</p>	2.000 - 6.000
<p>22. Μη διατήρηση, εκ μέρους του μεταφορέα, του οχήματος ή των οχημάτων με τα ρυμουλκούμενά τους σε κατάσταση συντήρησης και λειτουργίας που να ανταποκρίνεται στη βεβαίωση καταλληλότητας του οχήματος ή στο πιστοποιητικό έγκρισης οχήματος, καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς ισχύος τους.</p>	2.000 - 6.000
<p>23. Μη διατήρηση, εκ μέρους του μεταφορέα, του πλοίου σε κατάσταση συντήρησης και λειτουργίας που να ανταποκρίνεται στο πιστοποιητικό έγκρισης πλοίου, καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς ισχύος του.</p>	3.000 - 10.000

<p>24. α) Μη συμμόρφωση του διοργανωτή, του μεταφορέα και του φύλακα με την υποχρέωση ανάθεσης της μεταχείρισης των ζώων, σε οδηγό ή συνοδό που κατέχει, εν ισχύ, πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας, σύμφωνα με τα Παραρτήματα I και II του Καν. 1/2005.</p> <p>β) Μη κατοχή από οδηγό ή συνοδό μεταφοράς ζώων, εν ισχύ, πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας, σύμφωνα με τα Παραρτήματα I και II του Καν. 1/2005,</p>	1.500 - 4.500
<p>25. Η πραγματοποίηση οδικής μεταφοράς μεγάλης διάρκειας οικόσιτων, ιπποειδών, βοοειδών, χοίρων, αιγοπροβάτων και πουλερικών, με μεταφορικά μέσα και εμπορευματοκιβώτια, τα οποία δεν έχουν επιθεωρηθεί και εγκριθεί από την αρμόδια αρχή και δεν διαθέτουν εν ισχύ πιστοποιητικό έγκρισης.</p>	1.000 – 3.000
<p>26. Η πραγματοποίηση θαλάσσιας μεταφοράς, από ενωσιακό λιμένα, σε απόσταση μεγαλύτερη των 10 μιλίων, οικόσιτων, ιπποειδών, βοοειδών, χοίρων, αιγοπροβάτων και πουλερικών, με πλοία και εμπορευματοκιβώτια, τα οποία δεν έχουν επιθεωρηθεί και εγκριθεί από την αρμόδια αρχή και δεν διαθέτουν εν ισχύ πιστοποιητικό έγκρισης.</p>	3.000 - 10.000
<p>27. Μη κατοχή, εν ισχύ, βεβαίωσης καταλληλότητας οχήματος για μεταφορές ζώων με οχήματα μεταφοράς μέχρι 65 χιλιόμετρα ή μέχρι 8 ώρες.</p>	500 - 1.500
<p>28. Η μη τήρηση από τον μεταφορέα, κατά την πραγματοποίηση της οδικής, θαλάσσιας, σιδηροδρομικής και αεροπορικής μεταφοράς ζώων, των υποχρεώσεών του, που αφορούν:</p> <p>α) την ικανότητα των ζώων που μεταφέρονται,</p> <p>β) τις προδιαγραφές των μέσων μεταφοράς και των εμπορευματοκιβωτίων,</p> <p>γ) τις πρακτικές μεταφοράς κατά τη φόρτωση, την εκφόρτωση και τη μεταφορά,</p> <p>δ) τη μεταχείριση των ζώων κατά τη φόρτωση, την εκφόρτωση και τη μεταφορά,</p> <p>ε) τις εγκαταστάσεις και τις διαδικασίες κατά τη φόρτωση, την εκφόρτωση και τη μεταφορά,</p> <p>στ) την παροχή τροφής, νερού, ανάπαυσης κατά τα απαραίτητα διαστήματα,</p> <p>ζ) την τήρηση της ανώτατης διάρκειας μεταφοράς, για την οποία έχει λάβει άδεια μεταφορέα,</p> <p>η) τις πρόσθετες απαιτήσεις για τα μεταφορικά μέσα, στα ταξίδια μεγάλης διάρκειας,</p> <p>θ) τις απαιτήσεις για την ελαχίστη επιφάνεια που πρέπει να παρέχεται στα ζώα,</p> <p>ι) την ύπαρξη καθ' όλη τη διάρκεια της μεταφοράς, του σωστού τύπου ημερολογίου ταξιδιού, όπου αυτό απαιτείται, κατάλληλα συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου,</p> <p>ια) την επιστροφή του κατάλληλα συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου ημερολογίου ταξιδιού, εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος και διατήρηση επί τριετία των πληροφοριών αυτού καθώς και του εκτυπώματος του ταχογράφου.</p>	2.000 - 6.000

29. Υποβολή αίτησης άδειας μεταφορά σε περισσότερες από μία αρχές και σε περισσότερα του ενός κράτη- μέλη.	1.500 - 4.000
30. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου του σημείου ελέγχου με τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας που αφορούν: α) την έγκριση του σημείου ελέγχου, β) τα υγειονομικά μέτρα και τα μέτρα υγιεινής που πρέπει να εφαρμόζονται για τις εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό, το προσωπικό, γ) τις προδιαγραφές των εγκαταστάσεων και του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού, δ) τη λειτουργία αυτών, ε) την τήρηση μητρώων.	1.500 - 10.000
Υποτομέας προστασίας των ζώων κατά τη σφαγή ή τη θανάτωσή τους:	
31. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με την υποχρέωση απασχόλησης επαρκούς αριθμού προσωπικού, που να έχει κατάλληλο βαθμό ικανότητας και να κατέχει πιστοποιητικό για: α) το χειρισμό, τη φροντίδα, την ακινητοποίηση, την αναισθητοποίηση, την αξιολόγηση της αναισθητοποίησης, την αγκίστρωση ή ανύψωση, την αφαίμαξη και τη σφαγή των ζώων, β) το χειρισμό, τη φροντίδα, την ακινητοποίηση, την αγκίστρωση ή ανύψωση, την αφαίμαξη και τη σφαγή των ζώων (θρησκευτική σφαγή).	2.000 - 10.000
32. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με τις γενικές απαιτήσεις σχετικά με τη θανάτωση και τις σχετικές εργασίες καθώς και τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων.	2.000 - 10.000
33. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με τις διατάξεις για τη χρησιμοποίηση των επιτρεπόμενων μεθόδων αναισθητοποίησης και των βασικών παραμέτρων τους, ανάλογα με το είδος και την κατηγορία των ζώων.	2.000 - 10.000
34. Η μη πραγματοποίηση της θρησκευτικής σφαγής στο σφαγείο.	2.000 - 10.000
35. Μη συμμόρφωση των ατόμων που είναι υπεύθυνα για τη θρησκευτική σφαγή, με την πραγματοποίηση τακτικού ελέγχου που διασφαλίζει τη μη εμφάνιση ευαισθησίας στο ζώο πριν την ελευθέρωσή του από την ακινητοποίηση και πριν υποβληθεί σε εκδορά ή ζεμάτισμα.	2.000 - 10.000
36. Μη λήψη μέτρων του υπευθύνου της επιχείρησης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της αναισθητοποίησης και της συνεπακόλουθης εξασφάλισης του θανάτου των ζώων καθώς και τη μη κατάρτιση συστήματος τακτικού ελέγχου που διασφαλίζει τη μη εμφάνιση ευαισθησίας στο ζώο μεταξύ του τέλους της αναισθητοποίησης και του θανάτου.	2.000 - 10.000
37. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με	2.000 - 10.000

την κατάρτιση και εφαρμογή πρότυπων διαδικασιών λειτουργίας και με την ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, για αυτές.	
38. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού ακινητοποίησης και αναισθητοποίησης, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.	2.000 - 10.000
39. Διαφήμιση και πώληση εξοπλισμού ακινητοποίησης και αναισθητοποίησης χωρίς κατάλληλες οδηγίες χρήσης.	1.000 - 2.000
40. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με την υποχρέωση για τη διάθεση, επιτόπου και άμεσα, εφεδρικού εξοπλισμού αναισθητοποίησης.	2.000 - 5.000
41. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με την υποχρέωση για την τήρηση μητρώου συντήρησης του εξοπλισμού αναισθητοποίησης.	500 - 1.500
42. Μη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη ή του προσώπου υπό την ευθύνη ή την επιτήρηση του ιδιοκτήτη, που πραγματοποιεί σφαγή ζώων (εξαιρουμένων πουλερικών, κουνελιών, λαγών, χοίρων, προβάτων και αιγών), εκτός σφαγείου, για ιδιωτική οικιακή κατανάλωση, με την υποχρέωση εφαρμογής της προσήκουσας αναισθητοποίησης, των εν γένει ορθών χειρισμών των ζώων και της αφαίμαξης.	500 - 1.500
43. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με τις απαιτήσεις για τη διαρρύθμιση, την κατασκευή και τον εξοπλισμό του σφαγείου, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις σταβλισμού των ζώων ή τους χώρους που παραδίδονται τα κιβώτια με τα ζώα ή τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις ακινητοποίησης και αναισθητοποίησής τους.	2.000 - 10.000
44. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με τις απαιτήσεις χειρισμού και ακινητοποίησης των ζώων κατά την άφιξη, τη μετακίνηση, τον σταβλισμό των ζώων (εκτός από κουνέλια και λαγούς) και την αφαίμαξή τους.	2.000 - 10.000
45. Μη συμμόρφωση του υπευθύνου της επιχείρησης με την υποχρέωση ορισμού σε κάθε σφαγείο, που σφάζει >1.000 μονάδες θηλαστικών και >150.000 πτηνά και κουνέλια ετησίως, υπεύθυνου προσώπου για την καλή μεταχείριση των ζώων, με καθορισμένες τις σχετικές αρμοδιότητές του.	2.000 - 10.000
46. Κάθε άλλη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, στον εν λόγω τομέα, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.	100 - 5.000

στ) Τομέας διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ:

Μη συμμόρφωση	Ύψος προστίμου σε ευρώ
<p>Παραγωγοί ΖΥΠ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μη ορθός χειρισμός των παραγόμενων ΖΥΠ εντός των επιχειρήσεων τροφίμων. 2. Μη ύπαρξη διαδικασιών διαχείρισης παραγόμενων ΖΥΠ στο σύστημα αυτοελέγχου της εγκατάστασης/μονάδας. 3. Μη ορθή συλλογή. 4. Μη ορθή κατηγοριοποίηση καθώς και ταυτοποίηση υλικών. 5. Μη ορθή προσωρινή αποθήκευση. 6. Μη κατάλληλη συσκευασία και επισήμανση των υλικών. 7. Μη καταγραφή των παραγόμενων ποσοτήτων ΖΥΠ ανά κατηγορία υλικών. 8. Μη εξασφάλιση ιχνηλασιμότητας. 9. Μη τήρηση μητρώου αποστολών. 10. Μη έκδοση ή μη ορθά συμπληρωμένου εμπορικού εγγράφου. 11. Μη τήρηση αρχείου με τα σχετικά εμπορικά έγγραφα και υγειονομικά πιστοποιητικά. 12. Μη εφαρμογή ή ελλιπής εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προμηθευτών και πελατών. 13. Μη τήρηση των υποχρεώσεων ενημέρωσης των αρμοδίων αρχών. 14. Μη ορθή διαχείριση υλικών ειδικού κινδύνου, αίματος, τυρογάλακτος. 15. Μη ορθή διαχείριση νεκρών ζώων. 16. Μη εγκεκριμένες χρήσεις που αφορούν τη σίτιση ζώων. 17. Μη εγκεκριμένη απόρριψη ή χρήση. 18. Μη τήρηση των απαιτήσεων για τις πρώτες ύλες που προορίζονται για παραγωγή ζελατίνης και συνδετικού ιστού (ως ΖΥΠ) με τις πρώτες ύλες για την παραγωγή προϊόντων ζωικής προελεύσεως. 19. Αποστολή ΖΥΠ και ΠΠ από ευπαθή είδη ζώων από εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις, μονάδες ή ζώνες που υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με την ενωσιακή κτηνιατρική νομοθεσία, ή λόγω της εμφάνισης σοβαρής μεταδοτικής νόσου. 	200 – 30.000
<p>Μονάδες διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η λειτουργία εγκατάστασης/μονάδας χωρίς έγκριση. 2. Υπέρβαση της δυναμικότητας. 3. Μη ορθή διαχείριση. 4. Μη καταγραφή των διαχειριζόμενων ποσοτήτων ΖΥΠ και παραγόμενων προϊόντων ανά κατηγορία υλικών. 5. Μη κατάλληλη συσκευασία και σήμανση/ταυτοποίηση των ΠΠ. 6. Μη ύπαρξη ή μη ορθά συμπληρωμένου εμπορικού εγγράφου. 7. Μη εξασφάλιση ιχνηλασιμότητας. 8. Μη τήρηση μητρώων αποστολών. 9. Μη τήρηση αρχείου με τα σχετικά εμπορικά έγγραφα και υγειονομικά πιστοποιητικά. 10. Μη εφαρμογή ή ελλιπής εφαρμογή συστημάτων και 	500 – 50.000

<p>διαδικασιών για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προμηθευτών και πελατών.</p> <p>11. Μη τήρηση των γενικών απαιτήσεων υγιεινής.</p> <p>12. Μη υλοποίηση εσωτερικών ελέγχων.</p> <p>13. Μη θέσπιση, υλοποίηση και διατήρηση επικαιροποιημένης γραπτής διαδικασίας ή διαδικασιών που βασίζονται στις αρχές της ανάλυσης κινδύνου και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP).</p> <p>14. Μη τήρηση των ειδικών απαιτήσεων και παραμέτρων για παραλαβή ΖΥΠ και ΠΠ από μη εγκεκριμένη ή καταχωρισμένη μονάδα.</p> <p>15. Παράδοση ΠΠ σε μη εγκεκριμένη ή καταχωρισμένη μονάδα.</p> <p>16. Μη εγκεκριμένη χρήση ή απόρριψη ΖΥΠ ή ΠΠ.</p> <p>17. Μη ορθή λειτουργία νεκροταφείων ζώων συντροφιάς.</p> <p>18. Μη τήρηση των υποχρεώσεων ενημέρωσης των αρμοδίων αρχών.</p>	
<p>Χρήστες ΖΥΠ:</p> <p>1. Δραστηριότητα μη καταχωρισμένη.</p> <p>2. Μη εγκεκριμένη χρήση ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων τους για επιδείξεις, καλλιτεχνικές δραστηριότητες και για διαγνωστικούς, εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς.</p> <p>3. Μη συμμόρφωση με τους ειδικούς κανόνες για τα ερευνητικά και διαγνωστικά δείγματα.</p> <p>4. Μη συμμόρφωση με τους ειδικούς κανόνες και τις απαιτήσεις για τα εμπορικά δείγματα και τα εκθέματα.</p> <p>5. Μη εγκεκριμένη χρήση ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων τους για ειδικούς σκοπούς σίτισης.</p>	200 - 10.000
<p>Μεταφορείς ΖΥΠ και ΠΠ:</p> <p>1. Μεταφορά ΖΥΠ/ΠΠ με μη εγκεκριμένο όχημα ή εμπορευματοκιβώτιο.</p> <p>2. Μη κατάλληλη ταυτοποίηση του οχήματος ή εμπορευματοκιβωτίου.</p> <p>3. Μεταφορά μη εγκεκριμένης κατηγορίας υλικών.</p> <p>4. Μεταφορά σε μη κατάλληλες συνθήκες (θερμοκρασία οχήματος).</p> <p>5. Μεταφορά χωρίς τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα (εμπορικό έγγραφο ή/και υγειονομικό πιστοποιητικό).</p> <p>6. Μεταφορά με μη ορθά συμπληρωμένο εμπορικό έγγραφο.</p> <p>7. Μη κατάλληλες συνθήκες ασφαλούς μεταφοράς όσον αφορά τους περιέκτες, το όχημα και τα υλικά συσκευασίας.</p> <p>8. Μη κατάλληλη συσκευασία και επισήμανση των υλικών.</p> <p>9. Μη τήρηση των απαιτήσεων καθαρισμού και απολύμανσης του οχήματος.</p> <p>10. Μη εξασφάλιση ιχνηλασιμότητας.</p> <p>11. Μη τήρηση μητρώων αποστολών.</p> <p>12. Μη τήρηση αρχείου με τα σχετικά εμπορικά έγγραφα και υγειονομικά πιστοποιητικά.</p> <p>13. Μη εφαρμογή ή ελλιπή εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προμηθευτών και πελατών.</p> <p>14. Μη τήρηση αρχείου με τα αποδεικτικά καθαρισμού και</p>	200 – 20.000

<p>απολύμανσης του οχήματος. 15. Παραλαβή ή παράδοση από/σε μη εγκεκριμένη ή μη καταχωρισμένη μονάδα. 16. Μη τήρηση των υποχρεώσεων ενημέρωσης των αρμοδίων αρχών.</p>	
<p>Εισαγωγείς, εξαγωγείς ΖΥΠ και ΠΠ / ενδοενωσιακό εμπόριο: 1. Αποστολή ΖΥΠ και ΠΠ από ευπαθή είδη ζώων από εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις, μονάδες ή ζώνες που υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με την ενωσιακή κτηνιατρική νομοθεσία, ή λόγω της εμφάνισης σοβαρής μεταδοτικής νόσου. 2. Μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τα ΖΥΠ και ΠΠ που εισάγονται στην Χώρα ή διαμετακομίζονται μέσω της Χώρας. 3. Μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, για τις εξαγωγές ΖΥΠ και ΠΠ. 4. Εξαγωγή ΖΥΠ και ΠΠ, τα οποία προορίζονται για αποτέφρωση ή υγειονομική ταφή. 5. Εξαγωγή ΖΥΠ και ΠΠ σε τρίτες χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ για χρήση σε μονάδα παραγωγής βιοαερίου ή μονάδα λιπασματοποίησης. 6. Μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τα ΖΥΠ και ΠΠ που διακινούνται στη Χώρα.</p>	1.000 – 30.000
<p>Γενικά: Κάθε άλλη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, στον εν λόγω τομέα, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.</p>	200 - 5.000

3. Στις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών της προηγούμενης χρήσης ανώτερο του ποσού των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000,00) ευρώ, το ύψος των προστίμων της παραγράφου 2, ορίζεται σε ποσοστό έως τρία τοις εκατό (3%) του κύκλου εργασιών της χρήσης αυτής.

4. Για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων και τον καθορισμό του χρηματικού ύψους του διοικητικού προστίμου, ώστε αυτό να είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό, λαμβάνονται υπόψη, σε συνδυασμό, τα κατωτέρω κριτήρια επιμέτρησης:

- α) ο βαθμός επικινδυνότητας,
- β) η πολλαπλότητα των μη συμμορφώσεων της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης,
- γ) το μέγεθος της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης και
- δ) η υποτροπή ως προς την ίδια μη συμμόρφωση στη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ετών.

5. Στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όταν εμπλέκονται, για το ίδιο προϊόν, περισσότερες επιχειρήσεις στο δίκτυο παραγωγής, διακίνησης και εμπορίας του, διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε κάθε μία από αυτές.

6. Η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου, καθώς και η είσπραξη και απόδοσή τους, πλην αυτής που αφορά στον υποτομέα της προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά τους (αριθ.

13 έως 30 της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2), και η οποία περιγράφεται στο άρθρο 26, ορίζεται στα άρθρα 24 και 25.

Άρθρο 24

Διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων

1. α) Διοικητικά πρόστιμα έως και 6.000 ευρώ επιβάλλονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4, από την υπηρεσία που διαπίστωσε τη μη συμμόρφωση, με απόφαση τριμελούς επιτροπής. Με απόφασή του, ο προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσίας που διενεργεί τον έλεγχο προβαίνει, εντός δύο (2) εργασίμων ημερών από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου, στη συγκρότηση με τον ορισμό των μελών της τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από τρεις (3) ελεγκτές της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο, εκτός των ελεγκτών που υπογράφουν την έκθεση ελέγχου. Πρόεδρος της επιτροπής είναι ο ελεγκτής με τον ανώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας. Χρήη γραμματέα εκτελεί ο ελεγκτής με τον κατώτερο βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων με το λιγότερο χρόνο υπηρεσίας. Αν δεν επαρκεί ο αριθμός των υπαλλήλων για τη συγκρότηση της επιτροπής, σε αυτή δύνανται να συμμετάσχουν υπάλληλοι από άλλες αρμόδιες αρχές, με συναφές αντικείμενο. Η τριμελής επιτροπή συνέρχεται

ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, ο οποίος δέκα (10) ημέρες πριν τη συνεδρίασή της καλεί τον ενδιαφερόμενο για να εκθέσει τις απόψεις του εγγράφως ή προφορικά, με παρουσία του ίδιου ή εκπροσώπου του κατά την ημέρα συνεδρίασης.

β) Η τριμελής επιτροπή λαμβάνει υπόψη την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών, τις απόψεις του ενδιαφερόμενου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση:

αα) είτε για τη μη επιβολή προστίμου

ββ) είτε για την επιβολή προστίμου μέχρι και έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ

γγ) είτε για τη διαβίβαση της υπόθεσης στην αρμόδια, κατά περίπτωση, αρχή των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 2, για την επιβολή προστίμου άνω των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, με σχετική εισήγηση για το ύψος αυτού.

Η εν λόγω επιτροπή δεν επιλαμβάνεται περιπτώσεις μη συμμορφώσεων που το ποσό εκκίνησης του διοικητικού προστίμου είναι 6.001 ευρώ και άνω.

γ) Στην απόφαση επιβολής του προστίμου αναφέρεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατ' αυτής εντός πέντε (5) εργασιμών ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η ένσταση κατατίθεται στην αρχή που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του προστίμου και απευθύνεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, εκτός των περιπτώσεων επίσημων ελέγχων που διενεργούνται από τις περιφερειακές υπηρεσίες του ΕΦΕΤ, οπότε η ένσταση απευθύνεται ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) του ΕΦΕΤ, το οποίο καθορίζει τη σχετική προς τούτο διαδικασία. Με την απόφαση του Περιφερειάρχη του δεύτερου εδαφίου, ορίζονται τα μέλη που υποδεικνύονται από τον προϊστάμενο της αρχής που επέβαλε το πρόστιμο, η έδρα, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα. Οι τριμελείς επιτροπές ή ο ΕΦΕΤ, κατά περίπτωση, αποφαινόμενοι επί των ενστάσεων, μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας αυτών και ακυρώνουν εν όλω ή εν μέρει ή τροποποιούν την απόφαση επιβολής του προστίμου ή απορρίπτουν την ένσταση.

2. Διοικητικά πρόστιμα άνω των 6.001 και μέχρι 60.000 ευρώ επιβάλλονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4:

α) Για τις περιπτώσεις επίσημων ελέγχων, αρμοδιότητας των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής ή της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής ή της Διεύθυνσης Μεταποίησης, Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με απόφαση των προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, Ζωικής Παραγωγής ή Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου αυτού, κατά περίπτωση, κατόπιν εισήγησης των αρμόδιων ως άνω Διευθύνσεων, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών, την απόφαση της τριμελούς επιτροπής σε περίπτωση διαβίβασης της υπόθεσης από αυτή, τις απόψεις του ενδιαφερόμενου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

Στην απόφαση επιβολής προστίμου αναφέρεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατ' αυτής, εντός πέντε (5) εργασιμών ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η ένσταση κατατίθεται στις ως άνω, κατά περίπτωση, Διευθύνσεις του αυτού Υπουργείου και απευθύνεται, κατά περίπτωση, ενώπιον κατ' ύλην αρμόδιας τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του

Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην οποία καθορίζεται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας, η έδρα και κάθε σχετικό θέμα.

Οι τριμελείς επιτροπές αποφαινόμενες επί των ενστάσεων, μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας αυτών και ακυρώνουν εν όλω ή εν μέρει ή τροποποιούν την απόφαση επιβολής του προστίμου ή απορρίπτουν την ένσταση.

β) Για τις περιπτώσεις επίσημων ελέγχων, αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, το οποίο καθορίζει τη σχετική προς τούτο διαδικασία.

Στην απόφαση επιβολής του προστίμου αναφέρεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατ' αυτής εντός πέντε (5) εργασιμών ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η ένσταση κατατίθεται στο ΔΣ του ΕΦΕΤ, το οποίο καθορίζει τη σχετική για την εξέταση αυτής διαδικασία και εξετάζεται όπως το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α'.

3. Διοικητικά πρόστιμα για τις αριθ. 1 και 3 μη συμμορφώσεις της περίπτωσης α' «Γενικά» της παραγράφου 2 του άρθρου 23, που εμπίπτουν στον τομέα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και διοικητικά πρόστιμα για τις μη συμμορφώσεις της περίπτωσης γ' «Τομέας Ζωοτροφών» της παραγράφου 2 του άρθρου 23, επιβάλλονται με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής, η οποία λαμβάνει υπόψη την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών, τις απόψεις του ενδιαφερόμενου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

Στην απόφαση επιβολής προστίμου αναφέρεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατ' αυτής, εντός πέντε (5) εργασιμών ημερών, η οποία κατατίθεται στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής του αυτού Υπουργείου και απευθύνεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην οποία καθορίζεται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας, η έδρα και κάθε σχετικό θέμα. Η τριμελής επιτροπή αποφαινόμενα επί των ενστάσεων μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας αυτών και ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει ή τροποποιεί την απόφαση επιβολής του προστίμου ή απορρίπτει την ένσταση.

4. Διοικητικά πρόστιμα για τις αριθ. 1 έως και 3 μη συμμορφώσεις της περίπτωσης α' «Γενικά» της παραγράφου 2 του άρθρου 23, που εμπίπτουν στον τομέα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και διοικητικά πρόστιμα για τις αριθ. 22 έως και 27 μη συμμορφώσεις της περίπτωσης δ' «Τομέας υγείας των ζώων» της παραγράφου 2 του άρθρου 23, επιβάλλονται, με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών, η οποία λαμβάνει υπόψη την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών, τις απόψεις του ενδιαφερόμενου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

Στην απόφαση επιβολής προστίμου αναφέρεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατ' αυτής, εντός πέντε

(5) εργασιών ημερών, η οποία κατατίθεται στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών του αυτού Υπουργείου και απευθύνεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην οποία καθορίζεται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας, η έδρα και κάθε σχετικό θέμα. Η τριμελής επιτροπή αποφαινεται επί των ενστάσεων μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας αυτών και ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει ή τροποποιεί την απόφαση επιβολής του προστίμου ή απορρίπτει την ένσταση.

5. α) Διοικητικά πρόστιμα των παραγράφων 2, 3 και 4, άνω των 60.000,00 ευρώ, επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση των αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής ή της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής ή της Διεύθυνσης Μεταποίησης, Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής ή του ΔΣ του ΕΦΕΤ, κατά περίπτωση.

β) Διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 2, ανεξαρτήτως ύψους, επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης των αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής ή της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής ή της Διεύθυνσης Μεταποίησης, Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής ή του ΕΦΕΤ, κατά περίπτωση.

γ) Στην απόφαση επιβολής προστίμου των περιπτώσεων α' και β' αναφέρεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατ' αυτής, εντός πέντε (5) εργασιών ημερών, η οποία κατατίθεται στις ανωτέρω αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή στο ΔΣ του ΕΦΕΤ, κατά περίπτωση. Επί της ένστασης αποφαινεται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση των τριμελών επιτροπών των παραγράφων 2 περίπτωση α', 3 και 4 ή του ΕΦΕΤ κατά τη διαδικασία της περίπτωσης β' της παραγράφου 2. Για τη σχετική εισήγηση λαμβάνονται υπόψη η έκθεση των ελεγκτών, οι απόψεις του ενδιαφερόμενου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

6. Η απόφαση επιβολής του προστίμου ή η απόφαση επί της ένστασης, κοινοποιείται στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34.

Η απόφαση επί της ένστασης ή η απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου, αν δεν υποβληθεί, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ένσταση, θεωρείται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

Άρθρο 25

Είσπραξη και απόδοση προστίμων

1. Η παρακολούθηση της διαδικασίας υλοποίησης των αποφάσεων επιβολής προστίμων και της πορείας αποπληρωμής και είσπραξής τους διενεργείται από την οικονομική υπηρεσία της αρχής έκδοσης της σχετικής απόφασης.

2. Η εντός εξήντα (60) ημερών, από την επίδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, αποπληρωμή του προστίμου, συνεπάγεται έκπτωση τριάντα τοις εκατό (30%).

3. Τα διοικητικά πρόστιμα αποπληρώνονται και βεβαιώνονται ως έσοδα:

α) Κατά 100% του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, όταν οι μη συμμορφώσεις διαπιστώνονται από υπαλλήλους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β) Κατά ποσοστό 50% του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας και κατά ποσοστό 50% των οικείων Περιφερειών, όταν οι μη συμμορφώσεις διαπιστώνονται από υπαλλήλους των Περιφερειακών Ενοτήτων, στα πλαίσια επίσημων ελέγχων, αρμοδιότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

γ) Κατά 100% του ΕΦΕΤ, όταν οι μη συμμορφώσεις διαπιστώνονται από υπαλλήλους του ΕΦΕΤ.

δ) Κατά 100% των οικείων Περιφερειών, όταν οι μη συμμορφώσεις διαπιστώνονται από υπαλλήλους των Περιφερειακών Ενοτήτων, στα πλαίσια επίσημων ελέγχων, αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ.

ε) Κατά το 1/3 του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, κατά το 1/3 των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων και κατά το 1/3 του ΕΟΦ, όταν οι μη συμμορφώσεις διαπιστώνονται από υπαλλήλους του ΕΟΦ.

4. Τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται με τη διαδικασία του άρθρου 24 εισπράττονται σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ με τη σύνταξη χρηματικού καταλόγου από τη βεβαιούσα αρχή και με αναφορά της αρχής υπέρ της οποίας κατατίθενται και αποδίδονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Για την είσπραξη των προστίμων υπέρ του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας μέσω των ΔΟΥ εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 2362/1995 (Α'247).

5. α) Για μη συμμόρφωση που διώκεται και ποινικά, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 23 επιβάλλονται ανεξάρτητα από την άσκηση ποινικής δίωξης.

β) Αν το αρμόδιο ποινικό δικαστήριο εκδώσει αμετάκλητη αθωωτική απόφαση για την ίδια πράξη της μη συμμόρφωσης στην οποία, διαπιστώνεται μετά δυνάμει δεδικασμένου, ότι δεν έχουν τελεσθεί ή λάβει χώρα τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων έχει στηριχθεί η επιβολή της κύρωσης, εκδίδεται υπέρ της επιχείρησης ατομικό φύλλο έκπτωσης του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ο ενδιαφερόμενος να προσκομίσει προηγουμένως στην αρμόδια αρχή που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του προστίμου επίσημο αντίγραφο της ως άνω αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης του δικαστηρίου.

Άρθρο 26

Διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων στον υποτομέα της προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά τους, είσπραξη και απόδοσή τους

1. Τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' «Γενικά» και ε' «Τομέας προστασίας των ζώων» της παρ. 2 του άρθρου 23 που αφορούν στον υποτομέα της προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά επιβάλλονται και εισπράττονται επί τόπου, κατά τη διαπίστωση της παράβασης, με πράξη βεβαίωσης παράβασης και επιβολής προστίμου: α) του Προϊστάμενου των οικείων ΣΥΚΕ ή β) των ελεγκτών των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, κατά περίπτωση.

Για τη διαπίστωση της παράβασης συντάσσεται σχετική έκθεση από τους αρμόδιους ως άνω υπαλλήλους.

2. Τα διοικητικά πρόστιμα του παρόντος άρθρου αποδίδονται, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 25.

3. Αν το πρόστιμο δεν καταβληθεί άμεσα, εισπράττεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 25. Στην περίπτωση επιβολής διοικητικού προστίμου σε αλλοδαπό μεταφορέα, για την εξασφάλιση της καταβολής του, αφαιρούνται τα στοιχεία της κυκλοφορίας του οχήματός του, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 3446/2006 (Α' 49), όπως ισχύει, μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Άρθρο 27

Ποινικές κυρώσεις επί μη συμμόρφωσης στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ

1. Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο αρνείται, παρεμποδίζει ή δυσχεραίνει τον επίσημο έλεγχο, που διενεργεί αρμόδια αρχή στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, όταν του ζητείται από την αρμόδια αρχή που διεξάγει τον έλεγχο είτε αντίθετα προς νομική του υποχρέωση, αρνείται να δώσει τα στοιχεία που του ζητούνται είτε εν γνώσει του παρέχει ελλιπή ή ανακριβή στοιχεία.

2. Όποιος παράγει, εισάγει, αποθηκεύει, διακινεί, διαθέτει τρόφιμα τα οποία κατά τη διαπίστωση αρμόδια αρχής είναι νοθευμένα, σύμφωνα με τον ορισμό της παραγράφου 10 του άρθρου 1, τιμωρείται με την ποινή που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4177/2013 (Α' 173).

3. Όποιος παράγει, εισάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση αρμόδια αρχής είναι επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου, σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 8 του άρθρου 1, τιμωρείται με την ποινή που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4177/2013 (Α' 173), εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερη ποινή από άλλες κείμενες διατάξεις.

4. Όποιος καθ' υποτροπή, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, υποπίπτει πάνω από δύο (2) φορές στην ίδια μη συμμόρφωση στον τομέα των τροφίμων και της υγείας και προστασίας ζώων, για την οποία του επιβλήθηκε με διοικητική πράξη πρόστιμο, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

5. Όποιος διαθέτει στην αγορά ή χρησιμοποιεί ή μεταποιεί:

αα) Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς (ΓΤΟ) που προορίζονται κατά τη χρήση ως ζωοτροφές ή

ββ) ζωοτροφές που περιέχουν ή αποτελούνται από ΓΤΟ ή

γγ) ζωοτροφές που παράγονται από ΓΤΟ, όπως αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΚ) 1829/2003 (ΕΕ L 268) και χωρίς να καλύπτονται από έγκριση ή να ανταποκρίνονται στους όρους έγκρισης,

τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έξι (6) μηνών μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή έξι χιλιάδων (6.000) μέχρι δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

6. Όποιος με τη συμπεριφορά του προκαλεί διασπορά νοσήματος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών.

Ως συμπεριφορά που προκαλεί διασπορά νοσήματος θεωρείται ιδίως η συμπεριφορά που έχει ως αποτέλεσμα τη διασπορά παθογόνων παράγοντα ή η παράλειψη του υπόχρεου να δηλώσει έγκαιρα νόσημα στις αρμόδιες αρχές ή η μη συμμόρφωσή του προς σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

7. Υπεύθυνοι για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι:

α) Στις προσωπικές επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις οι επιχειρηματίες και οι ασκούντες την εκμετάλλευση αντίστοιχα, στις προσωπικές εταιρείες οι ομόρρυθμοι εταίροι, στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες και στους συνεταιρισμούς οι διαχειριστές και στις ανώνυμες εταιρείες ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο εντεταλμένος Σύμβουλος ή άλλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η άσκηση εξουσιών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ορισμός αποκλειστικά άλλου υπευθύνου από τα προαναφερόμενα πρόσωπα είναι ανίσχυρος.

β) Προκειμένου για φορείς του δημόσιου τομέα, όπως δημόσια νοσοκομεία, δημόσια σχολεία, δημόσιοι και δημοτικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί, υπεύθυνος είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την ιδιότητα του ανώτατου μονομελούς διοικητικού οργάνου ή, αν το ανώτατο διοικητικό όργανο είναι συλλογικό, του Προέδρου ή Διοικητή ή άλλου φυσικού προσώπου που προΐσταται του συλλογικού οργάνου αυτού.

Επιπλέον, υπεύθυνοι είναι και τα φυσικά πρόσωπα που με ειδική διάταξη νόμου ή απόφαση αρμόδιου οργάνου έχουν ορισθεί ως υπεύθυνοι για την τήρηση των διατάξεων περί τροφίμων, ζωοτροφών, υγείας και προστασίας των ζώων και διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ.

8. Οι υπεύθυνοι που προσδιορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 7 ευθύνονται, με την προσωπική τους παρουσία και εις ολόκληρον μαζί με το οικείο νομικό πρόσωπο, για την καταβολή των προστίμων που επιβάλλονται σε αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23.

9. Υπεύθυνα πρόσωπα είναι μαζί με τα ανωτέρω και οι φυσικοί αυτοурγοί των αξιόποινων πράξεων, αν δεν συμπύπτουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Άρθρο 28

Μη συμμόρφωση στον τομέα των υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών στα τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης

Στις παραβάσεις των διατάξεων τήρησης των ορίων των υπολειμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του ν. 4036/2012 «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις» (Α' 8), όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 29

Συνδρομή προς αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής-Εκθέσεις ελέγχου οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων κρατών-μελών

1. Αν επιχείρηση τροφίμων, ζωοτροφών, διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ ή εκμετάλλευση, η οποία έχει την έδρα της

ή ασκεί τη δραστηριότητά της στην Ελλάδα, αρνείται να δεχθεί τον έλεγχο που προβλέπεται από διατάξεις του εθνικού δικαίου και του δικαίου της ΕΕ στους τομείς των τροφίμων και ζωοτροφών, της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ ως και της υγείας και προστασίας των ζώων, η αρμόδια εθνική αρχή και το εξουσιοδοτημένο από αυτή όργανο, ενεργώντας αυτεπάγγελα ή ύστερα από σχετικό αίτημα των εντεταλμένων για τον έλεγχο από την Επιτροπή της ΕΕ οργάνων, μεριμνά για την εν γένει ομαλή διεξαγωγή του ελέγχου, ιδιαίτερα με την παροχή της απαραίτητης συνδρομής.

2. Οι εκθέσεις ελέγχου από εντεταλμένα για τον έλεγχο από την Επιτροπή της ΕΕ οργάνων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για την ορθή εφαρμογή των κανόνων του δικαίου της ΕΕ σε επιχειρήσεις τροφίμων ή ζωοτροφών ή διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ ή εκμεταλλεύσεις ως και οι έλεγχοι από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών- μελών της ΕΕ ή τρίτων χωρών σε φορτία τροφίμων ή ζωοτροφών προέλευσης Ελλάδας, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές του παρόντος νόμου και εφόσον απαιτείται, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα συμμόρφωσης και/ή επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Άρθρο 30 **Αμοιβαία συνδρομή**

Η κεντρική αρμόδια αρχή ενημερώνει, εφόσον απαιτείται, την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους αποστολής για την απόφαση επιβολής των μέτρων συμμόρφωσης των άρθρων 4 έως και 21.

Άρθρο 31 **Δικαστικός έλεγχος επιβολής μέτρων συμμόρφωσης και διοικητικών κυρώσεων**

1. Οι εκτελεστές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή τους, σύμφωνα με το ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας» (Α' 97), όπως ισχύει.

2. Για το παραδεκτό της προσφυγής, ο προσφεύγων προκαταβάλλει ποσό ίσο με το 50% του προστίμου. Η καταβολή αυτή αναστέλλει τη βεβαίωση και είσπραξη του υπολοίπου ποσού του προστίμου, μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης. Επί προσφυγής, το ποσό που επιδικάζεται από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο είναι νομιμότοκο από την επομένη της επίδοσης της απόφασης που υπόκειται σε προσφυγή.

3. Αντίγραφο της προσφυγής κοινοποιείται, με ευθύνη του προσφεύγοντα, στην αρμόδια αρχή επιβολής του μέτρου συμμόρφωσης ή της διοικητικής κύρωσης.

Άρθρο 32 **Μητρώο κυρώσεων**

Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να τηρούν μητρώο κυρώσεων των άρθρων 22 έως και 27, με σκοπό την παρακολούθηση των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων που επιβάλλονται.

Άρθρο 33 **Υποχρέωση επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων που δεν έχουν την έδρα τους ή υποκατάστημα στη Χώρα**

Αν η επιχείρηση τροφίμων ή ζωοτροφών ή διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ ή εκμετάλλευση δεν έχει την έδρα

της ή υποκατάστημα στη Χώρα, υποχρεούται να ορίσει υπεύθυνο, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στη Χώρα για τη διάθεση στην αγορά των τροφίμων ή των ζωοτροφών ή των ΖΥΠ και ΠΠ ή των ζώντων ζώων. Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι μεταφορές ζώντων ζώων που εκτελούν διεθνείς μεταφορές οι οποίες τελούν σε καθεστώς transit στη Χώρα ή με προορισμό τη Χώρα.

Αν η επιχείρηση δεν συμμορφωθεί με την ως άνω υποχρέωση, με απόφαση των αρμόδιων αρχών απαγορεύεται σε αυτήν η διάθεση στην αγορά της Χώρας των τροφίμων ή ζωοτροφών ή ΖΥΠ και ΠΠ ή ζώντων ζώων.

Άρθρο 34 **Κοινοποιήσεις**

Στις επιδόσεις εγγράφων των άρθρων 1 έως 36 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 47 έως και 57 του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», όπως ισχύει.

Άρθρο 35 **Δαπάνες εφαρμογής μέτρων συμμόρφωσης**

Οι δαπάνες που προκύπτουν δυνάμει των μέτρων συμμόρφωσης των άρθρων 4 έως και 21, βαρύνουν την επιχείρηση και αποτελούν:

α) πρόσθετα τέλη, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3460/2006 (Α'105), όπως ισχύει ή

β) δαπάνες λόγω πρόσθετων επισήμων ελέγχων, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004. Αν η επιχείρηση αρνείται την εφαρμογή των μέτρων συμμόρφωσης, αυτό δύναται να πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες αρχές. Οι σχετικές δαπάνες καταλογίζονται σε βάρος της επιχείρησης με απόφαση των αρμόδιων αρχών, βεβαιώνονται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττονται σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ. Για την εφαρμογή της διαδικασίας βεβαίωσης μεριμνά η οικονομική υπηρεσία των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 36 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος των διοικητικών κυρώσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 23.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι συντελεστές των κριτηρίων επιμέτρησης που εφαρμόζονται για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 23.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορούν να εξειδικεύονται επί μέρους οι μη συμμορφώσεις του «Υποτομέα κανόνων παραγωγής και διάθεσης των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης» της περίπτωσης β' «Τομέας τροφίμων» της παραγράφου 2 του άρθρου 23, καθώς και το ύψος των προστίμων που επιβάλλονται εντός του εύρους που καθορίζεται στο άρθρο αυτό.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα που αφορά την τήρηση, την οργάνωση, το περιεχόμενο, τη λειτουργία και την έναρξη λειτουργίας του μητρώου κυρώσεων που δύναται να

τηρείται από τις αρμόδιες αρχές, σε εφαρμογή του άρθρου 32.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να καθορίζονται τα υποδείγματα των εντύπων που απαιτούνται για την υλοποίηση των διαδικασιών επιβολής των διοικητικών μέτρων συμμόρφωσης και διοικητικών κυρώσεων, της συγκρότησης των επιτροπών και κάθε σχετικό θέμα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζονται ειδικά θέματα, οι τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικαστικά θέματα για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 2, 6, 7, 9, 12, 14, 25, 26, 34 και 35.

7. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να τροποποιούνται οι πίνακες νομοθεσίας του άρθρου 65, όταν επέρχονται μεταβολές σε αυτήν.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 37

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4061/2012 (Α΄ 66)

1. Το άρθρο 1 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Μετά την παρ. 2 του άρθρου 1 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2.α. Οι Δήμοι ασκούν τη διαχείριση στα τμήματα των ακινήτων της παραγράφου 1, όπου έχουν διανοίξει γεωτρήσεις για αρδευτικούς ή υδρευτικούς σκοπούς. Ο Δήμος υποβάλλει στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και στον ΟΠΕΚΕΠΕ απόσπασμα χάρτη (1:5.000) ή απόσπασμα ορθοφωτοχάρτη σε προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ '87, όπου απεικονίζεται το τμήμα του ακινήτου, το οποίο χρησιμοποιεί για τον παραπάνω σκοπό. Η διαχείριση του ακινήτου αίρεται αυτοδικαίως, εφόσον ο Δήμος αλλάξει τη χρήση ή παύσει να το χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτόν.»

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται σε ανταλλάξιμες εκτάσεις, δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, στις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης των προστατευόμενων περιοχών των άρθρων 18 και 19 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160), χώρους και ζώνες μνημείων που προστατεύονται από την αρχαιολογική υπηρεσία, αιγιαλό και παραλίες, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του ν. 2971/2001 (Α΄ 285), καθώς και σε άλλες προστατευόμενες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, περιοχές.»

2. Το άρθρο 4 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 τροποποιείται ως εξής:

αα) Στο τέλος της περίπτωσης β΄ προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η χρήση γης καθορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο πλαίσιο των γενικών κατευθύνσεων του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.»

ββ) Μετά την περίπτωση β΄ προστίθεται περίπτωση γ΄ ως εξής:

«γ) Δωρεάν, κατά χρήση, ακίνητα έως 70 στρέμματα στον οικείο Δήμο για τη δημιουργία λαχανόκηπων, εφόσον ο Δήμος δεν διαθέτει ακίνητα για το σκοπό αυτόν. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγησης των Διευθύνσεων Παραγωγής και Αξιοποίησης Προϊόντων Δενδροκηπευτικής και Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και του οικείου Δήμου για τη λειτουργία των λαχανόκηπων, οι δικαιούχοι για την καλλιέργεια, το όργανο που θα εκδίδει τη σχετική πράξη παραχώρησης, η διαδικασία, η χρονική διάρκεια και οι όροι αυτής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

β) Μετά την παρ. 2 του άρθρου 4 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2.α. Επιτρέπεται η παραχώρηση, κατά χρήση, ακινήτου, χωρίς δημοπρασία, έως 8 στρέμματα, σε αγρότη με σκοπό την ανέγερση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με απόφαση Περιφερειάρχη, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας. Κατ' εξαίρεση δύναται να παραχωρείται ακίνητο και πέραν των 8 στρεμμάτων, εφόσον επιβάλλεται από τα όρια αρτιότητας που ισχύουν στην περιοχή όπου βρίσκεται το παραχωρούμενο ακίνητο. Με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας καταρτίζεται σχεδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφεται το παραχωρούμενο ακίνητο κατά θέση, εμβαδό και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Στο σχεδιάγραμμα αποτυπώνεται η πρόσβαση στο παραχωρούμενο ακίνητο. Το τίμημα ορίζεται βάσει της μισθωτικής αξίας του ακινήτου, όπως αυτή προσδιορίζεται από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Εφόσον καταθέσουν αίτηση περισσότεροι του ενός ενδιαφερόμενοι για παραχώρηση της χρήσης του ίδιου ακινήτου, διενεργείται δημοπρασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10.»

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για την παραχώρηση ακινήτου, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία περιγράφει το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς και προσδιορίζει τη χρονική διάρκεια και το σκοπό της παραχώρησης.»

δ) Στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 προστίθεται περίπτωση ε΄ ως εξής:

«ε) Το αναλογούν δικαίωμα δόμησης στο παραχωρούμενο ακίνητο, εφόσον παραχωρείται τμήμα ακινήτου και πρόκειται να ανεγερθεί κτίσμα σε αυτό.»

ε) Η παράγραφος 5 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Για την παραχώρηση ακινήτου, σύμφωνα με την περίπτωση α΄ της παραγράφου 1, εκτός της παραχώρησης χρήσης για δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα και σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ΄ και δ΄ της παραγράφου 2, απαιτείται ο χαρακτηρισμός του από την αρμόδια δασική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 998/1979, έως την κύρωση των δασικών χαρτών της χώρας.»

3.α. Στο κριτήριο Α της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4061/2012 προστίθεται περίπτωση Α4 ως εξής:

«Α4) Δημότης, μόνιμος κάτοικος των τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων, στους οποίους βρίσκεται το παραχωρούμενο ακίνητο.

Βαθμοί 100».

3.β. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το τίμημα της παραχώρησης της χρήσης καταβάλλεται ετησίως, εντός τριμήνου από την ημερομηνία που ορίζει η απόφαση παραχώρησης και κατατίθεται σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ως έσοδο κατά 50% του Δημοσίου και κατά 50% των οικειών Περιφερειών.»

4. Το άρθρο 10 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με μέριμνα της Διεύθυνσης Τοπογραφικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας, εκδόσον η απόφαση παραχώρησης της χρήσης ακινήτου εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη, καταρτίζεται σχεδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφεται το παραχωρούμενο ακίνητο κατά θέση, εμβαδόν και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς και αποτυπώνεται η πρόσβαση στο παραχωρούμενο ακίνητο.»

β) Η περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) τις σταδιακές αναπροσαρμογές του τιμήματος, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον τόπο και χρόνο καταβολής του.»

γ) Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) τον όρο ότι μετά την έκδοση της απόφασης παραχώρησης η εγγυητική επιστολή συμμετοχής αντικαθίσταται με άλλη, ποσού ίσου με το δέκα τοις εκατό (10%) του επιτευχθέντος τιμήματος, για την εξασφάλιση της καταβολής του τιμήματος και την τήρηση των όρων της απόφασης παραχώρησης.»

δ) Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 10 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Αν έχουν συγκροτηθεί περισσότερες Επιτροπές Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, η δημοπρασία διεξάγεται στην έδρα της Επιτροπής στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται το δημοπρατούμενο ακίνητο.»

5. Το άρθρο 14 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται τριμελής Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, η οποία αποτελείται από έναν διοικητικό υπάλληλο, έναν τοπογράφο ή πολιτικό μηχανικό και έναν γεωπόνο ή τεχνολόγο γεωπόνο της οικείας Περιφέρειας, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Ως πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο ανώτερος κατά βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων αυτός που έχει περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στον ίδιο βαθμό. Ως γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Περιφέρειας. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη. Κάθε μέλος της Επιτροπής δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή παρά μόνο μία φορά κάθε τέσσερα έτη.»

β) Η παράγραφος 4 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών μετέχει ως μέλος και Πρόεδρος αυτής, εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπηρετεί στην οικεία Περιφέρεια, για τα θέματα που εξετάζει η Επιτροπή, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 22, το άρθρο 23 και την παράγραφο 4 του άρθρου 24. Ο εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ορίζεται με πράξη του Προέδρου του. Για την κλήση του στη συνεδρίαση της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.»

6. Η παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Ελέγχου και Νομιμότητας, με μέλη, έναν Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έναν διοικητικό υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ και έναν υπάλληλο με πτυχίο τοπογράφου μηχανικού ή γεωπόνου, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Στην Επιτροπή προεδρεύει ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ως γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η Επιτροπή συγκροτείται με πράξη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κάθε μέλος της Επιτροπής δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή παρά μόνο μία φορά ανά τέσσερα έτη.»

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο Περιφερειάρχης είναι αρμόδιος για την έκδοση των τίτλων κυριότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 36.»

8. Το άρθρο 22 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Μετά την υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 22, προστίθεται υποπερίπτωση δδ', ως εξής:

«δδ) Με πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής οικοπέδου της Επιτροπής Αποκαταστάσεων Προσφύγων κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων της Χώρας ή ως δικαιούχος οικοπέδου σε συνοικισμό κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Αγροτικού Κώδικα (Α'342), πλην όμως δεν έγινε η διανομή των οικοπέδων στους δικαιούχους.»

β) Στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4061/2012 το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται.

γ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 22 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα παραχωρητήρια που εκδόθηκαν στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά. Για την υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης α' και την περίπτωση β' της παραγράφου 1, μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, ο Περιφερειάρχης εκδίδει παραχωρητήριο, στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του αρχικού δικαιούχου και προσδιορίζεται το παραχωρούμενο ακίνητο κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Δεν εκδίδεται παραχωρητήριο, αν οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι του δικαιούχου έχουν μεταγράψει συμβολαιογραφική πράξη ή έχουν επικυρώσει ανώμαλη δικαιοπραξία που αφορά το ίδιο ακίνητο σύμφωνα, ιδίως, με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 18 του ν. 1644/1986, του άρθρου 16 του ν. 3147/2003, της

παραγράφου 9 του άρθρου 3 του ν. 3399/2005 και του άρθρου 31 του ν. 3698/ 2008.»

9. Μετά την παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4061/2012 προστίθενται παράγραφοι 7 και 8 ως εξής:

«7. α) Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει, επίσης, δικαιώματα κυριότητας σε ακίνητα, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 1, εφόσον:

αα) Κατέχονται από Δήμους για την εξυπηρέτηση αναγκών τους, και συγκεκριμένα για στέγαση δημοτικών μεγάρων, σχολείων και κοινωφελών εγκαταστάσεων. Μετά από αίτημα του οικείου Δήμου, η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση, με την οποία βεβαιώνεται ότι το ακίνητο χρησιμοποιείται για τους παραπάνω σκοπούς.

ββ) Έχουν σε αυτά ανεγερθεί χώροι θρησκευτικής λατρείας, για όσο χρόνο διαρκεί η χρήση αυτή, απαγορευομένης κάθε άλλης χρήσης. Τα ακίνητα αυτά περιέρχονται στο οικείο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του αναγκαίου προαύλιου χώρου. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας προσδιορίζει τον αναγκαίο προαύλιο χώρο κατά θέση, εμβαδόν και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς.

β) Εφόσον τα κτίσματα της παρούσας παραγράφου έχουν ανεγερθεί σε τμήμα ευρύτερου ακινήτου, ο Περιφερειάρχης εκδίδει πράξη κατάτμησης του ακινήτου.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ο τύπος του παραχωρητηρίου για τα ακίνητα της παρούσας παραγράφου.

8. α) Οι δρόμοι που απεικονίζονται στα κυρωμένα στοιχεία των διανομών αγροκτημάτων και συνοικισμών, καθώς και κυρωμένων αναδασμών, περιέρχονται κατά κυριότητα στους οικείους Δήμους, εφόσον σήμερα υφίστανται. Αν έχουν αλλάξει χρήση ή κατέχονται αυθαίρετα, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, μετά από αυτοψία, αποφαινεται για τη σκοπιμότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. Αν δεν είναι αναγκαία η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, η αίτηση του κατόχου για την εξαγορά ακινήτου εξετάζεται από την οικεία Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 23.

β) Οι δρόμοι που διανοίχθηκαν σε θέση διαφορετική από την προβλεπόμενη στην κυρωμένη διανομή του αγροκτήματος, θεωρούνται ως δρόμοι της κυρωμένης διανομής και περιέρχονται στην κυριότητα του οικείου Δήμου, εφόσον μεταποτίσθηκαν εντός δημοσίων εκτάσεων και κρίνεται αναγκαία η διατήρησή τους. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσεται έκθεση αυτοψίας από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, με την οποία αποφαινεται για τη σκοπιμότητα της διατήρησης του δρόμου. Το ίδιο ισχύει και για αγροτικούς δρόμους που διανοίχθηκαν για την εξυπηρέτηση τυφλών τεμαχίων κυρωμένης διανομής, εφόσον δεν θίγονται εμπράγματα δικαιώματα τρίτων προσώπων.

γ) Δρόμοι κυρωμένης διανομής που έχουν απολέσει τον κοινόχρηστο χαρακτήρα τους, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, μπορούν να εξαγοράζονται από τον ιδιοκτήτη του όμορου ακινήτου, μετά από αί-

τηση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης διαφορών. Για την εξαγορά καταβάλλεται τίμημα ίσο με την αντικειμενική αξία, το οποίο αποτελεί έσοδο του οικείου Δήμου.

δ) Για τη μεταβίβαση της κυριότητας των δρόμων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία μεταγράφεται στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρίζεται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο και κοινοποιείται στον ΟΠΕΚΕΠΕ για ενημέρωση της ψηφιακής βάσης, καθώς και στην Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση ΑΕ.»

10. Μετά το άρθρο 22 του ν. 4061/2012 προστίθεται άρθρο 22α ως εξής:

«Άρθρο 22α

Μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας από τους Δήμους

Διοικητικές πράξεις με τις οποίες παραχωρήθηκαν δημοτικά ακίνητα σε δικαιούχους αποκατάστασης, βάσει διατάξεων της αγροτικής νομοθεσίας, θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές. Οι Δήμοι δεν προβάλλουν δικαιώματα κυριότητας στα ακίνητα αυτά.»

11. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 23 του ν. 4061/2012, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η προθεσμία για την κατάθεση των αιτήσεων εξαγοράς από τους ενδιαφερόμενους λήγει στις 30.6.2014.

3. Η αίτηση εξαγοράς δεν εξετάζεται αν αφορά τμήμα ακινήτου και το εναπομένον στο δημόσιο τμήμα καθίσταται μη άρτιο και μη οικοδομήσιμο ή αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος.»

12. α) Το άρθρο 24 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως εξής:

αα) Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 24 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2α. Σε περίπτωση που ο κτηνοτρόφος αποκαταστάθηκε σε ποσοστό εξ αδιαιρέτου του βοσκότοπου, η οικεία Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών μπορεί να προσδιορίσει ορισμένο τμήμα του βοσκότοπου που ο κτηνοτρόφος έχει δικαίωμα χρήσης. Το τμήμα αυτό πρέπει να αναλογεί στο εξ αδιαιρέτου μερίδιο που ο κτηνοτρόφος είχε αποκατασταθεί στο βοσκότοπο. Στο εν λόγω τμήμα ο κτηνοτρόφος μπορεί να καλλιεργήσει μόνο κτηνοτροφικά φυτά, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το ένα τέταρτο (1/4) του τμήματος αυτού.»

ββ) Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 24 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων εξαγοράς λήγει στις 30.6.2014.»

β) Η ισχύς της ως άνω υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου αρχίζει από 1.1.2013.

13α. Μετά το άρθρο 24 του ν. 4061/2012 προστίθεται άρθρο 24α ως εξής:

«Άρθρο 24α

Κατάτμηση ακινήτου

Αν με την απόφαση της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών δεν προβάλλεται δικαίωμα κυριότητας σε τμήμα του ακινήτου ή αν αναγνωρίζεται δικαίωμα εξαγοράς σε τμήμα αυτού, ο Περιφερειάρχης εκδίδει πράξη κατάτμησης του ενιαίου ακινήτου, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, η οποία μετα-

γράφεται στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρίζεται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο. Τα ακίνητα που προέρχονται από την κατάτμηση του ενιαίου ακινήτου καταχωρούνται με νέο κωδικό στην ψηφιακή βάση του ΟΠΕΚΕΠΕ, με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας.»

13.β. Η παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η διαχείριση των ακινήτων αυτών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 για αγροτικούς σκοπούς και μόνο. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση Περιφερειάρχη, τα ακίνητα αυτά, επιφανείας έως είκοσι (20) στρέμματα μπορούν να παραχωρούνται, χωρίς δημοπρασία, έναντι τιμήματος, στους κατ' επάγγελμα αγρότες, που τα καλλιεργούν. Για το σκοπό αυτόν διενεργείται αυτοψία από γεωπόνο που υπηρετεί στην οικεία Περιφέρεια και συντάσσεται έκθεση, με την οποία διαπιστώνεται η καλλιέργεια των ακινήτων. Το τίμημα ορίζεται από τον οικείο Περιφερειάρχη, μετά από γνώμη του Προϊσταμένου της οικείας Δ.Ο.Υ. και αποτελεί έσοδο της Περιφέρειας. Ο ενδιαφερόμενος, κατ' επάγγελμα αγρότης, υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφερειακής Ενότητας αίτηση με τοπογραφικό διάγραμμα, όπου περιγράφεται το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 8 και 11.»

14. Το άρθρο 36 του ν. 4061/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 6 του άρθρου 36 τροποποιείται ως εξής:

αα) Η περίπτωση α' της παραγράφου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ακίνητα που παραχωρήθηκαν, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 10 του άρθρου 123 του Αγροτικού Κώδικα, όπως ισχύει, του άρθρου 4 του ν. 3147/2003 (Α' 135), του ν.δ. 203/1969 (Α' 109), όπως ισχύει, των άρθρων 11 και 13 του ν. 1734/1987 (Α' 189) και των αριθμ. 73/2005 και 2358/2004 αποφάσεων του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 837), για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου σκοπού, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις βάσει των οποίων παραχωρήθηκαν.»

ββ) Μετά την περίπτωση β' της παρ. 6 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Η χρονική διάρκεια της χρήσης ακινήτων που παραχωρήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 1734/1987 παρατείνεται αυτοδικαίως για είκοσι έτη από τη λήξη τους.»

β) Στο τέλος της παραγράφου 11 του άρθρου 36 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις περιπτώσεις που η σχετική υπουργική απόφαση προέβλεπε χρονική διάρκεια παραχώρησης της χρήσης μικρότερη ή ίση των 35 ετών, με σύνταξη πρωτοκόλλου παράδοσης παραλαβής, το οποίο δεν συντάχθηκε, η χρονική διάρκεια της παραχώρησης αρχίζει από την έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης και διαρκεί για όσο χρόνο ορίζεται σε αυτή.»

γ) Η παράγραφος 13 του άρθρου 36, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«13.α) Κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού που μίσθωναν, πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αγροτικά ακίνητα,

σύμφωνα με την αριθ. 95/19.5.1975 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 98), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 138/1975 (Α' 180), μπορούν με αίτησή τους προς τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας της Χώρας, να ζητήσουν την παραχώρηση ακινήτων της ανωτέρω Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, για χρονικό διάστημα έως τρία (3) έτη, το οποίο δεν δύναται να παραταθεί.

β) Η απόφαση παραχώρησης χρήσης εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη. Το τίμημα της παραχώρησης, το οποίο καθορίζεται με την ως άνω απόφαση παραχώρησης χρήσης, είναι ετήσιο και ορίζεται μέχρι πέντε (5) ευρώ / στρέμμα. Για τους όρους της παραχώρησης ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 11. Μετά τη λήξη της παραχώρησης τα ακίνητα αυτά παραχωρούνται σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 11.»

δ) Μετά την παράγραφο 13 του άρθρου 36 προστίθεται παράγραφος 14,15 και 16 ως εξής:

«14. α) Ο Περιφερειάρχης εκδίδει τους τίτλους κυριότητας σε δικαιούχους οικοπεδικής αποκατάστασης, σύμφωνα με το από 24.4.1985 προεδρικό διάταγμα (Δ' 239), που καταργήθηκε, εφόσον οι αποφάσεις των Επιτροπών Απαλλοτριώσεων που τους έκριναν δικαιούχους κατέστησαν τελεσίδικες.

β) Ομοίως, εκδίδονται οι τίτλοι κυριότητας σε δικαιούχους ακινήτων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 666/1977 (Α' 234), το άρθρο 2 του ν. 3147/2003, το άρθρο 24 του Αγροτικού Κώδικα και το άρθρο 12 του ν.δ. 1832/1951 (Α' 153), που καταργήθηκαν, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι εξόφλησαν το οφειλόμενο τίμημα.

γ) Για την έκδοση των παραχωρητηρίων των ως άνω περιπτώσεων α' και β' εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν πριν τη δημοσίευση του ν. 4061/2012.

15.α) Δεν εκδίδεται τίτλος κυριότητας για όσα ακίνητα μεταβιβάστηκαν στην οικεία Εκκλησιαστική Επιτροπή ή στη σχολική Επιτροπή ή στο Σχολικό Ταμείο, βάσει των άρθρων 28, 31στ, 163 και 198 παράγραφος 1 του Αγροτικού Κώδικα και των άρθρων 7 και 8 του ν.δ. 1189/1972 (Α' 99), που καταργήθηκαν.

β) Τα ακίνητα που μεταβιβάστηκαν στις σχολικές Επιτροπές ή τα Σχολικά Ταμεία, βάσει των ανωτέρω διατάξεων, περιέρχονται στην κυριότητα του Δήμου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο.

γ) Ο Περιφερειάρχης εκδίδει, ατελώς, βεβαίωση με την οποία βεβαιώνει ότι το ακίνητο ανήκει κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην Εκκλησιαστική Επιτροπή ή στον οικείο Δήμο, βάσει των κτηματολογικών στοιχείων των κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων και συνοικισμών της Χώρας που τηρούνται στην οικεία Περιφέρεια. Στην ίδια βεβαίωση προσδιορίζονται τα παραπάνω ακίνητα κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Η βεβαίωση αποτελεί τίτλο προς μεταγραφή.

16. Όποιος απέκτησε οικοπέδο κατ' εφαρμογή του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος και δεν τήρησε τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2 αυτού, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3147/2003, διατηρεί την κυριότητα του οικοπέδου που δικαιώθηκε, καταργουμένου κάθε όρου και περιορισμού του δικαιώματος κυριότητας, εφόσον καταβάλλει πρόστιμο ίσο με το ένα τρίτο (1/3) της αντικειμενικής αξίας του οικοπέδου. Για το σκοπό αυτόν διενεργείται αυτοψία από υπάλληλο

της Περιφερειακής Ενότητας, στην οποία βρίσκεται το οικοπέδο και συντάσσεται έκθεση με την οποία βεβαιώνεται η παράβαση του σχετικού όρου του προεδρικού διατάγματος. Η αρμόδια υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας βεβαιώνει το πρόστιμο στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Το πρόστιμο αποτελεί έσοδο της Περιφέρειας και καταβάλλεται σε δύο άτοκες δόσεις, η πρώτη μέχρι 31.12.2015 και η δεύτερη μέχρι 31.12.2017. Αν δεν καταβληθεί κάποια δόση η Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών ανακαλεί την απόφαση παραχώρησης του οικοπέδου και η σχετική μεταβολή σημειώνεται στο οικείο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολογικό Γραφείο με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας. Συμβόλαια αγοραπωλησίας και προσύμφωνα που συντάχθηκαν κατά παράβαση των όρων του προεδρικού διατάγματος θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά. Σε περίπτωση μεταβίβασης του οικοπέδου ο πωλητής και ο αγοραστής ευθύνονται εις ολόκληρον για την καταβολή του προστίμου. Όσοι δεν κατέβαλαν το οφειλόμενο τίμημα ή κατέβαλαν μέρος αυτού για την απόκτηση του οικοπέδου και θέλουν να αποποιηθούν του δικαιώματος κυριότητας, μπορούν να ζητήσουν με αίτησή τους στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας την ακύρωση του τίτλου κυριότητας. Με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας σημειώνεται η ακύρωση του τίτλου στο οικείο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολογικό Γραφείο. Τυχόν καταβληθείσες δόσεις δεν επιστρέφονται, για τις δε υπόλοιπες συντάσσονται φύλλα έκπτωσης. Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις δικαιούχων οικοπέδων λόγω μετεγκατάστασης οικισμού, οι εκτάσεις του οποίου απαλλοτριώθηκαν από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, πλην όμως δεν τήρησαν τους όρους παραχώρησης.»

15. Η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Το άρθρο 1, πλην της παραγράφου 5 αυτού, τα άρθρα 2 έως και 10, πλην της παραγράφου 6 του άρθρου 4, το άρθρο 11 παραγράφου 5 και 7, τα άρθρα 12, 13 και 14 του ν. 3147/2003.»

Άρθρο 38

Τροποποίηση του ν. 3852/2010 (Α' 87)

1.α. Η αριθ. 29 αρμοδιότητα του Υποτομέα Γεωργίας του Τομέα Β' «Γεωργίας - Κτηνοτροφίας - Αλιείας» της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«29.α. Η διεξαγωγή ελέγχων και σε συνεργασία με τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επί των εκμεταλλεύσεων, επιχειρήσεων και ενώσεων αυτών, που εμπλέκονται σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής και εμπορίας φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων.

29.β. Οι επίσημοι έλεγχοι στον τομέα των τροφίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί τροφίμων, όπως κάθε φορά ισχύουν.»

1.β. Μετά την αριθ. 43 αρμοδιότητα του τομέα ΣΤ' «Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος» της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, προστίθενται αρμοδιότητες με αριθμό 44 και 45, ως εξής:

«44. Πράξεις κατάτμησης δημόσιων ακινήτων σύμφωνα με το άρθρο 24α του ν. 4061/2012 (Α' 66).

45. Καταργήσεις αγροτικών δρόμων κυρωμένων διανομών.»

2. Μετά την περίπτωση β' της αριθ. 1 αρμοδιότητας της παρ. ΙΙ του άρθρου 280 του ν. 3852/2010, προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Ο καθορισμός χρήσης γης για παραχώρηση ακινήτων για κοινωφελείς σκοπούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4061/2012, στο πλαίσιο των γενικών κατευθύνσεων του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.»

Άρθρο 39

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 674/1977 (Α' 242)

1. Στο άρθρο 6 του ν. 674/1977, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης του Περιφερειάρχη για διενέργεια αναδασμού, η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας αποστέλλει τοπογραφικό διάγραμμα στο οικείο Δασαρχείο ή την οικεία Διεύθυνση Δασών, εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο σε επίπεδο νομού, για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού της αναδιανεμητέας έκτασης. Δεν απαιτείται πράξη χαρακτηρισμού, εφόσον η έκταση περιλαμβάνεται σε κυρωμένο δασικό χάρτη.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 674/1977 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η διενέργεια του αναδασμού ανατίθεται σε Επιτροπή Αναδασμού που αποτελείται από:

α) Δύο (2) Γεωπόνους ή Τεχνολόγους Γεωπόνους της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με τους αναπληρωτές τους.

β) Έναν (1) Διοικητικό ή Οικονομικό υπάλληλο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με τον αναπληρωτή του.

γ) Έναν (1) Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ή Πολιτικό Μηχανικό ή Τεχνολόγο Τοπογράφο ή Τεχνολόγο Δομικών Έργων της κατά τόπο αρμόδιας Υπηρεσίας Τοπογραφικής της Περιφερειακής Ενότητας, με τον αναπληρωτή του.

δ) Δύο (2) εκπροσώπους των κτηματιών της αναδιανεμητέας περιοχής, με τους αναπληρωτές τους.

Αν σε ένα νομό δεν λειτουργεί οποιαδήποτε από τις ανωτέρω Υπηρεσίες ή το προσωπικό που υπηρετεί δεν επαρκεί για τη στελέχωση της Επιτροπής, ως μέλος αυτής ορίζεται υπάλληλος των παραπάνω ειδικοτήτων με τον αναπληρωτή του, από άλλη υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.

Η Επιτροπή Αναδασμού συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η έδρα, ο Πρόεδρος αυτής, ο τρόπος λειτουργίας της και κάθε σχετικό θέμα.»

3. Το άρθρο 8 του ν. 674/1977 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Παρά τη Επιτροπή Αναδασμού λειτουργεί και η Επιτροπή Εμπειρογνομώνων, η οποία γνωμοδοτεί για την εκτίμηση και τη συγκριτική κατ' αξία κατάταξη των κτημάτων προς αναδασμό. Η Επιτροπή Εμπειρογνομώνων αποτελείται από:

α) Έναν (1) Γεωπόνο ή Τεχνολόγο Γεωπόνο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με τον αναπληρωτή του.

β) Έναν (1) Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ή Πολιτικό Μηχανικό ή Τεχνολόγο Τοπογράφο ή Τεχνολόγο Δομικών Έργων της κατά τόπο αρμόδιας Υπηρεσίας Τοπογραφικής της Περιφερειακής Ενότητας, με τον αναπληρωτή του.

γ) Τρεις (3) εκπροσώπους των κτηματιών της αναδιανεμητέας περιοχής.

Αν σε ένα νομό δεν λειτουργεί οποιαδήποτε από τις ανωτέρω Υπηρεσίες ή το προσωπικό που υπηρετεί δεν επαρκεί για τη στελέχωση της Επιτροπής, ως μέλος αυτής ορίζεται υπάλληλος των παραπάνω ειδικοτήτων με τον αναπληρωτή του, από άλλη υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.

Σε περίπτωση εφαρμογής ενιαίου αναδασμού περιοχών που ανήκουν σε περισσότερους Δήμους, εκλέγεται ένα μέλος για την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων από κάθε Δήμο, ανεξάρτητα από τον αριθμό δημοτικών ή τοπικών Κοινοτήτων που αποτελούν το Δήμο. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής αυτής δύναται να αναλογεί στον αριθμό των Δήμων που μετέχουν στον ενιαίο αναδασμό. Οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση ενιαίου αναδασμού περισσότερων δημοτικών ή τοπικών Κοινοτήτων του ίδιου Δήμου.»

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μετά την κύρωση του αναδασμού, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, διορθώνονται τα στοιχεία του αναδασμού στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) σε εφαρμογή αμετάκλητης δικαστικής απόφασης,

β) σε περίπτωση αντικείμενης στο νόμο ή εσφαλμένης καταχώρησης, εφόσον αυτό προκύπτει κατ' αναμφισβήτητο τρόπο από τη διαδικασία του αναδασμού και

γ) σε περίπτωση διαπίστωσης τεχνικών σφαλμάτων,

όσον αφορά τα όρια και το εμβαδόν αγροτεμαχίου.

Για τη διόρθωση των στοιχείων του αναδασμού παρέχει γνώμη τριμελής Επιτροπή, που αποτελείται από έναν (1) Γεωπόνο ή Τεχνολόγο Γεωπόνο, έναν Διοικητικό ή Οικονομικό υπάλληλο και έναν Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ή Πολιτικό Μηχανικό ή Τεχνολόγο Τοπογράφο ή Τεχνολόγο Δομικών Έργων, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην οικεία Περιφέρεια.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη.»

Άρθρο 40

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3874/2010 (Α' 151)

1. Η υποπερίπτωση αδ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«αδ) Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), εκτός αν εμπίπτει στις εξαιρέσεις από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 ή είναι δασεργάτης χωρίς ασφάλιση στον ΟΓΑ.»

2. α) Η υποπερίπτωση βα' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«βα) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη

υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος.»

β) Η υποπερίπτωση βγ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«βγ) Είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός αν εμπίπτει στην εξαίρεση από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 ή είναι ασφαλισμένος στο NAT, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.»

γ) Μετά την περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 προστίθεται περίπτωση η', ως εξής:

«η) Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τον ορισμό της περίπτωσης γ' και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη). Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.»

3. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. α) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση αγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

β) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, απασχολούμενους στην αλιεία, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση βα' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομί-

σουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.»

Άρθρο 41

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2520/1997 (Α' 173)

Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2520/1997, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α) Επαγγελματίας Αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

ββ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και

γγ) Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), εκτός εάν δεν είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, διότι απασχολείται αποκλειστικά στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων ή διότι έχει αλλάξει κύριο κλάδο κύριας ασφάλισης της αποκλειστικής απασχόλησής του με τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων ή μονάδων διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή διότι είναι νεοεισερχόμενος στον αγροτικό τομέα, ο οποίος υποχρεούται σε δύο (2) έτη από την έναρξη της αγροτικής του δραστηριότητας να προσκομίσει τη βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ.

β) Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία ή υδατοκαλλιέργεια), ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

αα) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματός του.

ββ) Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία (3) έτη.

γγ) Είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός εάν δεν είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, διότι είναι νεοεισερχόμενος

στον αγροτικό τομέα, ο οποίος υποχρεούται σε δύο (2) έτη από την έναρξη της αγροτικής του δραστηριότητας να προσκομίσει τη βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ ή είναι ασφαλισμένος στο NAT, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.

Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης δεν απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρων. Το ποσοστό του 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος που αναφέρεται στην υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' και στην υποπερίπτωση αα' της παρούσας περίπτωσης, ορίζεται σε 25% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος για τους ασχολούμενους σε αγροτική δραστηριότητα σε νησιά με πληθυσμό μέχρι 100.000 κατοίκους.

γ) Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι:

αα) κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης,

ββ) μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) ή

γγ) μισθωτής υδάτινης έκτασης, κάτοχος ή μισθωτής χερσαίας έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.

δ) Αγροτική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση ζ'. Στις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται εκτός από την παραγωγή των προϊόντων και η αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία και η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και του σταδίου της πρώτης πώλησης, αποκλειστικά και των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση, καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους, η θαλάσσια αλιεία, η αλιεία εσωτερικών υδάτων, η σπογγαλιεία, η οστρακαλιεία, η υδατοκαλλιέργεια, ως και η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 kW και η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων.

ε) Μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι τα νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

στ) Αγροτική δραστηριότητα είναι κάθε επαγγελματική δραστηριότητα σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, δηλαδή της φυτικής, της ζωικής ή της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων και της υδατοκαλλιέργειας, που αποσκοπεί στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ως 100 kW, στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων και στη δασική παραγωγή.

ζ) Αγροτικά προϊόντα είναι τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας, της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της υδατοκαλλιέργειας, της δασοπονίας, της θηραματοπονίας και των κάθε είδους εκτροφών και

τα προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας ή μεταποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο προϊόν που προέρχεται από την αγροτική εν γένει δραστηριότητα.

η) Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τον ορισμό της περίπτωσης γ' και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη). Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.»

Άρθρο 42

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3495/2006 (Α' 215)

Το άρθρο τέταρτο του ν. 3495/2006, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4039/2012 (Α' 15), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο τέταρτο

1. Για την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας Φυτών, η οποία κυρώθηκε με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2147/1952 (Α' 155), όπως ισχύει, και τα εκτελεστικά αυτού διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό.»

Άρθρο 43

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4056/2012 (Α' 52)

1. Οι υποπεριπτώσεις αα' και ββ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«αα) Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες κατασκευάζονται σύμφωνα με εγκεκριμένους τύπους κτηνοτροφικών στεγάστρων με σκελετό θερμοκηπίου, σύμφωνα με την αριθμ. 5888/3.2.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας (Β' 355), για τις οποίες απαιτείται θεωρημένη έγκριση του τύπου κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης.

ββ) Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες έχουν μέγεθος μέχρι 300 τ.μ. και κατασκευάζονται σύμφωνα με εγκεκριμένα πρότυπα κατασκευών, κατά την αριθμ. 281273/27.8.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας (Β' 1396), για τις οποίες απαιτείται θεωρημένη έγκριση των προτύπων κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης.»

2. Το άρθρο 5 του ν. 4056/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι αποστάσεις των χώρων που αναφέρονται στο Παράρτημα του άρθρου 20 από εκτροφεία θηραμάτων, των οποίων τα εκτρεφόμενα ζώα αποτελούν αντικείμενο ελεγχόμενου κυνηγιού, όπως λαγοί, αγριόχοιροι, αγριοπρόβατα, αγριοκάτσικα, ελαφοειδή, φασιανόι, ορτύκια, μπεκάτσες και γουνοφόρα ζώα και από εκτροφεία λοιπών ειδών άγριας πανίδας, εγχώριας ή εισαγόμενης, όπως σαλιγκάρια, κροκόδειλοι, χελώνες και φίδια, καθορίζονται κατά περίπτωση, κατά την κρίση της ΑΑΑ,

μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής σταυλισμού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και να μην επηρεάζεται δυσμενώς το περιβάλλον.»

β) Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να λειτουργούν υπό τον ίδιο με την κτηνοτροφική εγκατάσταση φορέα και μεταβιβάζονται συνολικά/ενιαία.»

3. Το άρθρο 6 του ν. 4056/2012, τροποποιείται ως εξής:

α) Μετά την παράγραφο 2 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2α. Τα δικαιολογητικά για την έγκριση ή πιστοποίηση των προϋποθέσεων του παρόντος άρθρου εκδίδονται κατά προτεραιότητα από τις, κατά περίπτωση, αρμόδιες αρχές.»

β) Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Δήλωση του μελετητή και του φορέα της εγκατάστασης για την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 της αριθ. 46296/8.8.2013 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2002).»

γ) Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«Εντός τριών (3) ημερών και εφόσον ο φάκελος περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία εκδίδεται άδεια προέγκρισης εγκατάστασης, η οποία έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον των τριών (3) μηνών ή των δέκα (10) μηνών, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979 (Α' 289). Για τον έλεγχο συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων, η αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, μετά από επιτόπιο έλεγχο, συντάσσει σχετικό πρακτικό, εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση του φακέλου.

Εντός της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ολοκλήρωση των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, πιστοποιήσεων ή εγκρίσεων, εντός χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες ή τους δέκα (10) μήνες, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979 (Α' 289), η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1. Αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράλειψη ή παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία ή έλλειψη δικαιολογητικών, η ΑΑΑ καλεί τον ενδιαφερόμενο να αποκαταστήσει ή να συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, εντός των ως άνω προθεσμιών. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας ή ελλιπούς συμμόρφωσης ή μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 η αίτηση απορρίπτεται και σφραγίζονται οι τυχόν εγκαταστάσεις.»

δ) Οι υποπεριπτώσεις αα' και ββ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 αντικαθίστανται ως εξής:

«αα) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α' του ν. 4014/2011 Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.»

ββ) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β' του ν. 4014/2011, για τις οποίες δεν ακολουθεί-

ται η διαδικασία εκπόνησης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) αλλά υπόκεινται σε ΠΠΔ, απαιτείται σχετική δήλωση του μελετητή ή του φορέα της εγκατάστασης για την ανάληψη των προβλεπόμενων ΠΠΔ, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 της αριθμ. 46296/8.8.2013 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

ε) Η περίπτωση γ' της παραγράφου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986, στην οποία ο ενδιαφερόμενος φορέας και ο μηχανικός ή ο γεωτεχνικός δηλώνουν ότι τα δηλούμενα στοιχεία της εκμετάλλευσης είναι αληθή και ότι η εκμετάλλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με:

αα) την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,

ββ) την υγιεινή και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων,

γγ) τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, καθώς και οικισμών και πηγών ύδατος,

δδ) την ιδιοκτησία και νόμιμη χρήση του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και

εε) τους όρους της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις. Στην υπεύθυνη δήλωση αναφέρεται επίσης ότι ο ενδιαφερόμενος φορέας έχει γνώση των συνεπειών της ισχύουσας νομοθεσίας, σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερόμενων στην υπεύθυνη δήλωσή του».

στ) Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 4 αντικαθίστανται ως εξής:

«Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών, εφόσον ο φάκελος περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία. Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον των τριών (3) μηνών ή των δέκα (10) μηνών, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979.»

ζ) Οι περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 5 ενοποιούνται σε μία περίπτωση β' ως εξής:

«β) Η επιτόπια διαπίστωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης γίνεται με αυτοψία και σύνταξη σχετικού πρακτικού από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης για άδεια εγκατάστασης. Εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ολοκλήρωση των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, πιστοποιήσεων ή εγκρίσεων, εντός χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες ή τους δέκα (10) μήνες, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979, η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης, εφόσον διαπιστωθεί η συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και η ορθότητα των στοιχείων που δηλώνει ο ενδιαφερόμενος φορέας και ο μηχανικός ή γεωτεχνικός, κατά το στάδιο της χορήγησης άδειας προέγκρισης εγκατάστασης. Αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε

ποτε παράλειψη ή παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία ή έλλειψη δικαιολογητικών, η ΑΑΑ καλεί τον ενδιαφερόμενο να αποκαταστήσει ή να συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, εντός των ως άνω προθεσμιών. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας ή ελλιπούς συμμόρφωσης ή μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 η αίτηση απορρίπτεται και σφραγίζονται οι τυχόν εγκαταστάσεις.»

η) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Μετά την αδειοδότηση, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης μπορεί να δηλώσει στη Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αν επιθυμεί να συνεργαστεί με τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας, προκειμένου να δέχεται φοιτητές γεωτεχνικών τμημάτων ή σχολών για την πρακτική άσκησή τους.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ν. 4056/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α) Μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου στην ΑΑΑ, συνοδευόμενη από τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, η τροποποιημένη ή μεταβιβαζόμενη άδεια χορηγείται:

αα) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών, όταν η αρχική άδεια έχει εκδοθεί στα πλαίσια του παρόντος νόμου ή ββ) εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, μετά από αυτοψία της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού, όταν η αρχική άδεια έχει εκδοθεί στα πλαίσια προγενέστερου νομικού πλαισίου.

β) Προϋπόθεση για την τροποποίηση ή τη μεταβίβαση άδειας είναι να μην έχει επέλθει αύξηση της δυναμικότητας ή επέκταση ή μεταφορά ή αλλαγή του είδους της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή ουσιώδης τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας της. Η συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος, σύμφωνα με το ν.1599/1986. Σε κάθε περίπτωση, η επιτροπή σταυλισμού μπορεί να ελέγξει την ορθότητα των όσων δηλώνονται.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4056/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Μετά από απόφαση του αρμόδιου για το έκτακτο γεγονός Υπουργού, διακόπτεται η λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τα όργανα της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών ή από τις ίδιες τις αστυνομικές αρχές, με τη σφράγιση του παραγωγικού εξοπλισμού της εγκατάστασης ή σε περίπτωση αποθήκης ή επικινδύνων εγκαταστάσεων με τη σφράγιση αυτών, χωρίς προηγούμενη ακρόαση των εκπροσώπων της επιχείρησης, που ορισμένο χρόνο, που μπορεί να παραταθεί για όσο διάστημα διαρκεί το έκτακτο και απρόβλεπτο γεγονός που επέβαλε τη σφράγιση.»

6. Το άρθρο 10 του ν. 4056/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Διοικητικές κυρώσεις και μέτρα

1. Σε όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις διαπιστώνεται, μετά από αυτοψία, παράβαση οποτεδήποτε γενομένη, των διατάξεων του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού ή παράλειψη τήρησης των όρων και περιορισμών που καθορίζονται με τις αποφάσεις της ΑΑΑ, με απόφαση της ΑΑΑ, μετά από εισήγηση της επιτροπής

σταυλισμού, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης οι παρακάτω κυρώσεις:

α) Ανάκληση της άδειας εγκατάστασης και διακοπή της λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, όταν διαπιστώνονται παραβάσεις για τις οποίες υπάρχει αντικειμενική αδυναμία άρσης τους. Η ανάκληση της άδειας εγκατάστασης είναι οριστική και:

αα) Ολική, στις περιπτώσεις που οι παραβάσεις αφορούν στο σύνολο των υποδομών της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή σε τμήμα των υποδομών τόσο ουσιώδες που επηρεάζεται αποφασιστικά η νόμιμη λειτουργία μονάδας. Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών, που προβλέπονται στις παραγράφους 5 και 6 και την επιβεβαίωση της αντικειμενικής αδυναμίας άρσης τους, διακόπτεται η λειτουργία στο σύνολο της εγκατάστασης.

ββ) Μερική, στις περιπτώσεις που οι παραβάσεις αφορούν σε τμήμα των υποδομών της κτηνοτροφικής εγκατάστασης χωρίς να επηρεάζεται ουσιαστικά η λειτουργία της ώστε το εναπομείναν τμήμα να δύναται να λειτουργήσει αυτοτελώς και να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις. Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών που προβλέπονται στις παραγράφους 5 και 6 και την επιβεβαίωση της αντικειμενικής αδυναμίας άρσης τους, διακόπτεται η λειτουργία στο τμήμα των υποδομών που διαπιστώνονται οι παραβάσεις. Στις ανωτέρω υποπεριπτώσεις αα' και ββ' η κύρωση επιβάλλεται κατά την κρίση της AAA μετά από εισήγηση της επιτροπής σταυλισμού.

β) Τα πρόστιμα επιβάλλονται, ανάλογα με τη φύση της παράβασης, το μέγεθος των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και την κατάταξή τους σε κατηγορίες ως προς την περιβαλλοντική επιβάρυνση που προκαλούν, ως εξής:

αα) πρόστιμο, από πεντακόσια (500) ευρώ έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ, σε βάρος του υπογράφοντα ή των υπογραφόντων τις απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις του ν. 1599/1986, για την αδειοδότηση, τροποποίηση ή μεταβίβαση άδειας κτηνοτροφικής εγκατάστασης, εφόσον κατά τον έλεγχο των απαιτούμενων δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι το περιεχόμενό τους είναι ανακριβές. Τα παραπάνω πρόστιμα επιβάλλονται πέραν των οποιωνδήποτε ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1599/1986,

ββ) πρόστιμο, από πεντακόσια (500) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, σε βάρος του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, εφόσον κατά τη λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων καταγραφούν παραβάσεις που δεν επισύρουν τη διακοπή της λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και είναι δυνατή η άρση τους με την εκτέλεση βελτιωτικών εργασιών,

γγ) πρόστιμο, από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, σε βάρος του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, εφόσον κατά τη λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων καταγραφούν παραβάσεις που προκαλούν εκτεταμένη βλάβη στο περιβάλλον, θέτοντας σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και δεν είναι δυνατόν να αρθούν με την εκτέλεση βελτιωτικών εργασιών οπότε και διακόπτεται η λειτουργία της εγκατάστασης.

2. Οι κυρώσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 επιβάλλονται ανεξάρτητα ή σε συνδυασμό, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνό-

τητα, την υποτροπή, την προκαλούμενη περιβαλλοντική και υγειονομική επιβάρυνση.

3. Η απόφαση της AAA για επιβολή προστίμου γίνεται οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή μετά την απόρριψη της ειδικής διοικητικής ένστασης του άρθρου 11, τη μη εμπρόθεσμη ή τη μη άσκησή της.

4. Τα πρόστιμα καταβάλλονται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την οριστική και ανέκκλητη επιβολή τους. Μετά την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας αυτά διπλασιάζονται και διακόπτεται άμεσα η λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ακόμη και εάν δεν είχε επιβληθεί η σχετική κύρωση στην αρχική απόφαση επιβολής κυρώσεων.

5. Μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων και πριν από την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στα πλαίσια του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, η AAA, μετά από εισήγηση της επιτροπής σταυλισμού, καλεί εγγράφως σε ακρόαση, με αποδεικτικό επίδοσης, από όργανο της AAA, τον φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του ή τον υπογράφοντα ή τους υπογράφοντες τις υπεύθυνες δηλώσεις του ν. 1599/1986, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις του και να καταθέσει, υπόμνημα, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ημέρα επίδοσης σε αυτόν του σχετικού εγγράφου.

6. Η επιτροπή σταυλισμού αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του ενδιαφερόμενου και εφόσον κρίνει ότι:

α) Είναι εφικτή η αποκατάσταση της νόμιμης λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με την εκτέλεση βελτιωτικών εργασιών και ότι η συνέχιση της λειτουργίας τους υπό τις ίδιες συνθήκες, δεν απειλεί άμεσα τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, εισηγείται στην AAA την έκδοση σχετικής απόφασης, στην οποία καθορίζονται επακριβώς οι απαιτούμενες βελτιώσεις και η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υλοποιηθούν. Η προθεσμία αυτή, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες που μπορεί να παραταθεί σε περιπτώσεις κατωστερήσεων στην υλοποίηση των απαιτούμενων βελτιωτικών εργασιών, εξαιτίας εξωγενών παραγόντων, που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του ενδιαφερόμενου και η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά το ήμισυ της αρχικής.

β) Δεν είναι εφικτή η άρση των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν και η συνέχιση της λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων απειλεί άμεσα τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, εισηγείται στην AAA την έκδοση απόφασης επιβολής κυρώσεων, όπως αυτές περιγράφονται στην παράγραφο 1.

7. Στις περιπτώσεις που επιβληθεί η κύρωση της διακοπής της λειτουργίας της εγκατάστασης, στη σχετική απόφαση τίθεται ορισμένη προθεσμία απομάκρυνσης του ζωικού κεφαλαίου που τυχόν υπάρχει σε αυτή. Η προθεσμία για την απομάκρυνση του ζωικού κεφαλαίου ορίζεται μέχρι τρεις (3) μήνες με δυνατότητα παράτασης μέχρι ένα (1) μήνα επιπλέον σε περιπτώσεις εξωγενών παραγόντων που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Η απομάκρυνση του ζωικού κεφαλαίου γίνεται εντός της ορισθείσας προθεσμίας με την αποκλειστική ευθύνη και δαπάνη του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Αν μετά την παρέλευση της σχετικής προθεσμίας και της παράτασης αυτής ο φορέας δεν έχει απομακρύνει από τη μονάδα το ζωικό κεφάλαιο, τότε τα ζώα θεωρούνται ως ανεπιτήρητα και για τη διαχείρισή τους εφαρμόζονται

αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 17. Η διακοπή της λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης πραγματοποιείται με επίσημη του προϊστάμενου της AAA μετά την απομάκρυνση του ζωικού κεφαλαίου, η οποία διενεργείται από τα συνεργεία περισυλλογής ανεπιτήρητων ζώων της παραγράφου 4 του άρθρου 17, υπό την εποπτεία της επιτροπής σταυλισμού, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών. Η AAA, μετά την απομάκρυνση του ζωικού κεφαλαίου και αφού ενημερώσει τον φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, ζητά τη διακοπή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στη συγκεκριμένη εγκατάσταση από τον διαχειριστή του δικτύου ή του συστήματος ηλεκτροδότησης, ο οποίος υποχρεούται να προβεί στη ζητούμενη διακοπή εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη σχετική ειδοποίηση. Μετά και τη διακοπή της ηλεκτροδότησης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης σφραγίζει, παρουσία της αστυνομικής αρχής και του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή του νομίμου εκπροσώπου του, τον παραγωγικό εξοπλισμό της, την αποθήκη και τις επικίνδυνες εγκαταστάσεις και συντάσσει σχετικό πρωτόκολλο.

8. Οι πιο πάνω αναφερόμενες διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα επιβάλλονται πέραν των οποιωνδήποτε ποινικών, αστικών ή άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις. Τα πρόστιμα αποτελούν πόρο της οικείας Περιφέρειας και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται τα θέματα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος των προστίμων που προβλέπονται στο νόμο αυτό.»

7. Το άρθρο 11 του ν. 4056/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11
Δυνατότητα ένστασης

1. Κατά των αποφάσεων της AAA, με τις οποίες:
  - α) χορηγούνται άδειες προέγκρισης εγκατάστασης ή άδειες εγκατάστασης,
  - β) απορρίπτονται αιτήσεις για χορήγηση, τροποποίηση ή μεταβίβαση αδειών εγκατάστασης,
  - γ) επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10, χωρεί ειδική διοικητική ένσταση.
2. Η προθεσμία για την υποβολή των ενστάσεων ορίζεται σε ένα (1) μήνα από την επίδοση, με δημόσιο όργανο προς τον ενδιαφερόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης ή αφοτου αυτός αποδεδειγμένα έλαβε πλήρη γνώση αυτής.
3. Οι ειδικές διοικητικές ενστάσεις κατατίθενται από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, επί αποδείξει, στην AAA που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία και υποχρεούται να αποστείλει πλήρη φάκελο με όλα τα σχετικά έγγραφα στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της ένστασης.
4. Για την εξέταση των ενστάσεων συνιστάται στη Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής Επιτροπή ενστάσεων, η οποία αποτελείται από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ζωικής Παραγωγής, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής και τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικού Έργου και Νομικών Υποθέσεων, ως μέλη, με τους αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα ασκεί διοικητικός υπάλληλος της Διεύθυνσης Εισροών Ζωικής Παραγωγής.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκροτείται η Επιτροπή ενστάσεων και ρυθμίζονται τα θέματα και οι λεπτομέρειες λειτουργίας της.

6. Η Επιτροπή ενστάσεων εξετάζει τη νομιμότητα της κάθε απόφασης, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη λήψη του φακέλου από την AAA και εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή την απόρριψη της στον Γενικό Γραμματέα για την έκδοση σχετικής απόφασης.

7. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή, κοινοποιείται, επί αποδείξει στον ενδιαφερόμενο, στη διεύθυνση που έχει δηλώσει στην αίτηση που υπέβαλε για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, και στην AAA, η οποία μεριμνά για τις περαιτέρω ενέργειες, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 10.»

8. Το άρθρο 14 του ν. 4056/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος της παραγράφου 1 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, στις οποίες έχουν καταγραφεί από τις αρμόδιες αρχές παραβάσεις της συναφούς και παράλληλης σχετικής νομοθεσίας, για τις οποίες υπάρχει αντικειμενική αδυναμία άρσης των παρατυπιών.»

β) Η παράγραφος 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Πριν τον προβλεπόμενο έλεγχο για την έκδοση της οριστικής άδειας εγκατάστασης, στις περιπτώσεις υποβολής από τον ενδιαφερόμενο φορέα ανακριβών δηλώσεων και στοιχείων κατά τη διαδικασία έκδοσης αυτής, οι εργασίες που πραγματοποιούνται, εκτελούνται αποκλειστικά με ευθύνη του ενδιαφερόμενου φορέα και βαρύνουν αποκλειστικά τον ίδιο. Η διοίκηση δεν δεσμεύεται για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης ακόμη και εάν έχει χορηγηθεί άδεια προέγκρισης εγκατάστασης.»

9. Στο τέλος του άρθρου 15 του ν. 4056/2012 προστίθενται παράγραφοι 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των τυχόν καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η έννοια και οι αρμόδιες αρχές για την ίδρυση και τη λειτουργία κτηνοτροφικών πάρκων για τις εντατικής μορφής κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, καθώς και κτηνοτροφικών ζωνών για τις εκτατικής μορφής κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις του άρθρου 1, θεσπίζονται διοικητικές κυρώσεις και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται ειδικά θέματα και τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 6 και 7.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του τυχόν καθ' ύλην αρμόδιου

Υπουργού προσδιορίζεται η έννοια του «κτηνοτροφικού οικισμού», καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό οικισμών ως κτηνοτροφικών, καθώς και οι ειδικοί όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας εντός των ορίων αυτών κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων του άρθρου 1 και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.»

Άρθρο 44

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4036/2012 (Α' 8)

1. Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4036/2012 (Α' 8) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα παράβολα είναι αναλογικά και ανταποδοτικά και το ύψος τους καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για την είσπραξη των ποσών των παραβόλων, εκδίδονται ειδικά έντυπα παραβόλων, ονομαστικής αξίας ίσης με ποσοστό: α) 70% επί του εκάστοτε οριζόμενου ποσού παραβόλου, υπέρ του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, το οποίο σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την αξιολόγηση των στοιχείων που απαιτούνται και υποβάλλονται για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και β) 30% επί του εκάστοτε οριζόμενου ποσού παραβόλου, υπέρ του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο τρόπος προμήθειας και έκδοσης των ως άνω ειδικών εντύπων παραβόλων, ο τύπος, ο τρόπος χρήσεως, διαθέσεως και διαχειρίσεως αυτών, ο τρόπος της ακυρώσεως και κάθε σχετικό θέμα, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης των ως άνω ειδικών εντύπων παραβόλων, για την είσπραξη των ποσών των παραβόλων του παρόντος άρθρου, εκδίδονται ισόποσα διπλότυπα είσπραξης από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, υπέρ των ανωτέρω δικαιούχων. Τα ποσά αυτά διατίθενται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.»

2. α) Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4036/2012 γίνονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

αα) Το πέμπτο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής:

«Βάσει αυτών των δεικτών κινδύνου και λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τους στόχους σε σχέση με τον περιορισμό κινδύνων ή χρήσης που είχαν ήδη επιτευχθεί πριν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, καθορίζονται επίσης χρονοδιαγράμματα και στόχοι για τη μείωση της χρήσης, ιδίως εφόσον η μείωση της χρήσης αποτελεί κατάλληλο μέσο για την επίτευξη του περιορισμού των κινδύνων όσον αφορά στοιχεία που καταγράφονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 29.»

ββ) Το ένατο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα εθνικά σχέδια δράσης περιγράφονται ο τρόπος εφαρμογής των μέτρων που προκύπτουν από τα άρθρα 19 έως 29 ώστε να επιτύχουν τους στόχους της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου.»

β) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ΣΕΑ κοινοποιεί τα εθνικά σχέδια δράσης στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των λοιπών κρατών - μελών μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2012.»

3. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 30 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ΣΕΑ υποχρεούται να γνωστοποιήσει τις σχετικές διατάξεις στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο στις 26 Νοεμβρίου 2012 και γνωστοποιεί αμέσως κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.»

4. Το άρθρο 35 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 35

Εμπορία γεωργικών φαρμάκων

1. α) Επιτρέπεται η εμπορία γεωργικών φαρμάκων μόνο από ειδικά καταστήματα που πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές και διαθέτουν υπεύθυνο επιστήμονα.

β) Ως υπεύθυνος επιστήμονας ορίζεται γεωπόνος πτυχιούχος ιδρύματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ή τεχνολόγος γεωπόνος πτυχιούχος ιδρύματος τεχνολογικής εκπαίδευσης σύμφωνα με το π.δ. 109/1989 (Α' 47) ή το π.δ. 312/2003 (Α' 264) για χρήσεις συμβατές με τη βιολογική γεωργία ή κάτοχος ισότιμου πτυχίου ή διπλώματος αντίστοιχης ειδικότητας σχολής κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή χώρας εκτός Ε.Ε. με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας.

γ) Για την πώληση των γεωργικών φαρμάκων, τα καταστήματα εμπορίας αυτών μπορούν να διαθέτουν και υπάλληλο-πωλητή. Ο υπάλληλος-πωλητής γεωργικών φαρμάκων πρέπει είτε να πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου είτε να είναι κάτοχος πιστοποιητικού κατάρτισης υπευθύνου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 είτε να είναι ισότιμα καταρτισμένος σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. για την εμπορία γεωργικών φαρμάκων, ώστε να διασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ασφάλειας για τον άνθρωπο, την υγεία των φυτών και των ζώων και την προστασία του περιβάλλοντος.

δ) Ο υπεύθυνος επιστήμονας ή/και ο υπάλληλος-πωλητής γεωργικών φαρμάκων διενεργούν τις πωλήσεις των γεωργικών φαρμάκων και είναι υπεύθυνοι για την ορθή εκτέλεση της συνταγής χρήσης αυτών, που προβλέπεται στην παράγραφο 5, ιδίως ως προς την εγκεκριμένη δοσολογία - ποσότητα του εμπορικού σκευάσματος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και την παροχή οδηγιών για τον τρόπο εφαρμογής του εμπορικού σκευάσματος - ψεκαστικού διαλύματος ανάλογα με τα μέσα εφαρμογής του κάθε παραγωγού, όπως κατάλληλη πίεση. Επίσης, έχουν την υποχρέωση να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση του χρήστη, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, την ασφαλή διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή, τη διαχείριση των κενών συσκευασίας και τις εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου. Ειδικά, ως προς τη συνταγογραφείσα δραστική ουσία και τα εγκεκριμένα εμπορικά σκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπεύθυνος είναι μόνο ο υπεύθυνος επιστήμονας.»

2. Η εμπορία των γεωργικών φαρμάκων διακρίνεται σε χονδρική και λιανική. Με την υποβολή της αναγγελίας έναρξης ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν: το είδος της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων που θα ασκήσουν, την επωνυμία

και τον αριθμό φορολογικού μητρώου της επιχείρησης, φυσικού ή νομικού προσώπου, που θα ασκεί την εμπορία, την έδρα της επιχείρησης, καθώς και τους αποθηκευτικούς χώρους και τον υπεύθυνο επιστήμονα. Η αρμόδια αρχή δύναται, εντός τριών (3) μηνών από τη λήψη της αναγγελίας, να απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος, στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία. Οι ενδιαφερόμενοι ασκούν ελεύθερα την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων μετά πάροδο τριμήνου από την υποβολή της αναγγελίας έναρξης άσκησής της, εφόσον δεν υφίσταται η προαναφερόμενη απαγόρευση άσκησης της εμπορίας, καθώς και νωρίτερα εφόσον ενημερωθούν εγγράφως από την αρμόδια αρχή για την πληρότητα των υποβληθέντων στοιχείων. Απαγορεύεται η άσκηση εμπορίας γεωργικών φαρμάκων χωρίς αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο ή λήψη της ανωτέρω σχετικής ενημέρωσης πληρότητας υποβληθέντων στοιχείων, καθώς και σε περίπτωση απαγόρευσης άσκησης εμπορίας από την αρμόδια αρχή.

3. Η χονδρική πώληση των γεωργικών φαρμάκων επιτρέπεται σε ενδιαφερόμενους που έχουν υποβάλει στην αρμόδια αρχή αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 και απευθύνεται προς άλλα καταστήματα χονδρικής πώλησης ή καταστήματα λιανικής πώλησης.

4. Προϋπόθεση για την άσκηση χονδρικής ή λιανικής εμπορίας γεωργικών φαρμάκων αποτελεί η απασχόληση του υπεύθυνου επιστήμονα ή/και υπαλλήλου-πωλητή κατά τη χρονική διάρκεια της πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

5. α) Προϋπόθεση για τη λιανική πώληση γεωργικού φαρμάκου σε επαγγελματία χρήστη είναι η έκδοση συνταγής, για τη χρήση του, από επιστήμονα, που πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1.

β) Η έκδοση συνταγής δύναται να γίνεται τη στιγμή της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων, εφόσον η πώληση του γεωργικού φαρμάκου διενεργείται από τον υπεύθυνο επιστήμονα ή υπάλληλο-πωλητή που πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1.

Στην περίπτωση αυτή, η ηλεκτρονική καταγραφή σε ειδικό έντυπο της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36, μπορεί να υπέχει θέση συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου αναφέροντας πλήρως τα στοιχεία του επιστήμονα που την εξέδωσε.

γ) Μετά την 26η Νοεμβρίου 2015, η λιανική πώληση γεωργικών φαρμάκων για επαγγελματική χρήση γίνεται εφόσον εξασφαλισθεί ότι η χρήση τους γίνεται από πρόσωπο ή υπό την επίβλεψη προσώπου, στο οποίο έχει χορηγηθεί πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης των θεμάτων ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 33 και την Οδηγία 2009/128/ΕΚ. Ο επιβλέπων τη χρήση αναλαμβάνει την ευθύνη για την ορθή χρήση των γεωργικών φαρμάκων και υποχρεούται αμέσως μετά τη χρήση αυτών να το καταγράφει ενυπόγραφα.

6. α) Τα καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων:

αα) υποχρεούνται να διατηρούν το σύνολο των συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσής τους,

ββ) απαγορεύεται να κατέχουν ανεκτέλεστες ή ανυπόγραφες συνταγές χρήσης γεωργικών φαρμάκων.

β) Απαγορεύεται η χονδρική πώληση γεωργικών φαρμάκων σε καταστήματα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

γ) Οι έμποροι γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, να ενημερώνουν άμεσα για κάθε αλλαγή των στοιχείων που έχουν δηλώσει στην αρμόδια αρχή και να παρέχουν πρόσβαση σε κάθε σημείο αποθήκευσης ή διακίνησης γεωργικών φαρμάκων, καθώς και στα παραστατικά που αφορούν τη διακίνηση των γεωργικών φαρμάκων είτε αυτά είναι σε έγγραφη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

δ) Η πώληση είτε ουσίων σύμφωνα με τον Κανονισμό 1107/2009 είτε σκευασμάτων μεταξύ κατόχων άδειας διάθεσης στην αγορά, πρέπει να γνωστοποιείται στη ΣΕΑ.

7. α) Η ΣΕΑ τηρεί:

αα) Μητρώο εμπόρων γεωργικών φαρμάκων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα που διαθέτει στο διαδίκτυο. Στους εμπόρους γεωργικών φαρμάκων χορηγείται από τη ΣΕΑ ειδικός κωδικός.

ββ) Μητρώο των επιστημόνων που μπορούν να εκδώσουν συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα που διαθέτει στο διαδίκτυο.

β) Η αρμόδια αρχή για την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, υποχρεούται να τηρεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο με τις απαιτήσεις για την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, τους απασχολούμενους με την εμπορία αυτών, τη διεύθυνση των καταστημάτων και τους αντίστοιχους υπεύθυνους επιστήμονες γεωργικών φαρμάκων και να κοινοποιεί τα εν λόγω δεδομένα στη ΣΕΑ το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έλευση τριμήνου από την αναγγελία έναρξης ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων. Οι υποχρεώσεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και σε κάθε μεταβολή στοιχείων υφιστάμενης αναγγελίας έναρξης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.»

5. α) Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 36 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ΣΕΑ δύναται να τα αξιοποιεί για την παραγωγή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, την κατάρτιση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης, καθώς και για τον έλεγχο της διάθεσης των γεωργικών φαρμάκων στην αγορά.»

β) Η παρ. 12 του άρθρου 36 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγεί στους υπεύθυνους επιστήμονες και στους υπαλλήλους-πωλητές των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, που διενεργούν τις πωλήσεις των γεωργικών φαρμάκων, άδεια πρόσβασης στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παραγράφου 10.»

6. Το άρθρο 45 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η παράγραφος 6 του άρθρου 45 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Στον υπεύθυνο του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, αν διαπιστω-

θούν λιανικές πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων χωρίς να υφίσταται η αντίστοιχη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς την ηλεκτρονική καταγραφή της συναλλαγής στο ειδικό έντυπο πώλησης της παραγράφου 5 του άρθρου 36, η οποία υπέχει θέση συνταγής χρήσης όταν εκδίδεται από επιστήμονα αρμόδιο να συνταγογραφεί ή σε περίπτωση κατοχής ανεκτέλεστων ή ανυπόγραφων συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς την παρουσία υπεύθυνου επιστήμονα ή υπαλλήλου-πωλητή, αρμόδιου για την εκτέλεση συνταγής γεωργικών φαρμάκων.»

β) Μετά την παράγραφο 9 του άρθρου 45 προστίθεται παράγραφος 9α, ως εξής:

«9.α. α) Στον υπεύθυνο επιστήμονα του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, αν ενεργεί λιανικές πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων, χωρίς να υφίσταται η αντίστοιχη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς την ηλεκτρονική καταγραφή της συναλλαγής στο ειδικό έντυπο πώλησης της παραγράφου 5 του άρθρου 36, η οποία υπέχει θέση συνταγής χρήσης.

β) Στον υπάλληλο-πωλητή γεωργικών φαρμάκων του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, αν ενεργεί λιανικές πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων, χωρίς να υφίσταται η αντίστοιχη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή με συνταγή που εκδίδει ο ίδιος χωρίς να είναι επιστήμονας αρμόδιος να συνταγογραφεί.

γ) Σε όποιον εκδίδει συνταγές χρήσης γεωργικών φαρμάκων χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 35, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

δ) Στον επαγγελματία χρήστη που χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα χωρίς την έκδοση της σχετικής συνταγής χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς να εφαρμόζει τα προβλεπόμενα στη σχετική συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) ευρώ έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

ε) Σε όποιον ασκεί χονδρική πώληση γεωργικών φαρμάκων σε καταστήματα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 35, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.»

7. Το άρθρο 49 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Ο τίτλος του άρθρου 49 συμπληρώνεται και τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 49

Κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα επαγγελματικής χρήσης βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»

β) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 49 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Σε όποιον προβαίνει σε επαγγελματική χρήση βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χωρίς την ειδική αναγγελία έναρξης ασκήσεως του επαγγέλματος επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

2. Σε όποιον προβαίνει σε επαγγελματική χρήση βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και απαγορεύεται η χρήση αυτών για χρονική περίοδο από τρεις (3) μήνες έως πέντε (5) έτη, ανάλογα με τη σοβαρότητα της υπόθεσης, αν:

α) χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα βιοκτόνα για το σκοπό αυτόν,

β) δεν λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να είναι ασφαλής η εφαρμογή των βιοκτόνων αυτών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η παρουσία του υπεύθυνου επιστήμονα για την επίβλεψη του έργου της επαγγελματικής χρήσης βιοκτόνων.»

8. Μετά το άρθρο 49 προστίθεται άρθρο 49α ως εξής:

«Άρθρο 49α Δυνατότητα ένστασης

1. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 13, 45, και 49, εκτός αυτών που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Η ένσταση κατατίθεται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής ή στη Διεύθυνση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανολογικού Εξοπλισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατά περίπτωση, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των αποφάσεων επιβολής προστίμου.

Για τη συζήτηση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην οποία καθορίζονται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα.

2. Ειδικά για τη συζήτηση ενστάσεων κατά αποφάσεων επιβολής προστίμων για παραβάσεις του άρθρου 38 συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην οποία καθορίζονται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα.

3. Οι επιτροπές των παραγράφων 1 και 2 συνέρχονται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου τους και εισηγούνται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας των ενστάσεων, την ακύρωση εν όλω ή εν μέρει ή την τροποποίηση της απόφασης επιβολής προστίμου ή την απόρριψη της ένστασης.

Η απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επί της ένστασης είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή και κοινοποιείται, επί αποδείξει στον ενδιαφερόμενο.»

9. Το άρθρο 50 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παρ. 1 του άρθρου 50, μετά την περίπτωση λ' προστίθενται περιπτώσεις μ', ν', ξ', ο', π' και ρ', ως εξής:

«μ) Οι διαδικασίες δέσμευσης και διαχείρισης γεωργικών φαρμάκων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δραστικών ουσιών, καθώς και σπόρων επενδυμένων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων

2, 3, 5, 6, 7 και 10 του άρθρου 9 και των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 45.

ν) Οι αρμόδιες αρχές και η διαδικασία επιθεώρησης και επαλήθευσης της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και στα υπολείμματα φυτοφαρμάκων πάνω ή μέσα σε φυτικά προϊόντα ή προϊόντα πρώτης μεταποίησης.

ξ) Οι τεχνικές διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό μέτρο για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 και τη συμμόρφωση προς την Οδηγία 2009/128/ΕΚ ως και οι διαδικασίες παραλλήλου εμπορίου και οι διαδικασίες και το υλικό κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων.

ο) Οι όροι και οι προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν ότι η χρήση γεωργικών φαρμάκων εγκεκριμένων για επαγγελματική χρήση γίνεται μόνο από πρόσωπο ή υπό την επίβλεψη προσώπου, στο οποίο έχει χορηγηθεί πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης των θεμάτων ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 33.

π) Το περιεχόμενο και ο τύπος της συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου, η διαδικασία και ο τρόπος έκδοσής της, η διάρκεια ισχύος της, η επιστημονική μεθοδολογία που ακολουθείται για την έκδοση και την επιλογή των δραστικών ουσιών και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 35. Με την ίδια απόφαση δύναται να θεσπισθεί η ηλεκτρονική συνταγογράφηση των γεωργικών φαρμάκων, ως απαραίτητη διαδικασία για την προμήθεια των φυτοπροστατευτικών προϊόντων από τους επαγγελματίες χρήστες αυτών, οι καλλιέργειες στις οποίες εφαρμόζεται, ο τύπος και το περιεχόμενο του ειδικού εντύπου ηλεκτρονικής συνταγής, ο ορισμός αρμόδιων αρχών, ο καθορισμός αρμοδιοτήτων και διοικητικών διαδικασιών, η θέσπιση διοικητικών κυρώσεων και κάθε σχετικό θέμα που αφορά την ηλεκτρονική συνταγογράφηση των γεωργικών φαρμάκων.

ρ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υποβολή αναγγελίας έναρξης λειτουργίας των φορέων που παρέχουν αρχική και συμπληρωματική κατάρτιση σε επαγγελματίες χρήστες, διανομείς, συμπεριλαμβανομένων των υπευθύνων πώλησης και συμβούλους γεωργικών φαρμάκων, το σύστημα για τη χορήγηση πιστοποιητικού αρχικής και συμπληρωματικής κατάρτισης των ανωτέρω και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 19, με το οποίο ενσωματώθηκε το άρθρο 5 και το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ.»

β) Μετά την περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 50, προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) Το ύψος και η αναπροσαρμογή του παραβόλου για την αναγγελία έναρξης εμπορίας χονδρικής ή λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων.»

γ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 50 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών αναγγελίας έναρξης ασκήσεως χονδρικής και λιανικής εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και παροχής υπηρεσιών αποθήκευσης γεωργικών φαρμάκων που προορίζονται για χονδρική εμπορία, οι κατά τόπους

αρμόδιες για την έκδοση αρχές, οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, οι υπεύθυνοι επιστήμονες και οι υπάλληλοι-πωλητές γεωργικών φαρμάκων, η απασχόληση αυτών, η διαδικασία ελέγχου της εμπορίας, οι αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ελέγχων στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, καθώς και η μορφή και το περιεχόμενο του τιμοκαταλόγου των διατιθέμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αναρτάται σε καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων.»

Άρθρο 45

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 721/1977 (Α' 298)

1. Το άρθρο 14 του ν. 721/1977, όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η περίπτωση κζ' του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«κζ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά, οργανωτικά και εκτελεστικά μέτρα για την εκτέλεση των διατάξεων των κανονισμών και αποφάσεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αναγκαίες κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά των οδηγιών των ιδίων ως άνω οργάνων για τα βιοκτόνα προϊόντα. Στις κανονιστικές αυτές πράξεις περιλαμβάνεται ο ορισμός αρμόδιων αρχών, ο καθορισμός αρμοδιοτήτων και διοικητικών διαδικασιών, καθώς και η θέσπιση διοικητικών κυρώσεων.»

β) Μετά την περίπτωση κη' του άρθρου 14 προστίθεται περίπτωση κθ' ως εξής:

«κθ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της επαγγελματικής χρήσης των βιοκτόνων προϊόντων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

2. Η υποπερίπτωση ιζιζ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 721/1977, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«ιζιζ) Για την αναγγελία έναρξης της επαγγελματικής χρήσης των βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως και για την ανανέωση και τροποποίηση αυτής.»

Άρθρο 46

Τροποποίηση του ν. 4039/2012 (Α' 15)

1. Το άρθρο 1 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η περίπτωση στ' του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς είναι το ζώο συντροφιάς, που εκδηλώνει απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα, χωρίς να απειληθεί, προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα, καθώς και το ζώο που πάσχει ή είναι φορέας σοβαρού νοσήματος, που μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και δεν θεραπεύεται.»

β) Η περίπτωση ιδ' του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιδ) Αρμόδια όργανα για τη βεβαίωση των παραβάσεων είναι τα όργανα που τις διαπιστώνουν κατά την άσκηση των ελεγκτικών καθηκόντων τους και συγκεκριμένα οι υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας, της

Δασικής Υπηρεσίας, των Τελωνείων, των Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων.»

γ) Η περίπτωση ιε' του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιε) Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση είναι ο κτηνίατρος, που με βάση προβλεπόμενη διαδικασία, με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πιστοποιείται, αποκτά ειδικό κωδικό πρόσβασης στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής ζώων συντροφιάς, διενεργεί τη σήμανση και καταγράφει τα ζώα συντροφιάς και τους ιδιοκτήτες τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, εκδίδει το βιβλιάριο υγείας ή το διαβατήριο του ζώου σε περίπτωση που το ζώο θα μεταφερθεί στο εξωτερικό και σε κάθε αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του προσωρινού κατόχου του και ενημερώνει τη βάση με τις απαραίτητες πληροφορίες.»

2. Το άρθρο 4 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εξαιρούνται από την πιστοποίηση αυτή και την πρόσβαση στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση οι κτηνίατροι, υπήκοοι κρατών - μελών της ΕΕ, που παρέχουν προσωρινά και περιστασιακά τις κτηνιατρικές υπηρεσίες τους στην Ελλάδα, σύμφωνα με το π.δ. 38/ 2010 (Α' 78).»

β) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Η σήμανση κάθε ζώου συντροφιάς είναι υποχρεωτική, συμπεριλαμβανομένων των σκύλων που χρησιμοποιούνται για τη φύλαξη ποιμνίων.»

γ) Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το προαναφερθέν τέλος εισπράττεται και εντός τριάντα (30) ημερών αποδίδεται στον οικείο Ο.Τ.Α., από τον κτηνίατρο που διενεργεί την πράξη της σήμανσης και καταγραφής του ζώου στη Διαδικτυακή Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

δ) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή, η έκδοση διαβατηρίου και βιβλιαρίου υγείας, σύμφωνα με τα υποδείγματα των Παραρτημάτων 2 και 3, πραγματοποιούνται από κτηνιάτρους, που έχουν πιστοποιηθεί, ασκούν νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα και διαθέτουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος/βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων έναρξης άσκησης του γεωτεχνικού επαγγέλματος από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤΕΕ), Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και κτηνιατρείο που λειτουργεί νόμιμα.»

ε) Η παράγραφος 7 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο ιδιοκτήτης κάθε ζώου συντροφιάς υποχρεούται να ενημερώνει τον κτηνίατρο, που έχει πιστοποιηθεί, για τη μεταβολή των στοιχείων, που έχουν καταχωριστεί στη βάση δεδομένων και αφορούν είτε τον ίδιο (όπως

ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, αριθμό ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου) είτε το ζώο συντροφιάς, που έχει δηλώσει στο όνομά του (όπως θάνατος, παράδοση σε άλλον ιδιοκτήτη), το αργότερο εντός 15 ημερών από τη μεταβολή, με σκοπό να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης. Της προθεσμίας αυτής εξαιρείται η απώλεια, η οποία δηλώνεται εντός 5 ημερών, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 5. Σε κάθε περίπτωση αλλαγής ιδιοκτήτη είναι απαραίτητη η σχετική επισημείωση στο βιβλιάριο υγείας ή στο διαβατήριο του ζώου από τον κτηνίατρο, ατελώς, κατά την ετήσια κτηνιατρική εξέταση του ζώου ή κατά τον εμβολιασμό του, προκειμένου να ενημερώνεται και η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση.»

στ) Η παράγραφος 9 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Για την αναγνώριση των ιδιοκτητών δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, που φέρουν ηλεκτρονική σήμανση, τον έλεγχο του βιβλιαρίου υγείας ή του διαβατηρίου και γενικά για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου η Ελληνική Αστυνομία, η Δασική Υπηρεσία, τα Τελωνεία, οι Σταθμοί Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή και η Θηροφυλακή των κυνηγετικών συλλόγων, εφοδιάζονται με τους κατάλληλους ανιχνευτές, η δαπάνη αγοράς των οποίων βαρύνει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και έως έναν ανιχνευτή ανά φορέα.»

3. Το άρθρο 5 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) να μεριμνά για τη σήμανση και την καταγραφή του ζώου του, καθώς και για την έκδοση βιβλιαρίου υγείας πριν εγκαταλείψει το ζώο τον τόπο γέννησής του και οπωσδήποτε μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη γέννηση αυτού ή μέσα σε ένα μήνα από την εύρεση ή απόκτησή του, καθώς και να τοποθετεί σε εμφανές σημείο του περιλαίμιου του ζώου μεταλλική κονκάρδα, η οποία παρέχεται από τους κτηνιάτρους κατά την πραγματοποίηση του αντιλυσσικού εμβολιασμού του.»

β) Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) να εφοδιάζεται με το διαβατήριο του ζώου του, εάν πρόκειται να ταξιδέψει με αυτό στο εξωτερικό και να μεριμνά για την ενημέρωσή του σε κάθε αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του προσωρινού κατόχου του. Το διαβατήριο πρέπει να είναι σύμφωνο με τα Παραρτήματα 2 και 3.»

γ) Μετά την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5, τίθεται κόμμα και προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η) να προσκομίζει ή αποστέλλει ταχυδρομικά, επί αποδείξει, στον οικείο Δήμο αντίγραφο του πιστοποιητικού ηλεκτρονικής σήμανσης του ζώου του.»

δ) Μετά την περίπτωση β' της παραγράφου 3 τίθεται κόμμα και προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) για την αποφυγή ατυχημάτων υποχρεούται κατά τη διάρκεια του περιπάτου να κρατάει το σκύλο του δεμένο και να βρίσκεται σε μικρή απόσταση από αυτόν. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και για τον οποιονδήποτε συνοδό του ζώου, πέραν του ιδιοκτήτη του.»

4. Το άρθρο 6 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 6, αντικαθίσταται και μετά από αυτό προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν εκτρέφεται έστω και ένας θηλυκός σκύλος αναπαραγωγής για εμπορικούς σκοπούς απαιτείται υποχρεωτικά η έκδοση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς. Άδεια εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς απαιτείται και για τους ερασιτέχνες εκτροφείς σκύλων ή γατών όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.»

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Απαγορεύεται:

α) η πώληση σκύλων και γατών σε υπαίθριους δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανόμενων των υπαίθριων αγορών,

β) η πώληση ζώων συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των οκτώ (8) εβδομάδων,

γ) η εισαγωγή και εμπορία σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι,

δ) η αναπαραγωγή σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι.»

γ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη χορήγηση της άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς, καθώς και της άδειας εκπαιδευτή σκύλων σε επαγγελματίες εκτροφείς και ερασιτέχνες, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι ειδικοί όροι και οι προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούν οι χώροι εκτροφής, αναπαραγωγής, εμπορίας και εκπαίδευσης των ζώων συντροφιάς ως προς τις εγκαταστάσεις, τους χώρους διαμονής ή παραμονής των ζώων, τις συνθήκες ευζωίας και τον αναγκαίο εξοπλισμό ανά είδος ζώου, η αρμόδια αρχή ελέγχου, η διαδικασία ελέγχου και οι κυρώσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων, που διοργανώνει εκθέσεις με ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με σχετική άδεια, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής του οικείου Δήμου και όπου αυτή δεν έχει συσταθεί από την υπηρεσία Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.»

6. Το άρθρο 9 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Δήμοι υποχρεούνται να μεριμνούν για την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους Δήμων, καθώς και από φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία, αφού προηγηθεί σχετική έγγραφη συμφωνία με τον αρμόδιο Δήμο, ο οποίος έχει τη συνολική εποπτεία των αδέσποτων ζώων συντροφιάς εντός των διοικητικών του ορίων. Οι κατά τα ως άνω φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία που εγκρίνονται από τον αρμόδιο Δήμο οφείλουν να διαθέτουν υποδομή, συνιστάμενη στην ύπαρξη κατάλληλων σχετικών εγκαταστάσεων ή οχημάτων μεταφοράς ζώων και ανθρώπινο δυναμικό με εμπειρία στο χειρι-

σμό των ζώων. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται το είδος και ο αριθμός των εγκαταστάσεων και των οχημάτων, καθώς και η εμπειρία του ανθρώπινου δυναμικού, που πρέπει να διαθέτουν οι φιλοζωικές ενώσεις και τα σωματεία, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτής της παραγράφου.»

β) Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 9, το έκτο εδάφιο αυτής, αντικαθίσταται ως εξής:

«Υπό την εποπτεία των Δήμων, μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργούν καταφύγια ή και κτηνιατρεία αδέσποτων ζώων συντροφιάς και από φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις, που διαθέτουν το κατάλληλο κτηνιατρικό προσωπικό, τουλάχιστον έναν κτηνίατρο ανά 50 ζώα, την τεχνική υποδομή, τις εγκαταστάσεις και τον αναγκαίο εξοπλισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978, όπως ισχύουν.»

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς. Τα συνεργεία αυτά ελέγχονται για το έργο τους, ως προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους σύλληψης και αιχμαλωσίας των ζώων αυτών, από κτηνίατρο της αρμόδιας υπηρεσίας Κτηνιατρικής του Δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από κτηνίατρο του Τμήματος Κτηνιατρικής της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Η εποπτεία και ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει ανάλυσης κινδύνου. Τη μέριμνα για την εκπαίδευση των ατόμων αυτών έχει ο οικείος Δήμος.»

δ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α) Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, που περισυλλέγονται, οδηγούνται τμηματικά στα υπάρχοντα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς, στα δημοτικά κτηνιατρεία ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και σε ιδιωτικά κτηνιατρεία, που διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή και μπορούν να φιλοξενήσουν προσωρινά και για εύλογο χρονικό διάστημα τα προς περίθαλψη ζώα, μέχρι την αποθεραπεία τους, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στεριώνονται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση ως αδέσποτα και καταγράφονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση.

β) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.

γ) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους και αρνηθούν τα φιλοζωικά σωματεία της περιοχής να αναλάβουν τη φροντίδα, εποπτεία και τη διαδικασία υιοθεσίας τους, υποβάλλονται σε ευθανασία.»

ε) Οι παράγραφοι 10, 11 και 12 του άρθρου 9 αντικαθίστανται ως εξής:

«10. Για την επαναφορά στο φυσικό περιβάλλον των αδέσποτων ζώων συντροφιάς λαμβάνεται υπόψη η πυκνότητα του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων στην περιοχή που επαναφέρονται. Την ευθύνη για την επίβλεψη και τη φροντίδα των επανεντασσόμενων αδέσποτων

ζώων έχουν, από κοινού, οι Δήμοι, οι οποίοι μάλιστα δύνανται να δημιουργήσουν και σημεία παροχής τροφής και νερού για τα ζώα αυτά, καθώς και τα συνεργαζόμενα με αυτούς φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις. Δεν απαγορεύεται η παροχή τροφής και νερού σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς από φιλόζωους πολίτες, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καθαριότητας και υγιεινής. Δεν επιτρέπεται επαναφορά σε περιοχές με νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, στους χώρους αποβίβασης και επιβίβασης ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών στα λιμάνια, στα αεροδρόμια, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς, στους περιφραγμένους αρχαιολογικούς χώρους και στους περιφραγμένους χώρους του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ και της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης ΑΕ. Με απόφαση της πενταμελούς επιτροπής της παραγράφου 12 ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες προσδιορισμού της πυκνότητας του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων στην περιοχή που αυτά επαναφέρονται, καθώς και η οριοθέτηση των περιοχών που δεν επιτρέπεται η επαναφορά τους.

11. Οι στειρώσεις σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς, όπως επίσης και η σήμανση και η καταγραφή τους πραγματοποιούνται δωρεάν και από εθελοντές επαγγελματίες κτηνιάτρους, που έχουν την Ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα ενός από τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οποίοι συγκεντρώνουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν νόμιμα το επάγγελμα του κτηνιάτρου στην Ελλάδα. Εθελοντές κτηνίατροι που μετακινούνται προς τη Χώρα, προκειμένου να ασκήσουν το επάγγελμα του κτηνιάτρου προσωρινά ή περιστασιακά, πραγματοποιούν μόνο στειρώσεις και σήμανση αδέσποτων ζώων.

Στους εθελοντές κτηνιάτρους για την πραγματοποίηση των στειρώσεων, της σήμανσης και της καταγραφής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς μπορεί να διατίθενται οι εγκαταστάσεις των γραφείων των αρμόδιων Υπηρεσιών Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή του Δήμου ή άλλοι χώροι που ανήκουν στην οικεία Περιφέρεια ή Δήμο, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμοι, υπό την εποπτεία των προαναφερθέντων αρμόδιων υπηρεσιών. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι προδιαγραφές των εγκαταστάσεων αυτών, ο εξοπλισμός τους, η χρονική διάρκεια διάθεσής τους, η διαδικασία διάθεσης και κάθε σχετικό θέμα. Για τον ίδιο σκοπό, επιτρέπεται να διατίθενται και οι χώροι τοπικών ιδιωτικών κτηνιατρείων.

Η στείρωση, σήμανση και καταγραφή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς μπορεί να πραγματοποιείται και σε κινητές εγκαταστάσεις κατάλληλες για άσκηση κτηνιατρικών πράξεων, που διαθέτουν οι εθελοντές κτηνίατροι. Για τις κινητές εγκαταστάσεις παροχής κτηνιατρικών πράξεων χορηγείται άδεια λειτουργίας από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, όπου πρόκειται να δραστηριοποιηθούν, εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις που προβλέπονται στην απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 13.

12. α) Σε κάθε Δήμο συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου πενταμελής επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντρο-

φιάς, τα δύο μέλη της οποίας ορίζονται από τα φιλοζωικά σωματεία και τις ενώσεις που λειτουργούν νόμιμα και που εδρεύουν στο Δήμο ή στην οικεία Περιφερειακή Ενότητα. Στην επιτροπή μετέχουν:

αα) Ένας (1) κτηνίατρος, που ορίζεται από τον οικείο Δήμο και ο οποίος είναι, κατά προτίμηση, ο υπεύθυνος του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και ελλείψει αυτού άλλος ιδιώτης κτηνίατρος.

ββ) Ένας (1) εκπαιδευτής σκύλων, ο οποίος είναι μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων και ελλείψει αυτού εκπρόσωπος του οικείου Δήμου.

γγ) Ένας (1) εκπρόσωπος, που ορίζεται από τον οικείο Δήμο, με τον αναπληρωτή του.

Η επιτροπή αποφασίζει για την επικινδυνότητα ενός ζώου συντροφιάς, σύμφωνα με τον ορισμό της περίπτωσης στ' του άρθρου 1, όπως ισχύει και αντιμετωπίζει τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Οι Δήμοι, οι Περιφερειακές Ενότητες και οι Περιφέρειες δημιουργούν δίκτυο ενημέρωσης των πολιτών για τα ζώα που διατίθενται προς υιοθεσία.

β) Στην περίπτωση που υπάρχει διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας σε αδέσποτο ζώο συντροφιάς, την οριστική απόφαση λαμβάνει ειδική επιστημονική επιτροπή που συγκροτείται σε κάθε Δήμο με απόφαση του Δημάρχου και αποτελείται από:

αα) έναν κτηνίατρο της κτηνιατρικής υπηρεσίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας με τον αναπληρωτή του,

ββ) έναν ιδιώτη κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στη Χώρα και δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου ή όμορου Δήμου με τον αναπληρωτή του,

γγ) έναν κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στη Χώρα και συνεργάζεται με το φιλοζωικό σωματείο που δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου ή όμορου Δήμου με τον αναπληρωτή του.

Σε περίπτωση επιθετικού ζώου ο Δήμος μπορεί να ζητήσει τη γνώμη εκπαιδευτή σκύλων, ο οποίος είναι μέλος νομίμως αναγνωρισμένου σωματείου εκπαιδευτών σκύλων.»

στ) Η παράγραφος 14 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι πρόσθετοι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση από την αρμόδια Περιφέρεια σε Δήμους, σε Συνδέσμους Δήμων και υπό την εποπτεία των Δήμων, σε εγκεκριμένα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις, άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς για τη λειτουργία τους και κάθε σχετικό θέμα.»

ζ) Μετά την παράγραφο 14 του άρθρου 9 προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

«15. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται ο Δήμος και οι σύνδεσμοι Δήμων, που επιχορηγούνται για τη δημιουργία και λειτουργία καταφυγίου αδέσποτων ζώων συντροφιάς και για την υλοποίηση

των ενεργειών διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, το ύψος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

7.α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι σκύλοι βοήθειας, εφόσον φέρουν λουρί χειρισμού, μπορούν να μεταφέρονται στα μέσα μεταφοράς, χωρίς κλουβί μεταφοράς και χωρίς φίμωτρο, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.»

7.β. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η διάθεση των νεκρών ζώων συντροφιάς, όπως αποτέφρωση και υγειονομική ταφή, πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.»

8. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4039/2012 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2.α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7, απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ζώου σε υπαίθρια δημόσια έκθεση με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους.»

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 13 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12 εξαιρούνται, οι νομίμως λειτουργούντες ζωολογικοί κήποι, τα ενυδρεία, τα καταστήματα πώλησης ζώων, τα κέντρα περίθαλψης ειδών άγριας πανίδας, τα εκτροφεία θηραμάτων και οι εκθέσεις ανάπτυξης και προβολής του κτηνοτροφικού και γεωργικού τομέα, που διέπονται από ειδικές διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι και στους παραπάνω χώρους δεν διεξάγονται παραστάσεις, κάθε είδους, με τη συμμετοχή ζώων, πλην παραστάσεων ιππικής δεξιοτεχνίας και διεξαγωγής αθλημάτων ιππασίας, που περιλαμβάνουν την υπερπήδηση εμποδίων, την ιππική δεξιοτεχνία και το ιππικό τρίαθλο.»

10. Μετά το άρθρο 17 του ν. 4039/2012 προστίθεται άρθρο 17α ως εξής:

«Άρθρο 17α

Αντιμετώπιση λείσμανιασης

1. Οι δεσποζόμενοι σκύλοι, στους οποίους έχει διαγνωστεί η νόσος της λείσμανιασης (*Leishmania spp*) από κτηνίατρο και έχει επιβεβαιωθεί με εργαστηριακές εξετάσεις η μη αναστρέψιμη πορεία της, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες υγείας και ευζωίας των ζώων, καθώς και το δυνητικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, από την ύπαρξη φλεβοτόμων - μεταδοτών της ως άνω νόσου, υπόκεινται σε ευθανασία, με τη συναίνεση του ιδιοκτήτη.

Στην περίπτωση που δεν εφαρμόζεται ευθανασία, μετά από γνωμάτευση του κτηνίατρο και με την ευθύνη των ιδιοκτητών των δεσποζόμενων σκύλων, λαμβάνονται όλα τα υποστηρικτικά θεραπευτικά και προληπτικά μέτρα, λόγω του ότι η νόσος κατατάσσεται στα νοσήματα υποχρεωτικής δήλωσης, σύμφωνα με το π.δ. 41/2006 (Α' 44) και καταγράφεται υποχρεωτικά στο βιβλίο των νοσημάτων υποχρεωτικής δήλωσης, που πρέπει να διατηρεί κάθε κτηνίατρος.

2. Σε όλους τους αδέσποτους σκύλους, ανεξάρτητα με την κλινική εικόνα, που είναι υπό την προστασία φιλοζωικών ενώσεων ή σωματείων ή Δήμων, αν οι σκύ-

λοι βρίσκονται σε καταφύγια ζώων ή είναι ελεύθεροι, αντίστοιχα, επιβάλλεται ορολογική εξέταση για την ανίχνευση τίτλου αντισωμάτων κατά της *Leishmania spp*, κατά την πρώτη διαδικασία περισυλλογής τους και πριν από οποιαδήποτε άλλη ιατρική πράξη, όπως περίθαλψη ή στείρωση.

Εφόσον το αποτέλεσμα είναι θετικό:

α) Αν επιβεβαιωθεί από τον κτηνίατρο, με επιπλέον αιματολογικές εξετάσεις, η μη αναστρέψιμη πορεία της, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες υγείας και ευζωίας των ζώων, καθώς και το δυνητικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, από την ύπαρξη φλεβοτόμων - μεταδοτών της *Leishmania spp*, υπόκεινται σε ευθανασία.

β) Αν, μετά από γνωμάτευση κτηνίατρο, η κλινική εικόνα και οι αιματολογικές και παρασιτολογικές εξετάσεις επιτρέπουν τη θεραπεία, οι σκύλοι επιβάλλεται να κρατούνται σε κλειστό χώρο καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας. Η θεραπεία ορίζεται από τον κτηνίατρο, σύμφωνα με τα προτεινόμενα θεραπευτικά πρωτόκολλα, με τη χρησιμοποίηση εγκεκριμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων ή τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων.

Με ευθύνη των φιλοζωικών ενώσεων ή σωματείων ή των Δήμων, ανάλογα με το αν οι σκύλοι βρίσκονται σε καταφύγια ζώων ή είναι ελεύθεροι, γίνεται αυστηρή καταγραφή των ζώων που είναι υπό θεραπεία, τηρούνται όλα τα παραστατικά των εξετάσεων και αναλαμβάνεται η ευθύνη της πλήρους θεραπείας και λήψης των κατάλληλων προληπτικών μέτρων για την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Εάν οι σκύλοι δοθούν σε αναδόχους επιβάλλεται η υποχρεωτική γραπτή ενημέρωση του αναδόχου για τον τίτλο αντισωμάτων και εν συνεχεία ο ανάδοχος υποχρεούται να αναλάβει γραπτώς την ευθύνη της ενδεδειγμένης θεραπείας με παράλληλο έλεγχο από τη φιλοζωική ένωση ή σωματείο ή το Δήμο.

Κάθε εξάμηνο επιβάλλεται να γίνεται κτηνιατρική εξέταση και ανίχνευση τίτλου αντισωμάτων κατά της *Leishmania spp* για την αξιολόγηση της πορείας του νοσήματος, με τήρηση όλων των παραστατικών των εργαστηριακών εξετάσεων.

Σε κάθε περίπτωση όλα τα ανωτέρω αποδεικτικά έγγραφα πρέπει να είναι στη διάθεση των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών της Χώρας για έλεγχο.»

11. Το άρθρο 20 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 20 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι παραβάτες των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5, των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 6, της παραγράφου 4 του άρθρου 7, καθώς και των παραγράφων α' και β' του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.»

β) Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 20 προστίθεται παράγραφος 4α, ως εξής:

«4.α. Οι παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 3, 4, 7, 9, 10 και 11 του ν. 2017/1992 (Α' 31) τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 2.»

12. Το άρθρο 21 του ν. 4039/2012 τροποποιείται ως εξής:

α) Ο πίνακας διοικητικών κυρώσεων και προστίμων του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

α/α	ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ
1	Μη εφαρμογή από τον ιδιοκτήτη, τον κάτοχο ή τον υπεύθυνο των ζώων, των κανόνων προστασίας και καλής μεταχείρισής τους και μη τήρηση, από μέρους τους, των ειδικών απαιτήσεων της περ. β του άρθρου 1, ώστε να εξασφαλίζεται ο σεβασμός της ύπαρξής τους.	Άρθρο 1 περ.β	500 ευρώ
2	Παράλειψη εμπρόθεσμης σήμανσης και καταγραφής του ζώου συντροφιάς ή δήλωσης της απώλειας του ζώου συντροφιάς.	Άρθρο 4 παρ.7 Άρθρο 5 παρ.1 περ. α)	300 Ευρώ
3	Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας του ζώου συντροφιάς ή της κτηνιατρικής εξέτασης του ζώου.	Άρθρο 5 παρ.1 περ. γ)	500 ευρώ
4	Μη κατοχή ενημερωμένου βιβλιαρίου υγείας καθώς και μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου σε περίπτωση ταξιδιού στο εξωτερικό ή σε κάθε αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του προσωρινού του κατόχου.	Άρθρο 5 παρ.1 περ. γ) και περ. δ)	300 Ευρώ
5	Εγκατάλειψη του ζώου χωρίς τήρηση των οριζόμενων στο άρθρο 5 παρ.1 περ. β) και ε) και αποφυγή στείρωσης χωρίς την τήρηση των οριζόμενων στο άρθρο 5 παρ.1 περ. ζ).	Άρθρο 5 παρ.1 περ. β) και ε) και ζ)	300 Ευρώ
6	Απουσία εν ισχύ αντιλυσσικού εμβολιασμού και μη τοποθέτηση της μεταλλικής κονκάρδας ή παράλειψη άμεσου καθαρισμού του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου.	Άρθρο 5 παρ.1 περ. α) και στ)	100 Ευρώ
7	Παράλειψη προσκόμισης στον οικείο Δήμο του αντιγράφου του Πιστοποιητικού ηλεκτρονικής ταυτοποίησης.	Άρθρο 5 παρ.1 παρ. η)	300 Ευρώ
8	Παράλειψη τήρησης των κανόνων για τον ασφαλή περίπατο του σκύλου ή πρόκληση ζημιάς από σκύλο ή παράλειψη λήψης μέτρων πρόληψης της εξόδου του σκύλου από την ιδιοκτησία του κυρίου/κατόχου/συνοδού/φύλακα.	Άρθρο 5 παρ.2 και 3	300 Ευρώ
9	Μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου/βιβλιαρίου υγείας του κυνηγετικού σκύλου σε οποιαδήποτε μετακίνηση του ζώου.	Άρθρο 5 παρ.4	300 Ευρώ
10	Δημοσίευση ή/και τοιχοκόλληση αγγελίας για ζώα συντροφιάς προς υιοθεσία ή δωρεάν παραχώρηση ή πώληση σε έντυπο, φυλλάδιο ή ιστοσελίδα χωρίς αναφορά του αριθμού ηλεκτρονικής σήμανσής τους.	Άρθρο 5 παρ.7	300 Ευρώ
11	Είσοδος στην ελληνική επικράτεια ζώου συντροφιάς που δεν έχει ηλεκτρονική σήμανση.	Άρθρο 5 παρ.8 περ. α)	300 Ευρώ
12	Αφαίρεση του μέσου ηλεκτρονικής σήμανσης από τον ιδιοκτήτη ή άλλο πρόσωπο ή τον κτηνίατρο.	Άρθρο 5 παρ.8 περ. β)	3.000 Ευρώ και αφαίρεση άδειας επαγγέλματος του κτηνιάτρου

13	Εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση ζώων συντροφιάς για εμπορικούς σκοπούς χωρίς άδεια.	Άρθρο 6 παρ.1	3.000 Ευρώ
14	Παράλειψη σήμανσης και καταχώρισης των εκτρεφόμενων, αναπαραγόμενων ή προς πώληση σκύλων και γατών.	Άρθρο 6 παρ.1	3.000 Ευρώ
15	Πώληση ζώου συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των 8 εβδομάδων και πώληση σκύλων και γατών σε υπαίθριους δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένων των υπαίθριων αγορών.	Άρθρο 6 παρ.3 περ. α) και β)	1.000 Ευρώ ανά ζώο που πωλείται
16	Διαμονή ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό σε ακατάλληλο χώρο, μη τήρηση κανόνων ευζωίας, ασφάλειας και παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής περίθαλψης.	Άρθρο 6 παρ.1	2.000 Ευρώ
17	Παράλειψη τήρησης ενημερωμένων βιβλιαρίων υγείας/διαβατηρίων ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό.	Άρθρο 6 παρ.1	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
18	Παράλειψη τήρησης μητρώων για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής στις εγκαταστάσεις εκτροφής, διαθέσιμων ανά πάσα στιγμή για έλεγχο.	Άρθρο 6 παρ.1	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
19	Εκτροφή για εμπορικούς σκοπούς, έστω και ενός θηλυκού σκύλου αναπαραγωγής χωρίς άδεια εκτροφής.	Άρθρο 6 παρ.1	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
20	Γονιμοποίηση θηλυκών σκύλων αναπαραγωγής πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και πάντως πριν από την παρέλευση εννέα μηνών από τον τελευταίο τοκετό.	Άρθρο 6 παρ.1	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
21	Εισαγωγή και εμπορία ακρωτηριασμένων σκύλων.	Άρθρο 6 παρ.3 περ. γ)	1.000 Ευρώ ανά ζώο
22	Αναπαραγωγή ακρωτηριασμένων ζώων	Άρθρο 6 παρ.3 περ. δ)	1.000 Ευρώ ανά ζώο
23	Διοργάνωση έκθεσης με ζώα συντροφιάς χωρίς άδεια.	Άρθρο 7 παρ.1	5.000 Ευρώ ανά ημέρα εκδήλωσης
24	Πρόκληση φόβου ή πόνου σε ζώο συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ή παράλειψη άμεσης επίβλεψης ζώου συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ή παράλειψη χρήσης φίμωτρου ή απομάκρυνσης από εκδήλωση ζώου συντροφιάς που εκδηλώνει επιθετική συμπεριφορά.	Άρθρο 7 παρ.2	1.000 Ευρώ ανά ζώο
25	α) Παράλειψη σήμανσης και καταγραφής ζώου συντροφιάς που συμμετέχει σε έκθεση ή β) προσκόμιση ακρωτηριασμένου ζώου για συμμετοχή του σε έκθεση και αποδοχή του από τον υπεύθυνο που την διοργανώνει.	Άρθρο 7 παρ. 3 και 4	1.000 Ευρώ ανά ζώο
26	Παράλειψη κατοχής ενημερωμένων βιβλιαρίων υγείας/διαβατηρίων ζώων συντροφιάς που συμμετέχουν σε έκθεση.	Άρθρο 7 παρ.3	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο

27	α) Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας, των υγειονομικών διατάξεων και των αστυνομικών διατάξεων περί κοινής ησυχίας για ζώα συντροφιάς που διατηρούνται σε μονοκατοικίες και διαμερίσματα. β) Διατήρηση περισσότερων από 2 ζώων συντροφιάς σε διαμέρισμα πολυκατοικίας, όπου ο κανονισμός απαγορεύει τη διατήρηση ζώων συντροφιάς.	Άρθρο 8 παρ.1 και 2	500 Ευρώ ανά ζώο
28	Διατήρηση και παραμονή ζώου σε κοινόχρηστο χώρο ή σε κήπο πολυκατοικίας.	Άρθρο 8 παρ.3	300 Ευρώ ανά ζώο
29	Μετακίνηση ή μεταφορά έως 5 ζώων συντροφιάς κατά παράβαση των διατάξεων του Καν 998/2003 και του Καν. 1/2005.	Άρθρο 10 παρ.1	500 Ευρώ
30	Μετακίνηση ή μεταφορά άνω των 5 ζώων συντροφιάς κατά παράβαση του Π.Δ. 184/1996 και του Καν. 1/2005.	Άρθρο 10 παρ. 1	1.000 Ευρώ
31	Μεταφορά ζώου συντροφιάς σε μέσο μαζικής μεταφοράς χωρίς τήρηση των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ.3.	Άρθρο 10 παρ. 2	300 Ευρώ ανά ζώο
32	Ανυπαρξία ειδικών κλουβιών σε επιβατικά πλοία για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς.	Άρθρο 10 παρ. 3	5.000 Ευρώ
33	Παράλειψη λήψης κατάλληλων μέτρων για την αποτροπή πρόσβασης των αδέσποτων σε απορρίμματα από τους υπευθύνους του άρθρου 11 παρ.1.	Άρθρο 11 παρ.1	600 Ευρώ
34	Διατήρηση ζώου σε τσίρκο ή θίασο εφόσον χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ή για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά του, πραγματοποιεί παράσταση ή παρελαύνει ή εμφανίζεται σε κοινό.	Άρθρο 12 παρ.1	20.000 Ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
35	Διατήρηση ζώου σε επιχείρηση του άρθρου 12 παρ.2 εφόσον χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ή για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά της.	Άρθρο 12 παρ.2	10.000 Ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
36	Χρησιμοποίηση ζώου σε υπαίθρια δημόσια έκθεση με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους.	Άρθρο 12 παρ.2α	5.000 Ευρώ για κάθε χρησιμοποιούμενο ζώο
37	Εκτροφή, εκπαίδευση και χρησιμοποίηση ζώου σε οποιοδήποτε είδος μονομαχίας.	Άρθρο 12 παρ.3 εδάφιο πρώτο	10.000 Ευρώ για κάθε ζώο
38	Εκτροφή ή/και χρησιμοποίηση σκύλου ή γάτας για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.	Άρθρο 12 παρ.3 εδάφιο δεύτερο	10.000 Ευρώ για κάθε ζώο
39	Κακοποίηση, βασανισμός, κακή ή βάναιυση μεταχείριση ζώου καθώς και πώληση, εμπορία και παρουσίαση - διακίνηση μέσω Διαδικτύου οποιοδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, στο οποίο απεικονίζεται κάθε είδους σεξουαλική συνεύρεση με ζώα καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας ή θανάτωση μικρών ζώων με σκοπό το κέρδος και τη σεξουαλική ικανοποίηση ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά.	Άρθρο 16 παρ. α και β.	30.000 Ευρώ για κάθε ζώο και για κάθε περιστατικό
40	Εγκατάλειψη τραυματισμένου ζώου μετά από τροχαίο ατύχημα.	Άρθρο 16 παρ. γ	300 Ευρώ
41	Η καθιονδήποτε τρόπο άρνηση ή παρακώλυση του ελέγχου που πραγματοποιούν τα αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων ελέγχου καθώς και η μη παροχή ή η παροχή ψευδών, ελλιπών ή/και ανακριβών πληροφοριών και στοιχείων.		300 Ευρώ

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 21 αντικαθίσταται, ως εξής:

«3. Αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων του παρόντος νόμου είναι τα αναφερόμενα στην περίπτωση ιδ' του άρθρου 1.»

Άρθρο 47

Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 1197/1981 (Α' 240)

Το άρθρο 8 του ν. 1197/1981 όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

1. Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου 1, των άρθρων 2 και 3 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 4, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

2. Οι παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 1 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.»

Άρθρο 48

Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3877/2010 (Α' 160)

Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3877/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για καλλιέργειες, που λόγω ευνοϊκών εδαφολογικών και κλιματολογικών συνθηκών, καλλιεργούνται σε δύο περιόδους εντός του ίδιου έτους (εαρινή και φθινοπωρινή), το ανώτατο όριο, ανά δικαιούχο αποζημίωσης, προσδιορίζεται μέχρι το διπλάσιο του οριζόμενου στο προηγούμενο εδάφιο ορίου των εβδομήντα χιλιάδων (70.000) ευρώ, εφόσον έχει καταβληθεί η ειδική εισφορά υπέρ ΕΛΓΑ, όπως ορίζεται στα άρθρα 8 έως και 11.»

Άρθρο 49

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1565/1985 (Α' 164)

1. Η περίπτωση Β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Κυκλοφορία λιπασμάτων: Ένας τύπος λιπάσματος επιτρέπεται να τίθεται σε κυκλοφορία, μόνο εφόσον:

α) Ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές των τύπων λιπασμάτων που φέρουν την ένδειξη «Λίπασμα ΕΚ», σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 2003/2003 (ΕΕ L 304), όπως κάθε φορά ισχύει ή

β) είναι σύμφωνος με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3, όπως αυτά ισχύουν, καθώς και των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β και συμμορφώνεται με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006 (ΕΕ L 396), τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 (ΕΕ L 353) και την κείμενη συναφή εθνική νομοθεσία, όπως ισχύουν.»

2. Το άρθρο 2 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 2, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από γνώμη της Τεχνικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Λιπασμάτων (ΤΕ.Γ.Ε.Λ.) του άρθρου 7, ορίζονται οι τύποι λιπασμάτων και οι πρώτες ύλες που

μπορούν να κυκλοφορούν στη Χώρα και τα ακόλουθα στοιχεία που προσδιορίζουν κάθε λίπασμα:

α) Η ονομασία του τύπου.

β) Τα θρεπτικά συστατικά και η σύνθεσή τους, το είδος των λοιπών συστατικών και τα όρια της περιεκτικότητας και των δύο κατηγοριών.

γ) Η μορφή και η ελάχιστη διαλυτότητα των θρεπτικών συστατικών.

δ) Οι φυσικές και μηχανικές ιδιότητες.

ε) Η εκκρηκτικότητα ορισμένων λιπασμάτων και τα μέτρα ασφαλείας.

στ) Τα όρια ανοχής των θρεπτικών συστατικών.

ζ) Κάθε άλλο προσδιοριστικό στοιχείο που επιβάλλεται από τις απαιτήσεις της γεωργίας και από την τεχνολογική εξέλιξη.»

β) Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 2 προστίθεται παράγραφος 2α ως εξής:

«2α. Για την προσθήκη νέου τύπου λιπάσματος στην απόφαση της παραγράφου 1, απαιτείται αίτηση του ενδιαφερόμενου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και η καταβολή παραβόλου, επί ποινή απαραδέκτου, το ύψος του οποίου ορίζεται σύμφωνα με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β. Όταν το λίπασμα νέου τύπου περιέχει χημικές ουσίες κατά την έννοια των Κανονισμών (ΕΚ) 1907/2006 και 1272/2008 και της κείμενης συναφούς εθνικής νομοθεσίας και τα στοιχεία του απαιτούν αξιολόγηση από το Γενικό Χημείο του Κράτους καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο πριν την αξιολόγηση, αποζημίωση, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση του Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού αποζημίωσης για την παροχή υπηρεσιών από το Γενικό Χημείο του Κράτους.»

3. Το άρθρο 3 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Όροι κυκλοφορίας λιπασμάτων

1. Οι τύποι λιπασμάτων, που καθορίζονται με τις αποφάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2, για να κυκλοφορούν στη Χώρα, πρέπει να πληρούν τους εξής όρους:

Α. Η σφράγιση, ο τρόπος και τα μέσα συσκευασίας, να είναι, κατά περίπτωση, ορισμένου μεγέθους και είδους και να διασφαλίζουν το απαραβίαστο, κατ' αντιστοιχία των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 2003/2003, όπως κάθε φορά ισχύει.

Β. Η σήμανση να είναι στην ελληνική γλώσσα και σε αυτή να περιλαμβάνονται:

α) Υποχρεωτικές ενδείξεις:

αα) Ο τύπος του λιπάσματος.

ββ) Η εγγυημένη περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά που καθορίζουν το λίπασμα, οι χημικοί τύποι, οι μορφές και οι διαλυτότητες των θρεπτικών συστατικών.

γγ) Το εγγυημένο καθαρό ή μικτό βάρος και για τα υγρά λιπάσματα ο εγγυημένος όγκος.

δδ) Τα στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που παράγουν ή διακινούν το λίπασμα στη Χώρα.

εε) Αν το προϊόν περιέχει πρώτες ύλες από αστικά ή βιομηχανικά απόβλητα, η διαχείριση των οποίων πρέπει να είναι σύμφωνη με τις αριθ. 80568/4225/22.3.1991 (Β' 641) και 114218/31.10.1997 (Β' 1016) υπουργικές αποφάσεις, να αναγράφεται η ένδειξη: «Το προϊόν περιέχει

πρώτες ύλες από αστικά ή βιομηχανικά απόβλητα, η διαχείριση των οποίων γίνεται σύμφωνα με τις αριθ. 80568/4225/22.3.1991 (Β' 641) και 114218/31.10.1997 (Β' 1016) υπουργικές αποφάσεις, όπως κάθε φορά ισχύουν.»

στστ) Αν το προϊόν περιέχει πρώτες ύλες ζωικής προέλευσης, για τις οποίες πρέπει να τηρούνται οι υγειονομικοί κανόνες, όπως αυτοί ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1069/2009 (ΕΕ L 300) και στον Κανονισμό (ΕΕ) 142/2011 (ΕΕ L 54), να αναγράφεται η ένδειξη: «Το προϊόν περιέχει πρώτες ύλες ζωικής προέλευσης και τηρούνται οι υγειονομικοί κανόνες, όπως αυτοί ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1069/2009 (ΕΕ L 300) και στον Κανονισμό (ΕΕ) 142/2011 (ΕΕ L 54), όπως κάθε φορά ισχύουν».

ζζ) Οι οδηγίες για την κατάλληλη χρήση, αποθήκευση και μεταχείριση.

ηη) Οι ενδείξεις επικινδυνότητας του λιπάσματος, όπως αυτή προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία περί επικινδύνων χημικών ουσιών και μειγμάτων (Κανονισμός 1272/2008/ΕΚ και κείμενη εθνική νομοθεσία, όπως κάθε φορά ισχύουν).

β) Προαιρετικές ενδείξεις:

αα) Κοκκομετρική σύσταση (περατότητα από ορισμένα κόσκινα),

ββ) Αν το προϊόν είναι κατάλληλο για χρήση στη βιολογική γεωργία, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΚ) 834/2007 (ΕΕ L 189) και 889/2008 (ΕΕ L 250), να αναγράφεται η ένδειξη: «Το προϊόν είναι κατάλληλο για χρήση στη βιολογική γεωργία σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 834/2007 (ΕΕ L 189) και 889/2008 (ΕΕ L 250), όπως κάθε φορά ισχύουν».

Γ. Να διαθέτουν δηλώσεις για τον τρόπο παραγωγής και την προέλευση των πρώτων υλών.

Δ. Να ακολουθούν τους όρους διακίνησης και σήμανσης των λιπασμάτων σε χύμα, κατ' αντιστοιχία των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 2003/2003, όπως κάθε φορά ισχύει.

Ε. Να παρέχεται κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με το προϊόν, το οποίο επιβάλλεται από τις κείμενες διατάξεις και από την τεχνολογική εξέλιξη.

2. Τα λιπάσματα της παραγράφου 3 του άρθρου 2, τα οποία προορίζονται για ερευνητικούς σκοπούς και για μη γεωργική χρήση, για να κυκλοφορούν στη Χώρα πρέπει να φέρουν ειδική σήμανση, στην οποία να περιλαμβάνονται η χημική σύνθεσή τους και ο προορισμός της χρήσης τους.

3. Τα λιπάσματα που αποκτώνται από άλλο κράτος - μέλος της ΕΕ από, κατ' επάγγελμα ή μη, αγρότες για ίδια χρήση στην καλλιέργειά τους, πρέπει να ανήκουν σε έναν από τους τύπους λιπασμάτων ΕΚ. Οι παραπάνω αγρότες, κατά την άφιξη του λιπάσματος, υποχρεούνται να ενημερώνουν εγγράφως την κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία και να διευκολύνουν τον έλεγχο των αρμόδιων αρχών.»

4. Το άρθρο 4 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

Εμπορία και εισαγωγή λιπασμάτων

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την άσκηση εμπορίας λιπασμάτων υποχρεούται να υποβάλει αναγγελία έναρξης της στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3919/2011 (Α' 32) και να γνωστοποιεί

στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου αυτού κάθε μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασής του εντός τριάντα (30) ημερών από την επέλευσή της.

2α) Όσα από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 πωλούν λιπάσματα αποκλειστικά και μόνο στον τελικό χρήστη εγγράφονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο μητρώο επιχειρήσεων εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α, το οποίο τηρείται από αυτήν, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 13β.

β) Όσα από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 πωλούν λιπάσματα σε επιχειρήσεις εμπορίας τύπου Α και Β, σύμφωνα με την παράγραφο 3, καθώς και στον τελικό χρήστη, εγγράφονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο μητρώο επιχειρήσεων εμπορίας λιπασμάτων τύπου Β, το οποίο τηρείται από αυτήν.

3. α) Μετά την εγγραφή του ενδιαφερόμενου στο αντίστοιχο μητρώο, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγεί σε αυτόν Βεβαίωση Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων για την άσκηση εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α ή Β, την οποία υποχρεούται να αναρτά σε εμφανές σημείο στο κατάστημα.

β) Η Βεβαίωση Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων για την άσκηση εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και Β ισχύει για πέντε (5) και τρία (3) έτη, αντίστοιχα. Οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων η επιχείρηση νομίμως ασκεί εμπορία λιπασμάτων τύπου Α και Β, επανεξετάζονται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου για επικαιροποίηση του φακέλου του.

4. α) Για την αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας λιπασμάτων της παραγράφου 1, απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η καταβολή παραβόλου το ύψος του οποίου ορίζεται σύμφωνα με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β.

β) Για την επικαιροποίηση του φακέλου του, απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η καταβολή παραβόλου, ποσού ίσου με το τριάντα τοις εκατό (30%) του παραβόλου που απαιτείται για την αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας λιπασμάτων.

γ) Τα παράβολα των περιπτώσεων α' και β' αποτελούν έσοδα του διακεκριμένου κωδικού του Α' Παραρτήματος του προϋπολογισμού του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (Τ.Γ.Κ.).

5. α) Η εμπορία λιπασμάτων διακόπτεται από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο:

αα) Αν υποβληθεί σχετική δήλωση του ασκούντος την εμπορία λιπασμάτων ή

ββ) αν οι εμπορικές δραστηριότητες του ασκούντος την εμπορία λιπασμάτων έπαυσαν να ασκούνται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) κατά συνέχεια μηνών ή

γγ) αν διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άσκησή της, όπως αυτές ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 5 του άρθρου 13β ή

δδ) στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 11.

β) Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί την εμπορία λιπασμάτων υποχρεούται, με ευθύνη του, να διακόψει την εμπορία λιπασμάτων για όσο διάστημα δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άσκησή της, όπως αυτές

ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 5 του άρθρου 13β και να ενημερώσει άμεσα την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Για την εισαγωγή λιπασμάτων από τρίτες χώρες, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα του παρόντος άρθρου, απαιτείται να διαθέτουν επιπροσθέτως και άδεια εισαγωγής, που εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στους παρόχους υπηρεσιών, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, νόμιμα εγκατεστημένους σε άλλο κράτος - μέλος της ΕΕ, οι οποίοι δύνανται να εμπορεύονται λιπάσματα στη Χώρα χωρίς εγκατάσταση, σύμφωνα με την αριθ. 196033/30.12.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 51), όπως κάθε φορά ισχύει.»

5. Το άρθρο 5 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5
Έλεγχος των λιπασμάτων

Οι έλεγχοι των λιπασμάτων πραγματοποιούνται από τα αρμόδια όργανα του Γενικού Χημείου του Κράτους και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β.»

6. Το άρθρο 6 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6
Εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων

1. Επίσημος εργαστηριακός έλεγχος των λιπασμάτων διενεργείται από εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και άλλα δημόσια εργαστήρια, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις της ισχύουσας κατά περίπτωση νομοθεσίας ή ορίζονται σύμφωνα με την απόφαση της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β.

2. Ο εργαστηριακός έλεγχος των λιπασμάτων διενεργείται και σε ιδιωτικά εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων, εφόσον αυτά πληρούν τα πρότυπα διαπίστευσης της ισχύουσας νομοθεσίας και ορίζονται σύμφωνα με την απόφαση της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β.

3. Για την έναρξη λειτουργίας ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια αρχή των Υπουργείων Οικονομικών ή Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετική αναγγελία έναρξης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3919/2011 (Α' 32). Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αναγγελίας, αν η αρμόδια αρχή, μετά τη διενέργεια ελέγχου, διαπιστώσει ότι πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη λειτουργία του ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων, χορηγεί στον ενδιαφερόμενο Βεβαίωση Συνδρομής Νομίμων Προϋποθέσεων, καταχωρίζει το εργαστήριο στο μητρώο ιδιωτικών εργαστηρίων ελέγχου λιπασμάτων που τηρείται στο οικείο Υπουργείο και αυτό λειτουργεί νόμιμα. Η ισχύς της Βεβαίωσης αρχίζει από την ημερομηνία έκδοσής της και σε αυτή

αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός μητρώου του εργαστηρίου, καθώς και η διάρκεια ισχύος της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να απαγορεύσει την έναρξη λειτουργίας ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αναγγελίας, σε περίπτωση που μετά τη διενέργεια ελέγχου, διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις. Μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από την υποβολή της αναγγελίας έναρξης και εφόσον δεν υφίσταται η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου από την αρμόδια αρχή, το ιδιωτικό εργαστήριο ελέγχου λιπασμάτων λειτουργεί ελεύθερα και καταχωρίζεται στο μητρώο.

Κατά τη λειτουργία του εργαστηρίου, σε περίπτωση που μετά τη διενέργεια του ελέγχου διαπιστωθεί ότι πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, χορηγείται σε αυτό Βεβαίωση Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων, στην οποία αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός μητρώου του εργαστηρίου και ο αριθμός του ισχύοντος πιστοποιητικού του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ). Η ισχύς της Βεβαίωσης αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά την ημερομηνία υποβολής της αναγγελίας από τον ενδιαφερόμενο. Κατά τη λειτουργία αυτού, αν μετά τη διενέργεια του ελέγχου διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις του άρθρου 11. Η Βεβαίωση Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων ισχύει για τρία (3) έτη και οι προϋποθέσεις νόμιμης λειτουργίας επανεξετάζονται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου για επικαιροποίηση του φακέλου του.»

7. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 1565/1985, μετά την περίπτωση ια' προστίθενται περιπτώσεις ιβ', ιγ', ιδ' και ιε', ως ακολούθως:

«ιβ) Έναν εκπρόσωπο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της Χώρας, συναφούς γνωστικού αντικείμενου, ο οποίος ορίζεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ιγ) Έναν εκπρόσωπο του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛ.Γ.Ο. ΔΗΜΗΤΡΑ), συναφούς γνωστικού αντικείμενου, που προτείνεται από αυτόν.

ιδ) Έναν εκπρόσωπο του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, συναφούς γνωστικού αντικείμενου, ο οποίος προτείνεται από αυτό.

ιε) Εκπρόσωπο των επαγγελματιών οργάνωσεων παραγωγών και εμπόρων λιπασμάτων πανελλαδικής εμβέλειας, που προτείνεται από αυτές ανάλογα με το υπό εξέταση θέμα. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των οργάνωσεων ή σε περίπτωση που οι φορείς δεν προτείνουν εκπροσώπους τους μέσα στην προθεσμία που τάσσεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι εκπρόσωποι ορίζονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

8. Το άρθρο 11 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 11
Κυρώσεις

1. Επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο:

α) Δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ σε όποιον ασκεί εμπορία λιπασμάτων τύπου Α, χωρίς να έχει υποβάλει αναγγελία έναρξης άσκησης της, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 ή χωρίς να συντρέχουν για την άσκηση της οι νόμιμες προϋποθέσεις, όπως αυτές

καθορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 5 του άρθρου 13β.

β) Τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ σε όποιον ασκεί εμπορία λιπασμάτων τύπου Β, χωρίς να έχει υποβάλει αναγγελία έναρξης άσκησης της, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 ή χωρίς να συντρέχουν για την άσκηση της οι νόμιμες προϋποθέσεις, όπως αυτές καθορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 5 του άρθρου 13β.

γ) Χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ σε όποιον δεν γνωστοποιεί τη μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασής του εντός τριάντα (30) ημερών από την επέλευση της μεταβολής αυτής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4.

δ) Πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ σε όποιον αρνείται ή παρακωλύει ή κωλυσιεργεί, με οποιονδήποτε τρόπο, τη διενέργεια των ελέγχων στα λιπάσματα ή αρνείται την παροχή κάθε είδους πληροφοριών που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

ε) Δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ σε όποιον προβαίνει στην έναρξη λειτουργίας ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων χωρίς να έχει υποβάλει τη σχετική αναγγελία έναρξης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 ή χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις κατά τη λειτουργία του εργαστηρίου, όπως αυτές καθορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β.

στ) Πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για επιχείρηση εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για επιχείρηση εμπορίας λιπασμάτων τύπου Β, που θέτει σε κυκλοφορία, σαν λίπασμα, προϊόντα, τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παρόντος νόμου και ιδίως των άρθρων 2 και 3, καθώς και των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13β. Παράλληλα το προϊόν δεσμεύεται από το αρμόδιο όργανο ελέγχου του άρθρου 5 και απαγορεύεται η κυκλοφορία του, μέχρι να διαπιστωθεί αν πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και προδιαγραφές της κείμενης νομοθεσίας για την κυκλοφορία του, μετά από αίτημα της επιχείρησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2α του άρθρου 2. Σε περίπτωση που πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και προδιαγραφές, το προϊόν αποδεσμεύεται με απόφαση του ως άνω αρμόδιου οργάνου ελέγχου και αποδίδεται στη δικαιούχο επιχείρηση, εφόσον ολοκληρωθεί η διαδικασία της παραγράφου 2α του άρθρου 2. Σε αντίθετη περίπτωση και κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας το προϊόν υποβάλλεται σε ειδική μεταχείριση κατάλληλη για αλλαγή χρήσης ή κατάσχεται και καταστρέφεται με δαπάνες της επιχείρησης. Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι η ειδική μεταχείριση, η κατάσχεση ή η καταστροφή διεξάγεται υπό τον έλεγχό της.

ζ) Πεντακοσίων (500) ευρώ έως και είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ σε όποιον θέτει σε κυκλοφορία λιπάσματα, τα οποία περιέχουν θρεπτικά συστατικά που παρουσιάζουν αποκλίσεις πέραν των επιτρεπόμενων ανοχών-διακυμάνσεων. Για τον καθορισμό του χρηματικού ύψους του προστίμου, ως κριτήρια επιμέτρησης, συνεκτιμώνται σε συνδυασμό: το μέγεθος της απόκλισης, η βαρύτητα του στοιχείου που αποκλίνει, η διακινούμενη ποσότητα, η συχνότητα της παράβασης, οι ισχυρισμοί

του ενδιαφερόμενου και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο κατά την κρίση του οργάνου που επιβάλλει το πρόστιμο.

η) Δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ σε όποιον θέτει σε κυκλοφορία λιπάσματα τα οποία έχουν χαρακτηριστικά που οι τιμές τους υπερβαίνουν τη μέγιστη επιτρεπόμενη οριακή τιμή.

θ) Τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ σε όποιον θέτει σε κυκλοφορία λιπάσματα, τα οποία περιέχουν ουσίες, που δεν συμπεριλαμβάνονται στην κείμενη νομοθεσία, αλλά με βάση νεότερα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα, το Γενικό Χημείο του Κράτους διαπιστώνει ότι είναι τοξικές για την υγεία των ανθρώπων, των φυτών, των ζώων και εν γένει για το περιβάλλον. Στην περίπτωση αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας, το προϊόν δεσμεύεται και στη συνέχεια υποβάλλεται σε ειδική μεταχείριση κατάλληλη για αλλαγή χρήσης ή καταστρέφεται, με έξοδα της επιχείρησης, από το αρμόδιο ελεγκτικό όργανο του άρθρου 5. Η αρμόδια υπηρεσία διασφαλίζει ότι η ειδική μεταχείριση, η κατάσχεση ή η καταστροφή διεξάγεται υπό τον έλεγχό της.

ι) Τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ σε όποιον θέτει σε κυκλοφορία λιπάσματα, τα οποία κατά την έννοια της κείμενης νομοθεσίας για τις επικίνδυνες χημικές ουσίες και μείγματα [Κανονισμός (ΕΚ) 1272/2008/ΕΚ (ΕΕ L 353) ή αριθ. 265/2002/3.9.2002 κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β'1214), όπως ισχύουν], περιέχουν ουσίες επικίνδυνες για την υγεία των ανθρώπων, των φυτών, των ζώων και εν γένει για το περιβάλλον. Στην περίπτωση αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας το προϊόν δεσμεύεται και στη συνέχεια, ύστερα από αξιολόγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Γενικού Χημείου του Κράτους σχετικά με την επικινδυνότητα, υποβάλλεται σε ειδική μεταχείριση κατάλληλη για αλλαγή χρήσης ή καταστρέφεται, με έξοδα της επιχείρησης, από το αρμόδιο ελεγκτικό όργανο του άρθρου 5. Η αρμόδια υπηρεσία διασφαλίζει ότι η ειδική μεταχείριση, η κατάσχεση ή η καταστροφή διεξάγεται υπό τον έλεγχό της.

ια) Πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ σε όποιον χορηγεί παραπλανητικά ή ψευδή στοιχεία στα αρμόδια όργανα ελέγχου του άρθρου 5.

ιβ) Πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και επιπλέον πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ για κάθε μήνα που δεν ασχολεί υπεύθυνο επιστήμονα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία σε όποιον διαθέτει λιπάσματα ώρες και ημέρες που δεν παρευρίσκεται στο σημείο πώλησης υπεύθυνος επιστήμονας.

ιγ) Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 3 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200) ευρώ έως τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Για τον καθορισμό του χρηματικού ύψους του προστίμου, ως κριτήρια επιμέτρησης, συνεκτιμώνται σε συνδυασμό: η πολλαπλότητα της παράβασης, η διακινούμενη ποσότητα, η συχνότητα της παράβασης, οι ισχυρισμοί του ενδιαφερόμενου και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο κατά την κρίση του οργάνου που επιβάλλει το πρόστιμο.

ιδ) Δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ σε όποιον δεν ενημερώνει τα αρμόδια όργανα ελέγχου του άρθρου 5, προκειμένου να θέσει σε έλεγχο ενδοενουσιακά αποκτώμενα ή εγχώρια παραγόμενα λιπάσματα.

ιε) Δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ σε όποιον διαθέτει, σαν λίπασμα, προϊόν που έχει αποκτηθεί σαν πρώτη ύλη.

ιστ) Χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στους ασκούντες εμπορία λιπασμάτων που δεν αναρτούν σε εμφανές σημείο στο κατάστημα τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία υποχρεώσεις τους, όπως τη Βεβαίωση Συνδρομής Νομίμων Προϋποθέσεων, καθώς και που δεν υποβάλλουν στατιστικά στοιχεία στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την κείμενη εθνική νομοθεσία.

ιζ) Πεντακοσίων (500) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ σε όποιον θέτει σε κυκλοφορία λιπάσματα, των οποίων τα φυσικά ή/και χημικά χαρακτηριστικά τους έχουν υποβαθμισθεί ή αλλοιωθεί. Για τον καθορισμό του χρηματικού ύψους του προστίμου, ως κριτήρια επιμέτρησης, συνεκτιμώνται σε συνδυασμό: η έκταση της υποβάθμισης ή της αλλοίωσης του προϊόντος, η διακινούμενη ποσότητα, η συχνότητα της παράβασης, οι ισχυρισμοί του ενδιαφερόμενου και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο κατά την κρίση του οργάνου που επιβάλλει το πρόστιμο.

ιη) Πεντακοσίων (500) ευρώ έως πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, σε όποιον αποθηκεύει λιπάσματα εκτεθειμένα σε καιρικά φαινόμενα, που μπορούν να αλλοιώσουν τα φυσικά ή χημικά τους χαρακτηριστικά, τη συσκευασία τους και να προκαλέσουν ρύπανση του περιβάλλοντος. Για τον καθορισμό του χρηματικού ύψους του προστίμου, ως κριτήρια επιμέτρησης, συνεκτιμώνται σε συνδυασμό: η ποσότητα του λιπάσματος, η συχνότητα της παράβασης, οι ισχυρισμοί του ενδιαφερόμενου και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο κατά την κρίση του οργάνου που επιβάλλει το πρόστιμο.

ιθ) Χιλίων (1.000) ευρώ, σε όποιον, κατ' επάγγελμα ή μη, αγρότη αποκτά από άλλο κράτος - μέλος για ιδία χρήση στην καλλιέργειά του λίπασμα, και δεν ενημερώνει εγγράφως την κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία και

κ) Τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, σε όποιον, κατ' επάγγελμα ή μη, αγρότη αποκτά από άλλο κράτος - μέλος για ιδία χρήση και χρησιμοποιεί στην καλλιέργειά του λίπασμα ακατάλληλο, βλαπτικό και επικίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών, με ουσίες που μολύνουν το περιβάλλον ή μειώνουν τη γονιμότητα του εδάφους και την ποιότητα των αγροτικών προϊόντων.

κα) Πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, σε επιχείρηση που πωλεί ή αγοράζει λιπάσματα από άλλη επιχείρηση που δεν είναι καταχωρισμένη στο μητρώο εμπόρων λιπασμάτων.

2. Αν υπάλληλος των Υπουργείων Οικονομικών ή Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή μέλος της Τ.Ε.Γ.Ε.Λ. αποκαλύπτει, σε μη αρμόδιο πρόσωπο, οποιοδήποτε τεχνικό, βιομηχανικό ή εμπορικό στοιχείο σχετικό με τα λιπάσματα, το οποίο περιήλθε σε γνώση του από τον παρασκευαστή ή τον αντιπρόσωπό του και για το οποίο αυτός είχε ζητήσει από την αρμόδια υπηρεσία να τηρηθεί το απόρρητο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή, το ύψος της οποίας κυμαίνεται από χίλια πεντακόσια (1.500) έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η ποινική δίωξη ασκείται ύστερα από έγκληση αυτού που ζημιώθηκε από την αποκάλυψη του απορρήτου.

3. Σε περίπτωση υποτροπής, οι ποινές και τα πρόστιμα των παραγράφων 1 και 2 διπλασιάζονται και σε περίπτωση τρίτης υποτροπής τριπλασιάζονται. Σε περίπτωση τρίτης υποτροπής των παραβάσεων των πε-

ριπτώσεων δ', στ' και των υποπεριπτώσεων ββ', δδ' της περίπτωσης ζ', καθώς και των περιπτώσεων η', θ', ι' και ια' της παραγράφου 1, παράλληλα με τον τριπλασιασμό των ποινών και των προστίμων, αίρεται το δικαίωμα εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και Β για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως ένα έτος.

4. Τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα:

α) Όποιος, χωρίς να έχει εγγραφεί στο μητρώο επιχειρήσεων εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και Β της παραγράφου 2 του άρθρου 4, διαθέτει λιπάσματα που δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις των λιπασμάτων της περίπτωσης Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

β) Όποιος, πάνω από μία φορά υποπίπτει στην ίδια παράβαση των υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1.

γ) Όποιος πάνω από τρεις φορές, υποπίπτει στην ίδια παράβαση των περιπτώσεων α', β', δ' και στ' της παραγράφου 1.

5. Για τις παραβάσεις που διώκονται και ποινικά, σύμφωνα με την παράγραφο 4, τα πρόστιμα των παραγράφων 1, 2 και 3 επιβάλλονται ανεξάρτητα από την άσκηση ποινικής δίωξης. Αν το αρμόδιο ποινικό Δικαστήριο εκδώσει αμετάκλητη αθωωτική απόφαση για την ίδια παράβαση, στην οποία διαπιστώνεται, μετά δυνάμει δεδικασμένου, ότι δεν έχουν τελεσθεί ή λάβει χώρα τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων έχει στηριχθεί η επιβολή της κύρωσης, εκδίδεται υπέρ της επιχείρησης ατομικό φύλλο έκπτωσης του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος προηγουμένως προσκομίσει στην αρμόδια αρχή που εξέδωσε την απόφαση επιβολής του προστίμου επίσημο αντίγραφο της ως άνω αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης τους Δικαστηρίου.

6. Όταν η δήλωση ή οι ενδείξεις επί της συσκευασίας, ως προς τη σύνθεση του προϊόντος, παρουσιάζουν αποκλίσεις μεγαλύτερες των επιτρεπόμενων ανοχών που καθορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, οι παραβάτες υποχρεούνται να καταβάλουν τα έξοδα της εργαστηριακής επανεξέτασης προσαυξημένα κατά 100%, τα οποία αποδίδονται υπέρ του φορέα, που υποδεικνύει το δημόσιο εργαστήριο ελέγχου λιπασμάτων που διενεργεί τον έλεγχο. Το ύψος των εξόδων ανάλυσης και ο τρόπος βεβαίωσης και είσπραξης αυτών καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 13β.

7. Το διοικητικό πρόστιμο όλων των περιπτώσεων της παραγράφου 1 επιβάλλεται από την κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου 13β, με βάση την έκθεση ελέγχου που συντάσσεται από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα ελέγχου του άρθρου 5. Η απόφαση επιβολής του διοικητικού προστίμου επιδίδεται στον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47, 48, 50 έως και 57 του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», όπως ισχύει.

8. Κατά της απόφασης επιβολής διοικητικού προστίμου της παραγράφου 7, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να καταθέσει ένσταση στην αρμόδια υπηρεσία που την εξέδωσε, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοσή της. Η αρμόδια υπηρεσία αποφασίζει την ακύρωση, εν όλω ή εν μέρει ή την τροποποίηση της απόφασης ή την απόρριψη της ένστασης, μετά από εισήγηση της

ΤΕ.Γ.Ε.Λ., η οποία εξετάζει τη νομιμότητα και την ουσία της απόφασης επιβολής προστίμου. Η απόφαση επί της ένστασης γνωστοποιείται στον ενιστάμενο εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της και κατά αυτής ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Αντίγραφο της προσφυγής κοινοποιείται από τον προσφεύγοντα στο αρμόδιο όργανο επιβολής του προστίμου.»

9. Μετά το άρθρο 11 του ν. 1565/1985 προστίθεται άρθρο 11α ως ακολούθως:

«Άρθρο 11α
Ρήτρα διασφάλισης

Η κυκλοφορία και η διάθεση στην αγορά λιπασμάτων, εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως «λιπάσματα ΕΚ» σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 2003/2003, μολοντί ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παρόντος νόμου, μπορεί να απαγορευτεί με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όταν στα λιπάσματα αυτά διαπιστωθούν χαρακτηριστικά που συνιστούν δυνητικό κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, την υγεία των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών ή κίνδυνο για το περιβάλλον.»

10. Μετά το άρθρο 13α του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, προστίθεται άρθρο 13β ως ακολούθως:

«Άρθρο 13β
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται:

α) Το ύψος του παραβόλου της παραγράφου 2α του άρθρου 2.

β) Οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, οι αρμόδιες αρχές και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παραγράφου 2α του άρθρου 2.

γ) Οι απαιτούμενες προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των λιπασμάτων της παραγράφου 2α του άρθρου 2.

δ) Το ύψος του παραβόλου που απαιτείται για την αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας λιπασμάτων, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4.

ε) Η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα ελέγχου, οι μέθοδοι δειγματοληψίας, η διαδικασία επανεξέτασης των λιπασμάτων, η δυνατότητα προσφυγής του ενδιαφερομένου, οι προθεσμίες αποστολής των αποτελεσμάτων των αναλύσεων, οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα προκειμένου να δικαιούνται να ζητήσουν τη διενέργεια των ελέγχων από τα αρμόδια όργανα και τα απαιτούμενα παράβολα και δικαιολογητικά για το σκοπό αυτόν, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 5.

στ) Τα αρμόδια δημόσια εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων, ο τρόπος κάλυψης των δαπανών ανάλυσης και εξέτασης των λιπασμάτων από αυτά, οι υπόχρεοι καταβολής των ως άνω δαπανών, τα της είσπραξης, βεβαίωσης και απόδοσής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

ζ) αα) Οι αρμόδιες αρχές των Υπουργείων Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στις οποίες

υποβάλλεται η αναγγελία έναρξης λειτουργίας ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων, οι οποίες προβαίνουν σε διοικητικό και επιτόπιο έλεγχο και χορηγούν τη Βεβαίωση Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων και οι οποίες προβαίνουν σε διοικητικό και επιτόπιο έλεγχο κατά τη λειτουργία των ιδιωτικών εργαστηρίων ελέγχου λιπασμάτων.

ββ) Η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και τα τυχόν απαιτούμενα παράβολα για την έναρξη λειτουργίας ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων και για την επανεξέταση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων για την επικαιροποίηση του φακέλου.

γγ) Οι υποχρεώσεις των ιδιωτικών εργαστηρίων ελέγχου λιπασμάτων.

δδ) Οι προϋποθέσεις για τη διακοπή λειτουργίας του ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων.

εε) Ο τρόπος κάλυψης των δαπανών ανάλυσης και εξέτασης των λιπασμάτων από τα ιδιωτικά εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων, οι υπόχρεοι καταβολής των ως άνω δαπανών, τα της είσπραξης, βεβαίωσης και απόδοσής τους και κάθε σχετικό θέμα.

στστ) Τα αρμόδια ιδιωτικά εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων.

ζζ) Κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 6.

η) Τα της είσπραξης, βεβαίωσης και απόδοσης των διοικητικών προστίμων της παραγράφου 1 του άρθρου 11 και κάθε σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος των προστίμων του άρθρου 11, μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης.

θ) Τα αναγκαία συμπληρωματικά, οργανωτικά και εκτελεστικά μέτρα για την εκτέλεση των διατάξεων των κανονισμών και αποφάσεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αναγκαίες κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά των οδηγιών των ιδίων ως άνω οργάνων για τα λιπάσματα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να μετατάσσονται στοιχεία από την υποπερίπτωση α' «Υποχρεωτικές ενδείξεις» της περίπτωσης Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στην υποπερίπτωση β' «Προαιρετικές ενδείξεις» της ίδιας ως άνω περίπτωσης Β', και αντίστροφα.

3. α) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται το ύψος των εξόδων εργαστηριακής εξέτασης που διενεργούνται από δημόσια εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων, καθώς και τα της είσπραξης, βεβαίωσης και απόδοσής αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται το ύψος των εξόδων εργαστηριακής εξέτασης που διενεργούνται από δημόσια εργαστήρια ελέγχου λιπασμάτων που υπάγονται σε αυτό, καθώς και ο τρόπος βεβαίωσης και είσπραξης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται:

α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 4, προκειμένου να ασκούν εμπορία λιπασμάτων τύπου Α, χωρίς την υποχρέωση εγγραφής στο αντίστοιχο μητρώο.

β) Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

αα) στις οποίες υποβάλλεται αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας λιπασμάτων και γνωστοποιείται η μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασης των φυσικών και νομικών προσώπων που ασκούν εμπορία λιπασμάτων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4.

ββ) για τη χορήγηση των Βεβαιώσεων Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και Β της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

γ) οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την έκδοση των αδειών εισαγωγής της παραγράφου 6 του άρθρου 4.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Τ.Ε.Γ.Ε.Λ., καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και Β και για την επανεξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων για την άσκησή της, τα της εγγραφής στο μητρώο επιχειρήσεων εμπορίας λιπασμάτων τύπου Α και Β, οι υποχρεώσεις των ασκούντων εμπορία λιπασμάτων και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 4.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται:

α) Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με απόφαση της οποίας επιβάλλονται οι κυρώσεις των περιπτώσεων α' έως και δ' και στ' έως και κ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11, καθώς και της περίπτωσης ε' της ίδιας ως άνω παραγράφου, σε περίπτωση που αρμόδιος φορέας για τη χορήγηση της Βεβαίωσης Συνδρομής των Νομίμων Προϋποθέσεων για τη λειτουργία ιδιωτικού εργαστηρίου ελέγχου λιπασμάτων είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β) Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ενώπιον της οποίας εκτίθενται οι απόψεις του ενδιαφερομένου επί της εκθέσεως ελέγχου της παραγράφου 7 του άρθρου 11.

7. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων του παρόντος άρθρου ισχύουν οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των προϋφισταμένων διατάξεων.»

Άρθρο 50

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3955/2011 (Α' 89)

1. Το άρθρο 1 του ν. 3955/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1 Ορισμοί

1. Ως αγροτικά προϊόντα θεωρούνται τα προϊόντα τα οποία παράγονται στη Χώρα και είναι προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας, της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της υδατοκαλλιέργειας, της δασοπονίας, της θηραματοπονίας και των κάθε είδους εκτροφών και τα προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας και μεταποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο προϊόν που προέρχεται από την αγροτική εν γένει δραστηριότητα.

2. Ως αγροτικά εφόδια και εισροές θεωρούνται τα προϊόντα κάθε μορφής τα οποία παράγονται στη Χώρα

ή εισάγονται σε αυτήν και χρησιμοποιούνται κατά τη διαδικασία και για τους σκοπούς της παραγωγής των προϊόντων της παραγράφου 1.

3. Ως έμπορος αγροτικών προϊόντων θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει υποχρέωση εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 (Α' 297) και αγοράζει ή διαμεσολαβεί στην αγορά εγχώρια παραγόμενων αγροτικών προϊόντων, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3874/2010 (Α' 151) ή από συλλογικές οργανώσεις των ανωτέρω προσώπων, με σκοπό την πώληση, μεταπώληση, μεταποίηση ή διάθεσή τους στην αγορά με άμεσο ή έμμεσο τρόπο.

4. Ως έμπορος εφοδίων και εισροών θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 και προμηθεύει τα εγγεγραμμένα στο Μ.Α.Α.Ε. πρόσωπα ή τις συλλογικές οργανώσεις τους με τα προϊόντα της παραγράφου 2.»

2. Το άρθρο 2 του ν. 3955/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2 Ίδρυση Μητρώου

Στη Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ιδρύεται και λειτουργεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων με τίτλο «Ενιαίο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, Εφοδίων και Εισροών», (στο εξής Μητρώο), το οποίο είναι διασυνδεδεμένο με την ηλεκτρονική βάση του Γ.Ε.ΜΗ.»

3. Το άρθρο 3 του ν. 3955/2011 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στο Μητρώο έχουν υποχρέωση εγγραφής όλοι οι έμποροι αγροτικών προϊόντων και οι έμποροι εφοδίων και εισροών του άρθρου 1, οι οποίοι έχουν λάβει αντίστοιχο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.). Η μη εγγραφή στο Μητρώο επιφέρει τις συνέπειες της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 6. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μ.Α.Α.Ε. δεν υποχρεούνται να εγγραφούν και στο Μητρώο, εφόσον εμπορεύονται αποκλειστικά προϊόντα δικής τους παραγωγής.»

β) Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η εμπορία των αγροτικών προϊόντων και αγροτικών εφοδίων και εισροών διενεργείται μόνο ως προς το είδος της δραστηριότητας και τα αγροτικά προϊόντα και εφόδια και εισροές για τα οποία ο έμπορος έχει καταχωριστεί στο Μητρώο.»

4. Το άρθρο 4 του ν. 3955/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4 Διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο

1. Για την εγγραφή στο Μητρώο οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση στη Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. α) Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν την αίτηση της παραγράφου 1, η οποία υπέχει και θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75), (στο εξής αίτηση -

υπεύθυνη δήλωση), μόνο ηλεκτρονικά, σε βάση πληροφοριών που τηρείται και ενημερώνεται στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μέσω ψηφιακής υπηρεσίας αναρτημένης στον επίσημο ιστότοπο του ίδιου Υπουργείου.

β) Η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 2 και στην παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 150/2001 (Α'125). Η εγγραφή των εμπόρων στο Μητρώο γίνεται με απόφαση του προϊστάμενου της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης.

3. Στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση οι ενδιαφερόμενοι:

α) αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα δηλώνουν τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας των νομίμων εκπροσώπων τους,

β) παρέχουν άδεια στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να δημοσιοποιήσει, δια του Μητρώου, την ταυτότητα, τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ., τον τομέα εμπορικής δραστηριότητας, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και τον Κ.Α.Δ.,

γ) βεβαιώνουν ότι δεν τελούν σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση ή δεν έχουν καταθέσει αίτηση για το άνοιγμα διαδικασίας συνδιαλλαγής των άρθρων 99 επ. του ν. 3588/2007 (Α'153). Αν υπάρχει εκκρεμής αίτηση πτώχευσης ή διαδικασία συνδιαλλαγής ή άλλης συλλογικής διαδικασίας ικανοποίησης των πιστωτών βεβαιώνουν ότι θα ενημερώσουν άμεσα για την έκδοση της σχετικής δικαστικής απόφασης,

δ) αν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα βεβαιώνουν ότι δεν τελούν σε δικαστική συμπαράσταση και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα ότι δεν τελούν σε αναγκαστική διαχείριση,

ε) αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα βεβαιώνουν ότι δεν τελούν σε κοινή ή ειδική εκκαθάριση,

στ) βεβαιώνουν ότι είναι φορολογικά ενήμεροι,

ζ) βεβαιώνουν ότι οι αιτούντες και επί νομικών προσώπων οι νόμιμοι εκπρόσωποι αυτών δεν έχουν παραπεμφθεί αμετάκλητα για τα αδικήματα της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας και της δόλιας χρεοκοπίας και ότι δεν έχουν καταδικαστεί για τα ανωτέρω αδικήματα, καθώς και για αδικήματα του άρθρου 1 του ν.δ. 3424/1955 (Α'282), όπως ισχύει,

η) βεβαιώνουν ότι θα ενημερώσουν άμεσα τη Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης για οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων ή των έννομων καταστάσεών τους, που βεβαιώνονται με την αίτηση-υπεύθυνη δήλωση.

Τα στοιχεία της υπεύθυνης δήλωσης επαληθεύονται ηλεκτρονικά από τους εγγεγραμμένους εμπόρους σε ετήσια βάση.

4. Οι έμποροι αγροτικών προϊόντων καταθέτουν επιπρόσθετα εγγυητική επιστολή, ετήσιας διάρκειας, από αναγνωρισμένα τραπεζικά ιδρύματα. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα αντικειμενικά κριτήρια, με βάση τα οποία ορίζεται το ύψος της εγγυητικής επιστολής, ο επαναπροσδιορισμός και η αντικατάστασή της, η αποδέσμευσή της, τα κριτήρια απαλλαγής από την υποχρέωση υποβολής εγγυητικής επιστολής, ειδικά θέματα για την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 6 και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση αρμόδιου

Υπουργού ρυθμίζονται ειδικά θέματα και λεπτομέρειες που αφορούν στην υποβολή των αιτήσεων-υπεύθυνων δηλώσεων, στην εγγραφή των αιτούντων, στο ακριβές περιεχόμενο του Μητρώου, στα δεδομένα που καταγράφονται σε αυτό, στους ελέγχους που ασκούνται στους εγγεγραμμένους στο Μητρώο εμπόρους και κάθε σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να τροποποιηθεί το περιεχόμενο της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 3.»

5. Το άρθρο 6 του ν. 3955/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6 Διοικητικές κυρώσεις

1. Με απόφαση του προϊστάμενου της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιβάλλονται οι κάτωθι διοικητικές κυρώσεις:

α) Προσωρινή διαγραφή του εγγεγραμμένου εμπόρου από το Μητρώο, αν:

αα) ο έμπορος δεν επαληθεύσει εμπρόθεσμα τα στοιχεία της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 4, και για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται η σχετική εκκρεμότητα,

ββ) ο έμπορος παραπεμφθεί αμετάκλητα για τα αδικήματα της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας και της δόλιας χρεοκοπίας, καθώς και για τα αδικήματα του άρθρου 1 του ν.δ. 3424/1955, όπως ισχύει και μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης,

γγ) ο έμπορος έχει κάνει ανακριβή ή ψευδή συμπλήρωση της αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης και έως ότου, ανάλογα με το στοιχείο ή τα στοιχεία που υποβλήθηκαν ψευδώς ή ανακριβώς, διαγραφεί οριστικά ή επανεγγραφεί στο Μητρώο, με απόφαση του προϊστάμενου της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης,

δδ) ο έμπορος δεν έχει ενημερώσει άμεσα τη Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης για τη μεταβολή των δηλωθέντων στοιχείων της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης, όπως ορίζεται στην περίπτωση ή της παραγράφου 3 του άρθρου 4, και για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται η σχετική εκκρεμότητα,

εε) δεν γίνει επαναπροσδιορισμός του ύψους και αντικατάσταση της εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου 4 και μέχρι την προσκόμιση της νέας εγγυητικής επιστολής,

στστ) γίνει κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 και για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται η οικονομική απαίτηση που αναφέρεται στην καταγγελία.

β) Οριστική διαγραφή του εγγεγραμμένου εμπόρου από το Μητρώο, αν:

αα) ο έμπορος καταδικαστεί αμετάκλητα για τα αδικήματα της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας και της δόλιας χρεοκοπίας, καθώς και για τα αδικήματα του άρθρου 1 του ν.δ. 3424/1955, όπως ισχύει,

ββ) διαπιστωθεί ότι τα δηλωθέντα στοιχεία στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση είναι ψευδή και ο έμπορος δεν δικαιούται να εγγραφεί στο Μητρώο, με βάση τα πραγματικά του στοιχεία,

γγ) ο έμπορος διαγραφεί από το Γ.Ε.ΜΗ.,

δδ) διαπιστωθεί η άσκηση εμπορίας αγροτικών προϊόντων από τον έμπορο ή από παρένθετο πρόσωπο ή

από συνδεδεμένο με αυτόν έμπορο ή από επιχείρηση συμφερόντων του, κατά τη διάρκεια της προσωρινής διαγραφής του εμπόρου από το Μητρώο.

2. Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, ζητά από την εκδούσα τράπεζα την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής, εφόσον έμπορος αγροτικών προϊόντων καταστεί υπερήμερος, ως προς την εγγράφως συμφωνηθείσα ημερομηνία πληρωμής αγρότη ή συλλογικής οργάνωσης αγροτών ή, αν δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, καθυστερήσει την πληρωμή τους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παράδοσης σε αυτόν των προϊόντων.

Η Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, στην οποία υποβάλλει την καταγγελία ο ενδιαφερόμενος, καλεί εγγράφως σε ακρόαση τον καταγγελλθέντα έμπορο, προκειμένου να καταθέσει υπόμνημα με τις απόψεις του, το οποίο μπορεί να αναπτύξει και προφορικά ενώπιον του προϊστάμενου της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου. Η Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης εισηγείται αιτιολογημένα την κατάπτωση ή μη της εγγυητικής επιστολής. Σε περίπτωση κατάπτωσης το ποσό της εγγυητικής επιστολής παραμένει στη διάθεση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και μπορεί να αναζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο κατά τις διατάξεις των άρθρων 982 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, αν:

α) Πραγματοποιηθούν εμπορικές πράξεις συναφείς με τα αγροτικά προϊόντα, εφόδια και εισροές χωρίς να έχει προηγηθεί έγγραφη στο Μητρώο ή χωρίς να γίνει αναγραφή του Ειδικού Αριθμού Εγγραφής (Ε.Α.Ε.). Το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου καθορίζεται στο 30% του ποσού των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που ο έμπορος δεν ήταν εγγεγραμμένος στο Μητρώο ως όφειλε ή στο 30% του ποσού των συναλλαγών που πραγματοποίησε χωρίς αναγραφή του Ε.Α.Ε..

β) Διαπιστωθεί ότι ο εγγεγραμμένος έμπορος πραγματοποίησε την έγγραφη του με ψευδή στοιχεία ενώ, σύμφωνα με τα πραγματικά του στοιχεία, δεν δικαιούται να εγγραφεί. Το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου καθορίζεται στο 30% του ποσού των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που ο έμπορος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις εγγραφής του στο Μητρώο.

γ) Διαπιστωθεί ότι ο εγγεγραμμένος έμπορος δήλωσε στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση ψευδή στοιχεία αναφορικά με τον προσδιορισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής ή την απαλλαγή από αυτήν. Το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου καθορίζεται στο 30% του ποσού των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που είχε κατατεθεί εγγυητική επιστολή του εμπόρου βασιζόμενη σε ψευδή στοιχεία ή κατά το χρονικό διάστημα που ο έμπορος είχε απαλλαγεί από την κατάθεσή της χωρίς να το δικαιούται.

Σε κάθε περίπτωση πρώτης υποτροπής του εμπόρου, το ύψος του προστίμου, που επιβάλλεται σύμφωνα με τις περιπτώσεις α', β' και γ', καθορίζεται στο 50% του ποσού των κατά περίπτωση αναφερόμενων συναλλαγών και σε κάθε περίπτωση επόμενης υποτροπής στο 100% του ποσού αυτών. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται, βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα, εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) και αποτελούν έσοδα του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας.

4. Κατά των αποφάσεων του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, με τις οποίες επιβάλλεται προσωρινή ή οριστική διαγραφή από το Μητρώο και κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τις οποίες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, χωρεί ένσταση η οποία υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των κυρωτικών αποφάσεων στον ενδιαφερόμενο. Για την εξέταση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή ενστάσεων, η οποία αποτελείται από έναν προϊστάμενο Διεύθυνσης τομέα ζωικής παραγωγής, έναν προϊστάμενο Διεύθυνσης τομέα φυτικής παραγωγής και έναν προϊστάμενο Διεύθυνσης τομέα κτηνιατρικής, που αναπληρώνονται από τους κατά νόμο αναπληρωτές τους. Αν ο ενιστάμενος ασκεί εξ ολοκλήρου ή μερικώς εμπόριο προϊόντων της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων ή της υδατοκαλλιέργειας, στην τριμελή επιτροπή ενστάσεων συμμετέχει, αντί του προϊσταμένου Διεύθυνσης τομέα φυτικής παραγωγής, προϊστάμενος Διεύθυνσης τομέα αλιείας, που αναπληρώνεται από τον κατά νόμο αναπληρωτή του. Καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής εκτελεί διοικητικός υπάλληλος της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης, με τον αναπληρωτή του. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκροτείται η ως άνω τριμελής επιτροπή ενστάσεων, ορίζονται τα μέλη της και ρυθμίζεται ο τρόπος λειτουργίας της και κάθε σχετικό θέμα. Επί των ενστάσεων αποφαινεται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της τριμελούς επιτροπής, η οποία εξετάζει τη νομιμότητα και την ουσία των ενστάσεων. Η απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.»

6. Η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3955/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με σκοπό τον καλύτερο εντοπισμό των υπευθύνων για φαινόμενα αισχροκέρδειας στην αγορά αγροτικών προϊόντων, εφοδίων και εισροών, η Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης μπορεί να συσχετίζει τα στοιχεία του Μητρώου με το Παρατηρητήριο Τιμών, το οποίο λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.»

Άρθρο 51

Εργαστηριακές αναλύσεις τροφίμων

Οι κάτοχοι πτυχίου Σχολών, Τμημάτων, Τομέων ή Κατευθύνσεων Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων ή Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας ή Κτηνιατρικής των Πανεπιστημίων της χώρας ή πτυχίου αντίστοιχων ειδικοτήτων

σχολών άλλου κράτους - μέλους της ΕΕ ή ισότιμου πτυχίου ή διπλώματος αντίστοιχων ειδικοτήτων σχολών χωρών εκτός ΕΕ, κατά την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων θ', κ', μβ', μγ' και μδ' του άρθρου 8, των περιπτώσεων ζ', ι', κγ' και κδ' της παρ. 1 του άρθρου 9, των παραγράφων ε', στ' και κη' του άρθρου 12 και της περίπτωσης κζ' της παρ. 1 του άρθρου 13 του π.δ. 344/2000 (Α' 297), μπορεί να εκτελούν και να υπογράφουν και χημικές, μοριακές και μικροβιολογικές αναλύσεις τροφίμων επί αμοιβή, καθώς και να διευθύνουν δημόσιο ή ιδιωτικό εργαστήριο που διενεργεί τις ανωτέρω αναλύσεις.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τους κατόχους πτυχίου Τμημάτων Βιολογίας, Σχολών Πανεπιστημίων της Χώρας ή πτυχίου αντίστοιχων ειδικοτήτων σχολών της ημεδαπής ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή ισότιμου πτυχίου ή διπλώματος αντίστοιχων ειδικοτήτων σχολών χωρών εκτός Ε.Ε..

Άρθρο 52 **Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα**

1. Ως «Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα» ορίζεται η αγροτική εκμετάλλευση, η οποία λειτουργεί με έμφαση στις τοπικές παραγωγικές δυνατότητες κάθε περιοχής και η οποία διαθέτει τουλάχιστον: α) καλλιεργήσιμη έκταση, β) φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο και γ) χώρο εστίασης ή δυνατότητα εκπαίδευσης ή δυνατότητα επίδειξης και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας ή οικοτεχνικής μεταποίησης. Επιτρέπεται η λειτουργία δικτύου Πολυλειτουργικών Αγροκτημάτων, ανά την Ελληνική Επικράτεια.

2. Στόχος του Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος είναι:

α) Η επιστροφή στον τρόπο λειτουργίας της ελληνικής παραδοσιακής οικογένειας.

β) Η γνωριμία με παραδοσιακά επαγγέλματα, ντόπιες καλλιεργητικές μεθόδους παραγωγής και παραγωγικές διαδικασίες, οι οποίες σπανίζουν ή έχουν εκλείψει.

γ) Η γνωριμία με τις ασχολίες και τις συνήθειες της καθημερινής ζωής των κατοίκων μιας περιοχής, τα ήθη και τα έθιμα, καθώς και τη ζεστή ανθρώπινη ελληνική φιλοξενία.

δ) Η ευαισθητοποίηση γύρω από τα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος και της αυτόχθονης χλωρίδας και πανίδας.

ε) Η γνωριμία με τα πολιτισμικά στοιχεία μιας περιοχής, μέσα από την οργάνωση επισκέψεων σε ιστορικά και λοιπά τοπικά αξιοθέατα, καθώς και τη συμμετοχή σε υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής.

Το κάθε Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα μπορεί, εφόσον διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές και δυνατότητες, να αναπτύσσει δραστηριότητες εκπαίδευσης, πρόληψης και προάσπισης υγείας, καθώς και αθλητισμού. Δύναται να δημιουργεί συνεργατικές δράσεις με τις γειτνιάζουσες παραγωγικές μονάδες γεωργίας, κτηνοτροφίας, με επιχειρήσεις μεταποίησης και τυποποίησης, καθώς και με τα κατά τόπους μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους που προάγουν και αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής, ιδιαίτερα με αυτά που είναι συνυφασμένα με τον παραγωγικό πολιτισμό του τόπου.

3. Για τη διάκριση του Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος από άλλες επιχειρήσεις κατοχυρώνεται σήμα, σύμφωνα τις κείμενες διατάξεις του ν. 4072/2012 (Α' 86),

δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης του οποίου έχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 53 **Ρυθμίσεις Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου**

Το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ), το οποίο ιδρύθηκε με το ν. 4160/1929 (Α' 198), μπορεί να παρέχει τη συνδρομή του σε οργανισμούς, επιχειρήσεις και ιδιώτες, για την επίλυση ζητημάτων του αντικείμενου του, μέσω γνωμοδοτήσεων, μελετών πεδίου και συμβουλευτικών δραστηριοτήτων, χημικών αναλύσεων εν γένει, λοιπών εξετάσεων και βιοδοκιμών, υπηρεσιών εκπαίδευσης, κατάρτισης μεταπτυχιακών προγραμμάτων και λοιπών προγραμμάτων, έναντι αμοιβής, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής του ΜΦΙ. Τα προκύπτοντα έσοδα κατατίθενται σε διακεκριμένο κωδικό εσόδων του ΜΦΙ και διατίθενται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών ερευνητικών και επιστημονικών σκοπών.

Άρθρο 54 **Τροποποίηση του α.ν. 1079/1938** **«Περί του τρόπου της εκτελέσεως** **του κληροδοτήματος Π. Τριανταφυλλίδου» (Α' 54)**

Η παρ. 1 του άρθρου 2 του α.ν. 1079/1938, όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον α.ν. 1778/1939 (Α' 225), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το «Πρότυπον Τριανταφυλλίδειον Γεωργικόν Ίδρυμα» μετονομάζεται σε «Πρότυπο Τριανταφυλλίδειο Σταθμό Ορεινής Οικονομίας Βυτίνας». Η οργάνωση, η λειτουργία, καθώς και ο τρόπος δραστηριοποίησης του παραπάνω πρότυπου Σταθμού για την εξυπηρέτηση της ανάπτυξης της ορεινής οικονομίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

Άρθρο 55 **Ρυθμίσεις Ελληνικού Γεωργικού** **Οργανισμού - «ΔΗΜΗΤΡΑ»**

1. Οι πιστοποιημένοι, από τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό - «ΔΗΜΗΤΡΑ» (ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ»), γεωργικοί σύμβουλοι και συνεργάτες γεωργικών συμβούλων καταβάλλουν στον Οργανισμό ποσοστό 2% επί της αμοιβής που λαμβάνουν από τους γεωργούς για τις παρεχόμενες προς αυτούς υπηρεσίες, το οποίο κατατίθεται σε διακεκριμένο κωδικό εσόδων του ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ» για την κάλυψη του διοικητικού κόστους διαχείρισης του Συστήματος Παροχής Γεωργικών Συμβουλών.

2. α) Στον ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ» συνιστάται και λειτουργεί Επιστημονικό Συμβούλιο (Ε.Σ.), το οποίο είναι επταμελές και αποτελείται από:

αα) Πέντε (5) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, με αξιόλογο ερευνητικό και συγγραφικό έργο στην αγροτική έρευνα και τεχνολογία, από τους οποίους τέσσερις (4) καθηγητές Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή ερευνητές βαθμίδας Α' εν ενεργεία ή μη, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ββ) Δύο (2) ερευνητές βαθμίδας Α', που εκλέγονται μαζί με τους αναπληρωτές τους με μυστική ψηφοφορία από το σύνολο του ερευνητικού προσωπικού του ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ».

Τον Πρόεδρο του Ε.Σ. μαζί με τον αναπληρωτή του ορίζει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από τους επιστήμονες της υποπερίπτωσης α΄.

Τα θέματα στο Ε.Σ. εισηγείται ο Γενικός Διευθυντής Αγροτικής Έρευνας του ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ», ο οποίος μετέχει στις συνεδριάσεις χωρίς ψήφο. Στις συνεδριάσεις του Ε.Σ. μπορεί να συμμετέχει, χωρίς ψήφο, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Οργανισμού.

β) Τα μέλη του Ε.Σ. με τους αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Η θητεία των μελών του Ε.Σ. είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

δ) Χρέη γραμματέα του Ε.Σ. ασκεί υπάλληλος του ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ» που ορίζεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Οργανισμού.

ε) Για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Ε.Σ. ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας μπορεί να λαμβάνουν αποζημίωση, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Οργανισμού, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4024/2011 (Α' 226).

στ) Με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Ε.Σ. που καταρτίζεται από το Δ.Σ. του Οργανισμού, μετά από πρόταση του Ε.Σ., ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του Ε.Σ..

ζ) Το Ε.Σ. έχει τις εξής αρμοδιότητες: αα) Αξιολογεί και αποτιμά το ερευνητικό έργο των Ινστιτούτων του Οργανισμού και συντάσσει ετήσια έκθεση για την εξέλιξη των ερευνητικών προγραμμάτων, την οποία και υποβάλλει στο Δ.Σ. του Οργανισμού. ββ) Εισηγείται την έγκριση των ερευνητικών προγραμμάτων των Ινστιτούτων του Οργανισμού με προτεραιότητα την εφαρμοσμένη αγροτική έρευνα. γγ) Εισηγείται στο Δ.Σ. το διορισμό ή την πρόσληψη και την προαγωγή του ερευνητικού προσωπικού, μετά από γνώμη της οικείας επιτροπής της περίπτωσης η'. Η εισήγηση του Ε.Σ. προς το Δ.Σ. του Οργανισμού για την πρόσληψη και προαγωγή ερευνητών αποτελεί για το Δ.Σ. σύμφωνη γνώμη. δδ) Γνωμοδοτεί στο Δ.Σ. για την ύπαρξη των απαραίτητων επιστημονικών προσόντων κατά τη διαδικασία επιλογής των Διευθυντών των Ινστιτούτων του Οργανισμού ή την ανανέωση της θητείας τους. εε) Γνωμοδοτεί σε ειδικά ερωτήματα και σε κάθε άλλο θέμα που παραπέμπει σε αυτό το Δ.Σ.. στστ) Γνωμοδοτεί για την ύπαρξη των απαραίτητων επιστημονικών προσόντων κατά τη διαδικασία επιλογής του Γενικού Διευθυντή Αγροτικής Έρευνας.

η) Για την υποβολή του έργου του Ε.Σ. συνιστώνται με απόφαση του Δ.Σ. του Οργανισμού, ύστερα από πρόταση του Ε.Σ. επιτροπές κρίσης ερευνητικών προγραμμάτων και αποτελεσμάτων των προγραμμάτων έρευνας κατά ειδικότητα, καθώς και επιτροπές αξιολόγησης για πρόσληψη και προαγωγή ερευνητικού προσωπικού. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το αντικείμενο κάθε επιτροπής και κάθε σχετικό θέμα.

3.α. Ειδικώς για την εφαρμογή της διαδικασίας πρόσληψης, προαγωγής και τοποθέτησης των ερευνητών του ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ» εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 1845/1989 (Α' 102), όπως ίσχυε στις 21.8.2011.

3.β. Το Δ.Σ. του ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ» δύναται με απόφασή του να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον Πρόεδρο του Δ.Σ., στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και στους προϊσταμένους των Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και λοιπών υπηρεσιακών μονάδων του Οργανισμού.

Άρθρο 56

Αγορές Παραγωγών - Οικοτεχνία

1. Επιτρέπεται η λειτουργία Αγορών Παραγωγών (Farmers' Markets) με έμφαση στον τοπικό χαρακτήρα των προϊόντων που πωλούνται σε αυτές, σύμφωνα με τα κατωτέρω οριζόμενα:

α) Στις Αγορές Παραγωγών συμμετέχουν αποκλειστικά παραγωγοί αγροτικών προϊόντων, με σκοπό την απευθείας διάθεση στο καταναλωτικό κοινό των αγροτικών προϊόντων που παράγουν, νωπών ή/και μεταποιημένων από δικές τους πρώτες ύλες. Οι παραγωγοί πρέπει να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες που κάνουν δήλωση στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) και να παράγουν τα αγροτικά προϊόντα τους στην Περιφερειακή Ενότητα, όπου λειτουργούν οι Αγορές Παραγωγών. Με συμφωνία των Αγορών Παραγωγών μπορεί να δραστηριοποιούνται σε αυτές παραγωγοί από όμορες Περιφερειακές Ενότητες. Ειδικά, για τις Αγορές Παραγωγών που λειτουργούν στην Περιφέρεια Αττικής, με συμφωνία των Αγορών Παραγωγών μπορούν να συμμετέχουν σε αυτές παραγωγοί όμορων σε αυτήν Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου, παραγωγοί της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας, καθώς και παραγωγοί των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης. Δικαίωμα συμμετοχής δεν έχουν οι κάτοχοι παραγωγικής άδειας λαϊκών αγορών.

β) Για την οργάνωση των Αγορών Παραγωγών, απαιτείται η σύσταση αυτοδιαχειριζόμενου φορέα από τους ίδιους τους παραγωγούς, ο ορισμός υπευθύνου για τη λειτουργία τους και η κατάρτιση εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας τους.

γ) Οι Αγορές Παραγωγών λειτουργούν ημέρα Σάββατο, εκτός και αν τοπικές ιδιαιτερότητες επιβάλουν τη λειτουργία τους άλλη εργάσιμη ημέρα, είτε σε δημόσιο χώρο, με ευθύνη του οικείου Δήμου ή της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, είτε σε ιδιωτικό χώρο με ευθύνη των ίδιων των παραγωγών.

δ) Η έναρξη λειτουργίας, η μετακίνηση ή η κατάργηση των Αγορών Παραγωγών, γίνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη της οικείας Περιφέρειας, μετά από αίτημα του αυτοδιαχειριζόμενου φορέα της Αγοράς Παραγωγών και γνώμη του οικείου Δήμου και της Υπηρεσίας Τροχαίας.

2. α) Οικοτεχνία είναι η μεταποίηση, μικρής κλίμακας, γεωργικών προϊόντων αποκλειστικά ίδιας παραγωγής από τον παραγωγό και την οικογένειά του, στο χώρο της αγροτικής κατοικίας ή της αγροτικής εκμετάλλευσης. Τα μεταποιημένα προϊόντα που παράγονται προορίζονται για άμεση διάθεση, από τον οικοτέχνη στους χώρους του ή σε περιοδικές τοπικές διοργανώσεις (όπως εμποροπανηγύρεις και δημοτικές εκδηλώσεις) ή σε τοπικές λαϊκές αγορές ή σε αγορές παραγωγών (farmers' markets) ή σε επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και μαζικής εστίασης της τοπικής αγοράς.

β) Δικαίωμα οικοτεχνικής παρασκευής μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων έχουν μόνο τα φυσικά πρό-

σωπα που είναι επαγγελματίες αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με το ν. 3874/2010, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους. Στην οικοτεχνική τους δραστηριότητα, οι επαγγελματίες αγρότες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως πρώτη ύλη γεωργικά προϊόντα με ανώτατο όριο το σύνολο της παραγωγής τους ή, κατ' εξαίρεση και σε μικρές ποσότητες, προϊόντα που παράγονται στα όρια της αγροτικής τους εκμετάλλευσης ή του κτήματος της αγροτικής κατοικίας αλλά δεν είναι δηλωμένα στο ΟΣΔΕ. Όσοι συμμετέχουν σε αγροτικούς συνεταιρισμούς έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν στην οικοτεχνική τους δραστηριότητα το μέρος της παραγωγής τους που δεν διαθέτουν στον συνεταιρισμό.

γ) Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνιστάται Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας (ΚΗΜΟ), στο οποίο καταγράφονται οι παραγωγοί αλλά και τα είδη των προϊόντων που παράγονται στα πλαίσια της οικοτεχνίας. Για την εγγραφή και την ανανέωση εγγραφής στο ΚΗΜΟ ορίζεται παράβολο δέκα (10) ευρώ.

Άρθρο 57 **Θεσμοφóρια**

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, θεσμοθετούνται εκδηλώσεις αποκαλούμενες Θεσμοφóρια, με σκοπό τη σύνδεση του πρωτογενή τομέα με το δευτερογενή και τριτογενή τομέα παράγωγής και την ανάδειξη των τοπικών ποιοτικών αγροτικών προϊόντων. Τα Θεσμοφóρια διοργανώνονται σε όλη τη Χώρα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή/και τις Περιφέρειες ή/και τους Δήμους, σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία, τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους, επιμελητήρια και λοιπούς τοπικούς φορείς. Εορτές για την ανάδειξη προϊόντων του αγροτικού τομέα, που ήδη διοργανώνονται ανά τη Χώρα, μπορεί να οργανώνονται και λειτουργούν μέσα στα πλαίσια του θεσμού των Θεσμοφορίων. Για τη διάκριση του θεσμού των Θεσμοφορίων από άλλες εκδηλώσεις, κατοχυρώνεται σήμα, σύμφωνα τις κείμενες διατάξεις του ν. 4072/2012 (Α' 86), δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης του οποίου έχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 58 **Τροποποίηση των νόμων 1564/1985 (Α' 164)** **και 2741/1999 (Α' 199)**

1. Η παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 1564/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι δαπάνες που απαιτούνται για την εφαρμογή του άρθρου αυτού αντιμετωπίζονται από πιστώσεις του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (ΤΓΚ), που επιδοτείται κάθε έτος για το σκοπό αυτόν από τους προϋπολογισμούς Τακτικό και Δημοσίων Επενδύσεων και από πιστώσεις του ΤΓΚ - Πρώτο Παράρτημα Σποροπαραγωγής και Φυτωρίων.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 1564/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δαπάνες που απαιτούνται για την εφαρμογή του νόμου αυτού, εκτός από εκείνες των αποδοχών των μονίμων υπαλλήλων, αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΤΓΚ - Πρώτο Παράρτημα Σποροπαραγωγής και Φυτωρίων.»

3. Στο τέλος της παρ. 11 του άρθρου 2 του ν. 2741/1999 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Πρόεδρος με απόφασή του μπορεί να εξουσιοδοτεί τον Γενικό Διευθυντή, τον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή, τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων, Αυτοτελών Τμημάτων και Αυτοτελών Γραφείων της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Περιφερειακών Διευθύνσεων να υπογράφουν «Με εντολή Προέδρου» αποφάσεις, εντάλματα, έγγραφα, εντολές ή άλλες πράξεις αρμοδιότητάς του.»

Άρθρο 59 **Τροποποίηση του Αλιευτικού Κώδικα** **και άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αλιείας**

1. Μετά την παρ. 4 του άρθρου 14 του Αλιευτικού Κώδικα (ν.δ. 420/1970, Α' 27) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Όσοι έχουν υποβάλει ενώπιον του Συμβουλίου Εκδίκασης Αλιευτικών Προσφυγών της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2040/1992 (Α' 70) ενδικοφανή προσφυγή κατά των αποφάσεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις της αλιευτικής νομοθεσίας, μπορούν να υποβάλουν αίτηση προς την αρχή που επέβαλε τις κυρώσεις αυτές, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου και να ζητήσουν τη μη εξέταση αυτών και τη μετατροπή των κυρώσεων που επιβλήθηκαν ως ακολούθως:

α) Όσον αφορά τις διοικητικές κυρώσεις του χρηματικού πρόστιμου και των ημερών αφαίρεσης άδειας σκάφους και αφαίρεσης ατομικής άδειας κυβερνήτη του σκάφους, οι οποίες επιβλήθηκαν σωρευτικά έως τις 31.12.2006, εφόσον καταβληθεί το διοικητικό πρόστιμο που έχει επιβληθεί, διαγράφονται οι ημέρες αφαίρεσης άδειας σκάφους, καθώς και οι ημέρες αφαίρεσης ατομικής άδειας του κυβερνήτη του σκάφους.

β) Όσον αφορά τις διοικητικές κυρώσεις του χρηματικού πρόστιμου και των ημερών αφαίρεσης άδειας σκάφους και αφαίρεσης ατομικής άδειας κυβερνήτη του σκάφους, οι οποίες επιβλήθηκαν σωρευτικά, από την 1.1.2007 και έως την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, εφόσον καταβληθεί το διοικητικό πρόστιμο που έχει επιβληθεί, διαγράφονται οι μισές ημέρες αφαίρεσης άδειας σκάφους, καθώς και οι μισές ημέρες αφαίρεσης ατομικής άδειας του κυβερνήτη του σκάφους. Οι υπόλοιπες μισές ημέρες αφαίρεσης άδειας σκάφους, καθώς και οι μισές ημέρες αφαίρεσης ατομικής άδειας του κυβερνήτη του σκάφους, μετατρέπονται σε διοικητικό πρόστιμο, ανάλογο με το εργαλείο που χρησιμοποιούσε το αλιευτικό σκάφος κατά την τέλεση της παράβασης.

Ειδικότερα:

αα) για παράβαση με μηχανότρατα: χρηματικό πρόστιμο εβδομήντα (70) ευρώ ανά ημέρα αφαίρεσης αδειών,

ββ) για παράβαση με γρι γρι: χρηματικό πρόστιμο πενήντα (50) ευρώ ανά ημέρα αφαίρεσης αδειών,

γγ) για παράβαση με βιντζότρατα: χρηματικό πρόστιμο σαράντα (40) ευρώ ανά ημέρα αφαίρεσης αδειών,

δδ) για παράβαση με λοιπά εργαλεία: χρηματικό πρόστιμο είκοσι (20) ευρώ ανά ημέρα αφαίρεσης αδειών.

Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται για παραβάσεις που συνίστανται σε αλιεία με δυναμίτιδα και λοιπές εκρηκτικές και τοξικές και άλλες ουσίες, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4, όπως ισχύει.»

2. Ο απόπλους επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους για διενέργεια αλιείας σε αλιευτικές ζώνες εκτός ελληνικών χωρικών υδάτων, σε διεθνή ύδατα και σε ύδατα δικαιοδοσίας τρίτων χωρών, επιτρέπεται σε σκάφη, τα οποία διαθέτουν σε ισχύ αλιευτική άδεια, δηλαδή επαγγελματική άδεια αλιείας, μετά την έκδοση ειδικής άδειας, η οποία ονομάζεται «άδεια αλιείας εκτός των ελληνικών χωρικών υδάτων».

Η άδεια αλιείας εκτός των ελληνικών χωρικών υδάτων χορηγείται από τις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές, μετά από προηγούμενη απόφαση έγκρισης της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για συγκεκριμένο αλιευτικό σκάφος και πλοιοκτήτη, η οποία δεν μεταβιβάζεται ούτε μεταφέρεται.

Η άδεια αλιείας εκτός χωρικών υδάτων εκδίδεται σε αξιόπλοο αλιευτικό σκάφος, που έχει τη δυνατότητα της αλιείας που προτίθεται να ασκήσει και διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό, του παρέχει δε το δικαίωμα να διενεργεί αλιεία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε καθορισμένη περιοχή και για καθορισμένο τύπο αλιείας, σύμφωνα με τις διατάξεις και τους κανόνες που ισχύουν σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, καθώς και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν δυνάμει αλιευτικής συμφωνίας ενωσιακής ή/και ιδιωτικής για αλιεία σε ύδατα δικαιοδοσίας τρίτων χωρών, την οποία το αλιευτικό σκάφος προτίθεται να χρησιμοποιήσει.

Η χρονική διάρκεια της άδειας αλιείας εκτός των ελληνικών χωρικών υδάτων ορίζεται κατά περίπτωση και δεν μπορεί να ξεπερνά το ένα (1) έτος.

Με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η άδεια αλιείας εκτός των ελληνικών χωρικών υδάτων:

α) Αναστέλλεται ή ανακαλείται, όταν ειδικές συνθήκες το επιβάλλουν, όπως είναι ιδίως η προστασία των αλιευτικών πόρων και του θαλάσσιου οικοσυστήματος και θέματα διεθνούς δικαίου της θάλασσας.

β) Ανακαλείται, όταν η αλιευτική άδεια του σκάφους ανασταλεί ή ανακληθεί.

Άρθρο 60 **Κτηνίατρος εκτροφής**

1. Ο φορέας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης φυσικό ή νομικό πρόσωπο, για τη διασφάλιση της προστασίας και υγείας των ζώων και την παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων, καθώς και για την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, υποχρεούται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ιδιώτη κτηνίατρο της επιλογής του, ο οποίος ορίζεται ως «Κτηνίατρος εκτροφής». Η έναρξη και η λήξη της μεταξύ τους συνεργασίας γίνεται με έγγραφη δήλωσή τους προς τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

2. α) Ο Κτηνίατρος εκτροφής δραστηριοποιείται επαγγελματικά στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία είναι εγκατεστημένη η κτηνοτροφική εκμετάλλευση ή σε περίπτωση έλλειψης κτηνιάτρων εκτροφής σε όμορη Περιφερειακή Ενότητα.

β) Για την επιλογή του, δημιουργείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μητρώο ιδιωτών κτηνιάτρων, το οποίο οργανώνεται, τηρείται, επικαιρο-

ποιείται και εν γένει λειτουργεί με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ίδιου Υπουργείου.

3. Ο Κτηνίατρος εκτροφής συνδράμει το φορέα της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης σε ότι αφορά τις υποχρεώσεις του ως προς:

- α) την υγειονομική κατάσταση της εκμετάλλευσης,
- β) την προστασία των ζώων,
- γ) το σύστημα σήμανσης και καταγραφής των ζώων,
- δ) την άμεση ενημέρωση της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων με όλα τα στοιχεία που αφορούν μεταβολές ζωικού κεφαλαίου και κτηνιατρικές εφαρμογές, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,
- ε) την τήρηση, σύνταξη και υπογραφή των μητρώων φαρμακευτικής αγωγής της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης,

στ) τη διάθεση στην τροφική αλυσίδα ασφαλών προϊόντων, μέσω ανάπτυξης συστήματος πρόληψης ασθενειών που μειώνει τις απώλειες ζωικού κεφαλαίου και τη χρήση φαρμάκων.

4. Στον Κτηνίατρο εκτροφής ανατίθεται από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές και ελέγχεται από αυτές, σύμφωνα με το εκάστοτε εγκεκριμένο πρόγραμμα, η εφαρμογή στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση με την οποία συνεργάζεται, του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης αιγοπροβάτων και κατά περίπτωση η εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου επιτήρησης και εκρίζωσης ασθενειών των ζώων.

Ο Κτηνίατρος εκτροφής συμπληρώνει και παραδίδει στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή τα έγγραφα που προβλέπονται στο εκάστοτε εγκεκριμένο πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης αιγοπροβάτων.

Άρθρο 61 **Ειδικές οικονομικές ρυθμίσεις**

1. Γεωργοί που εντάχθηκαν στο Μέτρο 3.1 «Εφάπαξ πρωτοδότηση πρώτης εγκατάστασης» του Άξονα προτεραιότητας 3 «Βελτίωση της ηλικιακής σύνθεσης του αγροτικού πληθυσμού» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» και δεν προσκόμισαν την άδεια ίδρυσης - λειτουργίας της πτηνοκτηνοτροφικής μονάδας τους, απαλλάσσονται μεν από την υποχρέωση επιστροφής της πρώτης δόσης της ενίσχυσης που τους καταβλήθηκε, δεν δικαιούνται όμως τη δεύτερη (τελική) δόση αυτής είτε η σχετική υπόθεση εκκρεμεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο είτε όχι.

2. Γεωργοί που έχουν επιδοτηθεί στα πλαίσια του Μέρους 3.7 «Πρόγραμμα απειλούμενων με εγκατάλειψη Φυλών Αγροτικών Ζώων» του Άξονα 3 «Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα» του Έγγραφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης 2000- 2006 για τα έτη εφαρμογής 2007 και 2008 και δεν προσκόμισαν την άδεια ίδρυσης - λειτουργίας της πτηνοκτηνοτροφικής μονάδας τους απαλλάσσονται από την υποχρέωση επιστροφής της ενίσχυσης που τους καταβλήθηκε είτε η σχετική υπόθεση εκκρεμεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο είτε όχι.

Άρθρο 62 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι τύποι των θερμοκηπιακών κατασκευών για την καλλιέργεια κηπευτικών, ανθέων, μανιταριών και άλλων ειδών αρμοδιότητας του

Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι τεχνικές προδιαγραφές κατασκευής τους, όπως διαστάσεις, μορφή, υλικά κάλυψης, σκελετός, εξοπλισμός, προσανατολισμός, εγκατάσταση και θεμελίωση αυτών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και οι καθ' ύλην αρμόδιες για την έγκρισή τους Διευθύνσεις του αυτού Υπουργείου και κάθε σχετικό θέμα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά, οργανωτικά και εκτελεστικά μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων των κανονισμών και αποφάσεων των Οργάνων της ΕΕ, καθώς και για τη μεταφορά των οδηγιών των ιδίων ως άνω Οργάνων, που αφορούν την Κοινή Αγροτική Πολιτική και το διαρθρωτικό τομέα της γεωργίας. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται ιδίως ο ορισμός αρμόδιων αρχών, ο καθορισμός αρμοδιοτήτων και διοικητικών διαδικασιών, καθώς και η θέσπιση διοικητικών και ποινικών κυρώσεων σε βαθμό πλημμελήματος.

Με την ίδια απόφαση επέρχονται και οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας, όταν απαιτείται τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων που είναι αντίθετες προς τη ρύθμιση που προβλέπεται από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο διατάξεις των κανονισμών, αποφάσεων και οδηγιών των Οργάνων της ΕΕ. Αν πρόκειται με την ανωτέρω απόφαση να θεσπισθούν ποινικές κυρώσεις, στην έκδοση της απόφασης συμπράττει και ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται η οργάνωση, η λειτουργία, οι όροι χαρακτηρισμού μιας αγροτικής εκμετάλλευσης ως Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα, τα αρμόδια όργανα, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η τηρούμενη διαδικασία για την ένταξη στο θεσμό, καθώς και οι όροι χρήσης από τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις του σήματος του Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος, η επιβολή κυρώσεων, τα περί τυχόν χρηματοδότησής τους και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 52.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης του ποσοστού 2% επί της αμοιβής που οι πιστοποιημένοι, από τον ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ», γεωργικοί σύμβουλοι και συνεργάτες γεωργικών συμβούλων λαμβάνουν από τους γεωργούς για τις παρεχόμενες προς αυτούς υπηρεσίες και καταβάλλουν στον ΕΛ.Γ.Ο. - «ΔΗΜΗΤΡΑ», σύμφωνα με το άρθρο 55. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψους του ανωτέρω ποσοστού.

5. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται:

αα) τα αρμόδια όργανα, τα δικαιολογητικά και η τηρούμενη διαδικασία για την έναρξη λειτουργίας, τη μετακίνηση και την κατάργηση των Αγορών Παραγωγών, ββ) ειδικά θέματα ως προς τους κανόνες λειτουργίας των Αγορών Παραγωγών, τον έλεγχο τήρησης των κανόνων αυτών, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων κατά των παραβατών, τα αρμόδια όργανα ελέγχου, γγ) ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 56.

β) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα είδη των προϊόντων οικότεχνίας, οι όροι και οι προϋποθέσεις παραγωγής, μεταποίησης, μεταφοράς, διάθεσης και έκθεσης αυτών, τα της τήρησης, οργάνωσης και λειτουργίας του ΚΗΜΟ, η επιβολή κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 56. Με όμοια απόφαση, στην οποία συμπράττει και ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το παράβολο εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο ΚΗΜΟ.

6. Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η οργάνωση, η λειτουργία, η συχνότητα και η περίοδος διεξαγωγής των Θεσμοφοριών, τα προβαλλόμενα προϊόντα και οι προδιαγραφές τους, τα περί τυχόν χρηματοδότησης των συνδιοργανωτών των Θεσμοφοριών, χρήσης από αυτούς του σήματος του θεσμού, επιβολής κυρώσεων σε αυτούς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 57. Με την ίδια απόφαση μπορεί να εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη ρύθμιση λεπτομερειακών θεμάτων διεξαγωγής των εκδηλώσεων, τοπικού χαρακτήρα.

7. α) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τηρούμενη διαδικασία για την έγκριση της άδειας αλίευσης της παραγράφου 2 του άρθρου 59 και κάθε σχετικό θέμα.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες τυχόν διαφοροποίηση της θέσης των μονάδων υδατοκαλλιέργειας σε σχέση με τις συντεταγμένες των ορίων της μισθωμένης υδάτινης έκτασης θεωρείται απλή μετατόπιση χωρίς να αποτελεί παράβαση, η διαδικασία ταυτοποίησής τους και κάθε σχετικό θέμα.

8. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται το μέγεθος της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που υποχρεούται να συνεργάζεται με κτηνίατρο εκτροφής, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του Κτηνιάτρου εκτροφής και του φορέα της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τηρούμενη διαδικασία της μεταξύ τους συνεργασίας και εγγραφής δήλωσης, οι αρμοδιότητες των κτηνιατρικών αρχών των Περιφερειακών Ενοτήτων και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα της τήρησης και λειτουργίας μητρώου Κτηνιάτρων εκτροφής, η επιβολή κυρώσεων και κάθε σχετικό θέμα που αφορά στην εφαρμογή του άρθρου 60.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής ή παροχής υπηρεσιών ή έργου του Κτηνιάτρου εκτροφής, σε ενωσιακά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ελέγχου επιτήρησης και εκρίζωσης ασθενειών των ζώων που αναλαμβάνει να εφαρμόσει ο Κτηνίατρος εκτροφής, η αμοιβή αυτού από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κάθε σχετικό θέμα.

9. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται οι οργανικές μονάδες του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων, που αντιστοιχούν τις προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 63.

10. Το άρθρο 3 του ν. 111/1975 (Α' 174) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης της άδειας ίδρυσης σφαγείων και πτηνοσφαγείων, οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης της άδειας λειτουργίας αυτών και κάθε σχετικό θέμα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζεται η δυναμικότητα των σφαγείων και πτηνοσφαγείων, μέσα στα πλαίσια της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης, τα κριτήρια και ο τρόπος υπολογισμού της δυναμικότητας και κάθε σχετικό θέμα.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63 Μεταβατικές διατάξεις

1. α) Παραβάσεις που αφορούν στα άρθρα 1 έως 36, οι οποίες έχουν διαπιστωθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και επιβάλλονται τα μέτρα συμμόρφωσης ως και διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στα ανωτέρω άρθρα, εφόσον γι' αυτές δεν προβλέπονταν ηπιότερες κυρώσεις από αυτές που προβλέπει ο παρών νόμος.

β) Ενστάσεις κατά πράξεων επιβολής διοικητικών μέτρων συμμόρφωσης και κυρώσεων, που έχουν υποβληθεί και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την εφαρμογή του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως υποβληθείσες και ασκηθείσες εμπρόθεσμα και εξετάζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1 έως 36 του παρόντος.

2. Ειδικές διοικητικές ενστάσεις του άρθρου 11 του ν. 4056/2012, που έχουν υποβληθεί και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την εφαρμογή του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως υποβληθείσες και ασκηθείσες εμπρόθεσμα και εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο αυτό, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 7 του άρθρου 43 του παρόντος.

3.α) Φορείς κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που έχουν υποβάλλει αίτηση εξαίρεσης από την κατεδάφιση αυθαίρετων κτισμάτων ή κτιριακών εγκαταστάσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στις κατά τόπους Διευθύνσεις Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, μέχρι και τις 30.6.2012, στα πλαίσια του άρθρου 4 του ν. 3399/2005 (Α' 89) που καταργήθηκε, ανεξαρτήτως αν συμπλήρωσαν τυχόν διαπιστωθείσες ελλείψεις του φακέλου τους μετά την ημερομηνία αυτή, υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α' 174), χωρίς την υποχρέωση προσκόμισης της τεχνικής έκθεσης μηχανικού, εφόσον υπάρχει ήδη στο φάκελο διάγραμμα κάλυψης και βεβαίωση στατικής επάρκειας, όπου αυτή απαιτείται, καθώς και χωρίς την υποχρέωση καταβολής

του παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ύψους τριακοσίων (300) ευρώ.

3.β) Αποφάσεις εξαίρεσης από την κατεδάφιση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που εκδόθηκαν μετά τις 30.6.2012, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3399/2005 και αφορούν αιτήσεις ενδιαφερόμενων φορέων που υπεβλήθησαν στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων μέχρι 30.6.2012, θεωρούνται νόμιμες.

4. Οι αρμοδιότητες που με τον παρόντα νόμο προβλέπεται να ασκούνται από τις οριζόμενες σε αυτόν οργανικές μονάδες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά την έναρξη ισχύος του νέου Οργανισμού του Υπουργείου ασκούνται από τις συσταθείσες με αυτόν οργανικές μονάδες, στις οποίες αυτές μεταφέρονται ή συγχωνεύονται.

Άρθρο 64

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:

1. Η παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 3399/2005 «Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Προσαρμογή στη νέα Κ.Α.Π. και άλλες διατάξεις» (Α' 255).

2. Το άρθρο 23 του ν. 248/1914 «Περί οργανώσεως της ζωοτεχνικής και κτηνιατρικής υπηρεσίας» (Α' 110), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2732/1999 (Α' 154) και αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2538/1997 (Α' 242).

3. Η παρ. 3 του άρθρου 14, καθώς και το άρθρο 14α του ν.δ. 185/1973 «Περί μέτρων βελτιώσεως της κτηνοτροφίας» (Α' 262), όπως η παρ. 3 του άρθρου 14 τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 36 του ν. 2945/2001 (Α' 223) και την παρ. 5 του άρθρου 34 του ν. 3147/2003 (Α' 135) και το άρθρο 14α προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 3147/2003.

4. Το, από 12.5.1926, νομοθετικό διάταγμα «περί εμπορίου του οίνου και προστασίας της οινοπαραγωγής» (Α' 166), το, από 10.9.1926, νομοθετικό διάταγμα «περί αναστολής ισχύος των άρθρων 8 και 13 του ν.δ. 12 Μαΐου 1926 «περί εμπορίου του οίνου κ.λπ.» (Α' 300), το, από 13.11.1927, νομοθετικό διάταγμα «Περί κυρώσεως και τροποποίησης του ν.δ.: 1) από 12 Μαΐου 1926 «περί εμπορίου του οίνου κ.λπ.» και 2) από 10.9.1926 «περί αναστολής ισχύος των άρθρων 8 και 13 του ν.δ. της 12.5.1926 κ.λπ.» (Α' 272) και ο ν. 3501/1928 «Περί κυρώσεως και τροποποίησης των από 13 Νοεμβρίου 1927 νομοθετικών διαταγμάτων «περί κυρώσεως και τροποποίησης των νομοθετικών διαταγμάτων: 1) από 12 Μαΐου 1926 «περί εμπορίου του οίνου κ.λπ.» και 2) από 10.9.1926 «περί αναστολής ισχύος των άρθρων 8 και 13 του νομοθετικού διατάγματος της 12.5.1926 κ.λπ.»

5. Τα άρθρα 3, 5, 6, 7 και 10 του α.ν. 787/1948 «Περί συμπληρώσεως, τροποποίησης και καταργήσεως ενιαίων διατάξεων των περί φορολογίας της σταφιδίνης, γλυκόζη, οπωροσακχάρου, χαρτοποιισιοπίου, αμυλοσιροπίου, περι εμπορίου του οίνου και προστασίας της οινοπαραγωγής και περί φορολογίας του οίνου νόμων» (Α' 240), όπως το άρθρο 3 τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ. 3419/1955 (Α' 282) και το άρθρο 5 τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν.δ. 3419/1955.

6. Το ν.δ. 3419/1955 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ισχυουσών διατάξεων νόμων περί εμπορίας οίνων και προστασίας οινοπαραγωγής» (Α' 282).

7. Το άρθρο 7 παράγραφος 5, καθώς και τα άρθρα 12, 13 σημείο α', 14 σημείο β', 15, 16 και 17 του ν.δ. 243/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελοργικής παραγωγής» (Α' 144), όπως τροποποιήθηκε από το ν. 427/1976 (Α' 230) και ισχύει.

8. Τα άρθρα 12, 13, 14 και 15 του ν. 396/1976 «Περί οινολογικών κατεργασιών και εμπορίας των οίνων» (Α'198).

9. Οι παράγραφοι 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15 του άρθρου 5 του ν. 2741/1999 «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές διατάξεις» (Α'199), όπως οι παράγραφοι αυτές αναριθμήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 3438/2006 (Α'33) και οι παράγραφοι 9, 12 και 13 τροποποιήθηκαν, αντίστοιχα, με την παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3438/2006, το άρθρο 10 του ν. 3139/2003 (Α'100) και την παρ. 20 του άρθρου 37 του ν. 3066/2002 (Α'252).

10. Η παρ. 6 του άρθρου 40 του ν. 4025/2011 «Ανασυγκρότηση Φορέων Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Κέντρα Αποκατάστασης, Αναδιάρθρωση Ε.Σ.Υ. και άλλες διατάξεις» (Α' 228).

11. Τα άρθρα 11, 13 και 29 του π.δ. 79/2007 «Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα αυτά που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τους κανόνες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων και εναρμόνιση της κτηνιατρικής νομοθεσίας προς την υπ' αριθμ. 2004/41/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Α'95).

12. Το άρθρο 16 του π.δ. 211/2006 «Συμπληρωματικά μέτρα εκτέλεσης του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Οκτωβρίου 2002 για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο» (Α'211).

13. Το άρθρο 9 του π.δ. 215/2003 «Κανόνες που διέπουν την προστασία των χοίρων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/630/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2001/88/ΕΚ του Συμβουλίου και 2001/93/ΕΚ της Επιτροπής και κατάργηση του π.δ. 193/1995» (Α'181).

14. Το άρθρο 10 του π.δ. 216/2003 «Περί στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωοπαραγωγών ορνίθων», σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 1999/74/ΕΚ του Συμβουλίου και 2002/4/ΕΚ της Επιτροπής» (Α'181).

15. Το άρθρο 8 του π.δ. 374/2001 «Προστασία των ζώων στα εκτροφεία», σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου και σε εκτέλεση της Απόφασης 2000/50/ΕΚ της Επιτροπής» (Α'251).

16. Το άρθρο 13 του π.δ. 296/1997 «Ζωοτροφές ιδιαίτερης διατροφής, σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 93/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 95/10/ΕΚ και 2008/38/ΕΚ της Επιτροπής» (Α' 212), όπως ο τίτλος αυτού αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 του άρθρου 2 της αριθμ. 289706/5.8.2008 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1690).

17. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του β.δ. 497/1972 «Περί όρων και προϋποθέσεων καταψύξεως κρεάτων, σπλάχνων, ορνιθοειδών, θηραμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας» (Α'146).

18. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 3 και το άρθρο 11 του π.δ. 178/2005 «Κανόνες υγειονομικού ελέγχου που διέπουν την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και εισαγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2002/99/ΕΚ του Συμβουλίου και τα άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2004/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Α' 229).

19. Η παρ. 6 του άρθρου 7 του π.δ. 211/2006 «Συμπληρωματικά μέτρα εκτέλεσης του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Οκτωβρίου 2002 για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο» (Α'211).

20. Το άρθρο 17 της αριθμ. Υ1γ/ΓΠ/οικ.96967/ 8.10.2012 απόφασης του Υπουργού Υγείας «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών και άλλες διατάξεις» (Β' 2718).

21. Το άρθρο 21 και το Παράρτημα VI της αριθμ. 15523/30.8.2006 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και εναρμόνιση της Οδηγίας 2004/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β'1187).

22. Η αριθμ. 10755/5.6.2006 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης «Εξουσιοδότηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Φ.Ε.Τ. περί επιβολής χρηματικών προστίμων και διαδικασία επιβολής χρηματικών προστίμων της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2741/ 1999, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 37 του ν. 3066/2002, την παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3438/ 2006 και σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 3438/2006» (Β'727).

23. Η αριθμ. 286726/17.9.2002 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Αναπροσαρμογή των διοικητικών κυρώσεων της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 248/1914 (Α' 110), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα» (Β'1247).

24. Η αριθμ. 381185/11.8.1994 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Κυρώσεις και διαδικασία υποβολής τους, στα πλαίσια άσκησης ποιοτικού ελέγχου επί των επεξεργασμένων μεταποιημένων οπωροκηπευτικών» (Β'645), όπως το άρθρο 3 αυτής τροποποιήθηκε με την αριθμ. 400778/28.11.2000 (Β'1548) υπουργική απόφαση και τις αριθμ. 287980/2.4.2008 (Β'596) και 320108/19.8.2008 (Β'1737) κοινές υπουργικές αποφάσεις.

25. Τα άρθρα 4, 5 και 6 της υπ' αριθμ. 357791/ 21.5.1999 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας «Τηρούμενες θερμοκρασίες κατά τη μεταφορά ορισμένων οπωροκηπευτικών για νωπή κατανάλωση, από και προς ψυχόμενους χώρους» (Β'1188), όπως η παρ. 5 του άρθρου 5 αυτής τροποποιήθηκε με την αριθμ. 400754/22.11.2000 κοινή υπουργική απόφαση (Β'1511).

26. Το άρθρο 10 της αριθμ. 310617/1.9.2009 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τέλη για τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων ποιότητας και καταλληλότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων φυτικής προέλευσης» (Β' 1883).

27. Η αριθμ. 313312/25.1.1994 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας «Κυρώσεις και διαδικασία επιβολής τους στα πλαίσια άσκησης ποιοτικού ελέγχου επί των νωπών οπωροκηπευτικών» (Β' 52), όπως το άρθρο 3 αυτής τροποποιήθηκε με τις αριθμ. 400754/22.11.2000 (Β' 1511), 287980/2.4.2008 (Β' 596) και 320108/19.8.2008 (Β' 1737) κοινές υπουργικές αποφάσεις.

28. Το άρθρο 11 της αριθμ. 297286/5.8.2005 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εγκατάσταση συστήματος δικτύου επιτήρησης της σήμανσης και καταγραφής των χοιροειδών και εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου» (Β' 1170).

29. Το άρθρο 12 της αριθμ. 263493/27.7.2004 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων και του ζωικού τους κεφαλαίου σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου» (Β' 1253), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο ιδ' του άρθρου 2 της αριθμ. 134167/18.4.2011 (Β' 823) όμοιας απόφασης.

30. Το άρθρο 9 της αριθμ. 304382/22.11.2004 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης (Τ/Σ) και συγχρονισμού οίστρου (Σ/Ο) στα παραγωγικά ζώα της χώρας, καθώς και της διακίνησης του σπέρματος στην ελληνική επικράτεια» (Β' 1755).

31. Οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5, 6 περίπτωση β', 7 περίπτωση α', 8 και 10 του άρθρου 17 της αριθμ. 314754/16.9.2009 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λήψη των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθμ. 1255/1997 και αριθμ. 1/2005 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και τις συναφείς δραστηριότητες και για την τροποποίηση των Οδηγιών 64/432/ΕΟΚ και 93/119/ΕΟΚ και του Κανονισμού 1255/1997» (με εξαίρεση τα άρθρα 34 και 35)» (Β' 2025).

32. Η παρ. 1 του άρθρου 24 και τα άρθρα 28 και 29 της αριθμ. 323306/13.9.2007 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 178/2002 και αριθμ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις γενικές αρχές της ασφάλειας και τους επίσημους ελέγχους στις ζωοτροφές» (Β' 1881).

33. Το άρθρο 13 της αριθμ. 263233/30.1.2008 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός τελών επίσημων ελέγχων ζωοτροφών και τροποποίηση της υπ' αριθμ. 323306/2007 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Β' 244).

34. Το άρθρο 13 της αριθμ. 340668/26.11.2008 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 183/2005 και 141/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού των απαιτήσεων για την υγιεινή των ζωοτροφών» (Β' 2422), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 της αριθμ. 285339/5.8.2010 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1354).

35. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 4, καθώς και τα άρθρα 8, 9 και 11 της αριθμ. 326385/28.9.2009 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του υπ' αριθμ. 1831/2003 Κανονισμού (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων» (Β' 2103).

36. Το άρθρο 6 της αριθμ. 155344/31.3.2011 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Συμπληρωματικά αναγκαία μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών (L 229/1) και τροποποίηση του π.δ. 296/1997 (Α' 212)» (Β' 985).

37. Το άρθρο 4 της αριθμ. 275751/3.8.2004 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Μέτρα εφαρμογής Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1234/2003 της Επιτροπής για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, IV και XI του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1326/2001 όσον αφορά τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες και τις ζωοτροφές» (Β' 1276), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 1 της αριθμ. 290710/29.5.2007 (Β' 909) όμοιας απόφασης.

38. Τα άρθρα 4 και 5 της αριθμ. 278787/21.6.2005 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών 1829/2003/ΕΚ και 1830/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου» (Β' 998).

39. Το άρθρο 12 της αριθμ. 276123/15.10.2003 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Γεωργίας «Ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωοτροφές, σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και 2003/57/ΕΚ της επιτροπής» (Β' 1607).

40. Το άρθρο 9 της αριθμ. 283329/2.12.2010 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός ελάχιστων κανόνων για την προστασία των κοτόπουλων που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2007/43/ΕΚ του Συμβουλίου» (Β' 1940).

41. Τα δύο τελευταία εδάφια της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 6, η παρ. 2 του άρθρου 12 και η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4056/2012 (Α' 52).

42α. Το άρθρο 2 του ν. 111/1975 «Περί ιδρύσεως Σφαγείων και Πτηνοφαγείων» (Α' 174).

42β. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 400/1983 «Εφαρμογή των μέτρων καταπολέμησης της εχينوκοκκίασης - υδατίδωσης, της λύσσας και άλλων ζωοανθρωπονόσων» (Α' 151).

43. Οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 7 του ν. 674/1977 (Α' 242).

44. Η αριθμ. 35 αρμοδιότητα της παρ. 5 του άρθρου 94 του ν. 3852/2010 (Α' 87), σχετικά με την έγκριση της χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές αδειών απόπλου στα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια αλιείας στα διεθνή ύδατα και η ανάκληση της έγκρισης αυτής. Οι αρμοδιότητες 36 έως 69 αναριθμούνται αντίστοιχα σε αρμοδιότητες 35 έως 68.

45. Το άρθρο 14 του β.δ. 666/1966 (Α' 160).

46. Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 992/1979 «Περί οργανώσεως των Διοικητικών Υπηρεσιών δια την εφαρμογή της Συνθήκης Προσχωρήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητες και ρυθμίσεως συναφών θεσμικών και οργανωτικών θεμάτων» (Α' 280).

47. Κάθε άλλη, γενική ή ειδική διάταξη, η οποία έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στις ως άνω καταργούμενες διατάξεις, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων για τις οποίες χορηγείται εξουσιοδότηση με τον παρόντα νόμο εξακολουθούν να ισχύουν οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 65
Εφαρμοστέα νομοθεσία στους τομείς
των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας
και προστασίας των ζώων και της
διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ

Οι διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζονται στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας των ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ είναι οι κατωτέρω:

1. Τομέας τροφίμων:

Η κατωτέρω νομοθεσία, όπως ισχύει:

1.1 Επίσημοι έλεγχοι, για τους οποίους αρμόδια κεντρική αρχή είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δια των Υπηρεσιών του:

α) αα) Επίσημοι έλεγχοι σε τρόφιμα και εγκαταστάσεις εντός της Χώρας

Ενωσιακή νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) 178/2002 (ΕΕ L 31)	Για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων.	Π.Δ. 79/2007 (Α' 95)	Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα αυτά που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τους κανόνες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων και εφαρμογή της κτηνιατρικής νομοθεσίας προς την υπ' αριθμ. 2004/41/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 (ΕΕ L 139)	Για την υγιεινή των τροφίμων.	Π.Δ. 8/2012 (Α' 11)	Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας χορήγησης άδειας ίδρυσης και εκσυγχρονισμού των σφαγείων σπληνφόρων ζώων, πουλερικών και λαγόμορφων και θέσπιση των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 (ΕΕ L 139)	Για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.		853/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με την ίδρυση σφαγείων.		
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 (ΕΕ L 139)	Για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.				
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 (ΕΕ L 165)	Για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί τροφίμων και ζωοτροφών προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.				
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 (ΕΕ L 338)	Περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα.				
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2074/2005 (ΕΕ L 338)	Για θέσπιση μέτρων εφαρμογής για ορισμένα προϊόντα βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και για την οργάνωση επίσημων ελέγχων βάσει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, για την παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 852/2004 και για τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και (ΕΚ) αριθ. 854/2004.				
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2075/2005 (ΕΕ L 338)	Για τη θέσπιση ειδικών κανόνων σχετικά με τους επίσημους ελέγχους για ανίχνευση <i>Trichinella</i> στο κρέας.				

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1162/2009 (ΕΕ L 314)	Σχετικά με τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.					
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 (ΕΕ L 268)	Για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές.					
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (ΕΕ L 299)	Για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ»).					
				Π.Δ. 40/1977 (Α'18)	«Περί της κτηνιατρικής επιθεωρήσεως των σφαγίων ζώων και προϊόντων ζωικής προελεύσεως»	
				Π.Δ. 126/2000 (Α'111)	«Όροι και προϋποθέσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης των υποψηφίων κρεοπωλών και εκδοροσφαγέων»	

ββ) Υποτομέας κανόνων παραγωγής και διάθεσης των τροφίμων

Ενωσιακή νομοθεσία	Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός 1234/2007 (ΕΕ L 299)	Για τη θέσπιση Κοινής Οργάνωσης των Γεωργικών Αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») και ειδικότερα ο Τίτλος ΙΙ, Κεφάλαιο Ι, άρθρα 113-121.	

ΕΚτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 (ΕΕ L 157)	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών.	ΚΥΑ 257543/31-7-2003 (Β' 1122)	Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1148/2001 της Επιτροπής των Ε.Κ. σχετικά με τους ελέγχους τήρησης των προδιαγραφών εμπορίας που εφαρμόζονται στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών		
ΕΚτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1333/2011 (ΕΕ L 336)	Για τον καθορισμό προτύπων εμπορίας για τις μπανάνες, για τις διατάξεις ελέγχου τήρησης των εν λόγω προτύπων εμπορίας και για τις απαιτήσεις κοινοποίησης στον τομέα της μπανάνας.				
Κανονισμός (ΕΚ) 606/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 193)	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 479/2008 όσον αφορά τις κατηγορίες των αμπελοοινικών προϊόντων, τις οινολογικές πρακτικές, και τους περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται.				
Κανονισμός (ΕΚ) 607/2009 (ΕΕ L 193)	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 479/2008 όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, την επισήμανση και την παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα.	ΚΥΑ 235309/7-2-2002 (Β' 179) ΚΥΑ 280557/9-6-2005 (Β' 818)	Έγκριση παραδοσιακών ενδείξεων οίνων. Καθορισμός του χρόνου, ωρίμανσης, παλαίωσης και διάθεσης στην κατανάλωση, των οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας, των Τοπικών οίνων καθώς και των ενδείξεων κατά την επισήμανσή τους που αφορούν τον τρόπο παραγωγής ή τις		

				<p>ΚΥΑ 326182/6268 /27-7/23-8- 1988 (Β' 584)</p>	<p>μεθόδους παρασκευής τους</p> <p>Περί γενικών κανόνων χρήσης των ενδείξεων "RESERVE" (επιλεγμένος) και "GRANDE RESERVE" (ειδικά επιλεγμένος) ως περιγραφικών στοιχείων οίνων ονομασίας προέλευσης.</p>
<p>Κανονισμός (ΕΚ) 436/2009 (ΕΕ L 128)</p>	<p>Για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 479/2009 όσον αφορά το αμπελουργικό μητρώο, τις υποχρεωτικές δηλώσεις, και την συγκέντρωση στοιχείων για την παρακολούθηση της αγοράς, τα συνοδευτικά έγγραφα μεταφοράς των προϊόντων και τα βιβλία που πρέπει να τηρούνται στον αμπελοοικονομικό τομέα.</p>			<p>ΚΥΑ 336927/10-3- 1999 (Β' 420)</p>	<p>Καθορισμός προϋποθέσεων χρήσης της ένδειξης "όνομα αμπελουργικής εκμετάλλευσης ή ομάδας αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων" στις επικείμετες των Ελληνικών οίνων</p>
				<p>ΚΥΑ 285870/ 1-9-2001 (Β' 1372)</p>	<p>Καθορισμός των αναγκών συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής του Καν (ΕΚ) 884/2001 της Επιτροπής σχετικά με τα συνοδευτικά έγγραφα μεταφοράς των αμπελοοικονομικών προϊόντων και των βιβλίων που πρέπει να τηρούνται στον αμπελοοικονομικό τομέα.</p>

Κανονισμός (ΕΚ) 555/2008 (ΕΕ L 170)	Για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) αριθ.479/08 του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς όσον αφορά τα προγράμματα στήριξης, τις συναλλαγές με τρίτες χώρες, το δυναμικό παραγωγής και τους ελέγχους στον αμπελοοινικό τομέα				N. 4072/2012 (Α' 86) - άρθρο 40	Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσσίες ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις.
					N. 3698/2008 (Α' 198) - άρθρο 28	Ρυθμίσεις θεμάτων της κτηνοτροφίας και άλλες διατάξεις.
					N. 3460/2006 (Α' 105) - άρθρο 14	Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων εταιρειών στην εύλογη αξία και άλλες διατάξεις.
					N. 4035/1960 (Α' 15) - άρθρο 16)	Περι μέτρων επέκτασης και βελτίωσης των δενδροκηπευτικών καλλιεργειών και άλλων τινών διατάξεων.
					Π.Δ. 326/1998 (Α' 221)	Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών.
					Π.Δ. 298/2000 (Α' 240)	Τροποποίηση Διατάξεων του ΠΔ 326/1998 «Μητρώο

Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών» (Α'221).	Π.Δ. 12/2001 (Α'11)				
Τροποποίηση του π.δ. 227/198 "Χαρακτηρισμός βιοτεχνικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων ως γεωργικών" (Α'100).	Π.Δ. 251/1998 (Α187)				
Τροποποίηση διατάξεων του ΠΔ 165/1974 "Περί ποιοτικού ελέγχου επί προϊόντων κλάδων τινών γεωργικών και βιοτεχνικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων, επεξεργαζομένων οπωροκηπευτικά, προοριζομένων για εξαγωγή" (Α'62).	Π.Δ. 28/12- 17.1.1989 (Α'15)				
Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 221/79 "Περί τυποποίησης, συσχευσσίας και ποιοτικού ελέγχου των προς εξαγωγή προοριζομένων επιτραπέζιων ελιών " (Α'63).	Π.Δ. 227/1987 (Α' 100)				
Χαρακτηρισμός βιοτεχνικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων ως γεωργικών.					

<p>Π.Δ 557/1982 (Α' 98/23.08.198 2)</p>	<p>Τροποποίηση του ΠΔ 740/1978 "Περί τυποποιήσεως των ποιοτήτων των κονσερβών οπωροκηπευτικών των προοριζόμενων προς εξαγωγή" (Α' 98).</p>	
<p>Π.Δ 221/1979 (Α' 63 / 30.03.1979)</p>	<p>Περί τυποποιήσεως, συσκευασίας και ποιοτικού ελέγχου των προς εξαγωγή προοριζόμενων επιτραπέζιων ελιών</p>	
<p>Π.Δ 740/1978 (Α' 169)</p>	<p>Περί τυποποιήσεως των ποιοτήτων των κονσερβών οπωροκηπευτικών των προοριζόμενων προς εξαγωγή.</p>	
<p>Π.Δ 966/1977 (Α' 325)</p>	<p>Περί τυποποιήσεως, συσκευασίας και ποιοτικού ελέγχου των προς εξαγωγή προοριζόμενων ξηρών σίκων και σικοπάσας.</p>	
<p>Π.Δ 165/1974 (Α' 62)</p>	<p>Περί ποιοτικού ελέγχου επί προϊόντων κλάδων τιμών γεωργικών και βιοτεχνικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων, επεξεργαζόμενων οπωροκηπευτικά, προοριζόμενων δι' εξαγωγή.</p>	

<p>Κ.Υ.Α 310617/2009 (Β'1883)</p>	<p>Τέλη για τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων ποιότητας και καταλληλότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων φυτικής προελεύσεως.</p>				
<p>Β.Δ 427/1970 (Α' 140)</p>	<p>Περί τεχνολογικής επιτοπείας και τεχνολογικού ελέγχου των γεωργικών βιοτεχνικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων.</p>				
<p>Β.Δ 729/1968 (Α' 252)</p>	<p>Περί ποιοτικού ελέγχου και συσκευασίας της προς εξαγωγή ρίγανης.</p>				
<p>Β.Δ 657/1964 (Α' 192)</p>	<p>Περί επιβολής ποιοτικού ελέγχου των προς εξαγωγή Αρωματικών και Φαρμακευτικών δρογών.</p>				
<p>ΚΥΑ 357791/21-5-1999 (Β'1188)</p>	<p>Τηρούμενες θερμοκρασίες κατά τη μεταφορά ορισμένων οπωροκηπευτικών για νωπή κατανάλωση, από και προς ψυχόμενους χώρους.</p>				
<p>ΥΑ 412345/1-12-1995 (Β'1023),</p>	<p>Κυρώσεις και διαδικασία επιβολής τους, στα πλαίσια άσκησης ποιοτικού ελέγχου, επί των οπωροκηπευτικών βαθείας κατάψυξης.</p>				

					ΥΑ 311990/9-5- 1997 (Β' 402)	«Επέκταση ισχύος, προγενέστερης Απόφασης Υ.Π. Γεωργίας υπ' αριθ. 412345/95.
--	--	--	--	--	------------------------------------	---

β) Κατάλογο κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμεξέων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης

Ενωστική νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 37/2010 (ΕΕ L 15)	Σχετικά με φαρμακολογικά δραστικές ουσίες και την ταξινόμησή τους όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης		
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 (ΕΕ L 364)	Για καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα		
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 124/2009 (ΕΕ L 40)	Σχετικά με τον καθορισμό ανώτατων ορίων για την παρουσία κοκκιδιοστατικών ή ιστομοναδοστατικών στα τρόφιμα ως αποτέλεσμα της αναπόφευκτης μεταφοράς των εν λόγω ουσιών σε μη στοχευόμενες ζωοτροφές		
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (ΕΕ L 70)	Για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου		
Οδηγία του Συμβουλίου 96/23/ΕΚ (ΕΕ L 125)	Περί της λήψης μέτρων ελέγχου για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπά τους σε ζώα ζώα και στα προϊόντα τους και κατάργησης των	Π.Δ. 259/1998 (Α' 191)	Περί απαγορεύσεως της χρησιμοποίησεως ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β αγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους περι

Οδηγία του Συμβουλίου 96/22/ΕΚ (ΕΕ L 125)	οδηγίων 85/358/ΕΟΚ και 86/469/ΕΟΚ και των αποφάσεων 89/187/ΕΟΚ και 91/664/ΕΟΚ		λήψεως μέτρων ελέγχου για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπα τους σε ζώνα ζωά και στα προϊόντα τους, σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 96/22/ΕΚ και 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου και της καταργήσεως των Π.Δ. 678/1982 (142 Α), 439/1987 (210 Α), των αποφάσεων 89/187/ΕΟΚ και 91/664/ΕΟΚ και περί τροποποιήσεως των Π.Δ. 115/1990 (48 Α) και 497/1989 (212 Α).		
	Για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους και κατάρτησης των οδηγίων 81/602/ΕΟΚ, 88/146/ΕΟΚ και 88/299/ΕΟΚ				

Υ) Επίσημοι έλεγχοι σε προϊόντα ενδοκοινοτικού εμπορίου και τρίτων χωρών

Ενωσιακή νομοθεσία	Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 136/2004 (ΕΕ L 21)	Για τη θέσπιση διαδικασιών κτηνιατρικών ελέγχων στους συνωριακούς σταθμούς επιθεώρησης της Κοινότητας κατά τη εισαγωγή προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες	

δ) Τέλη υγειονομικών ελέγχων

Ενωσιακή νομοθεσία	Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 (ΕΕ L 165), Κεφ. VI και Παρ. IV, V και VI των ζώων.	Για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.	ΚΥΑ 289667/10.6.2008 (Β'1158)
	Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Τέλη επίσημων ελέγχων ζώντων ζώων και τροφίμων ζωικής προέλευσης από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές.

Οδηγία του Συμβουλίου 89/662/ΕΚ (ΕΕ L 395)	Σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς	Π.Δ. 420/1993 (Α' 179) – Μέρος Α'	Κτηνιατρικοί έλεγχοι στα ζώατα ζώα και προϊόντα ζωικής προέλευσης στις συναλλαγές μεταξύ Ελλάδος και των άλλων κρατών μελών για την υλοποίηση της Εσωτερικής Αγοράς και στις εισαγωγές αυτών στην Ελλάδα από τρίτες χώρες σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ (όσον αφορά τους κτηνιατρικούς ελέγχους) 90/675/ΕΟΚ και 91/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου όπως ισχύουν.		
Οδηγία του Συμβουλίου 97/78/ΕΚ (ΕΕ L 24)	Για καθορισμό των αρχών οργάνωσης των κτηνιατρικών ελέγχων των προϊόντων που εισάγονται στην Κοινότητα από τρίτες χώρες	Π.Δ. 120/2000 (ΦΕΚ Α'109)	Τροποποίηση διατάξεων του ΜΕΡΟΥΣ Γ' του προεδρικού διατάγματος 420/93 (Α' 179) "Κτηνιατρικοί έλεγχοι στα ζωικά προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών που εισάγονται στην Ελλάδα, ή μέσω αυτής σε άλλα κράτη μέλη", σε συμμόρφωση προς την οδηγία 97/78/ΕΚ.		

1.2 Επίσημοι έλεγχοι, για τους οποίους αρμόδια κεντρική αρχή είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δια του ΕΦΕΤ:

Κείμενη νομοθεσία περί επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα, υγιεινής των τροφίμων, βιολογικής ασφάλειας τροφίμων, χημικής ασφάλειας τροφίμων (πρόσθετα τροφίμων, αρωματικά τροφίμων, νέα τρόφιμα, ρυπαντές, κατάλοιπα - υπολείμματα, ορμόνες, υλικά που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα), δειγματοληψίας και ανάλυσης τροφίμων, επιτήρησης τροφίμων και διατροφής (γενικές απαιτήσεις, ισχυρισμοί διατροφής και υγείας, φυσικά μεταλλικά νερά, προσθήκη βιταμινών και ανόργανων ουσιών), παραπλάνησης καταναλωτή, βιοτεχνολογίας (γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα) και ακτινοβολησι:

Αναλυτικά εφαρμόζονται ιδίως οι ακόλουθες διατάξεις, όπως ισχύουν:

Ενωσιακή νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγίων	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) 178 / 2002 (ΕΕ L 31)	Για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων.	ΚΥΑ 15523/31.08.2006 (Β' 1187)	
		Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και εναρμόιση της Οδηγίας 2004/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	

Κανονισμός (ΕΚ) 882 / 2004 (ΕΕ L 165 και διορθωτικό ΕΕ L 191)	Για τη διενέργεια επισημών ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.				
Κανονισμός (ΕΚ) 852 / 2004 (ΕΕ L 139 και διορθωτικό ΕΕ L 226)	Για την υγιεινή των τροφίμων.				
Κανονισμός (ΕΚ) 853 / 2004 (ΕΕ L 139 και διορθωτικό ΕΕ L 226)	Για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.				
Κανονισμός (ΕΚ) 854 / 2004 (ΕΕ L 139 και διορθωτικό ΕΕ L 226)	Για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.				
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/41/ΕΚ (ΕΕ L 157)	Για την κατάρτιση ορισμένων οδηγιών σχετικών με την υγιεινή των τροφίμων και τους υγειονομικούς όρους για την παραγωγή και διάθεση στην αγορά ορισμένων προϊόντων ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/662/ΕΟΚ και 92/118/ΕΟΚ και της απόφασης 95/408/ΕΚ του Συμβουλίου.				

Κανονισμός (ΕΚ) 2073/2005 (ΕΕ L 338)	Περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα.					
Κανονισμός (ΕΚ) 1935/2004 (ΕΕ L 338)	Σχετικά με τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και με την κατάρτιση των οδηγών 80/590/ΕΟΚ και 89/109/ΕΟΚ.				Κώδικας Τροφίμων και Ποτών (Κ.Τ.Π.).	
Κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008 (ΕΕ L 354)	Που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων.				Κ.Τ.Π.	
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 98/83/ΕΚ (ΕΕ L 330/32)	Σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.	ΚΥΑ Υ2/2600/2001/21-6-2001 (Β' 892), όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.3 8295/22.3.07 (Β' 630)	Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/83/ΕΚ, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3 ^{ης} Νοεμβρίου 1998.			
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2003/40/ΕΚ (ΕΕ L 126/34)	Για τον καθορισμό του καταλόγου, των οριακών τιμών συγκεντρώσεων και των ενδείξεων για την επισήμανση των συστατικών των φυσικών μεταλλικών νερών, καθώς και των όρων χρήσης του εμπλουτισμένου με όζον αέρα στην κατεργασία ορισμένων φυσικών μεταλλικών νερών και νερών πηγής.	ΚΥΑ 5656/19-6-2004 (Β' 887)	Καθορισμός του καταλόγου, των οριακών τιμών συγκεντρώσεων και των ενδείξεων για την επισήμανση των συστατικών των φυσικών μεταλλικών νερών, καθώς και των όρων χρήσης του εμπλουτισμένου με όζον αέρα στην κατεργασία ορισμένων φυσικών μεταλλικών νερών και νερών πηγής.			
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου	Σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών.	Π.Δ. 433/1983 (Α' 163), όπως τροποποιήθηκε με ΚΥΑ Υ2/οικ.	Όροι εκμεταλλεύσεως και κυκλοφορίας στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών.			

2009/54/ΕΚ (ΕΕ L 164)		329/1998 (B' 114)				
					Υγειονομική διάταξη Α1β/4841/197 9 (B'696) Κ.Τ.Π.	Περί ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών.
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/13 (ΕΕ L 109) Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 (ΕΕ L 104)	Για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισημανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων.					
	Σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα.					
Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011 (ΕΕ L 304)	Σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής.					

Κανονισμός (ΕΚ) 1829/2003 (ΕΕ L 268)	Για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές.				
Κανονισμός (ΕΚ) 1830/2003 (ΕΕ L 268)	Σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.				

2. Τομέας ζωοτροφών:

Η κατωτέρω νομοθεσία, όπως ισχύει:

Ενωσιακή νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγίων	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) 178/2002 (ΕΕ L 31/1)	Για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων	ΚΥΑ 323306/13.09.2007 (Β' 1881)	Ν.Δ 185/1973 (Α' 262) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 (ΕΕ L 165/1)	Για τη διενέργεια επισημίτων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση	Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 178/2002 και αριθμ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις γενικές αρχές της ασφαλείας και τους επίσημους ελέγχους στις ζωοτροφές.	Περί μέτρων βελτιώσεως της κτηνοτροφίας.

	των ζώων.		ΚΥΑ 263233/30.01. 2008 (Β' 244)	Καθορισμός τελών επίσημων ελέγχων ζωοτροφών και τροποποίηση της υπ' αριθμ. 323306/2007 απόφασης των υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1881).		
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 183/2005 (ΕΕ L 35/1) και Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 225/2012 (ΕΕ L 77/1)	Περί καθορισμού των απαιτήσεων για την υγιεινή των ζωοτροφών Για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 183/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση εγκαταστάσεων που διαθέτουν στην αγορά, για χρήση στις ζωοτροφές, προϊόντα με βάση φυτικά έλαια και αναμειγμένα λίπη και σχετικά με τις ειδικές απαιτήσεις για την παραγωγή, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τον έλεγχο της παρουσίας διοξινών στα έλαια, τα λίπη και τα προϊόντα που παράγονται από αυτά.	ΚΥΑ 340668/26.11. 2008 (Β' 2422), όπως τροποποιήθηκ ε από ΚΥΑ 285339/5.8.20 10 (Β' 1354)	Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 183/2005 και 141/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού των απαιτήσεων για την υγιεινή των ζωοτροφών.			

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 141/2007 (ΕΕ L 43/9)	Σχετικά με μια απαίτηση για έγκριση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 183/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις εγκαταστάσεις ζωοτροφών που παράγουν ή διαθέτουν στην αγορά πρόσθετες ύλες ζωοτροφών της κατηγορίας «οκκιδιοστατικά και ιστομονοστατικά».						
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 (ΕΕ L 268/29)	Για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων.	ΚΥΑ 326385/28-09-2009 (Β' 2103)	Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του υπ' αριθμ. 1831/2003 Κανονισμού (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων.				
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2009 (ΕΕ L 229/1)	Για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση των οδηγιών 79/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 80/511/ΕΟΚ της Επιτροπής, 82/471/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 83/228/ΕΚ του Συμβουλίου, 93/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 93/113/ΕΚ του Συμβουλίου, 96/25/ΕΚ του Συμβουλίου, και της απόφασης 2004/217/ΕΚ της Επιτροπής.	ΚΥΑ 155344/31.03.2011 (Β' 985)	Συμπληρωματικά αναγκαία μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών (L. 229/1) και τροποποίηση του Π.Δ. 296/1997 (Α' 212).	Π.Δ 296/1997 (Α' 212), όπως ισχύει			Ζωοτροφές ιδιαίτερης διατροφής και συμπλήρωση των Π.Δ. 538/1983 (Α 211) και 105/1986 (Α 39), σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 93/74 του Συμβουλίου και 94/39, 95/9, 95/10 της Επιτροπής.
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 (ΕΕ L 147/1)	Για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοσπαθειών.	ΚΥΑ 275751/03.08.2004 (Β' 1276)	Μέτρα εφαρμογής Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1234/2003 της Επιτροπής για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, IV και XI του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού				

		Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1326/2001 όσον αφορά τις μεταδοτικές σπυγγώδεις εγκεφαλοπάθειες και τις ζωοτροφές .		
		Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών 1829/2003/ΕΚ και 1830/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου .		
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 (ΕΕ L 268/1)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1830/2003 (ΕΕ L 268/24)	Για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές Σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επίσημανση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.	ΚΥΑ 278787/21.06.2005 (Β' 998)	Κανονισμός (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1326/2001 όσον αφορά τις μεταδοτικές σπυγγώδεις εγκεφαλοπάθειες και τις ζωοτροφές . Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών 1829/2003/ΕΚ και 1830/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου .
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2002/32/ΕΚ (ΕΕ L 140/10)		Σχετικά με τις ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωοτροφές.	ΚΥΑ 276123/15.10.2003 (Β' 1607), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει	Ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωοτροφές, σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και 2003/57/ΕΚ της επιτροπής .

3. Τομέας υγείας και προστασίας των ζώων:

Η κατωτέρω νομοθεσία, όπως ισχύει:

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ			
Ενωσιακή νομοθεσία	Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία	
Σήμανση και καταγραφή			
Κανονισμός (ΕΚ) 1760 / 2000 (Τίτλος Ι) (ΕΕ L 204/1)	Για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και για την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου		
Κανονισμός (ΕΚ) 21 / 2004 Συμβουλίου (ΕΕ L 5/8)	Για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ.	ΚΥΑ 263493/27.07.2004 (Β' 1253)	Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων και του ζωικού τους κεφαλαίου σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου.
		ΚΥΑ 297286/05.08.2005 (Β' 1170)	Εγκάσταση συστήματος δικτύου επιτήρησης της σήμανσης και καταγραφής των χοιροειδών και εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου.
Οδηγία του Συμβουλίου 64 / 432 / ΕΟΚ (ΕΕ L 121/1977)	Περί προβλημάτων υγιεινομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών.	Π.Δ 308/2000 (Α' 252)	Όροι υγιεινομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώων σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
Οδηγία του Συμβουλίου 2008 / 71 / ΕΚ (ΕΕ L 213/31)	Για την αναγνώριση και την καταγραφή των χοίρων.		

Κανονισμός (ΕΚ) 494/1998 (ΕΕ L 60/78)	Για καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/1997 του Συμβουλίου, όσον αφορά τον ελάχιστο αριθμό διοικητικών κυρώσεων στο πλαίσιο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών.					
Κανονισμός (ΕΚ) 1082/2003 (ΕΕ L 156/9)	Για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους ελάχιστους διενεργητέους ελέγχους στο πλαίσιο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών.					
Κανονισμός (ΕΚ) 911/2004 (ΕΕ L 163/65)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ενώπια, τα διαβατήρια και τα μητρώα των εκμεταλλεύσεων.					
Κανονισμός (ΕΚ) 1505/2006 (ΕΕ L 280/3)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τους ελάχιστους ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται για την αναγνώριση και την καταγραφή των αιγοπροβάτων.	ΚΥΑ 263493/27.07. 2004 (Β' 1253)		Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων και του ζωικού τους κεφαλαίου σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου		
Κανονισμός (ΕΚ) 933/2008 (ΕΕ L 256/5)	Για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τα μέσα αναγνώρισης ζώων και το περιεχόμενο των εγγράφων κυκλοφορίας.					
Κανονισμός (ΕΚ) 759/2009	Για την τροποποίηση του παραρτήματος του Κανονισμού					

(ΕΕ L 215/3)	(ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων.					
Απόφαση της Επιτροπής 2006/968/ΕΚ (ΕΕ L 401/41)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για την ηλεκτρονική αναγνώριση των αιγοπροβάτων.					
Κτηνιατρικά φάρμακα						
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2001/82/ΕΚ (ΕΕ L 311/1)	Περί κοινοτικού κώδικος για τα κτηνιατρικά φάρμακα.	ΚΥΑ 282371/31.05.2006 (Β' 731)	Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας προς την αντίστοιχη κοινοτική στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας κτηνιατρικών φαρμάκων, σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 2001/82/ΕΚ και 2004/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί κοινοτικού κώδικα για τα κτηνιατρικά φάρμακα.			
Οδηγία του Συμβουλίου 81/851/ΕΟΚ (ΕΕ L 317/1)	Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα.	ΚΥΑ 310584/02.04.1998 (Β' 456)	Κυκλοφορία, έλεγχος, όροι παρασκευής και αναλυτικά φαρμακοτοξικολογικά και κλινικά πρότυπα και πρωτόκολλα στον τομέα του ελέγχου των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, των αναστολικών κτηνιατρικών φαρμάκων και των φαρμακούχων ζωοτροφών, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 81/851/ΕΟΚ, 81/852/ΕΟΚ, 90/676/ΕΟΚ, 90/677/ΕΟΚ, 92/18/ΕΟΚ, 93/40/ΕΟΚ και 93/41/ΕΟΚ.			
				Ν. 2538/1997 (Α' 242) - άρθρα 5 έως 10	Τροποποίηση της κείμενης νομοθεσίας για τα γεωργικά και κτηνιατρικά φάρμακα, ρύθμιση χρεών συνεταιριστικών οργανώσεων και άλλες διατάξεις.	

					N.3698/2008 (Α' 198) - άρθρα 17 έως 22	Ρυθμίσεις Θεμάτων κτηνοτροφίας και άλλες διατάξεις.
Σπέρμα, ωάρια και έμβρυα						
Οδηγία του Συμβουλίου 88/407/ΕΟΚ (ΕΕ L 194/10)	Για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στις εισαγωγές κατεψυγμένου σπέρματος βοοειδών.	Π.Δ 130/2006 (Α' 142)	Υγειονομικός έλεγχος σπέρματος βοοειδών σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 88/407/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την Οδηγία 2003/43/ΕΚ του Συμβουλίου.			
Οδηγία του Συμβουλίου 89/556/ΕΟΚ (ΕΕ L 302/1)	Για τον καθορισμό των υγειονομικών όρων που διέπουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές εμβρύων κατοικίδιων βοοειδών.	Π.Δ 312/1991 (Α' 109)	Υγειονομικοί όροι στους οποίους πρέπει να πληρούν τα έμβρυα βοοειδών που αποστέλλονται στην Ελλάδα από άλλα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή εισάγονται σε αυτήν από τρίτες χώρες, όπως επίσης και τα έμβρυα βοοειδών που αποστέλλονται από την Ελλάδα προς τα άλλα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 89/556/ΕΟΚ του Συμβουλίου.			
Οδηγία του Συμβουλίου 90/429/ΕΟΚ (ΕΕ L 224/62)	Για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στις εισαγωγές σπέρματος χοίρων.	Π.Δ 218/1992 (Α' 115)	Υγειονομικοί όροι που πρέπει να πληρούνται από το σπέρμα χοίρων που αποστέλλεται στην Ελλάδα από άλλα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή εισάγεται σε αυτήν από τρίτες χώρες, καθώς και το σπέρμα χοίρων που αποστέλλεται από την Ελλάδα προς τα άλλα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 90/429/ΕΟΚ του Συμβουλίου.			
Οδηγία του Συμβουλίου 92/65/ΕΟΚ (ΕΕ L 268/54)	Που καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, στον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις	Π.Δ 184/1996 (Α' 137)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται στον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου στις ειδικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο Τμήμα Ι του παραρτήματος Γ του ΠΔ 240/1993 (Α' 179), σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/65/ΕΟΚ			

	ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα I του παραρτήματος Α της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ.		του Συμβουλίου και εκτέλεση της 95/176/ΕΟΚ Απόφασης της Επιτροπής.	ΥΑ 304382/22.11.2004 (Β' 1755)	Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης (Τ/Σ) και συγχρονισμού οίστρου (Σ/Ο) στα παραγωγικά ζώα της χώρας, καθώς και της διακίνησης του σπέρματος στην Ελληνική Επικράτεια.
Προστασία των ζώων					
Κανονισμός (ΕΚ) 1255/1997 (ΕΕ L 174/1)	Για τα κοινοτικά κριτήρια που απαιτούνται για τα σημεία στάσης και την τροποποίηση του σχεδίου δρομολογίου που αναφέρεται στο παράρτημα της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ.	ΚΥΑ 314754/16.09.2009 (Β' 2025)	Λήψη των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθ. 1255/1997 και αριθ. 1/2005 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και τις συναφείς δραστηριότητες και για την τροποποίηση των Οδηγιών 64/432/ΕΟΚ και 93/119/ΕΟΚ και του Κανονισμού 1255/1997» (με εξαιρέση τα άρθρα 34 και 35).		
Κανονισμός (ΕΚ) 1/2005 (ΕΕ L 3/1)	Για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες και για την τροποποίηση των οδηγιών 64/432/ΕΟΚ και 93/119/ΕΚ και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1255/97.				
Κανονισμός (ΕΚ) 1099/2009 (ΕΕ L 303/1)	Για την προστασία των ζώων κατά τη θανάτωσή τους.				
Οδηγία του Συμβουλίου	Για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των	Π.Δ 179/1998 (Α' 133)	Θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μωσχών στις εκτροφές σε		

91/629/ΕΟΚ (ΕΕ L 340/28)	μόσχων στις εκτροφές. Για την τροποποίηση της οδηγίας 91/629/ΕΚ για τη θέαση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων στις εκτροφές.			συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 91/629/ΕΟΚ και 97/2/ΕΚ του Συμβουλίου και εκτέλεση της απόφασης 97/182/ΕΚ της Επιτροπής.		
Απόφαση της Επιτροπής 97/182/ΕΚ (ΕΕ L 76/130)	περί τροποποιήσεως του παραρτήματος της οδηγίας 91/629/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη θέαση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων στις εκτροφές.					
Οδηγία του Συμβουλίου 91/630/ΕΟΚ (ΕΕ L 340/33)	Για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων στις εκτροφές.	Π.Δ 215/2003 (Α' 181)		Κανόνες που διέπουν την προστασία των χοίρων στις εκτροφές, σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 91/630/ΕΚ του Συμβουλίου 2001/88/ΕΚ και 2001/93/ΕΚ του Συμβουλίου και κατάργηση του ΠΔ 193/1995.		
Οδηγία του Συμβουλίου 2001/88/ΕΚ (ΕΕ L 316/1)	Για τροποποίηση της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων στις εκτροφές.					
Οδηγία του Συμβουλίου 2001/93/ΕΚ (ΕΕ L 316/36)	Για τροποποίηση της οδηγίας 91/630/ΕΟΚ για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων στις εκτροφές.					
Οδηγία του Συμβουλίου 93/119/ΕΚ (ΕΕ L 340/21)	Για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή και τη θανάτωσή τους	Π.Δ 327/1996 (Α' 221)		Προστασία των ζώων κατά τη σφαγή και τη θανάτωσή τους, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 93/119/ΕΚ του Συμβουλίου.		
Οδηγία του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ (ΕΕ L 221/23)	Σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία.	Π.Δ 374/2001 (Α' 251)		Προστασία των ζώων στα εκτροφεία σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου και σε εκτέλεση της Απόφασης 2000/50/ΕΚ της Επιτροπής.		
Απόφαση της Επιτροπής 2000/50/ΕΚ (ΕΕ L 19/51)	Σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επιβίωση κτηνοτροφικών μονάδων.					
Απόφαση της	Σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις					

Επιτροπής 2006/778/ΕΚ (ΕΕ L 314/39)	για την συλλογή πληροφοριών κατά τις επιθεωρήσεις κτηνοτροφικών μονάδων.				
Οδηγία του Συμβουλίου 1999/74/ΕΚ (ΕΕ L 203/53)	Περί των στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωπα παραγωγών ορνίθων στις εκτροφές.	Π.Δ 216/2003 (Α' 181)	Περί στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωπα παραγωγών ορνίθων στις εκτροφές σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 1999/74/ΕΚ του Συμβουλίου και 2002/4/ΕΚ της Επιτροπής.		
Οδηγία της Επιτροπής 2002/4/ΕΚ (ΕΕ L 30/44)	Περί της εγγραφής σε μητρώα των μονάδων στις οποίες διατηρούνται όρνιθες ωπα παραγωγής που καλύπτονται από την οδηγία 1999/74/ΕΚ του Συμβουλίου.				
Οδηγία του Συμβουλίου 2007/43/ΕΚ (ΕΕ L 182/19)	Καθορισμός ελαχίστων κανόνων για την προστασία των κοτόπουλων που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος , σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2007/43/ΕΚ του Συμβουλίου.	ΚΥΑ 283329/2.12.2 010 (Β' 1940)	Καθορισμός ελαχίστων κανόνων για την προστασία των κοτόπουλων που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος , σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2007/43/ΕΚ του Συμβουλίου.		

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ		Εθνική νομοθεσία	
Ενωστική νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές οδηγίων	
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ			
Κανονισμός (ΕΚ) 882/2004 (ΕΕ L 165) Παρ. V	Για τη διενέργεια επισημών ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.	ΚΥΑ 289667/10.6.20 08 (Β 1158)	Τέλη επισημών ελέγχων ζώντων ζώων και τροφίμων ζωικής προέλευσης από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές.
Κανονισμός (ΕΚ) 282/2004 (ΕΕ L 49)	Για την καθέρωση ενός εγγράφου για τη δήλωση και τον κτηνιατρικό έλεγχο των ζώων προελεύσεως τρίτων χωρών που εισέρχονται στην		

Κανονισμός (ΕΚ) 136/2004 (ΕΕ L 21)	Κοινότητα. Για τη θέσπιση διαδικασιών κτηνιατρικών ελέγχων στους συνωριακούς σταθμούς επιθεώρησης της Κοινότητας κατά τη εισαγωγή προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες.				
Κανονισμός (ΕΚ) 206/2009 (ΕΕ L 77)	Σχετικά με την εισαγωγή στην Κοινότητα αποστολών προϊόντων ζωικής προέλευσης σε ποσότητες για προσωπική χρήση και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 136/2004.				
Οδηγία του Συμβουλίου 97/78/ΕΚ (ΕΕ L 24)	Για καθορισμό των αρχών οργάνωσης των κτηνιατρικών ελέγχων των προϊόντων που εισάγονται στην Κοινότητα από τρίτες χώρες.	Π.Δ. 120/2000 (Α' 109)	Τροποποίηση διατάξεων του Μέρους Γ' του Π.Δ. 420/93 (Α' 179) "Κτηνιατρικοί έλεγχοι στα ζωικά προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών που εισάγονται στην Ελλάδα, ή μέσω αυτής σε άλλα κράτη μέλη, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 97/78/ΕΚ.		
Οδηγία του Συμβουλίου 91/496/ΕΟΚ (ΕΕ L 268)	Για τον καθορισμό των βασικών αρχών σχετικά με την οργάνωση των κτηνιατρικών ελέγχων των ζώων προέλευσης τρίτων χωρών που εισάγονται στην Κοινότητα και περί τροποποίησης των οδηγιών 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ και 90/675/ΕΟΚ.	Π.Δ. 420/1993 (Α' 179)	Κτηνιατρικοί έλεγχοι στα ζώα και προϊόντα ζωικής προέλευσης στις συναλλαγές μεταξύ της Ελλάδας και των άλλων κρατών μελών για την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς και στις εισαγωγές αυτών στην Ελλάδα από τρίτες χώρες σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ (όσον αφορά τους κτηνιατρικούς ελέγχους), 90/675/ΕΟΚ και 91/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύουν.		
Οδηγία του Συμβουλίου 90/425/ΕΟΚ (ΕΕ L 224)	Σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ορισμένων ζώων ζώων και προϊόντων με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς.				
Οδηγία του Συμβουλίου 96/93/ΕΚ (ΕΕ L 13)	Σχετικά με την πιστοποίηση ζώων και ζωικών προϊόντων.	Π.Δ. 344/1998 (Α' 229)	Πιστοποίηση ζώων και ζωικών προϊόντων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 96/93/ΕΚ.		
Οδηγία του	Για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ	Π.Δ. 36/1992	Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς τις		

Συμβουλίου 89/608/ΕΚ (ΕΕ L 351)	των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και τη συνεργασία των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας.	(Α' 17)	διατάξεις της Οδηγίας 89/608/ΕΚ για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και τη συνεργασία των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας.		
Οδηγία του Συμβουλίου 2002/99/ΕΚ (ΕΕ L 18)	Για τους κανόνες υγειονομικού ελέγχου που διέπουν την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και εισαγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2002/99/ΕΚ του Συμβουλίου και τα άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2004/41/ΕΚ ΤΟΥ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	Π.Δ 178/2005 (Α' 229)	Κανόνες υγειονομικού ελέγχου που διέπουν την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και εισαγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2002/99/ΕΚ του Συμβουλίου και τα άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2004/41/ΕΚ ΤΟΥ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.		
Οδηγία του Συμβουλίου 2008/73/ΕΚ (ΕΕ L 219)	Για την απλούστευση των διαδικασιών καταχώρισης και δημοσίευσης πληροφοριών στον κτηνιατρικό και ζωοτεχνικό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών 64/432/ΕΟΚ, 77/504/ΕΟΚ, 88/407/ΕΟΚ, 88/661/ΕΟΚ, 89/361/ΕΟΚ, 89/556/ΕΟΚ, 90/426/ΕΟΚ, 90/427/ΕΟΚ, 90/428/ΕΟΚ, 90/429/ΕΟΚ, 90/539/ΕΟΚ, 91/68/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 92/35/ΕΟΚ, 92/65/ΕΟΚ, 92/66/ΕΟΚ, 92/119/ΕΟΚ, 94/28/ΕΚ, 2000/75/ΕΚ, της απόφασης 2000/258/ΕΚ και των οδηγιών 2001/89/ΕΚ, 2002/60/ΕΚ και 2005/94/ΕΚ.	Π.Δ 115/2010 (Α' 196)	Απλούστευση των διαδικασιών καταχώρισης και δημοσίευσης πληροφοριών στον κτηνιατρικό τομέα, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2008/73/ΕΚ του Συμβουλίου (L. 219/40/14-8-2008) και εκτέλεση της απόφασης 2009/436/ΕΚ του Συμβουλίου (L. 145/43/10-6-2009). Τροποποίηση του π.δ. 308/2000 (Α' 252) και σε εκτέλεση των Καν. (ΕΚ) αριθ. 535/2002 της Επιτροπής (L. 80/22/23-03-2002), 1226/2002 της Επιτροπής (L. 179/13/09-07-2002), 21/2004, άρθρο 16, του Συμβουλίου (L. 5/8/9-1-2004), 1/2005 άρθρο 34 του Συμβουλίου (L. 3/1/5-1-2005) και των αποφάσεων της Επιτροπής αριθ. 2006/911/ΕΚ (L. 346/4/19-12-2006), 2007/729/ΕΚ (L. 294/26/13-11-2007) και 2008/984/ΕΚ (L. 352/38/31-12-2008).		
Απόφαση του Συμβουλίου 92/438/ΕΟΚ (ΕΕ L 243)	Για τη μηχανογράφηση των κτηνιατρικών διαδικασιών εισαγωγής (σχέδιο Shift), για την τροποποίηση των οδηγιών 90/675/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ και 91/628/ΕΟΚ, της απόφασης 90/424/ΕΟΚ και για την κατάργηση	ΚΥΑ 411469/4.8.1993 (Β' 812)	Καθορισμός συντονιστικής αρχής για τη λειτουργία του δικτύου πληροφορικής ANIMO.		

Απόφαση της Επιτροπής 2010/57/ΕΚ (ΕΕ L 32)	της απόφασης 88/192/ΕΟΚ. Για τον καθορισμό υγειονομικών εγγυήσεων σχετικά με τη διαμετακόμιση ιπποειδών μέσω των εδαφών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου.				
Απόφαση της Επιτροπής 97/794/ΕΚ (ΕΕ L 323)	Περί καθορισμού ορισμένων λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της οδηγίας 91/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τους κτηνιατρικούς ελέγχους σε ζώατα ζώα που εισάγονται από τρίτες χώρες.				
Απόφαση της Επιτροπής 2009/821/ΕΚ (ΕΕ L 296)	Για την κατάρτιση καταλόγου εγκεκριμένων συναριακών σταθμών ελέγχου, τη θέσπιση ορισμένων κανόνων σχετικά με τους ελέγχους που διενεργούνται από τους εμπειρογνώμονες κτηνιάτρους της Επιτροπής και τη θέσπιση των κτηνιατρικών μονάδων στο Traces.				
Απόφαση της Επιτροπής 2001/812/ΕΚ (ΕΕ L 306)	Που προβλέπει τις διατάξεις έγκρισης των μεθοριακών σταθμών επιθεώρησης που είναι υπεύθυνοι για τους κτηνιατρικούς ελέγχους όσον αφορά τα προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα από τρίτες χώρες.				
Απόφαση της Επιτροπής 93/352/ΕΟΚ (ΕΕ L 144)	Για τον καθορισμό των παρεκκλίσεων από τους όρους έγκρισης των μεθοριακών σταθμών ελέγχου που βρίσκονται στα λιμάνια στα οποία εκφορτώνονται ψάρια που προέρχονται από τρίτες χώρες.				
Απόφαση της Επιτροπής 94/360/ΕΚ	Περί της μειωμένης συχνότητας των φυσικών ελέγχων των αποστολών ορισμένων προϊόντων που				

(ΕΕ L 158)	πρόκειται να εισαχθούν από τρίτες χώρες δυνάμει της οδηγίας 90/675/ΕΟΚ του Συμβουλίου.					
Απόφαση της Επιτροπής 94/641/ΕΚ (ΕΕ L 248)	Σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων που εφαρμόζονται στον τομέα των κτηνιατρικών ελέγχων για τα προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών που εισάγονται σε ορισμένα ελληνικά νησιά.					
Απόφαση της Επιτροπής 2011/215/ΕΚ (ΕΕ L 90)	Για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τη μεταφόρτωση στον συννοριακό σταθμό επιθεώρησης εισόδου παρτίδων προϊόντων που προορίζονται για εισαγωγή στην Ένωση ή για τρίτες χώρες.					
Απόφαση της Επιτροπής 2000/571/ΕΚ (ΕΕ L 240)	Για τον καθορισμό των μεθόδων κτηνιατρικών ελέγχων σε προϊόντα από τρίτες χώρες που προορίζονται για εισαγωγή σε ελεύθερες ζώνες, ελεύθερες αποθήκες, τελωνειακές αποθήκες ή εμπορευόμενους που προμηθεύουν διασυνοριακά θαλάσσια μεταφορικά μέσα.					
Απόφαση της Επιτροπής 2007/275/ΕΚ (ΕΕ L 116)	Σχετικά με τους καταλόγους ζώων και προϊόντων που πρέπει να υποβάλλονται σε ελέγχους στους συννοριακούς σταθμούς επιθεώρησης σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου 91/496/ΕΟΚ και 97/78/ΕΚ.					
Απόφαση της Επιτροπής 2005/34/ΕΚ (ΕΕ L 16)	Σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων προτύπων για τον έλεγχο ορισμένων καταλοίπων σε προϊόντα ζωικής προέλευσης που εισάγονται από τρίτες χώρες.					
Απόφαση της Επιτροπής	Για τους όρους υγειονομικού ελέγχου, την πιστοποίηση και τις					

2005/92/ΕΚ (ΕΕ L 31)	μεταβατικές διατάξεις σχετικά με την εισαγωγή και την περίοδο αποθήκευσης για αποστολές ορισμένων προϊόντων ζωικής προέλευσης σε ελεύθερες ζώνες, ελεύθερες αποθήκες και εγκαταστάσεις επιχειρήσεων που εφοδιάζουν διασυννοριακά θαλάσσια μεταφορικά μέσα στην Κοινότητα.					
Απόφαση της Επιτροπής 93/444/ΕΟΚ (ΕΕ L 208)	Σχετικά με τις λεπτομέρειες που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ορισμένων ζώωντων ζώων και προϊόντων που προορίζονται για εξαγωγή προς τρίτες χώρες.					
Απόφαση της Επιτροπής 94/338/ΕΚ (ΕΕ L 151)	Για τη θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τη δειγματοληψία κατά τους κτηνιατρικούς ελέγχους στον τόπο προορισμού.					
Απόφαση της Επιτροπής 94/339/ΕΚ (ΕΕ L 151)	Για τη θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ζώωντων ζώων και προϊόντων με προστακτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς.					
Απόφαση της Επιτροπής 2009/712/ΕΚ (ΕΕ L 247)	Για την εφαρμογή της οδηγίας 2008/73/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις σελίδες πληροφοριών στο διαδίκτυο που περιέχουν καταλόγους εγκαταστάσεων και					

	εργαστηρίων που εγκρίθηκαν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κοινοτική κτηνιατρική και ζωοτεχνική νομοθεσία.						
Απόφαση της Επιτροπής 2003/24/ΕΚ (ΕΕ L 8)	Όσον αφορά την ανάπτυξη ενός ενδοποιημένου μηχανογραφικού κτηνιατρικού συστήματος.						
Απόφαση της Επιτροπής 2004/292/ΕΚ (ΕΕ L 94)	Σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος TRACES και την τροποποίηση της απόφασης 92/486/ΕΟΚ.						
Απόφαση της Επιτροπής 97/152/ΕΚ (ΕΕ L 59)	Όσον αφορά τα στοιχεία τα οποία πρέπει να περιληφθούν στο μηχανογραφημένο δελτίο των παρτίδων ζώων ή ζωικών προϊόντων των προερχομένων από τρίτες χώρες τα οποία απετέλεσαν αντικείμενο επαναπαιστολής.						
Απόφαση της Επιτροπής 97/394/ΕΚ (ΕΕ L 164)	Για τη θέσπιση των ελαχίστων δεδομένων που απαιτούνται για τις βάσεις δεδομένων για τα ζώα και τα προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα.					Π.Δ 282/1997 (Α' 204)	Σύσταση και αναδιάρθρωση των περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών Υπουργείου Γεωργίας.
ΚΑΘΕΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΖΩΑ							
Κανονισμός (ΕΚ) 998/2003 (ΕΕ L 146)	Για τους υγειονομικούς όρους που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και για την τροποποίηση						

Κανονισμός (ΕΕ) 206/2010 (ΕΕ L 73)	της οδηγίας 92/165/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Για τον καθορισμό καταλόγων τρίτων χωρών, περιοχών ή τμημάτων τους από τις οποίες επιτρέπονται οι εισαγωγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση ορισμένων ζώων και νωπού κρέατος, καθώς και των απαιτήσεων κτηνιατρικής πιστοποίησης.					
Κανονισμός (ΕΚ) 798/2008 (ΕΕ L 226)	Για την κατάρτιση καταλόγου τρίτων χωρών, εδαφών, ζωνών ή διαμερισμάτων από τα οποία επιτρέπεται να εισαχθούν και να διαμετακινηθούν μέσω της Κοινότητας πουλερικά και κρέας πουλερικών και για καθορισμό των απαιτήσεων κτηνιατρικής πιστοποίησης.					
Κανονισμός (ΕΚ) 318/2007 (ΕΕ L 84)	Για καθορισμό των υγειονομικών όρων για εισαγωγές ορισμένων πτηνών στην Κοινότητα και για καθορισμό των συνθηκών της περιόδου απομόνωσης (καραντίνας).					
Κανονισμός (ΕΚ) 1739/2005 (ΕΕ L 279)	Για καθορισμό των όρων υγειονομικού ελέγχου για την μετακίνηση των ζώων τσίρκου μεταξύ των κρατών μελών.					
Κανονισμός 1251/2008 της Επιτροπής ΕΕ L 337 της 16.12.2008	Για την εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους και τις απαιτήσεις πιστοποίησης για τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ζώων υδατοκαλλιέργειας και προϊόντων τους στην Κοινότητα, καθώς και για την κατάρτιση καταλόγου ειδών.					

Οδηγία του Συμβουλίου 64/432/ΕΟΚ (ΕΕ 121)	Π.Δ 308/2000 (Α'252)	Περι προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών.	Π.Δ 308/2000 (Α'252)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώων σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.		
Οδηγία του Συμβουλίου 2004/68/ΕΚ (ΕΕ L 139)	Π.Δ 245/2006 (Α'260)	Σχετικά με τον καθορισμό κανόνων υγειονομικού ελέγχου για την εισαγωγή στην Κοινότητα και τη διαμετακόμιση μέσω αυτής ορισμένων ζώων σπληνφόρων ζώων, για την τροποποίηση των οδηγιών 90/426/ΕΟΚ και 92/65/ΕΟΚ και για την κατάργηση της οδηγίας 72/462/ΕΟΚ.	Π.Δ 245/2006 (Α'260)	Κανόνες υγειονομικού ελέγχου για την εισαγωγή και τη διαμετακόμιση ορισμένων ζώων σπληνφόρων ζώων, σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 2004/68/ΕΚ και τροποποίηση ορισμένων διατάξεων.		
Οδηγία του Συμβουλίου 91/68/ΕΟΚ (ΕΕ L 46)	Π.Δ 242/2005 (Α'291)	Σχετικά με το καθεστώς υγειονομικού ελέγχου που διέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο αιγοπροβάτων.	Π.Δ 242/2005 (Α'291)	Υγειονομικοί όροι τους οποίους πρέπει να πληρούν τα ζώνα αιγοπρόβατα, που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύει.		
Οδηγία του Συμβουλίου 92/65/ΕΟΚ (ΕΕ L 268)	Π.Δ 184/1996 (Α'137)	Καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όπως δεν υπόκεινται, στον έλεγχο, τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα I του παραρτήματος Α της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ.	Π.Δ 184/1996 (Α'137)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές ζώων, σπέρματος, ωρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όπως αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα I του παραρτήματος Γ' του ΠΔ 420/1993 (Α'179) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου και εκτέλεση της 95/176/ΕΟΚ Απόφαση της Επιτροπής.		
Οδηγία του Συμβουλίου 2009/156/ΕΚ (ΕΕ L 192)	Π.Δ 44/2012 (Α'9)	Σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών.	Π.Δ 44/2012 (Α'9)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/156/ΕΚ.		
Οδηγία του Συμβουλίου 2009/158/ΕΚ (ΕΕ L 343)	Π.Δ 45/2011 (Α'111)	Σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές πουλερικών και αυγών για επώαση από τρίτες χώρες.	Π.Δ 45/2011 (Α'111)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις συναλλαγές με άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. και τις εισαγωγές πουλερικών και αυγών για επώαση από τρίτες χώρες, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/158/ΕΚ του Συμβουλίου.		

Οδηγία του Συμβουλίου 2006/88/ΕΚ (ΕΕ L 328)	Σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδροβίων ζώων.	Π.Δ 28/2009 (Α' 46)	Απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδροβίων ζώων, σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου και 2008/53/ΕΚ της Επιτροπής της Ε.Ε.		
Οδηγία του Συμβουλίου 88/407/ΕΟΚ (ΕΕ L 194)	Για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στις εισαγωγές κατεψυγμένου σπέρματος βοοειδών.	Π.Δ 130/2006 (Α' 142)	Υγειονομικός έλεγχος σπέρματος βοοειδών σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 88/407/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την Οδηγία 2003/43/ΕΚ του Συμβουλίου.		
Οδηγία του Συμβουλίου 90/429/ΕΟΚ (ΕΕ L 224)	Για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στις εισαγωγές σπέρματος χοίρων.	Π.Δ 218/1992 (Α' 115)	Υγειονομικοί όροι που πρέπει να πληρούνται από το σπέρμα χοίρων που αποστέλλεται στην Ελλάδα από άλλα κράτη μέλη ή εισάγεται σ αυτήν από τρίτες χώρες, καθώς και το σπέρμα που αποστέλλεται από την Ελλάδα προς τα άλλα κράτη μέλη σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 90/429/ΕΟΚ του Συμβουλίου.		
Οδηγία του Συμβουλίου 89/556/ΕΟΚ (ΕΕ L 302)	Για τον καθορισμό των υγειονομικών όρων που διέπουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές εμβρύων κατοικίδιων βοοειδών.	Π.Δ 312/1991 (Α' 109)	Υγειονομικοί όροι που πρέπει να πληρούν τα έμβρυα βοοειδών που αποστέλλονται στην Ελλάδα από άλλα κράτη μέλη ή εισάγονται σ αυτή από τρίτες χώρες, όπως επίσης και τα έμβρυα βοοειδών που αποστέλλονται από την Ελλάδα προς τα άλλα κράτη μέλη σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 89/556/ΕΟΚ.		
Απόφαση της Επιτροπής 2008/185/ΕΚ (ΕΕ L 59)	Για παροχή συμπληρωματικών εγγυήσεων κατά το ενδοκοινοτικό εμπόριο χοίρων όσον αφορά τη νόσο Aujeszky (ψευδολύσσα) και για τα κρήρια σχετικά με την παροχή στοιχείων γι' αυτή τη νόσο.				

Απόφαση της Επιτροπής 2004/558/ΕΚ (ΕΕ L 249)	Για την εφαρμογή της οδηγίας 64/432/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με συμπληρωματικές εγγυήσεις για το ενδοκοινοτικό εμπόριο βοοειδών όσον αφορά τη λοιμώδη ρινοραχειίτιδα των βοοειδών και την έγκριση προγραμμάτων εκρίζωσης που υπέβαλαν ορισμένα κράτη μέλη.					
Απόφαση της Επιτροπής 2003/467/ΕΚ (ΕΕ L 156)	Για τη θέσπιση καθεστώτος επίσημης απαλλαγής από τη φυματίωση, τη βρουκέλωση και την ενζωϊκή λεύκωση των βοοειδών σε ορισμένα κράτη μέλη και περιφέρειες κρατών μελών όσον αφορά τις αγέλες βοοειδών.					
Απόφαση της Επιτροπής 93/52/ΕΟΚ (ΕΕ L 13)	Που διαπιστώνει την τήρηση εκ μέρους ορισμένων κρατών μελών ή περιοχών των όρων σχετικά με τη βρουκέλωση (Br. Melitensis) και που τους αναγνωρίζει το καθεστώς κρατους μέλους ή περιοχής επίσημα απαλλαγμένης από την ασθένεια αυτή.					
Απόφαση της Επιτροπής 2004/211/ΕΚ (ΕΕ L 73)	Για την κατάρτιση καταλόγου των τρίτων χωρών και των περιοχών τους από τις οποίες τα κράτη μέλη εγκρίνουν τις εισαγωγές ζωντανών ιπποειδών και σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων ιπποειδών και για την τροποποίηση των αποφάσεων 93/195/ΕΟΚ και 94/63/ΕΚ.					
Απόφαση της Επιτροπής 92/260/ΕΟΚ (ΕΕ L 130)	Σχετικά με τους υγειονομικούς όρους και την υγειονομική πιστοποίηση που απαιτούνται για την προσωρινή αποδοχή καταχωρημένων ίππων.					
Απόφαση της Επιτροπής 93/195/ΕΟΚ	Για τους υγειονομικούς όρους και την υγειονομική πιστοποίηση που απαιτούνται για την επανείσοδο					

(ΕΕ L 86)	εγγεγραμμένων ίππων προοριζόμενων για ιπποδρομίες, διαγωνισμούς και πολιτιστικές εκδηλώσεις μετά από προσωρινή εξαγωγή.					
Απόφαση της Επιτροπής 93/196/ΕΟΚ (ΕΕ L 86)	Για τους υγειονομικούς όρους και την υγειονομική πιστοποίηση που απαιτούνται για την εισαγωγή ιπποειδών προς σφαγή.					
Απόφαση της Επιτροπής 93/197/ΕΟΚ (ΕΕ L 86)	Για τους υγειονομικούς όρους και την υγειονομική πιστοποίηση που απαιτούνται για την εισαγωγή εγγεγραμμένων ιπποειδών και ιπποειδών για την αναπαραγωγή και κρεατοπαραγωγή.					
Απόφαση της Επιτροπής 2009/177/ΕΚ (ΕΕ L 63)	Για την εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά το πρόγραμμα επιτήρησης και εξέλιψης και το χαρακτηρισμό κρατών μελών, ζωνών και διαμερισμάτων ως απαλλαγμένων από ασθένειες.					
Απόφαση της Επιτροπής 2003/803/ΕΚ (ΕΕ L 312)	Σχετικά με την καθιέρωση ενός υποδείγματος διαβατηρίου για τις ενδοκοινοτικές μετακινήσεις σκύλων, γατών και κουναβιών.					
Απόφαση της Επιτροπής 2011/874/ΕΕ (ΕΕ L 343)	Για τον καθορισμό καταλόγου τρίτων χωρών και περιοχών τους από τις οποίες επιτρέπονται οι εισαγωγές στην Ένωση σκύλων, γατών και κουναβιών και οι μετακινήσεις μη εμπορικού χαρακτήρα περισσότερων από πέντε σκύλων, γατών και κουναβιών καθώς και για τα υποδείγματα υγειονομικών πιστοποιητικών για τις εισαγωγές και τις μετακινήσεις μη εμπορικού χαρακτήρα των προαναφερόμενων					

Επιτροπής 2006/168/ΕΚ (ΕΕ L 57)	όρων και των απαιτήσεων σχετικά με την έκδοση κτηνιατρικών πιστοποιητικών για τις εισαγωγές εμβρύων βοοειδών στην Κοινότητα και για την κατάργηση της απόφασης 2005/217/ΕΚ.			YA 393733/22.8.19 86 (B.721)	Εισαγωγή ζώων, μη εδωδιμων προϊόντων ζωικής προέλευσης και ζωοτροφών.
ΚΑΘΕΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΖΩΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ					
Κανονισμός (ΕΕ) 206/2010 (ΕΕ L 73)	Για τον καθορισμό καταλόγων τρίτων χωρών, περιοχών ή τμημάτων τους από τις οποίες επιτρέπονται οι εισαγωγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση ορισμένων ζώων και ωπτού κρέατος, καθώς και των απαιτήσεων κτηνιατρικής πιστοποίησης.				
Κανονισμός (ΕΚ) 798/2008 (ΕΕ L 226)	Για την κατάρτιση καταλόγου τρίτων χωρών, εδαφών, ζωνών ή διαμερισμάτων από τα οποία επιτρέπεται να εισαχθούν και να διαμετακομισθούν μέσω της Κοινότητας πουλερικά και κρέας πουλερικών και για καθορισμό των απαιτήσεων κτηνιατρικής πιστοποίησης.				
Κανονισμός (ΕΚ) 2009/119 (ΕΕ L 39)	Για την κατάρτιση καταλόγου τρίτων χωρών ή μερών αυτών από τις οποίες επιτρέπονται οι εισαγωγές εντός, ή η διαμετακόμιση διαμέσου, της Κοινότητας κρέατος αγρίων κονιλοειδών, ορισμένων αγρίων χερσαίων θηλαστικών και εκτρεφόμενων κουνελιών, καθώς και				

Κανονισμός (ΕΕ) 605/2010 (ΕΕ L 175)	για τις απαιτήσεις κτηνιατρικής πιστοποίησης. Σχετικά με τον καθορισμό όρων για την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία και την κτηνιατρική πιστοποίηση όσον αφορά την εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση νωπού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.				
Κανονισμός (ΕΚ) 1664/2006 (ΕΕ L 320)	Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2074/2005 σχετικά με μέτρα εφαρμογής για ορισμένα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάρτιση ορισμένων μέτρων εφαρμογής.				
Κανονισμός (ΕΕ) 142/2011 (ΕΕ L 54)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία.				

Οδηγία του Συμβουλίου 92/118/ΕΟΚ (ΕΕ L 62), άρθρο 6	Για τον καθορισμό των όρων υγιονομικού ελέγχου καθώς και των υγιονομικών όρων που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα προϊόντων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους προαναφερόμενους όρους, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του παραρτήματος Α της οδηγίας 89/662/ΕΟΚ και, όσον αφορά τους παθολογικούς παράγοντες, της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ.	Π.Δ 297/1997 (Α' 213)	Καθορισμός των όρων υγιονομικού ελέγχου και των υγιονομικών όρων που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές ορισμένων προϊόντων ζωικής προέλευσης σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/118/ΕΟΚ του Συμβουλίου και τροποποίηση των ΠΔ/των 243/1993(Α' 107) και 420/1993 (Α' 197).	
Απόφαση της Επιτροπής 2000/572/ΕΚ (ΕΕ L 240)	Για τον καθορισμό των όρων όσον αφορά την υγεία των ζώων και τη δημόσια υγεία καθώς και την κτηνιατρική πιστοποίηση για την εισαγωγή κινδύνων και παρασκευασμάτων κρέατος προερχομένων από τρίτες χώρες και για την κατάρτιση της απόφασης 97/29/ΕΚ.			
Απόφαση της Επιτροπής 2007/777/ΕΚ (ΕΕ L 312)	Για τον καθορισμό όρων υγείας των ζώων, όρων δημόσιας υγείας και υποδειγμάτων πιστοποιητικών όσον αφορά ορισμένα προϊόντα με βάση το κρέας και επεξεργασμένα στομάχια, ουροδόχους κύστες και έντερα για κατανάλωση από τον άνθρωπο, που εισάγονται από τρίτες χώρες, και για την κατάρτιση της απόφασης 2005/432/ΕΚ.			

ΛΟΙΜΩΔΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ		Ενωσιακή νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγών		Εθνική Νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) 999/2001 (ΕΕ L 147)	Για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών Σπυγγωδών εγκεφαλοπαθειών.	ΥΑ 133363/23.12.2011 (Β' 3173)	Πρόγραμμα Επιτήρησης, Ελέγχου και Εξάλειψης της Σπυγγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ).			
«		Εγχειρίδιο ΣΕΒ 2009 2η έκδοση	Εγχειρίδιο οδηγιών εφαρμογής προγράμματος ΣΕΒ			
«		ΥΑ 259179/16.12.2008 (Β' 2645)	Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της Σπυγγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) στα Βοοειδή.			
«		ΥΑ 133364/23.12.2011 (Β' 3190)	Πρόγραμμα Επιτήρησης, Ελέγχου και Εξάλειψης των Μεταδοτικών Σπυγγωδών Εγκεφαλοπαθειών (ΜΣΕ) στα μικρά μηρυκαστικά.			
«		Εγχειρίδιο ΜΣΕ 2009 2η έκδοση	Εγχειρίδιο οδηγιών εφαρμογής προγράμματος ΜΣΕ			
«		ΥΑ 258910/14.07.2008 (Β' 1473), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 261215/28.5.2009 (Β' 1083)	Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της Σπυγγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) στα μικρά μηρυκαστικά.			
Κανονισμός (ΕΚ) 1266/2007 (ΕΕ L 283)	Σχετικά με κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 2000/75/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την καταπολέμηση, την παρακολούθηση και την επιτήρηση του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου και τους περιορισμούς στις μετακινήσεις ορισμένων ζώων ευπαθών ειδών.	Π.Δ. 33/2003 (Α' 34)	Κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 2000/75/ΕΚ (καταρροϊκός πυρετός).			
Οδηγία του Συμβουλίου 2000/75/ΕΚ (ΕΕ L 327)	Για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικών με μέτρα καταπολέμησης και εξάλειψης του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου.	ΥΑ 4886/130859/27.12.2012 (Β' 3567/2013)	Πρόγραμμα επιτήρησης καταρροϊκού πυρετού του προβάτου.			
«		ΥΑ 258944/07.08.2008	Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης			

		(B' 1727)	για την καταπολέμηση του καταρροϊκού πυρετού.
«		Π.Δ 33/2003 (Α' 34)	Μέτρα για την καταπολέμηση και εξάλειψη του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2000/75/ΕΚ του Συμβουλίου.
Οδηγία του Συμβουλίου 2003/85/ΕΚ (ΕΕ L 306)	Σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού, την κατάρτιση της οδηγίας 85/511/ΕΟΚ και των αποφάσεων 89/531/ΕΟΚ και 91/665/ΕΟΚ και με την τροποποίηση της οδηγίας 92/46/ΕΟΚ.	Π.Δ 32/2007 (Α' 30)	Μέτρα καταπολέμησης του αφθώδους πυρετού, σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 2003/85/ΕΚ.
		ΥΑ 258618/03.03.2008 (B' 451)	Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση του Αφθώδους πυρετού των δειληλών (ΑΠ).
		Εγκύκλιος 258996/15.09.2008	Εφαρμοστικές οδηγίες για το Σχέδιο αντιμετώπισης Έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση του Αφθώδους Πυρετού.
Οδηγία του Συμβουλίου 2001/89/ΕΚ (ΕΕ L 316)	Σχετικά με κοινοτικά μέτρα για την καταπολέμηση της κλασσικής πανώλους των χοίρων.	Π.Δ 39/2005 (Α' 57)	Μέτρα για την καταπολέμηση της κλασσικής πανώλους των χοίρων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2001/89/ΕΚ του Συμβουλίου και τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ. 133/1992 (Α' 66).
		ΥΑ 276914/11.11.2003	Σχέδιο άμεσης δράσης για την κλασσική πανώλη χοίρων.
		ΥΑ 4919/131257/28.12.2012 (B' 58/2013)	Πρόγραμμα επιτήρησης της κλασσικής πανώλους των χοίρων (Κ.Π.Χ.) και της φουσαλιώδους νόσου των χοίρων (Φ.Ν.Χ) για το έτος 2013.

Οδηγία του Συμβουλίου 92/119/ΕΟΚ (ΕΕ L 62)	Για τη θέσπιση γενικών κοινοτικών μέτρων καταπολέμησης ορισμένων ασθενειών των ζώων καθώς και ειδικών μέτρων για τη φυσιοαλώδη νόσο των χοίρων για τη φυσιοαλώδη νόσο των χοίρων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/119/εοκ του συμβουλίου.	Π.Δ 138/1995 (Α' 88)	Θέσπιση γενικών καταπολέμησης ορισμένων ασθενειών των ζώων καθώς και ειδικών μέτρων για τη φυσιοαλώδη νόσο των χοίρων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/119/εοκ του συμβουλίου.
		ΥΑ 258933/05.08.2008 (Β' 1662)	Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση των ασθενειών του Παραρτήματος Ι του π.δ. 138/1995 ΦΕΚ 88/τ.Α' (Οδηγία 92/119/ΕΟΚ).
Οδηγία του Συμβουλίου 92/35/ΕΟΚ (ΕΕ L 157)	Για την θέσπιση των κανόνων ελέγχου και των μέτρων καταπολέμησης της πανώλης των ίππων.	Π.Δ 33/1994 (Α' 25)	Θέσπιση κανόνων ελέγχου και μέτρων για την καταπολέμηση της πανώλης των ίππων, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/35/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
Οδηγία του Συμβουλίου 2002/60/ΕΚ (ΕΕ L 192)	Για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων για την καταπολέμηση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων και την τροποποίηση της οδηγίας 92/119/ΕΟΚ όσον αφορά την πολιοεγκεφαλίδα του χοίρου και την αφρικανική πανώλη των χοίρων.	Π.Δ 37/2005 (Α' 56)	Μέτρα για την καταπολέμηση της αφρικανικής πανώλους των χοίρων και τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 138/1995 (Α' 88') σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2002/60/ΕΚ του Συμβουλίου.
Οδηγία του Συμβουλίου 64/432/ΕΟΚ (ΕΕ 121)	Περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών.	Π.Δ 308/2000 (Α' 252)	Οροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώων των ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
		Π.Δ 101/1985 (Α' 32)	Λήψη υγειονομικών και λοιπών μέτρων προς πρόσληψη και καταστολή της φυματίωσης βρουκέλλωσης και ενζωοτικής λεύκωσης των βοοειδών.
		ΥΑ 286861/30.12.2003	Πρόγραμμα εξάλειψης ενζωοτικής λεύκωσης βοοειδών.
Οδηγία του Συμβουλίου	Για την κοινοποίηση των ασθενειών των ζώων μέσα στην Κοινότητα.	ΚΥΑ 261463/11.9.2009 (Β' 2006)	Κοινοποίηση των ασθενειών των ζώων σε συμμόρφωση προς την οδηγία

82/894/ΕΟΚ (ΕΕ L 378)	82/894/ΕΟΚ (ΑΔNS)				
Οδηγία του Συμβουλίου 91/68/ΕΟΚ (ΕΕ L 46)	Υγειονομικοί όροι τους οποίους πρέπει να πληρούν τα ζώντα αιγοπροβάτα που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου όπως ισχύει.	Π.Δ 242/2005 (Α' 291)			
Οδηγία του Συμβουλίου 2009/156/ΕΚ (ΕΕ L 192)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/156/ΕΚ του Συμβουλίου.	Π.Δ 44 / 2006 (Α' 93).			
Απόφαση του Συμβουλίου 2009/470/ΕΚ (ΕΕ L 155)	Πρόγραμμα επιζωοτολογικής διερεύνησης νοσημάτων ιπποειδών.	ΥΑ 4920/131279/28.12.2012 (Β' 26/2013).			
Απόφαση της Επιτροπής 2002/106/ΕΚ (ΕΕ L 39)	Πρόγραμμα Επιτήρησης του Γλυκετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά.	Απόφαση 735/2012			
Απόφαση της Επιτροπής 2003/422/ΕΚ (ΕΕ L 143)	Δαπάνες καταπολέμησης ασθενειών.	Εγκύκλιος 207406/3.1.2003			
	Εγχειρίδιο διαγνωστικής για την κλασική πανώλη χοίρων.				
	Εγχειρίδιο διαγνωστικής αφρικανικής πανώλης χοίρων.				
	Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων.	ΥΑ 260918/14.01.2009 (Β' 75)			
Απόφαση της Επιτροπής	Κοινοποίηση των ασθενειών των ζώων σε συμμόρφωση προς την οδηγία	ΥΑ 261463/11.09.2009 (Β' 2006)			

2000/807/ΕΚ (ΕΕ L 326)	κωδικών όσον αφορά τη γνωστοποίηση ασθενειών ζώων σύμφωνα με την οδηγία 82/894/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάρτιση των αποφορέων 84/90/ΕΟΚ και 90/442/ΕΟΚ.	82/894/ΕΟΚ. (ΑΔΝΣ)			Περί μέτρων πρόληψης και καταστολής των μεταδοτικών Νοσών στα ζώα. Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων. Περί κυρώσεως Συμφώνου ίδρυσης Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών (ΟΙΕ).
				Το από 26.3.1936 Β.Δ. (Α' 174)	
				Π.Δ. 133/1992 (Α' 66)	
				Ν. 3941/1929 (Α' 62)	
				Ν. 4116/1960 (Α' 165)	Περί κυρώσεως Διεθνούς Υγειονομικής Σύμβασης Για την πρόληψη του Αφθώδους Πυρετού.
				Ν. 2213/1994 (Α' 74)	Κύρωση καταστατικού Ευρωπαϊκής Επιτροπής Καταπολέμησης Αφθώδους Πυρετού.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΤΗΝΩΝ, ΙΧΘΥΩΝ, ΜΕΛΙΣΣΩΝ & ΓΥΝΟΦΟΡΩΝ ΖΩΩΝ		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών		Εθνική νομοθεσία	
Ενωσιακή νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών		Εθνική νομοθεσία	
Κανονισμός (ΕΕ) 175/2010/ΕΕ (ΕΕ L 52/1)	Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τα μέτρα για τον περιορισμό της συζημένης θνησιμότητας στα στρείδια του είδους <i>Crassostrea gigas</i> σε συνδυασμό με την ανίχνευση του ερπητοϊού των στρειδιών 1 μναγ (oshn-1 μναγ).				
Κανονισμός (ΕΚ) 1251/2008/ΕΚ (ΕΕ L 337/41)	Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους και τις απαιτήσεις πιστοποίησης για τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ζώων υδατοκαλλιέργειας και προϊόντων τους στην Κοινότητα, καθώς και για την κατάρτιση καταλόγου ειδών-φορέων.				
Κανονισμός (ΕΚ) 616/2009/ΕΚ (ΕΕ L 181/16)	Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2005/94/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση διαμερισμάτων πουλερικών και διαμερισμάτων άλλων πτηνών σε αιχμαλωσία σχετικά με τη γρίπη των πτηνών, και τα συμπληρωματικά προληπτικά μέτρα βιοασφάλειας στα εν λόγω διαμερίσματα.				
Οδηγία του Συμβουλίου 92/65/ΕΟΚ (ΕΕ L 268/54)	Που καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο Τμήμα Ι του παραρτήματος Α της Οδηγίας 90/425/ΕΟΚ.	Π.Δ 184/1996 (Α' 137)		Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο Τμήμα Ι του παραρτήματος Γ του Π.δ/τος 420/1993 (Α' 179) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου και εκτέλεση	

Οδηγία του Συμβουλίου 2009/158/ΕΚ (ΕΕ L 343/74)	Σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες ζωντανών πουλερικών και αυγών προς επώαση.	Π.Δ 45/2011 (Α' 111)	<p>της 95/176/ΕΟΚ Απόφασης της Επιτροπής.</p> <p>Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις συναλλαγές με άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. και τις εισαγωγές πουλερικών και αυγών για επώαση από τρίτες χώρες σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/158/ΕΚ του Συμβουλίου.</p> <p>Κριτήρια και διαδικασία έγκρισης των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές συναλλαγές πουλερικών και αυγών επώασης.</p>		
Οδηγία του Συμβουλίου 2005/94/ΕΚ (ΕΕ L 10/16)	Σχετικά με κοινοτικά μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών και την κατάρτιση της Οδηγίας 92/40/ΕΟΚ.	Π.Δ 33/2008 (Α' 59)	Μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2005/94 του Συμβουλίου.		
Οδηγία του Συμβουλίου 92/66/ΕΟΚ (ΕΕ L 260/1)	Για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της ψευδοπανώλους των πτηνών.	<p>Υ.Α 258754/22.4.2008 (Β' 840)</p> <p>Π.Δ 141/1996 (Α' 108)</p> <p>Υ.Α 279719/19.11.2004 (Β' 1760)</p>	<p>Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση της γρίπης των πτηνών.</p> <p>Θέσπιση μέτρων για την καταπολέμηση της ψευδοπανώλους των πτηνών σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου.</p> <p>Εφαρμογή σχεδίου επείγουσας επέμβασης για την ψευδοπανώλη των πτηνών.</p>		

Οδηγία του Συμβουλίου 2006/88/ΕΚ (ΕΕ L 328/14)	Σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα ιχθυοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και μέτρα για την πρόληψη και την πρόληψη και καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών ζώων.	Π.Δ. 28/2009 (Α' 46)	Απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα ιχθυοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδρόβιων ζώων.		
Οδηγία της Επιτροπής 2008/53/ΕΚ (ΕΕ L 117/27)	Για τροποποίηση του Παραρτήματος IV της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την εαρινή ιαμία του κυτρίνου (ΕΙΚ).				
Απόφαση της Επιτροπής 2006/415/ΕΚ (ΕΕ L 164/51)	Για τη λήψη ορισμένων μέτρων προστασίας λόγω της εμφάνισης κρουσμάτων γρίπης των πτηνών υψηλής παθογονικότητας του υποτύπου Η5Ν1 σε πουλερικά στην κοινότητα και για την κατάργηση της απόφασης 2006/135/ΕΚ.				
Απόφαση της Επιτροπής 2006/416/ΕΚ (ΕΕ L 164/61)	Σχετικά με τη λήψη ορισμένων προσωρινών μέτρων λόγω της γρίπης των πτηνών υψηλής παθογονικότητας στα πουλερικά ή άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία στην κοινότητα.				
Απόφαση της Επιτροπής 2006/563/ΕΚ (ΕΕ L 222/11)	Σχετικά με ορισμένα μέτρα προστασίας όσον αφορά την υψηλής παθογονικότητας γρίπη των πτηνών του υποτύπου Η5Ν1 σε άγρια πτηνά στην κοινότητα και για την κατάργηση της απόφασης 2006/115/ΕΚ.				
Απόφαση της Επιτροπής 2007/598/ΕΚ (ΕΕ L 230/20)	Σχετικά με τη λήψη μέτρων για την πρόληψη της εξάπλωσης της γρίπης των πτηνών υψηλής παθογονικότητας σε άλλα πτηνά που βρισκονται σε αιχμαλωσία σε ζωολογικούς κήπους και εγκατεμένους οργανισμούς.				

	ιστιπούτα ή κέντρα στα κράτη μέλη.					
Απόφαση της Επιτροπής 2010/367/ΕΕ (ΕΕ L 166/22)	Για την εφαρμογή από τα κράτη μέλη προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά.	Υ.Α 133361/23.12.2011 (Β' 3229)	Εφαρμογή προγράμματος επιζωολογικής διερεύνησης της γρίπης των πτηνών (2012).			
Απόφαση της Επιτροπής 2006/437/ΕΚ (ΕΕ L 237/1)	Για την έγκριση διανωστικού εγχειριδίου για τη γρίπη των πτηνών όπως προβλέπεται στην Οδηγία 2005/94/ΕΚ.					
Απόφαση της Επιτροπής 2008/392/ΕΚ (ΕΕ L 138/12)	Για την εφαρμογή της οδηγίας 2006/88 του Συμβουλίου όσον αφορά τη δημιουργία ενημερωτικής σελίδας στο διαδίκτυο με πληροφορίες για τις επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις μεταποίησης των προϊόντων αυτών.					
Απόφαση της Επιτροπής 2008/896/ΕΚ (ΕΕ L 322/30)	Σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τους σκοπούς των συστημάτων επιτήρησης της υγείας των ζώων βάσει κινδύνων, τα οποία προβλέπονται στην Οδηγία 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου.					
Απόφαση της Επιτροπής 2008/946/ΕΚ (ΕΕ L 337/94)	Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις καραντίνας για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας.					
Απόφαση της Επιτροπής 2009/177/ΕΚ (ΕΕ L 63/15)	Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά το πρόγραμμα επιτήρησης και εξέλιψης και το χαρακτηρισμό κρατών μελών, ζώων και διαμερισμάτων ως απαλλαγμένων από σσθένειες.					

Απόφαση της Επιτροπής 2010/221/ΕΕ (ΕΕ L 98/7)	Για την έγκριση εθνικών μέτρων με σκοπό τον περιορισμό του αντικτύπου ορισμένων ασθενειών σε ζώα υδατοκαλλιέργειας και άγρια υδρόβια ζώα σύμφωνα με το άρθρο 43 της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου.				Π.Δ. 224/1998 (Α' 175)	Υγειονομικά και λοιπά μέτρα για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της σαλμονέλλωσης των πουλερικών και άλλες διατάξεις.
					Π.Δ. 187/2002 (Α' 173)	Τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ/τος 224/1998 «Υγειονομικά και λοιπά μέτρα για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της σαλμονέλλωσης των πουλερικών και άλλες διατάξεις (Α' 175)».
					Υ.Α. 258971/26.8.2008 (Β' 1785)	Θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας για τη γρήπη των πτηνών.
					Το από 26.3.1936 Β.Δ. (Α' 174)	Περί μέτρων πρόληψης και καταστολής των μεταδοτικών νόσων στα ζώα.
					Π.Δ. 133 (Α' 66)	Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων.

ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΟΙ		Ενωσιακή νομοθεσία		Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών		Εθνική νομοθεσία	
						Το από 26/03/1936 Β.Δ. (Α' 174)	Περί μέτρων πρόληψης και καταστολής των μεταδοτικών νόσων στα ζώα.
						N. 1623/1986 (Α' 115)	Κύρωση καταστατικού Μεσογειακού Προγράμματος Καταπολέμησης Ζωνόσων της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ).
						Π.Δ 133 (Α' 66)	Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και αρασπικά νοσήματα των ζώων.
Οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 325)	Για την παρακολούθηση των ζωνόσων και των ζωνοσσογόνων παραγόντων, για την τροποποίηση της απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 92/117/ΕΟΚ του Συμβουλίου.	Π.Δ 41/2006 (Α' 44)	Παρακολούθηση των ζωνόσων και των ζωνοσσογόνων παραγόντων				
Απόφαση 2008/341/ΕΚ επιτροπής (ΕΕ L 115)	Σχετικά με τον καθορισμό κοινοτικών κριτηρίων για τα εθνικά προγράμματα εκρίζωσης, ελέγχου και επιτήρησης ορισμένων ζωικών ασθενειών και ζωνόσων.						
Απόφαση 2008/425/ΕΚ	Για τη θέσπιση των τυπικών απαιτήσεων σχετικά με την υποβολή						

Επιτροπή (ΕΕ L 159)	από τα κράτη μέλη των εθνικών προγραμμάτων εξέλιψης, ελέγχου και επιτήρησης ορισμένων ζωικών σθενείων και ζωνόσων για κοινοτική χρηματοδότηση.		
Απόφαση 2008/940/ΕΚ Επιτροπής (ΕΕ L 335)	Για τη θέσπιση των τυπικών απαιτήσεων όσον αφορά τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με τα εθνικά προγράμματα εκρίζωσης, ελέγχου και επιτήρησης ορισμένων ζωικών σθενείων και ζωνόσων τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Κοινότητα.		
Σαλμονέλλωση			
Κανονισμός (ΕΚ) 2160/2003 (ΕΕ L 325)	Για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιογενών ζωνοσσογόνων παραγόντων.		
Κανονισμός (ΕΚ) 1177/2006 (ΕΕ L 212)	Για την εφαρμογή του Κανονισμού της ΕΚ 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη χρησιμοποίηση ειδικών μεθόδων ελέγχου μέσα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τον έλεγχο της σαλμονέλας στα πουλερικά.	ΥΑ 349699/24.12.2009 (Β' 2599),	Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus.
Κανονισμός (ΕΚ) 213/09 (ΕΕ L 73)	Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1003/2005 όσον αφορά τον έλεγχο και τις δοκιμές για σαλμονέλα σε σμήνη αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus και γαλοπούλων.	ΥΑ 314922/29.12.2010 (Β' 2178)	Τροποποίηση της αριθ. 349699/24.12.2009 ΥΑ (Β' 2599)

Κανονισμός (ΕΚ) 200/2010 (ΕΕ L 61)	Σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον στόχο της Ένωσης για τη μείωση του επιπολασμού οροτύπων σαλμονέλλας σε ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής του είδους <i>Gallus gallus</i> .				
Κανονισμός (ΕΚ) 1177/2006 (ΕΕ L 212)	Για την εφαρμογή του Κανονισμού της ΕΚ 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη χρησιμοποίηση ειδικών μεθόδων ελέγχου μέσα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τον έλεγχο της σαλμονέλλας στα πουλερικά.	ΥΑ 1209/30007/13.03.2012 (Β' 930)	Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους <i>Gallus gallus</i>		
Κανονισμός (ΕΚ) 1237/07 (ΕΕ L 280)	Που τροποποιεί τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την απόφαση 2006/696/ΕΚ όσον αφορά τη διάθεση στην αγορά αυγών από σμήνη ωοπαραγωγών ορνίθων που έχουν προσβληθεί από σαλμονέλλα.				
Κανονισμός (ΕΕ) 517/2011 (ΕΕ L 138)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον στόχο της Ένωσης για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλλας σε σμήνη ωοπαραγωγής του είδους <i>Gallus gallus</i> και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 200/2010 της Επιτροπής.				
Κανονισμός (ΕΕ) 200/2012	Σχετικά με τον στόχο της Ένωσης για τη μείωση της <i>Salmonella enteritidis</i>	ΥΑ133362/23.12.2011 (Β' 3172)	Πρόγραμμα Ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα ορνίθια		

(ΕΕ L 71)	και της <i>Salmonella typhimurium</i> σε σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	κρεατοπαραγωγής του είδους <i>Gallus gallus</i> .		
Κανονισμός (ΕΚ) 1177/2006 (ΕΕ L 212)	Για την εφαρμογή του Κανονισμού της ΕΚ 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη χρησιμοποίηση ειδικών μεθόδων ελέγχου μέσα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τον έλεγχο της σαλμονέλλας στα πουλερικά.			
Κανονισμός (ΕΚ) 1190/2012 (ΕΕ L 340)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού της <i>Salmonella Enteritidis</i> και της <i>Salmonella Typhimurium</i> στις γαλοπούλες.	Πρόγραμμα ελέγχου σαλμονέλλωσης στις ινδονίθες αναπαραγωγής και πάχυνσης.	ΥΑ 1751/51822/13.05.2013 (Β' 1141)	
Κανονισμός (ΕΚ) 213/2009 (ΕΕ L 73)	Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1003/2005 όσον αφορά τον έλεγχο και τις δοκιμές για σαλμονέλα σε σμήνη αναπαραγωγής του είδους <i>Gallus gallus</i> και γαλοπούλων.			
Απόφαση της Επιτροπής 2006/668/ΕΚ (ΕΕ L 275)	Περί της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας για τη διενέργεια βασικής μελέτης στα κράτη μέλη σχετικά με τον επιπολασμό της	Πρόγραμμα διερεύνησης σαλμονέλλωσης σε χοίρους σφαγής.		

Απόφαση της Επιτροπής 2007/407/ΕΚ (ΕΕ L 153)	Salmonella σε χοίρους σφαγής.		
Απόφαση της Επιτροπής 2007/516/ΕΚ (ΕΕ L 190)	Για ένα εναρμονισμένο σύστημα παρακολούθησης της μικροβιακής αντοχής στη σαλμονέλα των πουλερικών και των χοίρων.	Για τη χρηματοοικονομική συνεισφορά από την Κοινότητα στην έρευνα όσον αφορά τον επιπολασμό και τη μικροβιακή αντοχή του <i>Campylobacter</i> spp. σε σμήνη κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής και τον επιπολασμό των <i>Campylobacter</i> spp. και <i>Salmonella</i> spp. σε σφάγια κοτόπουλων που πρέπει να πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη.	Πρόγραμμα διερεύνησης επιπολασμού και μικροβιακής αντοχής του <i>Campylobacter</i> spp στα κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής.
Απόφαση της Επιτροπής 2008/55/ΕΚ (ΕΕ L 14)	Για τη διενέργεια μελέτης στα κράτη μέλη σχετικά με τον επιπολασμό της <i>Salmonella</i> spp. και του ανθεκτικού στη μεθικιλίνη <i>Staphylococcus aureus</i> σε αγέλες χοίρων αναπαραγωγής.	Πρόγραμμα διερεύνησης <i>salmonella</i> spp σε χοίρους αναπαραγωγής και του ανθεκτικού στη μεθικιλίνη σταφυλόκοκκο <i>aureus</i> .	
<u>Λύσσα</u>			
Απόφαση της Επιτροπής 2012/761/ΕΕ (ΕΕ L 336)	Για την χρηματοδότηση των επειγουσών μέτρων επιτήρησης, όσον αφορά την λύσσα στην βόρεια Ελλάδα.	Κ.Υ.Α 331/10301/05.02.2013 (Β´ 198) Υ.Α. 3205/98267/08.08.2013	Πρόγραμμα επιτήρησης της λύσσας. Πρόγραμμα επιτήρησης της λύσσας. Για τον ορισμό της περιοχής διενέργειας του Προγράμματος εμβολιασμού των κόκκινων αλεπούδων το φθινόπωρο του 2013 και καθορισμός των λεπτομερειών

				εφαρμογής του Προγράμματος Ενεργητικής Επιτήρησης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του.	
<u>Βρουκέλλωση αιγών και προβάτων</u>					
Οδηγία του Συμβουλίου 91/68/ΕΟΚ (ΕΕ L 46)	Σχετικά με το καθεστώς υγειονομικού ελέγχου που διέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο αιγοπροβάτων.	Π.Δ 242/2005 (Α' 291)	Υγειονομικοί όροι τους οποίους πρέπει να πληρούν τα ζώνα αιγοπρόβατα, που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύει.		Υ.Α 4888/130873/3 1.12.2012 (Β' 3545) Υ.Α 4887/130865/3 1.12.2012 (Β' 3544)
Απόφαση του Συμβουλίου 90/242/ΕΟΚ (ΕΕ L 140)	Για τη θέσπιση χρηματοδοτικής δράσης της Κοινότητας για την εξάλειψη της βρουκέλλωσης των προβάτων και αιγών.				Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων. Πρόγραμμα ελέγχου της βρουκέλλωσης των αγελαίων βοοειδών από το βακτήριο της <i>Brucella melitensis</i>
<u>Βρουκέλλωση-Φυματίωση βοοειδών</u>					
Οδηγία του Συμβουλίου 77/391/ΕΟΚ (ΕΕ L 145)	Περί καθιέρωσης κοινοτικού προγράμματος με σκοπό την εξάλειψη της βρουκέλλωσης, της φυματίωσης και της λευκώσεως των βοοειδών.	Π.Δ 101/1985 (Α' 32)	Λήψη υγειονομικών μέτρων προς πρόσληψη και καταστολή της φυματίωσης, βρουκέλλωσης και ενζωοτικής λεύκωσης των βοοειδών.		
Οδηγία του Συμβουλίου 64/432/ΕΟΚ (ΕΕ L 121)	Περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών.	Π.Δ 308/2000 (Α' 252)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.		

		Υ.Α 258734/ 29.06.2007 (Β' 12'16)	Πρόγραμμα εκρίζωσης της βροκέλλωσης των βοοειδών.
		Υ.Α 258733/29.6.2 007 (Β' 12'16)	Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών

4. Τομέας διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ:

Η κατωτέρω νομοθεσία, όπως ισχύει:

Ενωσιακή νομοθεσία	Κανονιστικές πράξεις εφαρμοστικών μέτρων και μεταφορές Οδηγιών	Εθνική νομοθεσία
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 (ΕΕ L 300/1)	Περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα).	Π.Δ. 211/2006 (Α' 211)
Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 142/2011 (ΕΕ L 54)	Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την	Απολύμανση μολυσμένων από σαλμονελα μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών σε εφαρμογή του π.δ. 211/2006 "Συμπληρωματικά μέτρα

	<p>εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ.</p>			<p>εκτέλεσης του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Οκτωβρίου 2002 για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο" (ΦΕΚ Α' 211).</p>
			<p>Π.Δ. 307/1990 (Α' 127)</p>	<p>Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για την οργάνωση και λειτουργία νεκροταφείων μικρών ζώων.</p>

Άρθρο 66
Κατάργηση της παρ. 4 του άρθρου 2
του π.δ. 344/2000 (Α΄ 297)

Από τη δημοσίευση του παρόντος, καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 2 του π.δ. 344/2000, όπως ισχύει.

Άρθρο 67
Επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας

Για τους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του Κεφαλαίου Δεύτερου του ν. 4024/2011 (Α΄ 226), η κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ίδιου νόμου, εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 68
Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας
του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων
Παράγραφος 1
Θέματα Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων

1. Διορισμοί κληρικών των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδας, της Εκκλησίας της Κρήτης και της Δωδεκανήσου, οι οποίοι έλαβαν χώρα μέχρι το έτος 2010 και δεν δημοσιεύθηκαν εκ παραδρομής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, παρότι οι κληρικοί ανέλαβαν καθήκοντα και μισθοδοτούνται, επιτρέπεται να δημοσιευθούν με αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι μηνών.

2. Στο άρθρο 7 του ν. 1920/1991 (Α΄ 182) μετά από τη φράση «Οι Μουφτείες θεωρούνται δημόσια υπηρεσία» προστίθεται η φράση «επιπέδου γενικής διεύθυνσης».

3. Τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 590/1977 (Α΄ 146) και του ν. 4149/1961 (Α΄ 41), του άρθρου 1 του ν. 349/1976 (Α΄ 149), οι Ιερές Μητροπόλεις της Δωδεκανήσου (Ρόδου, Κώου και Νισύρου, Λέρου, Καλύμνου και Αστυπάλαιας, Καρπάθου και Κάσου και Σύμης) και οι Ενορίες και οι Μονές τους, καθώς και η Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου, οι Πατριαρχικές και Σταυροπηγιακές Μονές στην Ελλάδα, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του άρθρου 1 του ν. 2456/1920 (Α΄ 173) του άρθρου 1 του ν.δ. 301/1969 (Α΄ 195) και του άρθρου 1 του β.δ. της 29.3.1949 (Α΄ 79) υπάγονται στις διατάξεις που διέπουν τη Γενική Κυβέρνηση και τον δημόσιο τομέα ως προς την οργάνωση και διοίκησή τους, την εν γένει οικονομική και λογιστική διαχείρισή τους, τους λειτουργούς και το προσωπικό τους, μόνον εφόσον αυτές το ορίζουν ρητά. Οι ισχύουσες διατάξεις, γενικές ή ειδικές, που ορίζουν ρητώς την κρατική εποπτεία επί των ανωτέρω νομικών προσώπων, τη διοίκηση και διαχείρισή τους, το δημοσιονομικό και διαχειριστικό έλεγχό τους, καθώς και τη διαδικασία πρόσληψης και την υπηρεσιακή κατάσταση του κάθε είδους προσωπικού τους δεν θίγονται. Διαχειριστικές πράξεις των ανωτέρω προσώπων, για τις οποίες αυτά επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους, υπόκεινται στις διατάξεις για τις κρατικές ή δημόσιες συμβάσεις και την εποπτεία και έλεγχο της διαχείρισης κρατικών και ευρωπαϊκών πόρων.

4. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α΄ 146) μετά τη φράση «Νομικά Πρόσωπα

Ιδιωτικού Δικαίου,» προστίθεται η φράση «όπως και τα Ιερά Προσκυνηματα, τα εκκλησιαστικά Ιδρύματα και εκκλησιαστικά Μουσεία» και μετά τη φράση «εκδιδόμενων υπό» προστίθεται η φράση «της Ι.Σ.Ι. ή της Δ.Ι.Σ. κατόπιν προτάσεως».

5. α) Προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 590/1977 (Α΄ 146), το οποίο έχει ως ακολούθως:

«Η Δ.Ι.Σ. δύναται κατόπιν σχετικής προτάσεως του επιχώριου Μητροπολίτη, να συστήνει με αποφάσεις της εκκλησιαστικά Ιδρύματα για την προαγωγή μη κερδοσκοπικών φιλανθρωπικών, μορφωτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών σκοπών, τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και αποκτούν νομική προσωπικότητα από της δημοσίευσής της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται ο Κανονισμός του εκκλησιαστικού ιδρύματος, ο οποίος περιέχει τους εν γένει κανόνες λειτουργίας και διαχείρισής του, με τους οποίους καθορίζεται οπωσδήποτε η επωνυμία, η έδρα, ο σκοπός του και το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που το εκκλησιαστικό ίδρυμα επικουρεί, η διοίκησή του, οι πόροι και οι κανόνες διαχείρισης της περιουσίας του, καθώς και οι όροι διάλυσής του. Σε περίπτωση διάλυσης του εκκλησιαστικού ιδρύματος, η περιουσία του περιέρχεται αυτοδικαίως στο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τους σκοπούς του οποίου επικουρεί Εκκλησιαστικό Ίδρυμα που συστήθηκε για τη θεραπεία ορισμένου σκοπού και διαχειρίζεται περιουσία, η οποία διατέθηκε εν ζωή ή αιτία θανάτου σε νομικό πρόσωπο του άρθρου 1 παρ. 4 ειδικά γι' αυτόν το σκοπό, δεν μεταβάλλει το σκοπό του, ει μη μόνον υπό τους όρους του άρθρου 109 του Συντάγματος και της κείμενης νομοθεσίας για τα κοινωφελή ιδρύματα, αναλόγως εφαρμοζόμενης στην περίπτωση αυτή στα εκκλησιαστικά Ιδρύματα. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως στα εκκλησιαστικά Μουσεία της παραγράφου 5 του άρθρου 45 και στα Ιερά Προσκυνηματα της παραγράφου 1 του άρθρου 59.»

β) Η ισχύς της προηγούμενης ρύθμισης για τα προϋφιστάμενα του παρόντος εκκλησιαστικά Ιδρύματα ανατρέχει στο χρόνο δημοσίευσής κάθε Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από τον οποίο χρόνο θεωρείται ότι αυτά έχουν αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Κανονισμοί εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων, που δεν πληρούν τους παραπάνω όρους οφείλουν να προσαρμοσθούν με αποφάσεις της Δ.Ι.Σ. κατά τα ανωτέρω εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους, διαφορετικά συνεχίζουν να λειτουργούν ως αποκεντρωμένη υπηρεσία του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που επικουρούν. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στα εκκλησιαστικά μουσεία της παραγράφου 5 του άρθρου 45 και τα Ιερά Προσκυνηματα της παραγράφου 1 του άρθρου 59.

6. Η παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 590/1977 (Α΄ 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο τρόπος διοικήσεως, ελέγχου, διαφυλάξεως και καταγραφής λογιστικής διαχειρίσεως, αναθέσεως, εκπόνησεως και διενέργειας έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, εκποιήσεως και εκμισθώσεως και γενικά κάθε ζήτημα της διαχείρισεως και αξιοποιήσεως της περιουσίας κάθε νομικού προσώπου του άρθρου 1 παράγραφος 4 του παρόντος καθορίζεται, κατόπιν

εισηγήσεως του επιχώριου Μητροπολίτου ή του αρμοδίου οργάνου της Εκκλησίας της Ελλάδος (προκειμένου για την περιουσία που διοικεί και διαχειρίζεται), με Κανονισμούς της Δ.Ι.Σ. και βάσει των Ιερών Κανόνων, δημοσιευόμενων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κανονισμοί, που αφορούν τη διοίκηση, διαχείριση, έλεγχο, διαφύλαξη, καταγραφή και αξιοποίηση του συνόλου της εκκλησιαστικής περιουσίας ψηφίζονται από τη Δ.Ι.Σ. και κατόπιν εγκρίσεώς τους από την Ι.Σ.Ι. δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

7. Η παρ. 3 του άρθρου 46 του ν. 590/1977 (Α' 146) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 1 παράγραφος 4 δύνανται να συνιστούν εταιρείες κάθε νομικής μορφής, μονοπρόσωπες ή μη, με αποκλειστικό σκοπό την υποστήριξη του θρησκευτικού, μορφωτικού, πολιτιστικού και φιλανθρωπικού τους έργου. Στις εταιρείες αυτές δεν επιτρέπεται η με οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου που επιδιώκει κερδοσκοπικό σκοπό.»

8.α) Η παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 590/1977 (Α' 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α. Επιτρέπεται προς εκπλήρωση των σκοπών της παρ. 1 του παρόντος άρθρου η δωρεάν παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων ή κατοχής επί εκκλησιαστικών, δημόσιων ή ακινήτων Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α.. Οι μεταβιβάσεις αυτές, όπως και οι άνευ ανταλλάγματος μεταβιβάσεις ακινήτων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. ή ιδιωτών, επί των οποίων λειτουργεί ή με σκοπό να ανεγερθεί Ιερός Ναός ή Επισκοπή ή Ιερά Μονή, προς το οικείο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ή μεταξύ εκκλησιαστικών νομικών προσώπων του παρόντος νόμου προκειμένου να εξυπηρετηθεί η λειτουργία τους απαλλάσσονται των τελών μεταγραφής,

β. Στην περίπτωση της οποτεδήποτε σύστασης νέων Ιερών Μητροπόλεων ή Ενοριών εκκλησιαστικά ακίνητα, που υπάγονται πλέον στην εδαφική περιφέρεια των νέων Μητροπόλεων ή Ενοριών, περιέρχονται κατά κυριότητα σε αυτές από τη σύστασή τους ως οιονεί καθολικούς διαδόχους, χωρίς άλλη πράξη ή συμβόλαιο ή αντάλλαγμα. Ο Μητροπολίτης της νεοπαγούς Ιεράς Μητροπόλεως ή η Ενορία υποχρεούνται σε απογραφή των ακινήτων, που περιέρχονται σε αυτές και η έκθεση απογραφής που περιγράφει τα ακίνητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, εγκρίνεται από τη Δ.Ι.Σ. ή το Μητροπολιτικό Συμβούλιο αντίστοιχα, περιβάλλεται το συμβολαιογραφικό τύπο και μαζί με την περιλήψη, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ. 533/1963 (Α' 147), καταχωρίζεται στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου και αναλόγως πραγματοποιούνται και οι απαιτούμενες κτηματολογικές εγγραφές. Οι ανωτέρω εκθέσεις απογραφής δεν αποτελούν μεταβιβαστικές εμπραγμάτων δικαιωμάτων πράξεις, συντάσσονται και καταχωρίζονται χωρίς φόρους, εισφορές, αμοιβές, δικαιώματα και τέλη. Τα ανωτέρω ισχύουν στην περίπτωση συγχωνεύσεως ή ανασυστάσεως Ιερών Μονών ή συστάσεως μετοχίου από διαλελυμένες ή ερημωθείσες Ιερές Μονές ή προσαρτήσεως Ιερών Ναών σε νομικά πρόσωπα του άρθρου 1 παράγραφος 4 ή μετατροπής Ιερού Ναού σε Ιερά Μονή, οπότε και συντάσσεται από τον επιχώριο Μητροπολίτη έκθεση απογραφής της ακίνητης περιουσίας και μεταγράφεται κατά τα ανωτέρω.»

β) Όσον αφορά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων της παρούσας παραγράφου δεν θίγονται οι διατάξεις του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία (ν. 2961/2001, Α' 266) και του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 1859/2000, Α' 248), όπως εκάστοτε ισχύουν.

9. Στο άρθρο 47 του ν. 590/1977 (Α' 146) προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

«5. Επιτρέπεται η σύσταση δικαιώματος επιφάνειας στα ακίνητα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του παρόντος νόμου, κατά ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18-26 του ν. 3986/2011 (Α' 152).»

10. Στην παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 590/1977 (Α' 146) η φράση «α.ν. 1530/1938» διορθώνεται επί το ορθό σε «α.ν. 1539/1938».

Παράγραφος 2 Θέματα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Η περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2986/2002 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Στις περιπτώσεις υπαίτιας διακοπής της εκπαιδευτικής άδειας ή αθέτησης των υποχρεώσεων των προηγούμενων περιπτώσεων γ' και δ' επιστρέφονται οι καταβληθείσες πρόσθετες αποζημιώσεις, καθώς και οι καταβληθείσες αποδοχές, ολικά ή μερικά, κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου για τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών υπηρεσιακού συμβουλίου.»

2. Η παρ. 12 του άρθρου 11 του ν. 3848/2010 (Α' 71) αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Δεν επιλέγεται ως στέλεχος της εκπαίδευσης εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει καταδικαστεί τελεσίδικα για πειθαρχικό παράπτωμα με την ποινή της προσωρινής ή της οριστικής παύσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 109 του Υπαλληλικού Κώδικα (κ.ν. 3528/2007, Α' 26) ή για τον οποίον συντρέχουν τα κωλύματα διορισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ίδιου Κώδικα.»

Παράγραφος 3 Ειδικές κατηγορίες διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού των Α.Ε.Ι.

1. Τα υπηρετούντα κατά τη δημοσίευση του παρόντος, μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Δι.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ), ΕΡ.Δι.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Τ.Π. των Α.Ε.Ι. εντάσσονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες θέσεις των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. διατηρώντας την κατά το χρόνο της ένταξής τους και μέχρι την έκδοση του κατά τις διατάξεις της παραγράφου 6 του ως άνω άρθρου προεδρικού διατάγματος, βαθμολογική και μισθολογική κατάσταση. Για την ένταξη των μελών των ανωτέρω κατηγοριών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του οικείου Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και η διανυθείσα προϋπηρεσία λαμβάνεται υπόψη για κάθε υπηρεσιακή και μισθολογική συνέπεια. Ειδικότερα, τα υπηρετούντα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Δι.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ) και Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. που δεν διαθέτουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 τυπικά προσόντα των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. εντάσσονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις του ως άνω άρθρου.

2. Οι υπηρετούντες στην προβλεπόμενη στο άρθρο 29 του ως άνω νόμου κατηγορία Ε.Τ.Ε.Π. έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την ένταξή τους στην κατηγορία Ε.ΔΙ.Π. εφόσον διαθέτουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους τα προσόντα για το διορισμό στην κατηγορία αυτή. Η ένταξη πραγματοποιείται με απόφαση της Κοσμητείας ύστερα από εισήγηση τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, η οποία αποτελείται από τρεις καθηγητές που ορίζονται από τον Κοσμήτορα και σχετική πράξη του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος οι θέσεις μελών των κατηγοριών Ε.Ε.ΔΙ.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ), ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Τ.Π. των Α.Ε.Ι. μετατρέπονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες θέσεις των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., σύμφωνα με τις περιπτώσεις α΄ έως και γ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του ως άνω νόμου.

4. Μέχρι τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται ύστερα από σχετική αξιολόγηση των αναγκών του ιδρύματος σε διδακτικό και εργαστηριακό προσωπικό των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εγκρίνονται προς πλήρωση θέσεις των ανωτέρω ειδικών κατηγοριών προσωπικού, ανά ίδρυμα. Η προκήρυξη των ανωτέρω θέσεων γίνεται από τον οικείο Κοσμήτορα, σύμφωνα με την ως άνω κοινή υπουργική απόφαση και σύμφωνα με σχετική απόφαση τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται από την οικεία Σύγκλητο και αποτελείται από δύο Καθηγητές και ένα μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού, κατά περίπτωση, της ειδικότητας που απαιτείται για την προκηρυσσόμενη θέση. Με την ως άνω απόφαση της τριμελούς επιτροπής καθορίζονται, εξειδικεύονται και μοριοδοτούνται τα κριτήρια επιλογής και κατάταξης, η διαδικασία, ο χρόνος και η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο συναρτώμενο με την ως άνω προκήρυξη και επιλογή ζήτημα. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από τριμελή επιτροπή η οποία συγκροτείται από την οικεία Σύγκλητο και αποτελείται από τον οικείο Κοσμήτορα, έναν Καθηγητή και ένα μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού, κατά περίπτωση, της ειδικότητας που απαιτείται για την προκηρυσσόμενη θέση. Ο διορισμός σε θέσεις προσωπικού των ανωτέρω κατηγοριών γίνεται με πράξη του Πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Τα προβλεπόμενα στην περίπτωση δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 79 του ν. 4009/2011 εφαρμόζονται και πριν τη δημοσίευση του οργανισμού του ιδρύματος.

Παράγραφος 4

Αριθμός Διοικητικού και Εκπαιδευτικού Προσωπικού των ΔΔΒΜ, ΙΕΚ, ΣΕΚ, ΣΔΕ και ΚΔΒΜ

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 26 του ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 193) η φράση «τριακόσιες είκοσι πέντε (325)» αντικαθίσταται από τη φράση «εκατόν είκοσι πέντε (125)».

2. Στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παρ. 14 του άρθρου 27 του ν. 4186/2013 η φράση «εννιακόσιες

είκοσι πέντε (925)» αντικαθίσταται από τη φράση «χίλιες εκατόν είκοσι πέντε (1.125)».

Άρθρο 69

1. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 12 της υποπαραγράφου ΙΒ2 της παραγράφου ΙΒ΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222) διαγράφονται οι λέξεις «, καθώς και η καταβολή του ποσού των είκοσι πέντε (25) ευρώ λόγω εισαγωγής για νοσηλεία σε Νοσοκομείο του Ε.Σ.Υ...»

2. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 97 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α΄ 265) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Στα τσιγάρα και τα προϊόντα που εξομοιώνονται με αυτά ο ειδικός φόρος κατανάλωσης διαρθρώνεται:

α) σε έναν πάγιο φόρο, ο οποίος επιβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος, το ποσό του οποίου είναι 82,50 ευρώ ανά χίλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι το ίδιο για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων, και

β) σε έναν αναλογικό φόρο, ο συντελεστής του οποίου είναι 20% και υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι ο ίδιος για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων.

Το συνολικό ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α΄ και β΄ δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 117,50 ευρώ ανά χίλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα).

2. Στα πούρα ή στα πουράκια ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης ορίζεται σε ποσοστό 35% επί της κατά χιλιόγραμμο τιμής λιανικής πώλησής τους.

3. Στο λεπτοκομμένο καπνό, ο οποίος προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων, ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης ορίζεται στα 156,70 ευρώ ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους.

4. Στα άλλα καπνά για κάπνισμα, ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης ορίζεται στα 156,70 ευρώ ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους.»

3α. Η ισχύς της διάταξης της παραγράφου 1 του παρόντος αρχίζει από 7 Ιανουαρίου 2014.

β. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 2 του παρόντος αρχίζει από την κατάθεσή τους στη Βουλή.

Άρθρο 70

Ενυπόθηκα δάνεια αγροτών

1. Στις υποθήκες ή προσημειώσεις υποθηκών που έχουν εγγραφεί στα οικεία βιβλία υποθηκών και στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο αν έχει εφαρμογή υπέρ της τράπεζας με την επωνυμία «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (στο εξής Τράπεζα), η οποία ήδη τελεί υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης και κατά αγροτών φυσικών προσώπων ή κατά τρίτων αγροτών φυσικών προσώπων επί αγροτικών ακινήτων τους ή αγροτικών παραγωγικών εγκαταστάσεών τους προς εξασφάλιση των πάσης φύσεως απαιτήσεων της Τράπεζας, οι οποίες απορρέουν από τα δάνεια - όπως απαιτήσεις από κεφάλαιο, τόκους, τόκους υπερημερίας, περιλαμβανομένων και των τόκων επί των ληξιπρόθεσμων τόκων και τόκων υπερημερίας, εισφορές, έξοδα ή δαπάνες και λοιπά κονδύλια ως προσδιορίζονται στην οικεία δανειακή σύμβαση - για τη χορήγηση στους αγρότες, φυσικά πρόσωπα, βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων

δανείων από την Τράπεζα αυτή, τα οποία αφορούν αποκλειστικά την αγροτική δραστηριότητά τους και τελούν υπό υπερημερία, εν όλω ή εν μέρει, το ποσό του δανείου για το οποίο έχει εγγραφεί υποθήκη η προσημείωση υποθήκης περιορίζεται σε ποσοστό εκατόν είκοσι τοις εκατό (120%) του κεφαλαίου του δανείου, εφόσον το σύνολο των ως άνω πάσης φύσεως απαιτήσεων της Τράπεζας, οι οποίες απορρέουν από το δάνειο, δεν υπερβαίνει (συμπεριλαμβανομένων των ήδη καταβληθέντων ποσών) το διπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου, ενώ περιορίζεται στο διπλάσιο του ληφθέντος κεφαλαίου του δανείου αν το σύνολο αυτών είναι ανώτερο του διπλάσιου, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου και το δάνειο καθίσταται, αν δεν έχει ήδη καταστεί, ληξιπρόθεσμο και απαιτητό από το χρόνο αυτόν. Σε περίπτωση εγγραφής υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης σε περισσότερα του ενός αγροτικά ακίνητα αγρότη, φυσικού προσώπου, ή τρίτου φυσικού προσώπου, η υποθήκη ή η προσημείωση υποθήκης περιορίζεται από την Τράπεζα στο ακίνητο ή στα ακίνητα που εξασφαλίζουν την απαίτησή της μέχρι τα ως άνω όρια και κατά προτεραιότητα σε αυτό ή αυτά που δεν αποτελούν πρώτη κατοικία ή/και κύρια αποθήκη αγροτοεφοδίων του αγρότη ή τρίτου αυτού.

2. Το ληξιπρόθεσμο και απαιτητό αυτό ποσό του δανείου δύναται να εξοφλείται από τον αγρότη εφάπαξ ή και τμηματικά, κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης του εκκαθαριστή της Τράπεζας για το ύψος του. Το ύψος των τόκων υπερημερίας κάθε είδους προσαυξήσεων θα καθορίζεται από τον εκκαθαριστή, ανάλογα με το χρόνο αποπληρωμής. Σε κάθε περίπτωση όμως, το ύψος του συνόλου των καταβληθέντων ποσών (όσων έχουν ήδη καταβληθεί και όσων θα καταβληθούν) δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το 120% του κεφαλαίου του δανείου, εφόσον το σύνολο των ως άνω πάσης φύσεως απαιτήσεων της Τράπεζας, οι οποίες απορρέουν από το δάνειο, δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου, ενώ περιορίζεται στο διπλάσιο του ληφθέντος κεφαλαίου του δανείου, αν το σύνολο αυτών είναι ανώτερο του διπλάσιου, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου. Ο ανώτερος χρόνος αποπληρωμής των δανείων αυτών, για τη μεν πρώτη περίπτωση προσδιορίζεται σε πέντε (5) έτη, για τη δε δεύτερη περίπτωση σε επτά (7). Σε περίπτωση μη καταβολής εμπροθέσμως δύο συνεχών δόσεων από τις συμφωνηθείσες, το ανεξόφλητο ποσό του δανείου μετατρέπεται σε νέο μεσοπρόθεσμο δάνειο διάρκειας από πέντε (5) έως δέκα (10) ετών με επιτόκιο τρία τοις εκατό (3%). Η ακριβής διάρκεια του νέου δανείου καθορίζεται από τον εκκαθαριστή βάσει του ύψους της οφειλής και της εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας του αγροτικού ακινήτου. Εφόσον το αγροτικό ακίνητο δεν αποτελεί πρώτη κατοικία ή/και κύρια αποθήκη αγροτοεφοδίων του αγρότη φυσικού προσώπου ή τρίτου αγρότη φυσικού προσώπου ή/και κύρια παραγωγική εγκατάστασή τους, στη σύμβαση του δανείου η Τράπεζα δικαιούται να εκμισθώνει το αγροτικό αυτό ακίνητο και να εκχωρεί μίσθωμα του μισθίου αυτού σε αυτήν, μέχρι την ολοσχερή εξόφληση του δανείου. Η εξόφληση του νέου δανείου γίνεται από τα μισθώματα που θα εισπραχθούν από την εκμίσθωση του αγροτικού ακινήτου, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4, 5 και 6.

3. Τα αγροτικά ακίνητα εκμισθώνονται, για διάρκεια τριών (3) ετών, σε ενδιαφερόμενους μισθωτές των κατη-

γοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 4061/2012 (Α' 66), αντί μισθώματος που προκύπτει μετά από ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό. Για την επιλογή του μισθωτή εφαρμόζονται τα κριτήρια της παραγράφου 2 του ίδιου ως άνω άρθρου και επιπλέον το κάτωθι κριτήριο:

Υποψήφιος για μίσθωση ενυπόθηκου υπέρ ΑΤΕ Α.Ε. αγροτικού ακινήτου με προσφορά ίση με την τιμή εκκίνησης, λαμβάνει βαθμό μηδέν (0). Υποψήφιος για μίσθωση ενυπόθηκου υπέρ ΑΤΕ Α.Ε. αγροτικού ακινήτου με προσφορά πλέον της τιμής εκκίνησης, για κάθε επιπλέον ποσοστιαία μονάδα (1%), λαμβάνει βαθμούς δέκα (10).

4. Η διαδικασία εκμίσθωσης των αγροτικών ακινήτων ανατίθεται στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος διατηρεί βάση δεδομένων στην οποία απεικονίζονται ψηφιακά όλα τα αγροτικά ακίνητα της Χώρας. Η γνωστοποίηση της πρόθεσης εκμίσθωσης, η υποβολή αιτήσεων και προσφορών από τους υποψήφιους μισθωτές, η επεξεργασία των αιτήσεων, η βαθμολόγηση βάσει των προβλεπόμενων κριτηρίων και η ανακήρυξη του τελικού δικαιούχου της μίσθωσης γίνεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσω αναρτημένης στο δίκτυο εφαρμογής.

Στη διακήρυξη του πλειοδοτικού διαγωνισμού εκμίσθωσης τίθεται τιμή εκκίνησης που αντιστοιχεί στην ετήσια δόση εξόφλησης του νέου δανείου, όπως αυτή έχει υπολογισθεί από τον εκκαθαριστή. Καθοριστική προϋπόθεση για την αξιολόγηση της αίτησης του υποψήφιου μισθωτή είναι η οικονομική προσφορά του, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της τιμής εκκίνησης.

5. Η διακήρυξη εκμίσθωσης παραμένει ανοικτή επί δεκαπέντε (15) ημέρες. Στο διάστημα αυτό κάθε υποψήφιος έχει τη δυνατότητα να τροποποιεί την προσφορά του, γνωρίζοντας κάθε φορά το σύνολο της βαθμολογίας του. Εφόσον ο διαγωνισμός αποβεί άγονος, επαναλαμβάνεται και με νέα τιμή εκκίνησης. Σε κάθε νέα διακήρυξη ο προηγούμενος μισθωτής έχει δικαίωμα συμμετοχής επί ίσοις όροις με τους λοιπούς υποψήφιους. Ο ιδιοκτήτης του αγροτικού ακινήτου έχει δικαίωμα συμμετοχής στον πλειοδοτικό διαγωνισμό εκμίσθωσης του αγροτικού ακινήτου του.

6. Σε περίπτωση που η εκμίσθωση για οποιονδήποτε λόγο δεν υλοποιηθεί ή για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η εξόφληση της οφειλής από τα μισθώματα, ο εκκαθαριστής κινεί τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί του βεβαρημένου αγροτικού ακινήτου για το μη εξοφληθέν ποσό.

Άρθρο 71

Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3877/2010 (Α' 160) προστίθεται περίπτωση ιγ' ως εξής:

«ιγ. Λοιπές δυσμενείς καιρικές συνθήκες, οι οποίες από κοινού ή μεμονωμένα επηρεάζουν μειωτικά την εξέλιξη της αναμενόμενης παραγωγής δενδρωδών καλλιεργειών, πάνω από ορισμένο ποσοστό κατά νομό, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου. Για το σκοπό αυτόν συγκροτείται με εντολή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Επιστημονική Επιτροπή για την τεκμηρίωση των ανωτέρω.»

Άρθρο 72
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν άλλως ορίζεται στα επιμέρους άρθρα αυτού.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2014

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαύ 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 0 3 2 1 1 0 2 1 4 0 1 4 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004